

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Crichton_Michael-Let_cislo_TPA545.PDB

PDB Name: Crichton_Michael-Let_cislo_TPA5
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 5.6.2005
Modification Date: 5.6.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

MICHAEL CRICHTON

LET ČÍSLO
TPA 545

Věnováno Sonnymu Mehtovi

Ty zpropadené mašiny váží dvě stě padesát tun, uletí na jeden zátať třetinu obvodu zeměkoule a poskytují svým pasažérům víc komfortu a bezpečí než kterýkoli jiný dopravní prostředek v historii lidstva. A vy mi tu, mládenci, chcete vykládat, že se to dá dělat líp? Vážně vám mám uvěřit, že o tom máte sebemenší ponětí? Já mám totiž spíš pocit, že jenom popichujete lidi, protože se vám to hodí do krámu.

Legendární pilot Charles Norton, 78, k reportérům po havárii letadla

Ironie věku informací spočívá v tom, že dodal neinformovanému mínění překvapivou věrohodnost.

Bývalý reportér John Lawton, 68, v projevu k Americké asociaci televizních a rozhlasových zpravodajů v roce 1995

PONDĚLÍ
NA PALUBĚ TPA 545
5.18

Emily Jansenová si ulehčeně oddechla. Mnohahodinový let už zanedlouho skončí. Okénky letadla proudilo dovnitř ranní slunce. Malá Sára na jejím klíně přivřela před prudkým jasnem oči, hlasitě vysrkla zbytek mléka ze dna poslední láhve a drobnými pěstičkami si ji odstrčila od pusinky. "To byla dobrota, vid'?" usmála se na ni Emily. "Ták pojd' pěkně nahoru "

Pozvedla si dcerku k rameni a poplácávala ji po zádičkách. Holčička si bublavě odříhla a těličko jí zvláčnělo.

Tim Jansen na vedlejším sedadle zívá a začal si mnout oči. Prospal celou noc, usnul, sotva vyletěli z Hongkongu. Emily v letadle nikdy nedokázala usnout, na to byla pokaždě příliš nervózní.

"Brýtro," zahučel Tim a pohlédl na hodinky. "Už jen pár hodin, brouku. Už nosí snídani?"

"Ještě ne," zavrtěla hlavou Emily. Pro cestu z Hongkongu zvolili charterový let společnosti TransPacific Airlines, protože jim ušetřené peníze přijdou vhod, až se budou zařizovat v Coloradu. Tim totiž získal na tamější univerzitě místo asistenta. Let byl celkem příjemný - měli místa v přední části letadla -, zlobila ji jen špatná organizace práce letušek, které podávaly jídla v nezvyklou dobu. Večeři musela odmítnout, protože Tim zrovna spal a s děckem na klíně nemohla jíst.

I nyní ji udivovalo, jak uvolněně se posádka chová. Dveře do pilotní kabiny zůstaly po celou noc otevřené. Emily sice věděla, že to asijské posádky dělávají, měla však pocit, že je to nepatřičné, příliš nekonvenční a neformální. Piloti se v noci procházeli v uličkách a tlachali s letuškami. Zrovna teď jeden z nich mířil dozadu. Jistě, potřebují si občas protáhnout nohy. Musí zůstat čilí a tak podobně. Skutečnost, že se posádka skládá výhradně z Číňanů, jí rozhodně ani trochu nevadí. Za ten rok, který v Číně strávila, se naučila obdivovat čínskou pracovitost a pečlivost. Dnešní let ji však přesto něčím zneklidňoval.

Posadila si dcerku zase na klín. Sára vzhlédla k Timovi a zazubila se od ucha k uchu.

"Tak tohle si nedám ujit," prohlásil Tim a zašmátral v kabele pod sedadlem. Vyndal videokameru, namířil ji na dcerku a hýbal přitom prsty volné ruky, aby upoutal její pozornost. "Sáro, Sáro Zasměj se na tátu, hezky se zasměj "

Sára se uculila a zavrněla.

"Jakpak se těšíš do Ameriky, Sáro? Táta a máma se tam narodili, víš?"

Sára opět zavrněla a máchala ručičkami ve vzduchu.

"Nejspíš jí Amerika bude připadat dost divná," prohodila Emily. Dítě se narodilo před sedmi měsíci v Hunanu, kde Tim studoval čínskou medicínu.

Vtom si všimla, že kamera míří na ni. "A co ty, mamino? Těšíš se domů?" škádlil ji Tim.

"Ale Time, ne," protestovala. "Prosím tě, nech toho." Určitě vypadám jako strašidlo, pomyslela si, takových hodin na cestě.

"Ale no tak, Em. Pověz, na co myslíš."

Potřebovala bych se učesat. A dojít si na záchod.

Odpověděla: "Viš, že po něčem vážně toužím? A snila jsem o tom celé dlouhé měsíce. Nemůžu se dočkat, až si dám cheese burger."

"Se sójovou omáčkou?"

"To tedy ne. Pravý cheeseburger s cibulí, rajčaty, salátem, nakládanou zeleninou a majonézou. Hlavně s majonézou. A s francouzskou hořčicí."

"Máš taky chuť na cheeseburger, Sáro?" Tim namířil kameru zase na holčičku.

Sára se popadla za oba palečky u nohou, přitáhla si je do úst a dívala se na otce.

"Chutná, chutná?" rozesmál se, až se kamera rozhoupala. "Tohle je tvoje snídaně? Nepočkáš na letušky?"

Vtom Emily zaslechla tlumený rachot, nebo snad zaregistrovala jen vibraci, přicházející od křídla. Škubla hlavou tím směrem. "Co to bylo?"

"Jen klid, Em," nepřestával se smát.

Sára ho napodobila a legračně se chichotala.

"Už jsme skoro doma, brouku," pokračoval.

Ještě to nedořekl, když se letadlo otřásl a naklonilo se přidí dolů. Celý vnitřek byl najednou šikmo. Emily ucítila, že jí dcerka klouže z klína, a křečovitě ji k sobě přitiskla. Nejprve se jí zdálo, že letadlo se řítí střemhlav dolů, vzápětí však zamířilo kolmo nahoru. Měla pocit, že jí útroby zamačkává do sedadla obrovská síla a že dcerka váží snad tunu.

"Co se to, sakra, děje?" slyšela láteřit Tima.

Vtom ji jakási síla vyhodila ze sedadla, ale zpět ji stáhl pás, který se jí zařízl do stehén. Připadalo jí, že neváží nic, a zvedal se jí žaludek. Tim vyletěl nad sedadlo a udeřil hlavou do schránky na zavazadla. Kolem obličeje jí prolétla videokamera. Z pilotní kabiny slyšela drnění, naléhavé kvílení poplašného zařízení a kovový hlas, který monotónně opakoval: "Přetažení! Přetažení!" Zhlédla, jak se paže v modrých rukávech uniforem bleskurychle mihají nad ovládacími panely, a slyšela pokřikování v čínštině. Všude kolem ní lidé propadali hysterii a ječeli hrůzou. Kdesi třesklo rozbité sklo.

Letadlo se opět řítilo kolmo dolů. Zezadu projela uličkou postarší Čínanka. Ležela na zádech a vřískala ze všech sil. Za ní se koulel asi desetiletý chlapec. Emily se ohlédla po Timovi, ten však už vedle ní nebyl. Shora vypadly žluté kyslíkové masky a jedna se jí klátila přímo před obličejem. Neodvážila se však po ní natáhnout ruku, protože se bála pustit dcerku.

Znovu ji vmáčkla do sedadla obrovská síla, když si to letadlo se strašlivým řevem namířilo strmě dolů. Po kabině létaly sem tam boty a kabelky. Ozývaly se tupé rány, jak každou chvíli na něco narazily. Lidé padali přes sedadla a řítili se na podlahu.

Tim zmizel. Emily se po něm ohlížela, když vtom ji do hlavy udeřila těžká brašna - náraz, bolest, tma a hvězdičky. Bylo jí zle a točila se jí hlava. Poplašné zařízení vytrvale řinčelo a křik cestujících neutichal. A letadlo se dál řítilo k zemi.

Emily sklopila hlavu, přitiskla si dcerku k hrudi a poprvé v životě se začala modlit.

JIHOKALIFORNSKÉ PŘÍBLIŽOVACÍ STŘEDISKO (SOCAL)

5.43

"SOCAL, tady je TransPacitic 545. Máme nouzový stav."

V potměšle budově Letového příbližovacího střediska jižní Kalifornie zachytil pilotovo volání hlavní dispečer Dave Marshall a upřel zrak na obrazovku radaru. TransPacitic 545, který měl namířeno z Hongkongu do Denveru. Před několika minutami mu ho předali z Oaklandu jako naprosto normální let. Marshall ťukl do mikrofону, který měl u obličeje, a odpověděl: "Pokračujte, 545."

"Žádáme o přednostní povolení k přistání v Los Angeles."

Pilotův hlas zněl klidně. Marshall se zahleděl na měnící se sloupce zelených číslic, které označovaly letadla ve vzduchu. TPA 545 se blížil ke kalifornskému pobřeží. Zanedlouho přeletí Marina Del Rey, ale do Los Angeles mu zbývá ještě půlhodina letu.

Promluvil: "Oukej, 545, rozumím. Žádáte o přednostní povolení k přistání. Uvedte povahu vašeho nouzového stavu."

"Máme raněné cestující," odpověděl pilot. "Potřebujeme přistavit sanitky. Asi třicet nebo čtyřicet. Možná víc."

Marshall užasl. "Zopakujte to, TPA 545. Rozumím správně, že chcete čtyřicet sanitek?"

"Potvrzuji. Dostali jsme se do mohutné turbulence. Máme raněné cestující a členy posádky."

Marshall chvíli přemýšlel. Proč mi to, krucinál, neřekl hned na začátku? Otočil se na židli a pokynem přivolal inspektorku Jane Levineovou. Ta si okamžitě nasadila další sluchátka, zapnula je a zaposlouchala se.

Marshall promluvil do mikrofónu: "TransPacitic, registruji vaši žádost pozemní službě o čtyřicet sanitek."

"Prokristapána," vydechla užasle Levineová.

"Čtyřicet?"

Pilot stejně klidně jako předtím potvrdil: "No jo. Ano, SOCAL. Čtyřicet."

"Budete potřebovat i lékaře? O jaká zranění se jedná?"

"Nevím to přesně."

Levineová pokynula rukou ve smyslu "udržuj rozhovor". Marshall proto řekl: "Tak alespoň odhadem."

"Lituji. To dost dobře nemohu."

"Je někdo v bezvědomí?"

"Ne, to bych neřekl," odušil pilot. "Ale máme dva mrtvé."

"Do hajzlu," ujelo Jane. "Že si vůbec vzpomněl. Co je to za chlapa?"

Marshall ťukl na klávesu na panelu a otevřel v horním rohu obrazovky okénko s údaji. Nalistoval si seznam posádky TPA 545 a přečetl z něj: "Kapitán John Čang, šéfpilot TransPacific Airlines."
"Jen už žádné další překvapení, proboha. Letadlo je v pořádku?"
Marshall se zeptal pilota: "TPA, v jakém stavu je letadlo?"
"Došlo k poškození kabiny pro cestující," odpověděl pilot. "Ale pouze lehčího rázu."
"Co pilotní kabina?"
"Provozuschopná. SLP to potvrzuje." Měl na mysli sběrač letových parametrů, jehož úkolem bylo odhalovat závady uvnitř letadla. Pokud tahle věčička tvrdila, že letadlo je v pořádku, byla to s největší pravděpodobností pravda.
"Registruji to, 545. V jakém stavu je posádka?"
"Kapitán a druhý pilot jsou v pořádku."
"Ale 545, uvedli jste, že někdo z posádky byl zraněn."
"Ano, dvě letušky."
"Můžete být přesnější?"
"Bohužel ne. Jedna není při vědomí. Ta druhá - o té nic nevím."
Marshall vrtěl hlavou. "Před chvílí tvrdil, že nikdo není v bezvědomí."
"Už toho mám dost," prohlásila Levineová a hmátla po červeném telefonu. "Vyhlašte prvostupňový poplach pro požární oddíl. Přivolejte sanitky. Ať je u přistání neurolog a ortopéd a nezapomeňte upozornit nemocnice ve Westside." Pohlédla na hodinky. "Já zavolám přednostu Úřadu pro bezpečnost dopravy. Ten se samou radostí zblázní."

LETIŠTĚ V LOS ANGELES

5.57

V okresní pobočce Federálního úřadu pro letectví (FAA) na Imperiální dálnici, necelý kilometr od losangeleského letiště, měl toho rána službu Daniel Greene. Tyto pobočky vykonávaly dohled nad leteckými společnostmi a kontrolovaly všechno od údržby letadel až po výcvik pilotů. Greene přišel do práce o něco dříve, aby vyřídil papíry, které se mu nahromadily na psacím stole. Před týdnem mu totiž odešla sekretářka a vedoucí pobočky, který se zaštitil příkazy z Washingtonu o nezbytnosti úspor, za ni odmítal přijmout náhradu. Proto se Greene nyní pustil do práce sám a bručel si pod nos, že Kongres krátí rozpočet FAA a nabádá je, aby za méně peněz dokázali více, jako by problém spočíval v produktivitě, a ne v návalu práce. Jenže osobní přeprava narůstá o čtyři procenta ročně a stroje přitom nemládnou. Vyřešit to má tudíž větší podíl práce na zemi. Pobočky FAA pochopitelně nejsou jediné, komu Kongres utáhl opasek. Také Národní úřad pro bezpečnost dopravy je na dně, protože dostává na letecké havárie ročně jen milion dolarů, a -

Na psacím stole mu zazvonil červený telefon, určený pro tísňová volání. Zvedl sluchátko. Byla to pracovnice z Řízení letového provozu.

"Právě jsme dostali informaci o incidentu v zahraničním letadle," oznámila.

"Jo." Greene si přitáhl notes. Slovo "incident" mělo ve FAA zvláštní význam. Označovalo méně závažné letové obtíže, které měli dopravci povinnost hlásit. "Neštěstí" znamenala smrt nebo poškození konstrukce letadla a byla vždycky velmi závažná. Ale u incidentu se předem dalo těžko něco odhadnout. "Pokračujte," vyzval ji.

"Jedná se o let 545 společnosti TransPacific z Hongkongu do Denveru. Pilot požádal o nouzové přistání v Los Angeles. Tvrdí, že se dostali do mohutné turbulence."

"Letadlo je v pořádku?"

"Prý ano," odpověděla Levineová. "Mají na palubě několik raněných. Požádali o čtyřicet sanitek."

"Čtyřicet?"

"Taky tam mají dva nebožtíky."

"No nazdar." Greene vstal. "Kdy tady bude?"

"Za osmáct minut."

"Za osmáct minut - proboha, proč mi to hlásíte až teď?"

"Vždyť vám povídám, že jsem s kapitánem právě domluvila. Před vámi jsem zavolala jen lékařskou pohotovost a požární čtyry."

"Proč požární čtyry? Myslel jsem, že letadlo je v pořádku."

"To není vůbec jisté," namítla žena. "Pilot moc rozumně nemluvil. Napadlo mě, že je třeba v šoku. Za sedm minut je předáváme věži."

"Fajn," odpověděl Greene. "Už jedu."

Popadl odznak a mobil a chvatně opustil kancelář. Když procházel kolem recepční Karen, zeptal se jí: "Máme někoho na mezinárodním terminálu?"

"Kevina."

"Brnknete mu. Ať si počká na TPA 545 z Hongkongu, předpokládaný přilet za patnáct minut. Ať si stoupne přímo k východu - a ať za žádnou cenu nedovolí posádce odejít."

"Rozumím," odpověděla a zdvihla sluchátko.

Greene se řítí po bulváru Sepulveda k letišti. V místě, kde dálnice zajižděla pod přistávací dráhu, vzlhl a uviděl rolovat k východu obří letoun společnosti TransPacific s jasně žlutými poznávacími znaky na ocase. TransPacific Airlines byla charterová společnost se sídlem v Hongkongu. Největší díl problémů, které FAA měl se zahraničními aeroliniemi, představovaly právě chartery. Často šlo o laciné dopravce, kteří nedokázali vyhovět přísným

bezpečnostním normám. Společnost TransPacific však měla vynikající pověst.

No co, hlavně že jsou na zemi, pomyslel si Greene. Žádného poškození trupu si nepovšiml. Bylo to N-22, vyrobené v letecké továrně Norton Aircraft v Burbanku. Tahle letadla byla v provozu už pět let a měla záviděníhodnou statistiku bezpečnosti a spolehlivosti.

Greene přidal plyn a vřít se do tunelu, aby podjel přímo pod vzdušným obrem.

Utíkal budovou mezinárodního terminálu. Okny viděl proudový letoun stát před východem a sanitky seřazené na betonu pod ním. Jedna se už vzdalovala se zapnutou sirénou.

Greene dorazil k východu, ukázal odznak a utíkal nástupním koridorem k letadlu. Potkával bledé a vyděšené cestující. Hodně jich kulhalo, někteří měli potřhané a zakrvácené oblečení. Po obou stranách rampy se kolem raněných rojili sanitáři.

Jak se blížil k letadlu, stále pronikavěji mu vnikal do nosu odporný pach zvratků. Vyjevená letuška u dvírek ho začala odstrkovat a něco mu přitom překotně vykládala čínsky. Ukázal jí odznak a opakoval: "FAA! Jsem tu úředně! FAA!" Letuška mu konečně ustoupila z cesty, Greene nechal projít matku s batoletem v náručí a vešel dovnitř.

Při prvním pohledu zůstal zaraženě stát. "Prokristapána," zamumlal tiše. "Co se v tom letadle stalo?"

GLENDALE, KALIFORNIE

6.00

"Mami? Kdo se ti líbí víc, Myška Minnie, nebo Myšák Mickey?"

Casey Singletonová, dosud v šortkách po ranním pětimílovém běhu, v kuchyni svého bungalovu připravovala dcerce chleby s tuňákem a ukládala je do svačिनové krabice. Bylo jí šestatřicet a byla viceprezidentkou u firmy Norton Aircraft v Burbanku. Dcera Allison seděla u stolu a jedla vložky.

"No?" naléhala na matku. "Kdo se ti líbí víc, Myšák Mickey, nebo Myška Minnie?" Bylo jí sedm a všechno si musela nějak a někam zařadit.

"Líbí se mi oba," odpověděla Casey.

"Já vím, mami," přikývla Allison dotčeně. "Ale kdo se ti líbí víc?"

"Minnie."

"Mně taky," zaradovalo se děvčátko a odstrčilo karton s vložkami.

Casey jí do krabice přidala ještě banán a termosku džusu a přiklopila víko. "Pospěš si s tím jídlem, Allison, musíme se nachystat."

"Co je to kokr?"

"Kokr? To je druh psa."

"Ale ne, mami, Kokrh."

Casey vzhledla a zjistila, že si dcera prohlíží její novou laminátovou jmenovku. Byla na ní její fotografie, jméno C. SINGLETONOVÁ a za ním velkými modrými písmeny její zařazení - KO/KRH.

"Tak co to je?"

"To je moje nové zaměstnání. Jsem zástupkyně kontrolního odboru v Komisi pro rozbor havárií."

"Ale děláš pořád eroplány, ne?" Od rozvodu rodičů byla Allison přecitlivělá na sebemenší změnu. Stačilo, aby se Casey třeba jen trochu jinak učesala, a už to vyvolalo otázky, které se opakovaly po mnoho dní znovu a znovu. Nebylo tudíž divu, že si všimla jmenovky.

"To víš, že ano, Allie," odpověděla Casey. "Eroplány dělám pořád. Nic se nezměnilo, jenom mě povýšili."

"A jsi ještě VOJ?"

Když se Allison přibližně před rokem dověděla, že Casey je vedoucí obchodní jednotky, zkráceně VOJ, byla nadšená a s oblibou rodičům svých spolužáků vykládala, že "mamina je voj", což bývalo zdrojem značného veselí.

"Už ne, Allie. Honem se obuj. Táta tady bude každou chvíli."

"Nebude," odporovala Allison. "Táta chodí všude pozdě. Na co tě povýšili?"

Casey se shýbla a začala ji obouvat tenisky. "Viš, pracuju pořád v kontrolním odboru, ale už neprohližím letadla v továrně. Teprve když odtamtud vyjedou."

"Abys zjistila, jestli budou létat?"

"Přesně tak, broučku. Prohlížíme je a přijdeme na všechno, co se nepovedlo."

"Měly by koukat, aby lítaly, jinak se rozplácnou o zem," prohlásila Allison. Pak se rozesmála. "Všecky by slítly z nebe dolů! A spadly by lidem na domy, zrovna u snídaně! To by asi nebylo dobře, víd', mami?"

Casey se smála s ní. "Ne, to tedy ani trochu. A lidi z továrny by to strašně mrzelo." Zavázala dcerce tkaničky u tenisek.

"Kdepak máš mikinu?"

"Tu nepotřebuju."

"Allison -"

"Není tam zima, mami!"

"Ale v týdně se může ochladit. Doběhni si pro ni, ano?"

Z ulice zazněl klakson. Casey vyhlédla z okna a uviděla před domem Jimův černý lexus. Jim seděl za volantem a kouřil. Měl sako a kravatu. Možná měl pohovor kvůli zaměstnání, pomyslela si.

Allison ve svém pokoji dupala a třískala zásuvkami. Když odtamtud vyšla, tvářila se nešťastně a z baťůžku jí visela mikina. "Proč jsi vždycky tak protivná, když pro mě táta přijede?"

Casey otevřela dveře a vykročila s dcerkou v zamlženém ranním slunci k vozu. Allison vykřikla: "Ahoj, tati!" a rozběhla se. Jim se opilecky zazubil a zamával jí.

Casey přistoupila k oknu na jeho straně. "Nekuř, když máš s sebou Allison, ano?"

Jim po ní nevlídně loupł očima. "Taky ti přeju dobré jitro." Vypadal jako po opici, hlas měl ochraptělý a tváře bledé a napuchlé.

"Přece jsme se dohodli, že v přítomnosti naší dcery nebudeš kouřit, Jime."

"A vidíš snad, že bych kouřil?"

"Jen ti to připomínám."

"Jako mockrát předtím, vid', Katherino. Už jsem to slyšel snad milionkrát, prokristapána."

Casey si povzdychla. Před Allison se v žádném případě nemínila dohadovat. Psycholog ji totiž upozornil, že dcera začala zadržávat právě kvůli rodičovským sporům. Teď se to zlepšilo a Casey se pokaždé ze všech sil snažila nehádat, ačkoli u Jima takovou snahu neviděla. Právě naopak, jako by nacházel obzvláštní potěšení, když jí mohl každé setkání co nejvíce znepříjemnit.

"Tak fajn," řekla a přinutila se usmát. "Nashle v neděli."

Podle rozvodového ujednání Allison trávila s otcem jeden týden v měsíci, odjížděla v pondělí a vracela se v neděli.

"Jo, v neděli," přitakal stroze Jim. "V obvyklou dobu."

"V neděli v šest."

"No jo."

"Jen to upřesňuju, Jime."

"Nic neupřesňuješ, buzeruješ mě, ostatně jako vždycky -"

"Prosím tě, Jime," přerušila ho, "nechme toho."

"Já jsem pro," odsekl.

Shýbla se. "Ahoj, Allie."

Allison odpověděla "Ahoj, mami," ale v očích už měla nezáměrnou a v hlase lhostejnost. Věnovala svou loajalitu otci ještě dřív, než jí stačil zapnout pás. Jim sešlápl plyn, černý vůz vyrazil a Casey zůstala osaměle stát na chodníku. Auto zahnul za roh a zmizelo.

Dole, až na konci ulice, zahlédla shrbenou postavu svého souseda Ámose, který byl se psem na ranní procházce. Ámos pracoval v letecké továrně stejně jako Casey. Zamávala mu a stařec jí pozdrav oplatil.

Právě když se obracela zpět k domu, zahlédla koutkem oka modrý sedan, zaparkovaný na protější straně ulice. Uvnitř seděli dva muži, jeden četl noviny a druhý se díval ven. Zarazila se, protože si vzpomněla, že její sousedku paní Alvarezovou nedávno vykradli. Kdo jsou ti muži? Nevypadali jako příslušníci gangu, bylo jim něco přes dvacet a přísně upraveným zevnějškem vzdáleně připomínali vojáky.

Casey uvažovala, že si запиše jejich poznávací číslo, ale vtom se ječivě ozval její pipák. Odepla ho od pasu šortek a četla:

***JM KRH 0700 BS DNMP

Povzdychla si. Tři hvězdičky znamenaly naléhavé sdělení. John Marder, který továrnu vedl, svolává schůzi komise pro rozbor havárií na sedm hodin ráno do Bitevniho sálu. O celou hodinu před pravidelnou ranní poradou - něco se zřejmě děje. Poslední zkratka, DNMP, to potvrzovala.

Dělej, nebo máme průšvih.

LETIŠTĚ V BURBANKU

6.32

Silnici zalévalo bledé ranní slunce a šňůra aut se v dopravní špičce sotva plazila. Casey si natočila zpětné zrcátko a nahnula se k němu, aby si zkontrolovala nalíčení. Měla krátce střížené tmavé vlasy, které jí spolu s dlouhonohou atletickou postavou dodávaly půvab uličnice. V softbalovém týmu továrny byla v základní sestavě. Muži se v její společnosti cítili uvolněně a jednali s ní jako s mladší sestrou, což jí pomáhalo i při vlastní práci.

Problémů tehdy Casey vlastně měla jen málo. Vyrostla na předměstí Detroitu jako jediná dcera redaktora Detroit News. Oba starší bratři byli inženýři a pracovali u Forda. Matka zemřela, když byla Casey ještě nemluvně, a tak ji vychovávali sami muži. Nikdy nebyla to, čemu její otec říkal "činaná holčička".

Vystudovala na jihoillinoisské vysoké škole žurnalistiku a pak následovala bratry k Fordovi. Psaní zpráv pro tisk jí však připadalo nezábavné, a proto se přihlásila do průběžného vzdělávacího programu firmy, což jí umožnilo získat na Wayneské státní univerzitě doktorát v oboru řízení podniku. Přitom ještě stihla provdat se za Jima, také inženýra u Fordů, a porodit dítě.

Allisonino narození však přivodilo rychlý zánik jejich manželství, protože Jim, který se nedokázal vyrovnat s plínkami a pravidelnými intervaly krmení, začal pít a chodit pozdě domů. Nakonec se rozvedli. Když jí Jim oznámil, že se stěhuje na západní pobřeží, kde dostal místo u Toyoty, rozhodla se odjet tam také. Záleželo jí na tom, aby se Allison mohla s otcem vídat. Měla po krk politiky u Forda i drsných detroitských zim. Kalifornie skýtala nový začátek. Malovala si, jak bude bydlet v prosluněném domku u moře a s palmami před okny, bude jezdit v kabrioletu a dcera bude po celý rok zdravá a opálená.

Místo toho bydlela v Glendale, od oceánu ji dělila hodina a půl jízdy, a ačkoli si koupila kabriolet, nikdy nesundala střechu. Část Glendale, kde bydlely, byla sice kouzelná, ale území gangů začínala jen o pár bloků dál. V noci občas zaslechla výstřel, ale dcera tou dobou našťástí už dávno spala. Trápila se kvůli Allisoninu bezpečí. Dědala si starosti, jak dopadne její vzdělání ve školním systému, kde se mluví padesáti jazyky. A nedokázala se zbavit obav z budoucnosti, protože kalifornská ekonomika byla stále v depresi a volných míst bylo minimum. Jim byl už dva roky bez

práce, protože ho od Toyoty vyhodili kvůli pití, ale Casey se zatím podařilo přežít několik vln propouštění. I v Nortonu totiž výroba v důsledku celosvětové recese stagnovala.

Nikdy dříve ji nenapadlo, že by mohla pracovat v leteckém průmyslu, ke svému překvapení však zjistila, že její drsný středozápadní pragmatismus skvěle hraje dohromady s kulturou techniků, kteří měli v továrně hlavní slovo. Podle Jima byla příliš nekompromisní a "podle pravítka", její puntičkářství se jí však v Nortonu, kde ji loni jmenovali viceprezidentkou kontrolního odboru, vyplácelo.

V kontrolním odboru se jí líbilo, ačkoli jeho poslání bylo prakticky nesplnitelné. Zaměstnanci Norton Aircraft se totiž dělili do dvou velkých skupin - výroba a projekce - které byly permanentně v sobě. Kontrolní odbor se trochu nejistě kymácel uprostřed. Zabýval se totiž všemi aspekty výroby a schvaloval každý krok výroby i montáže. Jakmile se objevil nějaký problém, bylo povinností odboru dobrat se jeho jádra, a proto jen stěží mohl získat oblibu u mechaniků pásové výroby nebo u inženýrů.

Mimo to se od kontrolního odboru očekávalo, že bude vyřizovat nářky zákazníků na dodatečné vybavení. Klienti totiž byli málokdy spokojeni s tím, co si sami naporoučeli, a potom obviňovali Norton Aircraft za to, že uličky nejsou na správném místě, nebo že v letadle je málo toalet. Bylo třeba vynaložit neskonale trpělivost a diplomatickou šikovnost, měl-li být problém vyřešen k všestranné spokojenosti. Casey, rozený diplomat, v tom obzvlášť vynikala.

Na oplátku za to, že musí každou chvíli balancovat na hraně, měli zaměstnanci odboru velké slovo ve vedení továrny.

Casey se účastnila práce firmy ve všech oblastech, a měla proto značnou volnost a rozsáhlou odpovědnost.

Uvědomovala si, že titul je vznešenější než to, co ve skutečnosti dělá. Norton Aircraft se viceprezidenty jen hemžil. Jen v jejím odboru byli čtyři a vládla mezi nimi nemilosrdná konkurence. Nyní ji však John Marder povýšil na koordinátorku činnosti odboru a KRH. V téhle pozici bude daleko viditelnější než dosud, protože se tím zároveň posunula do čela odboru. Marder by mimořádnou poradu bezdůvodně nesvolal, není ten typ. Casey věděla, že musel mít zatraceně dobrý důvod.

Odbočila s mustangem z dálnice Golden State na Empire Avenue a jela podél drátěného plotu, který ohraničoval jižní okraj burbanského letiště. Zamířila k obchodnímu komplexu, kde sídlily jednotlivé firmy - Rockwell, Lockheed a Norton Aircraft. V dálce se rýsovaly řady hangárů označených okřídleným logem Nortonu.

Začal jí zvonit mobil.

"Casey? Tady Norma. Víte o té schůzi?" ujistovala se její sekretářka.

"Jsem na cestě," řekla Casey. "Oč jde?"

"Nikdo nic neví," odpověděla Norma. "Ale bude to zlé. Marder od první chvíle řve na vedoucí projekce a KRH posunul o hodinu dřív."

John Marder, provozní ředitel firmy, byl původně vedoucím programu letadla N-22, což znamenalo, že na celou výrobu tohoto stroje osobně dohlížel. Byl to bezohledný a příležitostně i lehkomyšlný člověk, měl však výsledky. Jelikož se nadto ještě oženil s jedinou dcerou Charleyho Nortona a v několika minulých letech měl velké slovo při prodeji, byl vlastně druhým nejvýznamnějším mužem ve firmě, hned po prezidentovi. Byl to Marder, kdo Casey povýšil a -

"s tím vaším asistentem?" zaslechla Normu.

"S kým?"

"S vaším novým asistentem. Co s ním mám udělat? Čeká ve vaší kanceláři. Nezapomněla jste, že ne?"

"Ale kdepak, vím o tom." Ovšemže zapomněla. Nějaký synovec z Nortonovy rodiny dělá kolečko po odděleních.

Marder toho kluka hodil na krk Casey, která se s ním bude příštích šest neděl zlobit. "Jaký je, Normo?"

"No, aspoň neslintá."

"Normo."

"Je lepší než ten poslední."

Asi žádná sláva vzhledem k tomu, že ten poslední spadl z křídla, když šlápl, kam neměl, a málem se zabil elektrickým proudem v boxu s rádiovými přístroji. "Jak moc?"

"Mám tady jeho životopis," sdělovala Norma. "Právnická fakulta v Yale a rok u General Motors. Poslední tři měsíce byl v marketingu a o výrobě nemá ponětí. Budete s ním muset začít od Adama."

"To máte pravdu," povzdychla si Casey. Marder zřejmě bude chtít, aby ho přivedla na poradu. "Ať na mě za deset minut čeká před správní budovou. A postarejte se, aby nezabloudil, ano?"

"Chcete, abych ho tam odvedla?"

"Přesně to jsem měla na mysli."

Zavěsila a podívala se na hodinky. Provoz byl stále silný. K továrně to má ještě dobrých deset minut. Zabubnovala prsty na palubní desku. O čem ta porada může být? Možná došlo k nehodě, nebo dokonce k neštěstí.

Zapnula rádio, aby si poslechla zprávy. Přeladila na stanici, kde mluvili, a slyšela: ".fěr, když děti musí nosit školní uniformu. Je to elitářské a diskriminující -" Honem stiskla knoflík a přeladila.

".by nám ostatním vnutili svou vlastní morálku. Nevěřím, že plod v děloze je lidská bytost."

Zmáčkla sousední tlačítko.

".na média takhle útočí právě lidé, kterým se nelíbí svoboda projevu."

Copak nikde nevysílají zprávy? užasla. Tak zřítilo se nějaké letadlo, nebo ne?

Vybavilo se jí, jak otec každou neděli po návratu z kostela pročítal obrovský štos novin z celé země a mumlal si přitom pod nos: "Tohleto není ono, to není ta zpráva!" a házel listy na nepořádnou hromadu vedle židle. Jenže otec psal do novin v šedesátých letech. Dnešní svět je docela jiný. Dnes se všechno odehrává v televizi. Pouze v televizi, zatímco v rozhlasu se jen přitroube žvaní.

O kus dál vpředu se vynořila hlavní brána továrny, a proto vypnula rádio úplně.

Norton Aircraft bylo jedno z velkých jmen amerického letectví. Továrnu založil v roce 1935 průkopník letectví Charley Norton. Za druhé světové války se zde vyráběly legendární bombardéry B-22, stíhačky P-27 Skycat a transportní letouny C-12 pro vojenské letectvo. Nortonu se přednedávnem podařilo přežít těžké období, které vyřadilo Lockheed z činnosti na poli osobní dopravy. V dnešní době zbyly ze společnosti, které na světový trh dodávaly velká letadla, pouze čtyři. Vedle Nortonu to byly Boeing v Seattlu, McDonnell Douglas v Long Beach a Evropské konsorcium Airbus v Toulouse.

Casey projela přes obrovskou plochu parkovišť k bráně číslo 7 a zastavila u závoře kvůli ověření totožnosti. Jako vždy i dnes se jí zmocnil povznášející pocit sebevědomí, když vjela do závodu, překypujícího třisměnným ruchem, kde se to hemžilo žlutými vozíky, dopravujícími bedny se součástkami. Nebyla to jen továrna, ale spíš městečko, protože tady měli vlastní nemocnici, policii a dokonce i noviny. Když sem nastoupila, pracovalo tu šedesát tisíc lidí. Recese jejich počet snížila na polovinu, ale pořád to byl obrovský závod na ploše šestnácti čtverečních mil. Vyrábělo se tady dvoumotorové konvenční letadlo N-20, velkokapacitní N-22 a vojenský tankovací letoun KC-22. Vpředu se rozkládaly hlavní montážní haly; každá měřila na délku víc než míli.

Casey zamířila do centra závodu k prosklené správní budově. Zaparkovala, ale motor nechala běžet, protože uviděla mladého muže, který sportovním sakem, vázankou, khaki kalhotami a lacinými mokasíny připomínal studenta. Když vystoupila z auta, nesměle ji zamával.

BUDOVA ČÍSLO 64

6.45

"Já jsem Bob Richman," představil se a dodal: "Váš nový asistent." Zdvořile, ale rezervovaně jí stiskl ruku. Nemohla se upamatovat, ze které části Nortonova klanu pochází, zato však okamžitě rozpoznala jeho typ. Spousta peněz, rozvedení rodiče, průměrný prospěch ve škole a neotřesitelný smysl pro to, co mu patří.

"Casey Singletonová," odpověděla. "Nastupte si, máme zpoždění."

"Zpoždění?" podivil se Richman a nasedl. "Vždyť není ani sedm."

"První směna začíná v šest," poučila ho Casey. "Většina zaměstnanců kontrolního odboru pracuje podle továrních hodin. U General Motors se to tak nedělá?"

"O tom můžu těžko něco vědět," namítl. "Dělal jsem tam na právním."

"Byl jste aspoň někdy v montážní hale?"

"Minimálně."

Casey si povzdychla a pomyslela si, že těch šest neděl jí dá pořádně zabrat. "U nás jste prý zatím byl jen v marketingu."

"Jo, pár měsíců." Pokrčil rameny. "Jenže prodávání není moje parketa."

Casey zahrnula k obrovské budově známé pod číslem 64, kde se stavěly širokotrupé proudové Nortony N-22, když vtom ji napadlo: "Mimochodem, jaké máte auto?"

"BMW," odpověděl Richman.

"Měl byste si pořídit americký vůz."

"Proč? Vyrábí se přece tady."

"Montuje se tady, ale nevyrábí," opravila ho. "Daň z přidané hodnoty jde za moře. Tovární mechanici ten rozdíl velice dobře znají, všichni jsou totiž členy Amerického odborového svazu leteckého průmyslu. Bavorák na parkovišti jim bude solí v očích."

Richman vyhlédl z okna. "Chcete tím naznačit, že by se s ním mohlo něco stát?"

"Tím si můžete být jist. Tihle hoši jdou rovnou na věc."

"Nechám si to projít hlavou," podotkl Richman a potlačil zívnutí. "Kruci, to je ale brzy. Kam tak spěcháme?"

"Na KRH. Posunuli ji na sedm."

"KRH?"

"To je komise pro rozbor havárií. Kdykoli se něco přihodí některému našemu letadlu, komise se sejde, prošetří, jak k nehodě došlo, a navrhne nápravné opatření."

"Jak často se scházíte?"

"Přibližně jednou za dva měsíce."

"Nějak často," prohodil hoch.

Budete s ním muset začít od Adama.

"Víte, dva měsíce vlastně vůbec není často. Po celém světě nám létá tři tisíce letadel. Při tolika strojích ve vzduchu se každou chvíli něco přihodí. A my to tady s podporou zákazníka bereme opravdu vážně. Takže máme každé ráno telefonickou konferenci s našimi zástupci ve světě, kteří nám nahlásí všechno, co předešlý den způsobilo zpoždění odletu. Většinou se jedná o drobnosti, jako jsou zaseknuté dveře toalety nebo nefungující světlo v pilotní kabině. My to v každém případě v našem odboru probereme, uděláme analýzu vývoje a předáme to oddělení pro podporu výroby."

"Aha." Znělo to znudně.

"Čas od času ovšem narazíme na problém, který musí řešit KRH. Na něco závažného, co nepříznivě ovlivnilo bezpečnost letu. Zdá se, že dnes jde právě o něco takového. Když Marder posune poradu o hodinu dřív, můžete se vsadit, že to nebude žádná maličkost."

"Kdo je Marder?"

"John Marder měl na starosti vývoj N-22, než se stal provozním ředitelem, takže se to nejspíš týká právě tohoto typu." Zajela k okraji vozovky a zaparkovala. Nad nimi se do výše osmi pater tyčil šedivý a takřka míli dlouhý hangár. Na asfaltu před budovou se povalovaly ušní ucpávky na jedno použití, které používali mechanici, aby neohluchli z řevu

nýtovaček.

Vešli postranním vchodem a octli se ve vnitřní chodbě, která vedla kolem celého obvodu budovy. V pravidelných čtvrtmílových intervalech v ní byly rozmístěny jídelní automaty. Richman se zeptal: "Máme ještě čas dát si kafe?" Casey zavrtěla hlavou. "V montážní hale se káva pít nesmí."

"Cože? Bez kafe?" zaúpěl. "A proč? Snad se taky nevyrábí v zámoří?"

"Káva způsobuje korozi a hliník ji nesnáší."

Otevřela další dveře a vstoupili do výrobní haly.

"Páni," užasl Richman.

V halogenovém světle se leskla částečně smontovaná proudová letadla. V různém stupni dokončení tu pod klenutou střešou stálo ve dvou řadách patnáct strojů. Přímě před nimi zasazovali mechanici do příslušné sekce dvířka k nákladnímu prostoru. Kolem sudovitých trupů stála lešení. Za nimi se tyčil les montážních přípravků - obrovských světlemodře natřených konstrukcí. Richman pod jednou prošel, a když zdvihl hlavu, spadla mu brada úžasem. Souprava totiž byla široká jako dům a vysoká šest pater.

"Úžasné," prohodil a ukázal vzhůru na široký a plochý kus plechu. "Tohle je křídlo, co?"

"Ne, to je vertikální stabilizátor," odpověděla Casey.

"Cože to je?"

"Ocas, Bobe."

"Tohle že je ocas?" nevěřil Richman.

Casey přikývla. "Křídlo je tamhle," vysvětlila a ukázala na opačný konec haly. "Je dlouhé šedesát metrů - skoro jako fotbalové hřiště."

Zadrnčel klakson a nad jejich hlavami se dal do pohybu jeden z jeřábů. Richman se otočil, aby na něj viděl.

"Jste v montážní hale poprvé?"

"Jo." Točil se na všechny strany a rozhlížel se kolem dokola. "Docela děsivé," řekl nakonec.

"Jsou impozantní," dala mu Casey za pravdu.

"Proč je všechno žlutozelené?"

"Jednotlivé stavební prvky opatřujeme epoxidovým nátěrem proti korozi. A hliníkové pláště zase natíráme, aby se při montáži nepoškrábaly. Mají totiž vysoký lesk a jsou velice drahé. Ochranný nátěr jim proto necháváme, dokud nedojdou do lakovny."

"Jako v General Motors to tady fakt nevypadá," přiznal Richman, který se nepřestával točit kolem dokola jako korouhvička.

"To máte pravdu," přitakala Casey. "Ve srovnání s těmito obry jsou auta pouhopouhé hračky."

Richman se podívil: "Hračky?"

"No ovšem. Takový pontiak má tisíc součástek a dáte ho dohromady za dvě směny. Šestnáct hodin, to nestojí ani za řeč. Ale tihle drobečci," ukázala na letadlo, které se tyčilo vysoko nad nimi, "to je něco docela jiného. Velkokapacitní letadlo má jeden milion součástek a staví se pětasedmdesát dní. Žádný jiný výrobek na světě není tak složitý jako dopravní letadlo. Dokonce ani přibližně ne. A žádný se nestaví tak, aby vydržel co nejdéle. Jezdíte s pontiakem každý den od rána do večera a uvidíte, co se stane. Za několik měsíců se vám rozpadne. Jenže my tady projektujeme letadla na dvacet let bezporuchového provozu a stavíme je tak, aby měla dvojnásobnou životnost."

"Na čtyřicet let?" užasl Richman. "Stavíte je tak, aby vydržela čtyřicet let?"

Casey přikývla. "Po světě je v provozu ještě pěkná řádka našich N-5 - a to jsme je přestali dělat v roce 1946. Některá naše letadla mají za sebou čtyřnásobek projektované životnosti - což se rovná osmdesáti letům provozu. To dokážou letadla od Nortona a pak ještě od Douglase. Ale jinak už žádná. Chápete, co chci říct?"

"Páni," polkl ztěžka Richman.

"Říkáme tomu tady ptačí farma," pokračovala Casey. "Letadla jsou tak obrovská, že člověku dělá potíže uvědomit si skutečné měřítko." Ukázala vpravo na jedno z letadel, kde pracovaly malé hloučky montérů při světle přenosných reflektorů. "Nepřipadá vám, že je jich málo?"

"Ano, to připadá."

"Na tomto letadle pracuje pravděpodobně dvě stě mechaniků - dost na celou linku v automobilce. Ale na naší lince je to jenom jedna pozice. Celkem jich máme patnáct. Právě teď je tady v hale pět tisíc lidí."

Mladík užasle potřásl hlavou. "Vypadá to dost prázdně."

"Bohužel tu opravdu prázdné je," souhlasila Casey. "Linka na širokotrupé stroje běží na šedesát procent kapacity - a to ještě jsou tři z nich sirotci."

"Co je to?"

"Letadla, která si nikdo neobjednal. Pracujeme na minimální výkon, abychom nemuseli zastavit linku, protože nemáme tolik zakázek, kolik bychom potřebovali. Průmyslově vyspělé země východní Asie sice zaznamenaly hospodářský vzestup, ale Japonsko je pořád v recesi, a tak nám odtamtud objednávky nepřicházejí. A všichni ostatní provozují letadla mnohem déle než dřív. Z toho důvodu je v téhle branži obrovská konkurence. Tudy."

Svížně vykročila vzhůru po kovovém schodišti a Richman za ní. Schodiště jim pod nohama řinčelo. Došli na odpočívadlo a vykročili do dalšího poschodí. "Říkám vám to všechno proto, abyste pochopil, co se na té poradě bude dít. My všichni, jak jsme tady, dáváme do těch letadel duši. Zaměstnanci jsou na to, co vyrábějí, pyšní a pořádně je žere, když se něco nepovede."

Přešli po úzké lávce nad montážní halou k prosklené místnosti, jakoby zavěšené pod stropem. Casey otevřela dveře.

"Tak tohle je Bitevní sál," oznámila.

BITEVNÍ SÁL

7.01

Zadívala se na sál jeho očima, pohledem nového návštěvníka. Rozlehlá konferenční místnost s šedivým univerzálním kobercem, kulatým umakartovým stolem a židlemi z kovových trubek. Na třech stěnách visely nástěnky, mapy a výkresy, zatímco čtvrtá byla prosklená a shlížela do montážní haly.

Sedělo tu pět mužů v košilích s kravatami, ale bez sak, sekretářka s blokem a John Marder v modrém obleku. Jeho přítomnost byla překvapivá, protože ředitelé se jen zřídkakdy účastnili porad KRH. Marderovi bylo kolem pětácti, měl opálenou pleť, ulízané černé vlasy a vypadal nastraženě, vlastně připomínal kobru, která se chystá zaútočit.

Casey k němu přistoupila a řekla: "Tohle je můj nový asistent Bob Richman."

Marder vstal a podal mladíkovi ruku se slovy: "Vítejte u nás, Bobe." Dokonce se na něj usmál, což se stávalo velice zřídka. Veden svým jemným smyslem pro firemní politiku je očividně odhodlán lísat se ke každému členu Nortonovy rodiny, třeba i k tomuhle půjčenému synovci, pomyslela si Casey a vtom ji napadlo, jestli ten hošík nakonec nebude důležitější, než si původně myslela.

Marder představil Richmana ostatním a pokračoval: "Tohle je Doug Doherty, ten má na starosti konstrukci a mechaniku." Ukázal přitom na tělnatého pětáctiřičátníka s vystouplým břichem, nezdravou pleť a tlustými brýlemi. Doherty byl rozený pesimista. Mluvil monotónně a truchlivě a člověk si mohl být jistý, že přijde s nářkem, co všechno je špatné a jak bude ještě hůř. Dnes měl na sobě kostkovaný oblek a proužkovanou kravatu - zjevně unikl z domu, než ho manželka stačila zkontrolovat. Nyní Richmanovi smutně a ustaraně kývl.

"Nguyen Van Trung, avionika." Van Trung byl upravený, klidný a uzavřený třicátník. Casey ho měla ráda. Vietnamští zaměstnanci byli největší dřiči. Avionici, specialisté na řídicí informační systémy, měli na starosti počítačové programy pro letadla. V Nortonu představovali něco jako novou vlnu, byli mladší, měli vyšší vzdělání a slušnější chování než většina ostatních.

"Ken Burne, pohonná jednotka." Kenny byl zrzavý a pihovatý, s bradou neustále vysunutou a kdykoli odhodlán k boji. S oblibou nadával a používal sprostá slova a celý závod mu s pořádnou dávkou ironie říkal Kenny Klídek, protože ve skutečnosti byl neuvěřitelně vznětlivý.

"Ron Smith přes elektrotechniku." Plešatý, ušlápnutý mužík, který si nervózně rovnal tužky v náprsní kapse. Ron byl nesmírně schopný pracovník. Lidé kolem něj měli občas dojem, že nosí v hlavě všechna elektrická schémata letadla. Byl však až trapně plachý. Bydlel v Pasadeně s invalidní matkou.

"Mike Lee, zástupce letecké společnosti." Dobře oblečený padesátník s nakrátko ostříhanými šedivými vlasy, v modrém saku s proužkovanou kravatou. Kariéru vojenského pilota ukončil v hodnosti jednohvězdičkového generála a nyní zastupoval v továrně zájmy TransPacific Airlines.

"A dáma s notesem je Barbara Rossová." Sekretářce KRH bylo přes čtyřicet a měla značnou nadváhu. Vrhala po Casey nepokrytě nepřátelské pohledy, ale ta ji ignorovala.

Marder pokynem paže odeslal mládence k židli. Casey se usadila hned vedle. "První bod," spustil Marder. "Casey ode dneška funguje jako spojka mezi KO a KRH. Jelikož tak perfektně zvládla ten ZS na DFW, bude teď naše tisková mluvčí. Nějaké otázky?"

Richman se tvářil poněkud zmateně. Marder se k němu otočil a začal vysvětlovat: "Singletonová si výborně poradila s novináři, když minulý měsíc podávala zprávu o zrušeném startu na letišti Fort Worth v Dallasu. Jasně? Jsme všichni v obraze? Takže začneme. Barbaro?" Sekretářka všem rozdala několikastránkovou zprávu sepnutou svorkou.

"Jde o let 545 společnosti TransPacitic," oznámil Marder. "N-22, výrobní číslo 271, odstartovalo z hongkongského letiště Kaitak včera ve 22.00. Start byl naprosto normální a také let byl klidný až do přibližně páté hodiny ranní, kdy stroj zasáhlo cosi, co pilot popsal jako mohutnou turbulenci -"

Místností se začaly ozývat výkřiky: "Turbulence!" Všichni inženýři vrtěli hlavami.

".mohutnou turbulenci, která měla za následek extrémní podélné oscilace."

"Propánajána," zaúpěl Burne.

"Letadlo nouzově přistálo v Los Angeles," pokračoval Marder. "Lékařská pohotovost už na něj čekala. Podle předběžné zprávy je padesát šest raněných a tři mrtví."

"To je hrůza," konstatoval Doug Doherty truchlivě a chvíli mžikal za tlustými čočkami. "To znamená, že po nás půjde NÚBD," dodal.

Casey se nahnula k Richmanovi a pošeptala mu: "Kdykoli dojde ke smrtelnému úrazu, musí se vyšetřování ujmout Národní úřad pro bezpečnost dopravy."

"V tomhle případě ne," uklidnil Dohertyho Marder. "Mají momentálně plné ruce práce s tou katastrofou v Kolumbii a tohle je navíc zahraniční letecká společnost. Myslíme si, že to nechají plavat."

"Turbulence!" odfrkl si Kenny Burne. "Potvrdilo se to?"

"Ne," odpověděl Marder. "K nehodě došlo ve výšce třicet sedm tisíc stop. Žádné další letadlo z téže výšky a polohy atmosférické problémy nehlásilo."

"Co snímky z meteorologických družic?" zeptala se Casey.

"Jsou na cestě."

"A co cestující?" pokračovala. "Upozornil je kapitán na nebezpečí? Rozsvítil světelný pokyn, že si mají zapnout pásy?"

"Zatím je nikdo nevyslechl. Podle předběžných informací se ale zdá, že cestující upozornění nebyli."

Richman se opět zatvářil vyjeveně, a Casey mu proto na svůj žlutý blok načmárala pár slov a naklonila jej tak, aby na něj viděl: Žádná turbulence to nebyla.

Ozval se Trung: "Vyslechl někdo pilota?"

"Ne. Posádce se podařilo chytit letadlo do Hongkongu, takže už je mimo Spojené státy."
"No, to je nádherná," vyletěl Kenny Burne a praštil tužkou o stůl. "Vážně nádherná. Jako když tě srazí autem a zdrhne."
"No tak, nerozčilujte se," pokáral ho nevzrušeně Mike Lee. "Jako zástupce letecké společnosti soudím, že posádka jednala zodpovědně. Tady jim přece nic nehrozí, zato v Hongkongu budou pravděpodobně čelit obvinění od příslušných institucí, a proto pochopitelně spěchali tam."
Casey si poznamenala: Posádka není k zastížení.
"A, hm, víme, kdo byl kapitán toho letadla?" zeptal se nesměle Ron Smith.
"Víme," přitakal Mike Lee a nahlédl do zápisníku v kožené vazbě. "Jmenuje se John Čang. Je mu pětadvacet, trvalé bydliště má v Hongkongu a má nalétáno šest tisíc hodin. TransPacific Airlines ho zaměstnává jako šéfpilota na N-22. Je to prvotřídní pilot."
"Ale, vážně?" rýpl si Burne a nahnul se přes stůl. "A kdypak byl naposledy u přezkoušení?"
"Před třemi měsíci."
"Kde?"
"Přímě tady," zchladil ho Mike Lee. "Na vašich trenažérech a s vašimi instruktory."
Burne si zklamaně odfrkl a zase se opřel.
"Víme, jaké měl hodnocení?" zeptala se Casey.
"Vynikající," odpověděl Lee. "Můžete si to ověřit ve vašich záznamech."
Casey si poznamenala: Lidská chyba ne (?)
Marder se obrátil k Leeovi: "Myslíš, že by nám poskytl rozhovor? Byl by ochotný odpovědět na pár otázek našemu zástupci v Kaitaku?"
"Jsem si jistý, že posádka bude spolupracovat," ujistil ho Lee. "Zvlášť když jim ty otázky předložíte písemně. Nepochybují, že odpovědi budu mít pohromadě do deseti dnů."
"No, ale to je dost dlouho," namítl zklamaně Marder.
"Pokud nevyslechneme pilota, jsme v troubě," přidal se Van Trung. "K incidentu došlo hodinu před přistáním. Magnetofon, který zaznamenává hovor v pilotní kabině, ukládá vždycky jen posledních pětadvacet minut. Takže v tomhle případě je nám k ničemu."
"To je pravda, ale máte přece DZLD."
Casey napsala: Digitální zapisovač letových dat.
"Ano, to máme," připustil Trung, bylo však jasně vidět, že toto konstatování jeho starosti neodstranilo, a Casey věděla proč. Tyhle přístroje totiž byly notoricky nespolehlivé. Byly to ony tajemné černé skříňky, které podle médií byly s to odhalit veškeré záhady letu. Skutečnost však byla taková, že velice často vůbec nefungovaly.
"Udělám, co bude v mých silách," sliboval Mike Lee.
"Co o tom letadle víme?" zajímala se Casey.
"Je zbrusu nové," informoval je Marder. "Tři roky v provozu. Má na kontě čtyři tisíce hodin a devět set cyklů."
Casey Richmanovi napsala: Cyklus = vzlet a přistání.
"A co technické kontroly?" ozval se pohřebním hlasem Doherty. "Určitě budeme na záznamy čekat kdoví -"
"Celkovou kontrolou prošlo v březnu."
"Kde?"
"V Los Angeles."
"Takže údržba byla s největší pravděpodobností slušná," ozvala se Casey.
"Přesně tak," souhlasil Marder. "Pro začátek můžeme konstatovat, že nehodu nelze zdůvodnit meteorologickými podmínkami, lidským faktorem ani mizernou údržbou. Takže jsme v průšvih. Musíme projít strom závad. Stalo se někdy, že něco zapříčinilo chování podobné turbulenci? Nějaký konstrukční prvek?"
"No jasně," přiznal Doherty hlasem plným zoufalství. "Vysunutí slotů. Zkontrolujeme hydrauliku všech řídicích ploch."
"Co avionika?"
Trung si psal poznámky. "Právě mě napadlo, proč nepřevzal řízení autopilot. Až dostanu údaje ze zapisovače, budu vědět víc."
"Elektrické obvody?"
"Vysunutí slotů mohla způsobit porucha obvodu," odpověděl Ron Smith a potřásl hlavou. "Tedy, možná."
"Pohonná jednotka?"
"Ale jo, ta by eventuelně mohla," připustil Burne a prohrábl si zrzavou kšticí. "Obraceče tahu se mohly za letu votevřit - to by se letadlo určitě začalo vobracet čumákem nahoru a dolů. Ale v tom případě by došlo k viditelnému poškození pouzder, takže se na ně kouknem."
Casey zabodla oči do stránek zápisníku, kde měla napsáno:
Konstrukční - vysunutí slotů
Hydraulika - vysunutí slotů
Avionika - autopilot
El. - narušení obvodu
Pohonná jednotka - obraceče tahu
Prakticky všechny systémy v letadle.
"Máte před sebou spoustu práce," řekl Marder, vstal a začal si sbírat papíry. "Nebudu vás zdržovat."
"Krucinál, Johnne, do měsíce to máme v cajku, to nemám strach," holedbal se Burne.
"Ale já ano," zchladil ho Marder. "My totiž nemáme měsíc, musíte to zmáknout do týdne."
Zpoza stolu se ozývaly užaslé výkřiky: "Týden!"

"Proboha, Johnne!"

"Ale no tak, Johnne, KRH na tom vždycky dělá měsíc."

"Tentokrát ne," prohlásil Marder neoblomně. "Náš prezident Hal Edgarton totiž minulý čtvrtek obdržel od čínské vlády předběžný návrh smlouvy na nákup padesáti N-22 a opci na dalších bratru třicet. První dodávka za osmáct měsíců." Rozhostilo se ohromené ticho.

Dívali se jeden na druhého. O obrovské čínské zakázce se špitalo už několik měsíců. V novinách se o ní několikrát psalo jako o "bezprostředně následující", ale v Nortonu tomu nikdo nevěřil.

"Je to pravda," přikývl Marder. "Nemusím vám vysvětlovat, co to znamená. Je to zakázka ve výši osmi miliard dolarů od nejrychleji rostoucího trhu na světě. Znamená to čtyři roky plného provozu. Firma bude moct vkročit do jedenadvacátého století solidně zabezpečená. Zaplatí nám to vývoj řady N-22 a nových typů velkokapacitních letadel. Hal a já jsme zajedno. Tenhle obchod znamená rozdíl mezi bytím a nebytím." Naskládal si papíry do aktovky a s hlasitým klapnutím ji zavřel.

"V neděli odlétám za Halem do Peking, kde podepíšeme předběžnou dohodu o budoucí smlouvě s ministrem dopravy. Bude určitě chtít vědět, co se na té pětsetpětačtyřicetce stalo. Takže bude dobře, když ty informace budu mít v ruce, jinak se ke mně otočí zády a podepíše to s Airbusem. V tom případě budu v hajzlu, firma jakbysmet a vy všichni, jak tu sedíte, budete na dlažbě. Budoucnost Norton Aircraft závisí na tom vyšetřování, a proto chci slyšet pouze jasné odpovědi. A chci je do týdne. Nashle zítra."

Otočil se na patě a odešel.

BÍTEVNÍ SÁL

7.27

"To je ale vůl," ulevil si Burne. "Takhle si představuje motivování vojska?"

Trung pokrčil rameny. "Ten už jiný nebude."

"Co si o tom myslíš?" zeptal se Smith. "Teda, byla by to senzace. Fakt dostal Edgarton od Číňanů návrh smlouvy?"

"Na to vem jed," odpověděl Trung. "Protože závod už na tom potichoučku pomaloučku dělá. Dali udělat novou soupravu na montáž křídla a posílají ji do Atlanty. Vsadím se, že to má v kapse."

"To určitě, ten si tak leda chrání vlastní zadek," řekl Burne.

"Jak to?"

"Edgarton možná dostal z Peking předběžnej návrh. Jenže osm miliard dolarů je pěkná páłka i pro tak velkou gorilu. Za tou zakázkou se honí taky Boeing, Douglas a Airbus a Číňani se můžou rozhodnout na poslední chvíli všelijak. Je to jejich styl. Udělali to už mockrát. Takže Edgarton teď má staženej zadek strachy, že k dohodě nedojde, a jak von to chudák vysvětlí představenstvu? Takže co udělá? Hodí to na Mardera. A co udělá Marder?"

"Hodí to na nás," uzavřel Trung.

"Správně. Ten dnešní průšvih s TPA jim spadl jako z nebe. Když se dohodnou s Pekingem, budou z nich hrdinové. No, a když z kšeftu sejde."

"Bude to na nás."

"Přesně tak. Řeknou, že osmimiliardová zakázka vybuchla kvůli nám."

"Tak snad abychom to letadlo šli konečně omrknout," pobídl je Trung a vstal.

SPRÁVNÍ BUDOVA

9.12

Když vstoupil John Marder, stál nově jmenovaný prezident Norton Aircraft Harold Edgarton u okna své kanceláře v desátém poschodí a díval se na závod. Edgarton měl mohutnou postavu fotbalového obránce, pohotový úsměv a chladné číhavé oči. Pracoval u Boeinga, odkud ho před třemi měsíci přetáhl k Nortonu, aby jim vylepšil marketing. Edgarton se otočil a věnoval Marderovi zamračený pohled. "Tohle je pěkná polízanice," spustil okamžitě. "Kolik je tam mrtvých?"

"Tři," odpověděl Marder.

"Pro Kristovy rány, zrovna teď," potřásl hlavou Edgarton. "Informoval jsi vyšetřovací tým o tom předběžném návrhu? Vysvětlil jsi jim, jak je to důležité?"

"Informoval jsem je."

"A stihnete to objasnit do konce týdne?"

"Jsem v čele týmu. Postarám se, aby se to stihlo," prohlásil Marder.

"A co uděláme s tiskem?" znepokojoval se Edgarton dál. "Nechci, aby to dostal do ruky tiskový odbor. Benson je ožrala a novináři ho nesnášejí. A nikoho z techniků tam nemůžu poslat, ti snad ani neumějí anglicky, proboha -"

"To jsem už zařídil, Hale."

"Vážně? Ale tebe tam taky nechci, ty musíš zůstat mimo."

"To je mi jasné," odpověděl Marder. "Pověřil jsem tím Singletonovou."

"Singletonovou? Tu kočku z KO? Díval jsem se na tu kazetu, cos mi dal, o tom maléru v Dallasu. Ženská je to pěkná, ale hádat bych se s ní nechtěl."

"Ale přesně to potřebujeme, ne?" ušklíbl se Marder. "Potřebujeme poctivou, přímou, racionální a ryze americkou ženu. A ona se vážně nedá, Hale."

"To doufám," prohodil skepticky Edgarton. "Až to praskne, bude muset podat prvotřídní výkon."

"Podá, uvidíš."

"Nechci, aby to ohrozilo obchod s Čínou."

"To nechce nikdo z nás, Hale."

Edgarton si Mardera chvíli zamyšleně prohlížel a potom řekl: "Měj to na paměti. Protože já ti kašlu na to, s kým ses oženil - jestli ten obchod vybuchne, bude muset odejít spousta lidí, nejen já. Padnou i jiné hlavy."

"Chápu," pronesl suše Marder.

"Tu ženskou jsi vybral ty, takže to bude na tobě. Je to tvůj kůň a představenstvo to ví. Jakmile vybuchne ona - nebo KRH - poletíš."

"Nic nevybuchne," zavrtil odmítavě hlavou Marder. "Všechno mám pod kontrolou."

"To tedy doufám," zahučel Edgarton a znovu se obrátil k oknu.

Marder opustil místnost.

HANGÁR ÚDRŽBY NA LETIŠTI V LOS ANGELES

9.48

Modrá dodávka přejela přistávací dráhu a řítila se k řadě údržbářských hangárů na losangeleském letišti. Ze zadního konce nejbližšího z nich trčel žlutý ocas velkoobjemového letadla TransPacific, jehož emblém na slunci jasně zářil. Jakmile technici letadlo uviděli, vzrušeně se rozpovídali. Dodávka zajela do hangáru a zůstala stát pod křídlem. Inženýři se vyhrnuli ven. Tým pro likvidaci havárii už byl v plné práci. Asi šest mechaniků s ochrannými pásy se na křídle plazilo sem tam po čtyřech.

"Jde se na to!" zahalekal Burne a vrhl se k žebříku u křídla. Znělo to jako válečný pokřik. Ostatní mu stoupali neohrabaně v patách, včetně Dohertyho se sklíčeným výrazem v obličeji.

Casey s Richmanem vystoupili naposledy. "Všichni jdou rovnou ke křídlu," podívoval se Richman.

"Správně. Křídlo je nejdůležitější a také nejsložitější část letadla. Proto je prohlédnou ze všeho nejdřív a teprve potom se pustí do zbytku vnějšího pláště. Tudy."

"Kam jdeme?"

"Dovnitř."

Casey zamířila k přední části letadla a vystoupila po schůdkách ke dveřím do kabiny. Sotva se k nim přiblížila, zavál k ní odporný zápach zvratků.

"Proboha," vyjekl jí za zády Richman.

Casey vešla dovnitř.

Věděla, že předeek bude poškozen nejméně, ale i tady si povšimla několika zlomených opěradel. Uražené opěrky pro ruce se porůznu válely v uličkách. Dvířka popraskaných stropních schránek na zavazadla visela ven. Pod stropem se kývaly spuštěné kyslíkové masky, několik jich však chybělo. Na koberci, ale také na stropě byla krev. A na sedadlech louže zvratků.

"Proboha." Richman si, celý bledý, zacpával nos. "Tohle se může stát při turbulenci?"

"Ne," řekla rozhodně. "Skoro na sto procent nemůže."

"Tak proč pilot -"

"To zatím nevíme," přerušila ho stroze.

Zamířila do pilotní kabiny. Dveře byly zablokované dokořán a kabina vypadala normálně. Chyběly jenom dokumenty a záznamy. Na podlaze ležel malý dětský capáček. Casey se k němu shýbla a pohled jí přitom padl na pomačkaný předmět z černého kovu, který se zachytil pod dveřmi. Videokamera. Když se ji však pokusila uvolnit, rozpadla se na hromádku tištěných obvodů, stříbrných motorků a smyček filmové pásky z rozlomené kazety. Podala celé to nadělení Richmanovi.

"Co s tím mám dělat?"

"Nést mi to."

Výdala se do zadní části trupu. Věděla, že tam to bude mnohem horší. Pomalu se jí v hlavě skládal obrázek toho, co se zřejmě přihodilo. "Není pochyb o tom, že tady došlo k několika prudkým oscilacím. To znamená, že letadlo vylétlo kolmo nahoru a pak střemhlav dolů," dodala honem.

"Jak to můžete vědět?" podívil se Richman.

"Protože cestující tolik zvraceli. Menší odchylku od letové polohy člověk zvládne, ale prudké a mohutné výkyvy mu vyženou žaludek až do krku."

"Proč chybí tolik masek?" napadlo Richmana.

"Zřejmě se jich snažili v pádu zachytit," vysvětlila. Muselo to tak být. "Zadní opěradla jsou ulomená - víte, jak velká síla je k něčemu takovému zapotřebí? Jsou projektovaná, aby vydržela zatížení šestnácti G. S lidmi v téhle kabině to muselo opravdu mlátit. A podle rozsahu poškození soudím, že to nějakou chvíli trvalo."

"Jak dlouho?"

"Minimálně dvě minuty," odpověděla a pomyslela si, že to cestujícím muselo připadat jako celá věčnost.

Minuli poničenou kuchyňku a vešli do střední části kabiny pro cestující. Rozsah poškození tu byl nesrovnatelně větší. Rozbitých sedadel tady bylo mnohem víc a přes strop se táhl široký krvavý pruh. Uličky byly zataraseny nejruznějšími předměty - botami, útržky oblečení i dětskými hračkami.

Uklízeč četa v modrých kombinézách s nápisem KRH NORTON sbírala osobní věci a ukládala je do igelitového pytle.

Casey se jedné z žen zeptala: "Našly se nějaké kamery?"

"Asi tak pět šest," odpověděla uklízečka. "Dvě z toho byly videokamery. Je tady kdeco." Sáhla pod sedadlo a vyndala odtamtud hnědý gumový pesar. "Dyt' to říkám."

Casey šla dál dozadu a obezřetně se vyhýbala věcem v uličkách. Minula další přepážku a octla se v poslední části

těsně před ocasem.

Richman slyšitelně zalapal po dechu.

Vypadalo to, jako by tu řádila obří pěst. Sedadla byla doslova rozdracena na placato. Urvané zavazadlové schránky visely téměř až k podlaze. Održené stropní panely odhalovaly kabely a stříbrný izolační materiál. Všude byla krev. Některá sedadla jí tak nasákla, že změnila barvu na tmavohnědou. Toalety měly vyvrácené dveře, rozbitá zrcadla a dvířka nerezových příhrádek vylomená a pokroucená.

Caseyinu pozornost upoutalo šest mužů od sanity, kteří v levém rohu zápasili s něčím těžkým, zamotaným v bílé silonové síti, která visela vedle stropní schránky. V té chvíli sanitáři vykročili, tkanina se sesmekla a ze sítě vyklouzla mužská hlava - šedivý obličej, ústa dokořán, nevidoucí oči, povívající prameny rozčuchaných vlasů.

"No nazdar," vyjekl Richman, otočil se na patě a byl ten tam.

Casey přistoupila k sanitářům a zjistila, že mrtvý muž je postarší Číňan. "Co máte za problém?" zeptala se.

Jeden z nich jí posvítí baterkou směrem ke stropu. Mrtvý muž měl levou nohu vraženou do zavazadlové schránky nad okenním panelem a vklíněnou do stříbrné izolace za ní. Casey se snažila rozpomenout, jaké kabely tam vedou a jak dalece je jejich poškození kritické, ale pak to vzdala a pouze jim doporučila: "Hlavně ho vyndavejte opatrně."

Z kuchyňky uslyšela uklízečku: "To je teda něco náramně divného, něco takovýho sem ještě neviděla."

Hlas jiné ženy se divil: "Jak se to sem dostalo?"

"Ať se propadnu, jestli to vim, holka."

Casey se k nim vydala, aby zjistila, oč jde. Žena držela v ruce modrou čapku, jakou nosí piloti, s krvavým otiskem chodidla na dýnku.

Casey vztáhla ruku. "Kde jste ji našla?"

"Přímo tady," odpověděla uklízečka. "Před zadní kuchyňkou: Nák daleko vod pilotní kabiny, né?"

"To ano." Casey obracela čapku v prstech. Nad štítkem stříbrná křídélka se žlutým emblémem TransPacific uprostřed. Skutečně patřila některému pilotovi, navíc tu byl i proužek označující kapitána, snad tedy šlo o někoho z náhradní posádky. Pokud v letadle náhradní posádka byla; ale o tom Casey zatím nic nevěděla.

"Ach bože, to je hrůza, hrůza hrůzoucí."

Neomylně rozeznala monotónní hlas a vzhledla ke konstrukčnímu inženýru Dougu Dohertymu, který vpochodoval do zadního oddílu.

"Co to provedli s mým nádherným strojem?" zaúpěl a vtom si všiml Casey. "Víš, co se stalo, že jo? To nebyla turbulence, ale skákání."

"Možná ano," přisvědčila Casey. Tak se říkalo opakovanému stoupání a klesání.

"Určitě," potvrdil Doherty pohřebním hlasem. "Přesně to se stalo. Ztratili kontrolu. To je děsné, vážně děsné."

Jeden sanitář zavolal; "Pane Doherty?"

Inženýr se ohlédl. "Ach ne, nechci to vidět," zabědoval. "To se vám zašprajcoval zrovna sem?"

"Ano, pane."

"To jsem si moh myslet." Přistoupil blíž. "Jako naschvál zrovna u zadní přepážky, kde se stýkají všechny životně důležité systémy. Ach jo, pusťte mě, ať se kouknu. Za co tam uvíz, za nohu?"

"Ano, pane." Posvítli mu tím směrem. Doherty se protlačil kolem těla v síti, které se rozhoupalo.

"Můžete ho přidržet? Fajn. Nemáte nůž, nebo tak něco? Asi ne, co, ale -"

Jeden sanitář mu podal nůžky a Doherty se dal do střihání. K zemi se začaly snášet cáry stříbrné izolace. Doherty vytrvale střihál a ruka se mu jen kmitala. Konečně byl hotov. "Je to v pohodě. Kabel A59 minul. Netrefil se do hydraulického vedení ani do avioniky. Bezva. Vypadá to, že letadlu nijak zvlášť neublížil."

Sanitáři podpírali mrtvolu a bez hlesu na Dohertyho třeštili oči. Konečně se jeden vzpamatoval: "Můžeme ho teda vyříznout, pane?"

Doherty stále ještě pozorně nahlížel dovnitř. "Cože? Á, jo, jasně, vyřízněte ho."

Odstoupil a sanitáři se na horní část trupu vrhli velkým kovovým rozvěrákem. Zaklínili ho mezi zavazadlovou schránku a strop a rozevřeli. Plastický povrch se s hlasitým praskotem roztrhl.

Doherty se odvrátil. "Nemůžu se na to dívat. Nemůžu vidět, jak mi moje nádherný letadlo cupujou na kusy." Chvatně se obrátil k odchodu. Sanitáři za ním užasle civěli.

Richman se vrátil a tvářil se trochu rozpačitě. Ukázal k oknu. "Co to dělají tam venku na křídle?"

Casey se sklonila a vyhlédla okénkem ven. "Kontrolují sloty," vysvětlila potom. "Neboli náběžné klapky. To jsou řídicí plochy v náběžné hraně."

"A k čemu jsou?"

Budete s ním muset začít od Adama.

Casey spustila: "Víte něco o aerodynamice? Ne? Víte, jde o to, že letadlo létá, protože jeho křídlo má určitý tvar."

Vysvětlila, že křídlo sice vypadá velice jednoduše, ale ve skutečnosti je to po fyzikální stránce nejsložitější část letadla, a proto také se nejděle staví. Trup je například velice jednoduchý - je to vlastně velké množství kulatých sudů snýtovaných k sobě. A ocas je pevná vertikální lopatka s řídicími plochami. Zato křídlo je umělecké dílo. Měří téměř šedesát metrů a je neuvěřitelně pevné, protože nese váhu celého letadla. Zároveň však je vytvarované s přesností na setinu palce.

"Tvar je mimořádně důležitý," pokračovala. "Křídlo je nahoře zaoblené a vespod ploché. To znamená, že vzduch, který nad ním proudí, má větší rychlost a podle Bernoulliho zákona -"

"Já jsem studoval práva," připomněl jí Richman.

"Bernoulliho zákon zní: Čím rychleji se plyn pohybuje, tím nižší je jeho tlak," zarecitovala. "Jelikož se vzduch nad křídlem pohybuje rychleji, vytváří vakuum, které vysává křídlo vzhůru. Křídlo je dostatečně pevné, aby uneslo trup, a proto se celé letadlo vznese. To je důvod, proč letadla létají."

"Fajn."

"A ještě něco. Výšku zdvihu ovlivňují dva faktory - rychlost, jakou se křídlo pohybuje vzduchem, a velikost zakřivení. Čím větší zakřivení, tím vyšší zdvih."

"Fajn."

"Když se křídlo pohybuje rychle, kupříkladu za letu, při rychlosti dejme tomu žádná celá osm macha, nepotřebuje velké zakřivení. Vlastně potřebuje být skoro ploché. Ale když letí pomalu, tedy při vzletu a přistání, musí mít daleko větší zakřivení, aby udrželo zdvih. V takovém případě se zakřivení zvětšuje tak, že se vpředu a vzadu zvednou části křídla - vztlakové klapky se tomu říká vzadu a náběžné klapky, neboli sloty, na náběžné hraně."

"Takže obojí jsou klapky, ale jedny jsou vzadu a druhé vpředu?"

"Správně."

"Nikdy jsem si jich nevšiml," prohodil Richman a vykukoval z okna.

"Menší letadla je nemají," vysvětlila Casey. "Jenže tohle letadlo váží při plném naložení skoro čtyři sta tun, takže se bez slotů neobejde."

Pozorovali, jak se první slot zvedl a hned se zase sklopil. Muži na křídle přihlíželi s rukama v kapsách.

Richman se zeptal: "Proč jsou ty sloty tak důležité?"

"Protože jediná možná příčina 'turbulence' je jejich vysunutí za letu. Při cestovní rychlosti musí být křídlo téměř ploché, vzpomínáte? Kdyby se sloty vysunuly, letadlo by ztratilo stabilitu."

"A co by mohlo jejich vysunutí způsobit?"

"Chyba pilota," odvětila Casey. "Obvykle to tak bývá."

"Ano, ale tohle letadlo údajně řídil vynikající pilot."

"Přesně tak - údajně."

"A co když to chyba pilota nebyla?"

Zaváhala. "Může dojít ke stavu, kterému se říká samovolné vysunutí slotů. To znamená, že se nečekaně zvednou samy od sebe."

Richman se zamračil. "To se vážně může stát?"

"Už se to stalo a je to celkem známá věc," připustila. "Ale nemyslíme si, že je to tenhle případ." Nebude se pouštět do podrobností, alespoň ne teď.

Richman se nepřestával mračit. "Když to není možné, proč to kontrolují?"

"Protože možné je všechno a naším úkolem je prověřit naprosto všechno. Možná že v tomhle jednotlivém případě existuje nějaký problém. Možná nejsou správně upevněna ovládací táhla. Nebo mohlo dojít k poruše hydraulického pohonu. Možná selhaly senzory polohy slotů. Nebo avionika. Až prověříme každý systém, budeme vědět, co se stalo a proč. Ale momentálně nemáme ani sebemenší ponětí."

V pilotní kabině se nad řízením hrbili čtyři muži, kteří se tam stěží vešli. Van Trung, který měl na toto letadlo licenci na pojízďení, seděl na místě kapitána. Kenny Burne na sedadle prvního důstojníka napravo od něj. Trung zapínal jednotlivé řídicí plochy - vztlakové a náběžné klapky, výškové a směrové kormidlo. Zároveň funkci příslušného přístroje ověřovali vizuálně na palubní desce.

Casey zůstala s Richmanem stát před pilotní kabinou a jen se zeptala: "Máte už něco, Vane?"

"Ještě ne," odpověděl Trung.

"Máme kulový," ozval se Kenny Burne. "Tenhle ptáček je prostě třešinka. Není na něm chybička."

Richman se vmísil: "Tak to asi přece jen byla turbulence."

"To je pěkná blbost," utrl se Burne. "Kdo to řekl? Ten kluk?"

"Ano," přiznal skromně Richman.

"Naprav mu hlavu, Casey," ohlédl se Burne přes rameno.

"Na turbulenci se obvykle svádí všechno, co se v pilotní kabině zmotá. K turbulenci samozřejmě dochází a v dřívějších dobách to s letadly mávalo pořádně. Ale dnes se prakticky nestává, aby při ní došlo ke zranění lidí."

"Proč?"

"Protože máme radary, brácho," vyjel na něj Burne. "Dopravní letadla mají meteorologický radary, takže pilot zblejskne frontu předem a vyhne se jí. Taky máme mnohem lepší spojení mezi letadly. Když někdo narazí na mizerný počasí ve vaší letové hladině, ale dvě stě mil před vámi, ozve se vám sigmet a změní vám kurz. Doby mohutnejch turbulencí jsou tedy hluboká minulost."

Richmana Burneův přezíravý tón podráždil. "No, já nevím," spustil. "Už jsem párkrát v letadle zažil pěknou turbulenci a -"

"A viděl jste, že to někdo nepřežil?"

"No, to ne."

"Vyhazovalo to lidi ze sedadel?"

"Ne."

"Byl při tom někdo raněnej?"

"Ne," přiznal Richman. "To jsem neviděl."

"Tak vidíte."

"Ale určitě je možné -"

"Možný?" zařval Burne. "Myslíte jako třeba u soudu, kde je možný úplně všechno?"

"Ne, ale -"

"Vy jste právník, že jo?"

"Ano, to jsem, ale -"

"Tak aby bylo jasno hned od začátku. My tady neděláme právo. Právo, to je akorát hromada keců. Tohle je letadlo. Je to stroj. A s tím strojem se buď něco stalo, anebo nestalo. Není to věc názoru. A teď laskavě sklapněte a nechte nás pracovat."

Richmanem to škublo, ale neodmlouval. "Tak jo," řekl. "Ale jestli to nebyla turbulence, bude tam důkaz -"

"Správně," přerušil ho Burne. "Upozornění o zapnutí pásů. Když pilot narazí na turbulence, první věc, kterou udělá, je, že zapne světelný pokyn, že si cestující mají zapnout pásy. Všichni se připoutají a nikomu se nic nestane. Tenhle chlápek na to vůbec nepomyslel."

"Možná nefungovalo."

"Tak koukejte." Ozvalo se cinknutí a nad hlavami se jim rozsvítil obrázek zapnutého pásu.

"Co když palubní -"

Burneův hlas zesílený reproduktorem ho přehlušil: "Maká, maká a já vám radím, abyste tomu věřil." Načež s cvaknutím palubní rozhlas vypnul.

Na palubě se objevil podsaditý Dan Greene a pořádně funěl z kovových schůdků. "Ahoj, kluci, nesu vám povolení k přepravě letadla do Burbanku. Říkal jsem si, že ho budete chtít vzít do továrny."

"Ano, to máte pravdu," odpověděla Casey.

"Ahoj, Dane," zavolał Kenny Burne. "Dík, žeš tady zdržel posádku, to se ti fakt povedlo."

"Jdi do háje," odsekl Greene. "Měl jsem u východu člověka, hned jak tam tenhle pták doroloval. Jenže posádka už byla v čudu." Obrátil se ke Casey. "Vyprostili už toho nebožtíka?"

"Ještě ne, Dane. Je tam důkladně vražený."

"Ostatní mrtvé jsme už odvezli a vážně zranění jsou v různých nemocnicích ve Westside. Tady máš seznam." Podal jí list papíru. "Pár lidí je ještě v letištní ošetrovně."

"Kolik?" zeptala se Casey.

"Šest sedm. Včetně dvou letušek."

"Můžu si s nimi promluvit?" zeptala se.

"Nevidím důvod, proč bys nemohla," opáčil Greene.

"Jak dlouho tady ještě budeš, Vane?" obrátila se k avionikovi.

"Minimálně hodinu, řekl bych."

"Bezva. Tak to si můžu vzít auto."

"A nezapomeň si tady toho přemoudřelého Perryho Masona," doporučil jí Burne.

LETIŠTĚ V LOS ANGELES

10.42

Richman si u volantu dodávky zhluboka odfoukl: "Kristepane, to jsou vždycky tak příjemní?"

Casey pokrčila rameny. "Technici jsou vždycky takoví." Co čekal? pomyslela si. Přece musel na podobné typy u General Motors také narazit. "V citové sféře ustrnuli ve třinácti, těsně předtím než si chlapečci přestanou hrát s vláčky. Neumějí se chovat a mizerně se oblékají - ale na druhé straně jsou výjimečně inteligentní a velice dobře vyškolení, a ovšem taky nesmírně arogantní. Nezasvěcence mezi sebe nepouštějí."

"Zvlášť právníky."

"Nikoho. Jsou něco jako šachoví velmistři. S amatéry nemarní čas. A momentálně jsou pod velkým tlakem."

"Vy k nim nepatříte?"

"Já? Ne. A navíc jsem ženská a pracuju v KO. To jsou tři důvody, proč jsem mimo. A teď, když mě Marder jmenoval tiskovou mluvčí, mám další černý puntík. Všichni přece nenávidí tisk k smrti."

"Myslíte, že se to dostane do tisku?"

"Pravděpodobně ne. Je to zahraniční letadlo, zemřeli v něm cizinci a k nehodě došlo mimo území Spojených států. Není k dispozici obrazový materiál. Média to nebude zajímat."

"Vypadá to přece tak závažně."

"Závažnost není to správné kritérium," opravila ho. "V loňském roce se stalo pětadvacet nehod, při nichž došlo k značnému poškození trupu letadla. Z toho třicet mimo Spojené státy. Kolik si jich pamatujete vy?"

Richman sraštil obočí.

"Neštěstí v Abu Dhabi, kde zahynulo šestapadesát lidí?" nadhodila Casey. "Nebo v Indonésii, kde bylo obětí dvě stě? A co třeba katastrofu v Bogotě, kde jich bylo dvě stě třiapadesát? Vzpomínáte si na něco z toho?"

"To ne," připustil Richman. "Ale nestalo se něco v Atlantě?"

"Správně. DC-9 v Atlantě. Kolik cestujících tam zahynulo? Ani jeden. Kolik bylo raněných? Ani jeden. Proč si to pamatujete? Protože o tom běželo v jedenáct večer filmové zpravodajství."

Dodávka opustila přistávací dráhu a projela bránou na ulici. Zabočili na bulvár Sepulveda a zamířili k okrouhlému modrému obrysu nemocnice Centinela.

"Mimo to máme teď na starosti docela jiné věci," změnila Casey téma. Podala Richmanovi magnetofon, připnula mu na klopou mikrofon a vysvětlila mu, co budou dělat.

NEMOCNICE CENTINELA

12.06

"Tak vy chcete vědět, co se stalo?" vyjel na ně podrážděně muž s plnovousem. Sdělil, že se jmenuje Bennett, je tnu čtyřicet let, pracuje ve velkoobchodu s džínovým oblečením Guess a v Hongkongu byl na návštěvě výrobního závodu. Vysvětlil, že tam létá čtyřikrát ročně, pokaždé s TransPacific Airlines. Nyní seděl na posteli v nemocniční kóji oddělené od ostatních závěsem a měl obvázanou hlavu a pravou paži. "Letadlo se málem zřítilo, to se stalo."

"Ano, jen bych ráda věděla -" začala Casey.

"Kdo jste vůbec zač, vy dva?"

Podala mu průkaz a znovu se představila.

"Norton Aircraft? Co s tím máte co dělat?"

"My jsme to letadlo vyrobili, pane Bennette."

"Ten šmejď? Tak to jděte do hajzlu, madam." Mrštil po ní průkazem. "Padejte odtud, oba dva."

"Pane Bennette -"

"Ven, ven! Vypadněte!"

Venku před kóji Casey Richmanovi s povzdechem řekla: "Že to ale s lidmi umím, co?"

Přešla k další kóji a zarazila se, protože zevnitř zaslechla přival čínských slov, nejprve ženský a pak mužský hlas.

Usoudila, že je raději vynechá, a rozhrnula až další závěs. Uvnitř uviděla spící Číňanku se sádrou krční výztuhou.

Ošetřovatelka vzhledla a položila si prst na ústa. Casey se vydala k sousední kóji.

Byla tam jedna z letušek, osmadvacetiletá Kay Liangová. Přes tvář a po krku se jí táhl široký pruh krvavě rudé odřeniny. Dívka seděla na židli vedle prázdné postele a listovala v půl roku starém čísle Vogue. Vysvětlila Casey, že zůstala v nemocnici kvůli kolegyni Ša-Jan Haové, pacientce ze sousední kóje. "Je to moje sestřenice," dodala. "Mám strach, že její zranění je dost vážné. Ani na chvíli mě k ní nepustili." Mluvila velmi dobrou angličtinou s britským přízvukem.

Když se jí Casey představila, Kay znejistěla. "Vy jste od výrobce? Ale od vás už tady byli."

"Kdo?"

"Nějaký Číňan. Je to sotva pár minut."

"O tom nic nevím," zamračila se Casey. "Ale stejně bych vám ráda položila pár otázek."

"Samozřejmě." Kay odložila časopis a klidně složila ruce do klína.

"Jak dlouho jste u TransPacific?"

Kay Liangová odpověděla, že tři roky. Předtím létala tři roky u Cathay Pacific. Vysvětlila, že létá vždy na mezinárodních linkách, protože ovládá cizí jazyky, angličtinu a francouzštinu, stejně dobře jako čínštinu.

"Kde jste byla, když došlo k nehodě?"

"V prostřední kuchyňce. Hned za první třídou." Vysvětlila, že se právě začala připravovat snídani a že mohlo být tak pět ráno, možná několik minut po páté.

"A co se stalo?"

"Letadlo začalo stoupat," řekla. "Právě jsem totiž pokládala na vozík konvice s nápoji a ty mi najednou začaly sjíždět. A než jsem se nadála, obrátilo se skoro kolmo dolů."

"Co jste udělala?"

Kay odpověděla, že nemohla dělat vůbec nic, jen se pevně držet, protože letadlo padalo střemhlav. Jídlo a pití popadalo na podlahu. Ten pád mohl trvat tak deset sekund, ale jistě to neví. Potom se obrátili kolmo vzhůru a hned zase kolmo dolů. V té chvíli se uhodila hlavou o přepážku.

"Ztratila jste vědomí?"

"Ne, ale odřela jsem si tvář." Ukázala na zranění.

"A co se dělo pak?"

Dívka odpověděla, že neví. Upadla na ni totiž slečna Jiaová, jiná letuška, která byla v kuchyňce s ní, a obě se nějakou dobu válely na podlaze. "Slyšely jsme, jak cestující křičí, a také jsme samozřejmě viděly, jak to s nimi hází v uličkách," dodala.

Potom konečně pilot letadlo vyrovnal, takže mohla vstát a začít se starat o cestující. Bylo to velmi zlé, zvláště v zadní části kabiny. "Bylo tam hodně raněných, kteří krváceli a měli bolesti. Všechn personál z toho byl zdrcený. A pak, moje sestřenice, slečna Haová, byla v bezvědomí. Když se to stalo, byla v zadní kuchyňce. Ostatními letuškami to velmi otřásl. A tři cestující byli mrtví. Byla to opravdu hrozná situace."

"Co jste dělala potom?"

"Vyndala jsem zdravotnické brašny a začaly jsme ošetřovat raněné. Potom jsem zašla do pilotní kabiny." Chtěla zjistit, jestli jsou piloti v pořádku. "Také jsem je chtěla informovat, že v zadní kuchyňce leží zraněný první důstojník."

"První důstojník byl v zadní kuchyňce, když došlo k incidentu?" ujíšťovala se Casey.

Kay Liangová zamžikala. "Ano, ale z náhradní směny."

"Ne z hlavní?"

"Ne. První důstojník z náhradní směny."

"Měli jste na palubě dvě směny?"

"Ano."

"Kdy se vystřídaly?"

"Asi tři hodiny předtím. V noci."

"Jak se jmenuje ten zraněný pilot?"

Letuška opět zaváhala. "Já. nevím to jistě. Ještě nikdy jsem s touhle náhradní posádkou neletěla."

"Aha. Byly jsme u toho, jak jste přišla do pilotní kabiny. Co bylo dál?"

"Kapitán Čang měl letadlo pod kontrolou. Posádka byla trochu otřesená, ale nikdo nebyl zraněn. Kapitán mě informoval, že požádal o nouzové přistání v Los Angeles."

"Už jste s kapitánem Čangem někdy letěla?"

"Ano. Je to velmi dobrý kapitán. Vynikající. Mám ho moc ráda."

Nějak moc to zdůrazňuje, pomyslela si Casey. Letuška, až do té chvíle tak klidná, najednou vypadala nesvá. Pohlédla na Casey a ihned sklouzla očima stranou.

"Viděla jste v pilotní kabině něco poškozeného?" pokračovala Casey.

Letuška svažila čelo v usilovném přemýšlení a pak odpověděla: "Ne. Pilotní kabina vypadala naprosto normálně."

"Řekl kapitán Čang ještě něco?"

"Ano, řekl mi, že ten incident zavinilo samovolné vysunutí slotů, ale že má situaci zase pod kontrolou."

A jéje, pomyslela si Casey, tohle techniky nepotěší. Zaráželo ji však, jak odborně se dívka vyjadřuje. Připadalo jí nepravděpodobné, že by letuška měla pojem o samovolném vysunutí slotů. Ale možná jen opakovala kapitánova slova.

"Vysvětlil vám kapitán Čang, proč k tomu samovolnému vysunutí došlo?"

"Ne, řekl jen tohle."

"Aha. A víte, čím se sloty ovládají?"

Kay Liangová přikývla. "Je to páka na panelu uprostřed mezi sedadly."

Správně, pomyslela si Casey.

"Když jste byla v pilotní kabině, všimla jste si jí?"

"Ano. Byla v horní zajištěné pozici."

Casey opět zarazila volba slov. Takhle by to řekl pilot. V horní zajištěné pozici. Ale letuška?

"Řekl ještě něco?"

"Dělal si starosti kvůli autopilotu. Prý se pořád pokoušel převzít řízení. Doslova řekl: 'Musel jsem se s autopilotem poprat o řízení.'"

"Ano. A jak se v té chvíli kapitán Čang choval?"

"Byl klidný, jako vždycky. Je to velmi dobrý kapitán."

Nervózně zatékala očima a neklidně si stiskla ruce v klíně. Casey se rozhodla, že bude chvíli mlčet. Je to prastarý vyšetřovatelský trik - nechat dotazovaného, aby prolomil mlčení sám.

"Kapitán Čang pochází z význačné rodiny pilotů," prohlásila Kay Liangová a ztěžka polkla. "Jeho otec létal za války a jeho syn už je také pilot."

"Ach tak."

Letuška opět zmlkla. Chvíli byla zticha, potom sklopila oči a zase vzhlédla: "Chcete vědět ještě něco?"

Když vyšli ven, Richman se zeptal: "Neříkala jste, že právě tohle se stát nemohlo? Myslím samovolné vysunutí slotů?"

"Neříkala jsem, že se to nemohlo stát. Řekla jsem, že nevěřím, že to je právě u N-22 možné. Kdyby ano, znamenalo by to víc otázek než odpovědí."

"A co ten autopilot?"

"Na to je pořád moc brzo," odpověděla úsečně a vešla do další kóje.

"Muselo být nějak kolem šesté," vyprávěla Emily Jansenová a potřásala přitom hlavou. Byla to štíhlá, asi třicetiletá žena a na tváři měla fialový šrám. Na klíně jí spalo batole a na lůžku za ní ležel její manžel s kovovou vzpěrou mezi rameny a bradou. Podle manželky měl zlomenou čelist.

"Zrovna jsem nakrmila naši malou a povídala jsem si s manželem. Pak jsem najednou něco zaslechla."

"Co to bylo?"

"Rachot nebo skřípot. Měla jsem dojem, že to jde od křídla."

To není dobrá zpráva, pomyslela si Casey.

"Vyhledla jsem z okna a podívala se na křídlo."

"Viděla jste něco neobvyklého?"

"Ne. Všechno vypadalo normálně. Myslela jsem, že to třeba jde z motoru, ale ten taky běžel normálně."

"Kde bylo slunce?"

"Na mé straně. Svítlo rovnou na mě."

"Takže svítlo i na křídlo?"

"Ano."

"A odráželo se vám do očí?"

Emily Jansenová zavrtěla hlavou. "To si nevzpomínám."

"Svítíl pokyn Zapněte si pásy?"

"Ne, nerozsvítíl se ani jednou."

"Ohlásil to kapitán palubním rozhlasem?"

"Ne."

"Vraťme se ještě k tomu zvuku, který jste slyšela - popsala jste ho jako rachot?"

"Něco takového. Já vlastně nevím, jestli jsem to slyšela nebo cítila. Bylo to skoro jako chvění."

Jako chvění.

"Jak dlouho to trvalo?"

"Jen pár vteřin."

"Pět?"

"To děle. Řekla bych tak deset nebo dvanáct."

Klasický popis vysunutí slotů za letu, pomyslela si Casey.

"Dobrá. A pak?"

"Letadlo letělo dolů." Paní Jansenová to předvedla ohnutým hřbetem ruky. "Takhle."

Casey si sice dál psala poznámky, ale ve skutečnosti už neposlouchala. Snažila se dát dohromady sled událostí a přijít na to, jak budou technici muset postupovat. Nebylo sporu, že popis obou svědkyň jasně ukazuje na vysunutí slotů. Za prvé tady je ten dvanáctivteřinový rachot - přesně tak dlouho jejich vysunutí trvá. Vzápětí se letadlo zvedne špičkou vzhůru a nakonec začne skákat nahoru a dolů, to když se ho pilot pokouší stabilizovat.

To je průšvih, opakovala si v duchu.

Emily Jansenová právě vykládala: "Dveře do pilotní kabiny byly otevřené, takže jsem zřetelně slyšela všechny alarmy. Nějaké poplašné finčení a anglická slova - znělo to jako z pásky."

"Vzpomínáte si na ně?"

"Znělo mi to jako Překážení. Překážení, nebo něco podobného."

Signalizátor ohlásil pokles rychlosti, přeložila si to Casey. A akustická výstraha hlásila: "Přetažení, přetažení".

Kruci.

Ještě chvíli u Emily zůstala a potom odešla.

Richman na ni na chodbě dotíral: "Znamená ten rachot, že se vysunuly sloty?"

"Možná," připustila neochotně. Byla nervózní a podrážděná. Nemohla se dočkat, aby už byla zpátky u letadla a všechno vykloupila technikům.

Vtom zahlédla, že se z jedné vzdálenější kóje vynořil podsaditý šedovlasý muž. S úžasem poznala Mikea Leea a zmocnila se jí zlost. Co má, kruci, zástupce aerolinky co zpovídat cestující? Je to naprosto nepatřičné. Lee tady nemá co dělat.

Vzpomněla si na slova Kay Liangové. Právě tady byl nějaký Číňan.

Lee jim šel vstříc a truchlivě potřásl hlavou.

"Co tady děláte, Mikeu, překvapuje mě, že vás tu vidím," vyhrkla.

"Proč? Měli byste mi spíš dát medaili," namítl. "Několik pasažérů hrozilo žalobou, ale já jim to vymluvil."

"Jenže vy jste mluvil se členy posádky ještě dřív než my. To se nedělá."

"Chcete tvrdit, že jim říkám, jak mají odpovídat? Měli byste slyšet, co vykládali oni mně. O tom, co se tam stalo, není prakticky pochyb." Pozorně se na ni zahleděl. "Je mi líto, Casey, ale při letu 545 došlo k samovolnému vysunutí slotů, a to znamená, že se vám tu závadu na N-22 přece jen nepodařilo odstranit."

Když se vraceli k dodávce, Richman to nevydržel: "Co tím myslíte? Jaký problém jste nedokázali odstranit?"

Casey si povzdychla, a protože už nemělo smysl cokoli tajit, řekla: "Několik incidentů se samovolným vysunutím slotů se u N-22 v minulosti vyskytlo."

"Tak počkat. To chcete říct, že k takové nehodě už někdy předtím došlo?"

"K takové ne," ohradila se. "Nikdy nedošlo k vážným zraněním. Nicméně jsme problémy se sloty měli už dřív."

CESTOU

13.05

"Poprvé se to stalo před pěti lety za letu do San Juanu," začala vyprávět Casey na zpáteční cestě. "Uprostřed letu se najednou vysunuly náběžné klapky. Zprvu jsme usoudili, že to byla náhodná závada, ale potom došlo během několika málo měsíců k dalším dvěma totožným incidentům. Vyšetřováním jsme zjistili, že se to pokaždé stalo, když v pilotní kabině probíhala nějaká činnost - například bezprostředně po střídání posádky, nebo když piloti nařukávali souřadnice pro další úsek letu a tak podobně. Nakonec jsme přišli na to, že páku, která sloty ovládá, uvolnil pokaždé někdo z posádky - zachytil o ni rukávem nebo zavadil klipsem psací desky -"

"To si děláte psinu," skočil jí Richman do řeči.

"Vůbec ne. Přidělali jsme k té páce blokovací zdířku, podobnou té, která je u řadicí páky v autě. Ale i potom občas docházelo k náhodnému posunutí."

Richman se zatvářil skepticky a nedůvěřivě si ji změřil jako prokurátor u soudu. "Takže N-22 přece jen má problémy."

"To letadlo bylo tenkrát zbrusu nové a všechna letadla mají na začátku nějaké problémy. Nemůžete postavit věc, která má milion součástí, aby neměla nějakou drobnou chybičku. Děláme, co je v našich silách, abychom tomu předešli.

Nejdřív se projektuje a potom se testuje prototyp. Potom začneme stavět a provádíme letové zkoušky. Jenže bez problémů se to neobejde nikdy. Důležité je umět si s nimi poradit."

"Jak to děláte tady?"

"Kdykoli objevíme problém, rozešleme provozovatelům Servisní oběžník s návodem, jak problém odstranit. My ale nemůžeme nikoho nutit, aby se našim pokynům podřídil, nemáme pravomoc. Někteří dopravci si to vezmou k srdci a jiní ne. Pokud problém přetrvává, vloží se do toho FAA a vydá směrnici o letové způsobilosti, která je pro dopravce závazná a nutí je k určitému datu příslušné úpravy na svých letadlech provést. Ale tyhle směrnice jsou docela běžná věc, týkají se každého typu a všech letadel. My v Nortonu se pyšíme tím, že jich máme méně než kdokoli jiný."

"To říkáte vy."

"Klidně si to ověřte. Všechny jsou uloženy v Oak City."

"Kde to?"

"Každá směrnice o letové způsobilosti, která kdy vyšla, je uložena v archivu Technického střediska FAA v Oklahoma City."

"Na N-22 tedy vydali taky jednu takovou směrnici. To jste měla na mysli?"

"Rozeslali jsme Servisní oběžník, kterým jsme leteckým společnostem doporučili namontovat na páku sklápěcí kovový kryt. Kapitán sice teď musí nejdřív zdvihnout kryt, než může s pákou manipulovat a uvést sloty do chodu, ale problém se tím vyřešil. Jako obvykle ovšem některé aerolinky poslechly a jiné zase ne. FAA proto vydal směrnici, která toto opatření ukládala jako povinnost. To bylo před čtyřmi roky. Od té doby došlo jen k jednomu incidentu u indonéské letecké společnosti, která úpravu neprovedla. Ve Spojených státech už FAA dohlédne, aby dopravci poslechli, ale v zahraničí." Pokrčila rameny. "Tam si zkrátka dělají, co chtějí."

"A to má být všechno? Nic víc na tom není?"

"To je všechno. KRH to vyšetřila, na páky se u všech provozovaných letadel nainstalovaly kovové kryty a žádné další problémy s náběžnými klapkami už se u N-22 nevyskytly."

"Až do dneška," připomněl Richman.

"Máte pravdu, až do dneška."

HANGÁŘ ÚDRŽBY NA LETIŠTI V LOS ANGELES

13.22

"Cože?" hulákal Kenny Burne z pilotní kabiny TransPacitic 545. "Cože to podle něj bylo?"

"Samovolné vysunutí slotů," opakoval Richman.

"Krucí, to mě podrž." Burne se začal soukat ze sedadla. "Taková hovadina. Hej, vy mudrci, polezte sem. Vidíte to sedadlo? Tam sedává druhý pilot. Račte si kecnout."

Richman váhal.

"Ale no tak, pane Chytřej, posadte se přece."

Richman se nemotorně protáhl mezi ostatními a usadil se na sedadle vpravo. "Fajn," pochvaloval si Burne. "Máte tam pohodlíčko, co? Nejste náhodou pilot, že ne?"

"Ne, to nejsem."

"Fajn, bezva. Tak teď to tady máte všechno přichystané, jen letět. Přímě před sebou." ukázal na ovládací panel před Richmanem, na kterém byly tři obrazovky o ploše šestadvacet čtverečních centimetrů, "máte tři barevné displeje, hlavní letovej, navigační a nalevo údaje o systémech. Každé tendle půlkroužek představuje jeden systém. Všecky svítí zeleně, což znamená, že šlapou, jak maj. Dem dál. Nahoře nad vaší hlavou je stropní přístrojová deska. Nic na ní nesvítí, to znamená, že všechno je v cajku. Svítí totiž, jen když se něco porouchá. A nalevo od vás je to, čemu říkáme stojan." Burne ukázal na jakousi bednu mezi oběma sedadly. Z otvorů trčelo asi šest pák. "To máme zprava doleva vztlakový klapy, sloty, dvě páky připusti motorů, rušiče vztlaku, brzdy, obraceče tahu. Veškerý klapy se ovládají tou pákou, co máte nejbliž, jak má na sobě tu kovovou kšničku. Vidíte?"

"Vidím," odpověděl Richman.

"Bezva. Tak ji odklopte a vysuňte sloty."

"Jak to mám udělat?"

"Posuňte páku dolů," nařídil Burne.

Richman poslechl, odklopil kryt a chvíli zápasil s pákou, než se mu s ní podařilo pohnout.

"Ne, tak ne. Pevně ji chytěte, zatáhněte nahoru, doprava a dolů," poučoval ho Burne. "Úplně stejně jako při řazení v autě." Richman pevně sevřel páku a zatáhl za ni vzhůru, do strany a dolů. Ozvalo se vzdálené hučení.

"Fajn. A teď se mrkněte na displej. Vidíte ten žlutý nápis SL VYS? Ten vám hlásí, že se sloty zvedají nad náběžnou hranu. Rozumíte? Dvanáct sekund trvá, než se vysunou úplně. Tak, teďka jsou nahoře a kontrolka svítí bíle a je na ní jenom SL."

"Ano, vidím to," řekl Richman.

"Dobře, a teď je zase zasuněte."

Richman provedl úkony v obráceném pořadí, zacvakl páku a přiklopil kryt.

"Tak takhle vypadá řízený vysunutí slotů."

"Jasně."

"A teď si uděláme samovolný."

"Jak to mám udělat?"

"Jak chcete, kamaráde. Pro začátek do ní můžete bacit rukou."

Richman napřáhl levou ruku stranou, aby jako náhodou zavadil o páku. Ta se však díky krytu ani nepohnula. Nestalo se nic.

"No tak, vražte jí pořádnou."

Richman tloukl do páky ze strany, zepředu i zezadu, ale pořád se nic nedělo. Kryt páce bránil v jakémkoli pohybu, takže nadále zůstávala v původní pozici.

"Co do ní třeba strčit loktem?" naváděl ho Burne. "Nebo ne, vemte na to tu psací desku," řekl, vytáhl jednu ze škvíry mezi sedadly a podal mu ji. "Tak jen do toho, pořádně to do ní napalte. Už bych moc rád nákou tu nehodu viděl."

Richman do páky udeřil deskou, až to zařinčelo. Pak desku obrátil, vsunul pod páku jeden roh a zapáčil. Stále se nedělo nic.

"Chcete to ještě párkrát zkusit, nebo vám to už dochází?" zeptal se Burne. "To prostě nejde, advokátku. Ne, když je na

ní kryt."

"Třeba tam nebyl," nadhodil Richman.

"Hele, to není špatnej nápad. Třeba byste moh zkusit ten kryt jako náhodou shodit. Pust'te se do toho s tou vaší deskou."

Richman se pokusil deskou nazvednout okraj krytu, ale jeho povrch byl hladký a deska po něm sklouzla. Kryt se neotevřel.

"Nejde to," prohlásil Burne. "Rozhodně ne nedopatřením. Tak to bysme měli, a co nám navrhnete dál?"

"Co když byl kryt zvednutý od začátku?"

"Dobřej nápad," pochválil ho Burne. "Se zvednutým krytem by sice lítat neměli, ale čert jim věř. Tak honem, zvedněte ho."

Richman zvedl kryt a nechal ho stát na pantech. Páku nyní nic nechránilo.

"A teď do toho, kamaráde."

Richman do páky uhodil deskou, ale protože k ní mohl jen z boku, kryt jí stále skýtal ochranu. Deska pokaždé udeřila nejprve do něj a teprve potom do páky. Kryt se přitom většinou sklopil a Richman ho před každým dalším útokem musel znovu zvedat.

"Co to zkusit rukou?" navrhl Burne.

Richman se několikrát pokusil zavadit o páku dlaní. Zanedlouho ji měl zboku celou rudou, ale s pákou nedokázal pohnout.

"Tak dobře, asi mi to vážně došlo," přiznal a opřel se.

"Nejde to," ujistil ho Burne. "Prostě to nejde. V tomhle letadle k samovolnému vysunutí slotů dojít nemohlo. Puntík." Z chodbičky zavolal Dohertyho hlas: "Už jste si dohráli, kluci? Rád bych totiž vyndal zapisovače a šel domů."

Když vycházeli z pilotní kabiny, Burne poklepal Casey na rameno a pošeptal jí: "Můžu na slovíčko?"

"Jistě," odpověděla.

Burne ji odvedl dovnitř do letadla, kde byli z doslechu ostatních, a zeptal se: "Co o tom klukovi víš?"

Pokrčila rameny. "Prý je to nějaký Nortonův příbuzný."

"A jinak?"

"Marder mi ho přidělil."

"Proklepla sis ho?"

"Ne," odpověděla. "Když ho poslal Marder, bude jistě v pořádku."

"No, já jsem si popovídal s kamarádama z marketingu," namítl Burne. "Podle nich je to pěkněj podrazák. Řekli rovnou, abych se k němu netočil zádoma."

"Kenny."

"Varuju tě, Casey, s tím klukem mi něco nesedí. Hlídej si ho."

Elektrické šroubováky s kovovým bzučením uvolnily šrouby na podlažních panelech a odhalily změt kabelů a krabic pod pilotní kabinou.

"Páni," užasl Richman.

Operaci řídil Ron Smith, který si nervózně hladil holou lebku. "Dobrá, a teď ten panel nalevo."

"Kolik skříněk je tady, Rone?" zajímal se Doherty.

"Stodvaapadesát," odpověděl Smith. Casey věděla, že kdokoli jiný by si to musel nalistovat v tlustém svazku schémat. Jenže Smith znal celý elektrický systém z paměti.

"Co máme vyndat?" zeptal se Doherty.

"Záznamník hovorů z pilotní kabiny, digitální zapisovač dat a SEZAP. jestli ho mají," odpověděl Smith.

"Ty nevíš, jestli ho měli?" popichoval ho Doherty.

"Nepatří do povinné výbavy," poučil ho Smith. "Záleží na klientovi, jestli si ho dá namontovat. A nezdá se mi, že ho tady měli. VN-22 je většinou v ocase, tam jsem se koukal, ale nic jsem nenašel."

Richman se otočil ke Casey a opět se tvářil nechápavě. "Já myslel, že hledají černé skřínky."

"Taky že ano," potvrdil Smith.

"A těch je stodvaapadesát?"

"No jasně," přitakal Smith. "Jsou všude, v celém letadle. Ale my teď vyndáme jen ty hlavní - tak deset dvanáct SP, jedině ty mají význam."

"SP?" opakoval Richman.

"Jo, zapamatoval jste si to správně," utrousil suše Smith, otočil se k němu zády a shýbl se k panelům.

Vysvětlení zbylo na Casey. Uvědomovala si, že veřejnost vnímá letadlo jako velký mechanický stroj s pákami a kladkami, které pohybují jednotlivými řídicími plochami nahoru a dolů. Někde uprostřed vši té mašinerie se skrývají dvě kouzelné černé skřínky, schopné zaznamenat vše, co se za letu přihodí. V televizních zprávách se obvykle o ničem jiném nemluví. Záznamník, který nahrává hovor v pilotní kabině, je magnetofon s masivním šasi. Na nekonečné smyčce zaznamenává poslední půlhodinu hovoru v kabině. Potom je tam digitální zapisovač letových dat, který zachycuje jednotlivé detaily chování letadla, aby vyšetřovatel mohl po nehodě zjistit, co se vlastně stalo.

Vysvětlila Richmanovi, že taková představa je velice nepřesná, zvláště u velkého dopravního letadla. Proudová dopravní letadla totiž mají velice málo pák a kladek - vůbec mají mechanických systémů minimum. Prakticky veškeré ovládání je hydraulické nebo elektrické. Pilot na nic nepotřebuje sílu svalů. Ovládání letadla se podobá spíš řízení

automobilu - pilot pohybuje řídící pákou a sešlapává pedály. Tím vysílá elektrické impulzy a aktivuje hydraulické systémy, které pak pohnou řídící plochou.

Skutečnost je zkrátka taková, že dopravní letadlo je řízeno sítí neobyčejně chytré elektroniky - jsou tam totiž tucty počítačových systémů vzájemně propojených stovkami mil kabelů. Jsou tam počítače pro řízení letu, navigaci a komunikaci. Počítače seřizují motory, nastavují řídící plochy a obstarávají klimatizaci uvnitř letadla.

Každý větší počítačový systém řídí celou škálu podsystémů. Tak například pod navigační systém spadá přibližovací rádiový systém ILS, dálkoměr, řízení leteckého provozu, zařízení zabraňující srážce a soustava signalizace nebezpečného přiblížení zemi.

Je poměrně snadné vmontovat do tak složitého elektronického prostředí digitální zapisovač přístrojových dat. Jelikož je veškeré řízení elektronické, jednoduše se kabely protáhnou přes zapisovač a data se nahrávají na magnetický pás.

"Moderní zapisovače zaznamenávají každou sekundu osmdesát různých letových parametrů."

"Každou sekundu? Jak je taková věc velká?" chtěl vědět Richman.

"Tady ji máte," řekla Casey a ukázala na černo-oranžově pruhovaný předmět velikosti krabice od bot, který Ron právě vytahoval z konzoly na rádiové přístroje. Položil ho na podlahu a ihned na jeho místo vložil novou skříňku pro vzdušnou přepravu do továrny v Burbanku.

Richman se shýbl, uchopil skříňku za držadlo z nerez oceli a potěškal ji. "Pořádně těžká," poznamenal.

"To kvůli nerozbitnému pouzdru," ozval se Ron. "Ta hračička vevnitř nemá ani dvacet deka."

"A co ty další? K čemu ty jsou?"

Casey mu vyložila, že ostatní skřínky mají za úkol usnadňovat údržbu. Vzhledem k výjimečné složitosti elektronických systémů je zapotřebí monitorovat chování každé z nich pro případ, že by za letu došlo k nějaké závadě nebo selhání.

Každý systém si tak hlídá vlastní funkci pomocí zařízení, kterému se říká stálá paměť. "To je to SP."

Dnes odeberou osm SP. Počítač pro optimalizaci letového režimu, který ukládá údaje o letovém plánu a průběhu letu, zanesené za letu pilotem; digitální regulátor motorů, který řídí spalování paliva a pohonnou jednotku; počítač pro záznam letových dat, který ukládá letovou rychlost, výšku a upozornění na nebezpečné zvýšení otáček.

"Jasně," přerušil ji Richman. "Myslím, že už to začínám chápat."

"Nic z toho by nebylo třeba, kdyby tady byl SEZAP," škaředil se Ron Smith.

"A to je co?"

"To je další pomůcka pro údržbu," vysvětlovala Casey. "Když po přistání přijde na palubu údržbářská četa, dostane z něj rychlý výčet všeho, co se v posledním úseku porouchalo."

"To se nemůžou zeptat pilota?"

"Pilot jim samozřejmě nahlásí, když se mu nějaký problém vyskytne, ale v tak složitém stroji si spousty závad nemusí vůbec všimnout, především proto, že tahle letadla mají většinu systémů v dvojnásobném, někdy i v trojnásobném provedení, jako zálohu právě pro případ selhání některého z nich. Pokud selže druhý nebo třetí, v pilotní kabině se to vůbec nezobrazí. Takže údržba přijde na palubu a rovnou sáhne po SEZAP, který vyvolá všechno z minulého letu. Udělají si zběžný obrázek a můžou se pustit do oprav."

"Ale v tomhle letadle nic takového není, že?"

"Zřejmě ne," odpověděla. "Není to povinné. Předpisy FAA vyžadují záznamník hovorů z pilotního prostoru a digitální zapisovač letových dat. SEZAP je dodatečné vybavení. Dopravce si ho patrně neobjednal."

"Aspoň jsem ho zatím nenašel," opravil ji Ron. "Může být kdekoli."

Stál na všech čtyřech nad laptopem, z něhož vedly šňůry k elektrickým panelům. Na obrazovku naskočily mezinárodně používané zkratky a číslice.

```
A/S PWR TEST    00000010000
AIL SERVO COMP  00001001000
AOA INV        10200010001
CFDS SENS FAIL  00000010000
CRZ CMD MON INV 10000020100
EL SERVO COMP   00000000010
EPR/N1 TRA-1   00000010000
FMS SPEED INV   00000040000
PRESS ALT INV   00000030000
G/S SPEED ANG   00000010000
SLAT XSIT T/O   00000000000
G/S DEV INV     00100050001
GND SPD INV     00000021000
TAS INV         00001010000
```

"Tohle jsou zřejmě údaje z řídícího počítače," usoudila Casey. "Většina závad pochází z toho úseku letu, kdy došlo k incidentu."

"Ale jak to přečtete?" podívoval se Richman.

"To není naše starost," odpověděl Ron Smith. "My si to jen přehrajeme a odvezeme k nám. Kluci z digitálního si to vezmou na velký počítač a přepíšou to na videozáznam."

"Aspoň doufáme," dodala Casey a narovнала se. "Jak dlouho to ještě bude trvat, Rone?"

"Tak deset minut."

"Určitě," zavolal Doherty z pilotní kabiny. "Maximálně deset minut, určitě. Ale to je stejně fuk. Chtěl jsem se vyhnout špičce, ale to jsem už koukám prošvih. Kluk má narozeniny a já na oslavu nebudu doma, to zas dostanu držkovou." Ron Smith se rozchechtal. "Nic horšího už nečekáš, Dougu?"

"Ale to víš, že jo. V dortu bude určitě salmonela a všechny děcka se otráví," ujistil ho Doherty.

Casey vykoukla ze dveří. Na křídle už nikdo z mechaniků nebyl. Burne dokončoval prohlídku motorů a Trung nakládal skříňku zapisovače do dodávky.

Byl čas jít domů.

Vykočila po schůdcích dolů a všimla si, že v rohu hangáru parkují tři dodávky z tovární ochranky. Poblíž letadla i opodál v hangáru viděla postávat asi dvacet strážných.

I Richman si jich všiml a hned na ně ukázal: "Co to má znamenat?"

"Letadlo musí zůstat pod dohledem, dokud nedorazí do továrny," odpověděla.

"Ale proč je jich tolik?"

"No, víte, tohle není jen tak ledajaké letadlo," pokrčila Casey rameny.

I ji však zarazilo, že jsou všichni strážní ozbrojeni. Nevzpomínala si, že by u nich někdy předtím viděla zbraně. Hangár na losangeleském letišti je přece zabezpečený. Není důvod, aby strážní měli zbraně.

Nebo ano?

BUDOVA ČÍSLO 64

16.30

Casey procházela kolem obrovských montážních přípravků v severovýchodním rohu budovy číslo 64. Byly to modře nalakované ocelové konstrukce vysoké šest metrů. Ačkoli měly velikost malého činžáku, byly seřazené na milimetr přesně. Nahoře na plošině, kterou tvořily, přecházelo na osmdesát lidí, sestavujících křídlo. Pak si Casey povšimla, že opodál vpravo skupinky dělníků balí jiné přípravky do velkých dřevěných beden. "Co to má být?" zeptal se Richman.

"Zřejmě to budou duplikáty."

"A to je co?"

"Náhradní zařízení, které se zasune do linky, když něco selže na tom prvním. Tahle se vyrobila kvůli urychlení té čínské dodávky. Postavit křídlo trvá velice dlouho, a proto se kvůli úspoře času budou montovat v našem závodě v Atlantě a odtamtud dopravovat zpátky sem."

Zrak jí padl na muže v košili s vyhrnutými rukávy a s vázankou, který stál mezi dělníky u beden. Poznala Dona Brulla, předsedu závodního výboru odborového svazu. Don si jí mezitím už také všiml, zavolal na ni jménem a zamířil k ní.

Zatřepal dlaní a Casey okamžitě pochopila, co po ní chce.

Obrátila se k Richmanovi. "Dejte mi minutku. Přijdu za vámi do kanceláře."

"Kdo je to?" zajímal se Richman.

"Počkejte na mě v kanceláři."

Richman se však nehýbal z místa a díval se, jak se Brull blíží. "Třeba bych mohl zůstat -"

"Odchod, Bobe."

Richman neochotně poslechl, ale celou cestu se ohlížel. Brull ji potřásl rukou. Byl to nevysoký robustní muž, bývalý boxer se zlomeným nosem. Tiše promluvil: "Viš, že jsem tě měl vždycky rád, Casey."

"Díky, Done, já tebe taky," odpověděla.

"Všechny ty roky, co jsi strávila tady v hale, jsem na tebe dohlížel a chránil tě."

"To já vím, Done." Vyčkávala. O Brullovi bylo notoricky známo, že začíná zešíroka.

"Vždycky jsem věděl, že Casey není obyčejná holka."

"Oč jde, Done?"

"Vyskytl se nám tady nějaký problém. Jde o tu čínskou zakázku," promluvil Brull konečně k věci.

"Jaký problém?"

"S ofsetem."

"Co ti na něm tak najednou vadí?" podivila se a pokrčila rameny. "Viš přece dobře, že ofsety dáváme ke každé velké zakázce." V posledních letech byli výrobci letadel nuceni posílat část výroby do země, která si letadla objednala. Stát, který si objednal padesát letadel, očekával, že si kousek koláče ukousne sám. Byl to standardní postup.

"To samozřejmě vím. Ale v minulosti to byl třeba kus ocasu, někdy celá příď nebo část vnitřního vybavení. Prostě nic kompletního."

"No ano, správně."

"Jenže my teď balíme do beden přípravky k montáži křídla. A šoféři na nakládací rampě tvrdí, že ty bedny nejdou do Atlanty, ale do Šanghaje. Že firma chce Číně dát křídlo."

"Podrobnosti smlouvy samozřejmě neznám," začala pomalu. "Ale pochybuju -""Křídlo, Casey," přerušil ji. "To je klíčová technologie. Ještě nikdo nikdy nikomu nedal křídlo. Ani Boeing, zkrátka nikdo. Dáme Číňanům křídlo a je s námi ámen. Rovnou jim můžeme dát celý krám. Už nás nebudou potřebovat. Příští generaci letadel si postaví sami. Za deset let si tady ani neškrtnem."

"Tohle si samozřejmě ověřím, Done, ale odmítám uvěřit, že by součástí dohody o ofsetech bylo křídlo."

Brull rozpřáhl ruce. "Já ti říkám, že je."

"Poslyš, Done, slibuju, že si to prověřím. Jenže teď mám zrovna plnou hlavu toho incidentu na pětsetpětačtyřicítce a -"

"Ty mě neposloucháš, Casey. Lidé tady v továrně mají z té čínské zakázky strach."

"Já to chápu, ale -"

"Velký strach." Odmlčel se a upřeně se na ni zahleděl. "Už to chápeš?"

Pochopila. Věděla, že montéři organizovaní v odborech mají nad výrobou absolutní kontrolu. Mohli ji zpomalit, zvýšit nemocnost, ničit nástroje a vytvářet stovky jiných neřešitelných zádrhelů. "Promluví o tom s Marderem," slíbila.

"Určitě o problémy na lince nestojí."

"Jenže problém je právě v Marderovi."

Casey si povzdychla a pomyslela si, že to je typický případ dezinformace. Čínskou zakázku dojednal Hal Edgerton spolu s týmem z marketingového odboru. Marder byl pouze provozní ředitel. Řídil závod, ale do prodeje neměl co mluvit.

"Zítra se u tebe stavím, Done."

"Jsem pro," přikývl Brull. "Ale rád bych ti něco řekl, Casey. Privátně. Byl bych strašně nerad, kdyby se ti něco stalo."

"Done, ty mi vyhrožuješ?" užasla.

"Ale vůbec ne," řekl Brull rychle a zatvářil se uraženě. "Vykládáš si to špatně. Ale slyšel jsem, že když se ta věc s pětsetpětačtyřicátkou rychle nevyšetří, obchod s Čínou padne."

"To je pravda."

"A ty jsi mluvčí KRH."

"To je taky pravda."

Brull pokrčil rameny. "Tak ti to říkám polopatě. Nikdo tady není z toho obchodu blahem na větví. A pár hochů se pěkně vzteká. Na tvém místě bych si vzal týden dovolené."

"To nemůžu. Jsem až po krk v tom vyšetřování."

Brull na ni významně pohlédl.

"Poslyš, Done, zajdu za Marderem a promluví s ním o tom křídle," prohlásila rozhodně. "Ale musím dělat svou práci."

"V tom případě ti radím, děvenko, aby sis na sebe dávala zatraceně dobře pozor," povzdychl si Brull a poplácal ji po rameni.

SPRÁVNÍ BUDOVA

16.40

"Ale kdepak, to je nesmysl, Casey," prohlásil Marder a pochodoval přitom po kanceláři. "V žádném případě bychom Číňanům křídlo nedali. Jak na to přišli, přeskočilo jim? To by přece byl konec naší firmy."

"Ale Brull tvrdí -"

"Šoféři si z odborů evidentně vystřelili. Viš přece, jak lehce se v továrně šíří drby. Vzpomínáš, jak se začalo povídat, že kompozity způsobují neplodnost? Nechodili tenkrát do práce měsíc, pacholci. A nebyla to pravda. A tohle taky není. Ty nástroje jdou do Atlanty. Máme pro to jeden zatraceně dobrý důvod. Křídlo budeme dělat v Atlantě hlavně proto, aby do nás ten ukecaný georgijský senátor přestal vandrovat pokaždé, když si jdeme do Ex-Im banky pro úvěr.

Zacpeme mu hubu programem pracovních příležitostí. Kapišto?"

"Tak snad aby to někdo vysvětlil taky lidem tady, ne?" navrhla Casey.

"Prokristapána," ulevil si Marder. "Tady to přece každý ví. Zástupci odborů dřepí na každé poradě vedení, sakra.

Zrovna Brull nechybí skoro nikdy."

"Ale u jednání o dodávce do Číny nebyl."

"Promluví s ním," slíbil Marder.

"Taky bych ráda viděla tu dohodu o ofsetech," dodala.

"Taky ji uvidíš, jen co bude definitivní."

"Co jim vlastně dáváme?"

"Část přídě a ocasní plochy," odpověděl Marder. "Totéž, co jsme dali do Francie. Ksaku, copak jim můžeme dát něco jiného? Nejsou kompetentní, aby to mohli stavět."

"Brull povídal něco o zásahu do práce KRH. Aby se ten prodej zastavil."

"O jakém zásahu?" zeptal se zamračeně. "Vyhrožoval ti snad?"

Casey jen mlčky pokrčila rameny.

"Tak co ti vlastně doopravdy řekl?"

"Doporučil mi týden dovolené."

"Prokristapána," rozhodil pažemi Marder. "Tohle je přece k smíchu. Dnes večer si s ním promluví a uvedu všechno na pravou míru. S tímhle si už nelam hlavu a soustřed' se na vyšetřování, ano?"

"Ano."

"Dík za upozornění. Vyřídím to za tebe."

KO VNORTONU

16.53

Casey sjela výtahem z devátého poschodí do své kanceláře ve čtvrtém. V duchu si zopakovala rozhovor s Marderem a usoudila, že jí nelhal. Jeho rozhořčení bylo upřímné. A měl pravdu - drby a fámy se v továrně jen rojily. Před několika lety za ní najednou chodil jeden odborář za druhým a každý se jí starostlivě vyptával, jak se cítí. Po týdně se jí doneslo, že prý má rakovinu.

Je to zkrátka fáma. Jedna z mnoha.

Prošla chodbou kolem fotografií Nortonů, které se proslavily v minulosti. Před každým pózovala nějaká celebrita:

Franklin Delano Roosevelt vedle B-22, který ho dopravil do Jalty, Errol Flynn v tropech v hloučku rozesmátých dívek před N-5 a Henry Kissinger v N-12, v němž letěl v roce 1972 do Číny. Fotografie byly tónované do hněda, aby navodily dojem účtyhodného stáří a dlouholeté stability společnosti.

Otevřela dveře do svého oddělení. Na výplni z matného skla byl nápis "Kontrolní odbor". Vešla do velké místnosti. Sekretářky měly svůj kamrlík a podél stěn byly kanceláře vedoucích pracovníků.

U dveří seděla Norma. Byla to majestátní žena neurčitého věku s modrým přelivem. Z koutku úst jí visela cigareta. Předpisy sice kouření uvnitř budovy přísně zakazovaly, jenže Norma si dělala, co se jí zlíbilo. Nikdo už si nepamatoval, jak dlouho u firmy je. Říkalo se, že je mezi dívkami na snímku s Errolem Flynnem a že měla v padesátých letech vášnivý románek s Charleym Nortonem. Nikdo nevěděl, jestli je to pravda, nebo ne, jisté však bylo, že na firmu leccos ví.

Zacházelo se s ní s úctou, která hraničila s posvátnou bázní. Dokonce i Marder s ní jednal obezřetně.

"Děje se něco, Normo?" zeptala se Casey.

"Obvyklá panika," odpověděla Norma. "Telexy lítají sem tam." Podala Casey hromádku papírů. "Lišák z Hongkongu volal už třikrát, chtěl s vámi mluvit, ale už odešel domů. Lišák z Vancouveru se vás dožadoval před půlhodinou, takže toho pravděpodobně ještě chytíte v kanceláři."

Casey přikývla. Nepřekvapilo ji, že se ozvali zástupci Leteckého informačního servisu z větších středisek. Byli to zaměstnanci firmy Norton, přidělení k leteckým společnostem, kterým, jak se ostatně dalo čekat, incident zřejmě dost zamotal hlavu.

"A ještě něco," pokračovala Norma. "Ve Washingtonu to jen vře. Doslechli se totiž, že JAA toho chce využít ve prospěch Airbusu. Lišák v Düsseldorfu chce potvrzení, že šlo o chybu pilota. Lišák v Miláně žádá informace. Lišák v Abu Dhabi chce týden v Miláně. Lišák v Bombaji slyšel, že selhal motor, tak jsem mu promluvila do duše. Jo, a dcera vám vzkazuje, že mikinu nepotřebovala."

"Prima."

Casey si odnesla telexy do své kanceláře a našla Richmana sedět u svého stolu. Překvapeně vzhlédl a honem vyskočil z její židle. "Pardon."

Casey se podívala: "To vám Norma nenašla kancelář?"

"Ale ano, mám kde sedět," odpověděl a obešel stůl. "Jen pořád nevím, co mám podle vás udělat s tímhle." Vztáhl ruku s videokamerou v igelitovém sáčku.

"Vezmu si to."

Podal jí sáček a zeptal se: "A co budeme dělat teď?"

Odložila telexy na stůl a odpověděla: "Myslím, že toho pro dnešek máte dost. Přijďte zítra na sedmou."

Když odešel, sedla si za stůl a porozhlédla se. Všechno vypadalo stejně, jako když odtud odcházela. Pak si však všimla, že druhá zásuvka není dovřená. Hrabal se jí snad v psacím stole?

Otevřela zásuvku. Ležely tam krabičky s disketami do počítače, hromádka čistých papírů, nůžky a na táčku několik fixů. Nezdálo se, že by na to někdo sahal. A přece, když uslyšela, že za Richmanem zapadly dveře, zašla za Normou a řekla jí:

"Ten kluk seděl u mého stolu."

"To nic není," opáčila Norma. "Ten tupeček si dovolil poslat mě pro kafe."

"Divím se, že ho v marketingu trochu nevycepovali," povzddechla si Casey. "Údajně tam byl několik měsíců."

"Asi bych vám měla říct, že jsem se na něj ptala Jean tam od nich. Prý ho skoro neviděli. Údajně pořád objížděl zákazníky."

"Cože? Nováček? A z Nortonovy rodiny? Toho by přece nenechali trmácet se za zákazníky."

Norma potřásla hlavou. "Jean o tom nic nevěděla. Chcete, abych zavolala do cestovního a vyptala se na to?"

"Ano, přesně to chci," potvrdila Casey.

Vrátila se k sobě do kanceláře a k sáčku na psacím stole. Otevřela ho a vyndala z rozbité kamery pásku. Pak ji odložila a vytočila Jimovo číslo. Doufala, že si popovídá s Allison, ale ozval se jí jen záznamník. Zavěsila tedy bez vzkazu. Zběžně přelétla telexy. Jediný zajímavý byl od zástupce LIS v Hongkongu. Jako obvykle byl o kus vpředu.

OD: RICK RAKOSKI, LIS, HK
PRO: CASEY SINGLETONOVOU, KO/KRH NORTON
BURBANK

TRANSPACIFIC AIRLINES DNES OZNÁMILA, ŽE U LETU 545, TYP LETADLA N-22, VÝR. Č. 271, MEZINÁRODNÍ REGISTRAČNÍ ČÍSLO 098/443/HB09, Z HONGKONGU DO DENVERU DOŠLO K POTÍŽÍM V DŮSLEDKU TURBULENCE V CESTOVNÍ HLADINĚ 370, PŘIBLIŽNĚ 0524 SVĚTOVÉHO ČASU, POLOHA 39 SEV./170 VÝCH. NĚKOLIK PASAŽÉRŮ A ČLENŮ POSÁDKY UTRPĚLO LEHKÁ ZRANĚNÍ. LETADLO NOUZOVĚ PŘISTÁLO V LOS ANGELES.

PŘIKLÁDÁM LETOVÝ PLÁN, SEZNAM CESTUJÍCÍCH A POSÁDKY. PROSÍM URYCHLENĚ O INFORMACE.

K telexu byly přiloženy čtyři stránky seznamu cestujících a jeden list se jmény posádky. Na ten se podívala nejdříve:

JOHN ŽEN ČANG, KAPITÁN	7/5/51
LEU ZANG PING, 1. DŮSTOJNÍK	11/3/59
RICHARD JONG, 1. DŮSTOJNÍK	9/9/61
GERHARD REIMANN, 1. DŮSTOJNÍK	23/7/49
HENRI MARCHAND, PALUBNÍ INŽENÝR	25/4/69
THOMAS ČANG, PALUBNÍ INŽENÝR	29/6/70

ROBERT ŠENG, PALUBNÍ INŽENÝR 13/6/62
HARRIET ČANGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 12/5/77
LINDA ČINGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 18/5/76
NANCY MORLEYOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 19/7/75
KAY LIANGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 4/6/67
JOHN WHITE, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 30/1/70
M.V. ČANGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 1/4/77
ŠA JAN HAOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 13/3/73
JÍ JIAOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 18/11/76
HARRIET KINGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 10/10/75
B. ČOIOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 18/11/76
JÍ ČANGOVÁ, PALUBNÍ PRŮVODČÍ 8/1/74

Na první pohled viděla, že jde o mezinárodní posádku, typickou pro charterové společnosti. Velký počet členů hongkongských posádek původně létal u britského vojenského letectva a byl velmi dobře vycvičen. Spočítala všechna jména a vyšlo jí celkem osmnáct i s osádkou pilotní kabiny. Tak početný tým vůbec nebyl potřebný. N-22 bylo projektováno tak, aby k jeho obsluze stačili dva lidé, kapitán a první důstojník. Asijské letecké společnosti se však překotně rozrůstaly, a proto obvykle nasazovaly početnější posádky, aby jim umožnily získat několik letových hodin navíc.
Casey sáhla po dalším telexu. Tenhle byl z Vancouveru.

OD: S. NIETO, LIS, VANC
PRO: C. SINGLETONOVOU, KO/KRH

PRO VAŠI INFORMACI: ČLEN POSÁDKY TPA 545 ZKOLABOVAL NA TPA 832 Z LA DO VANCOUVERU. PRVNÍ DŮSTOJNÍK LEU ZANG PING BYL ODVEZEN Z LETADLA NA LÉKAŘSKOU POHOTOVOST VE VANCOUVERU V DŮSLEDKU ZRANĚNÍ HLAVY, KTERÉ PŘEDTÍM PROŠLO BEZ POVŠIMNUTÍ. PILOT JE V KÓMATU VE VANCOUVERSKÉ VŠEOBECNÉ NEMOCNICI, PODROBNOSTI BUDOU NÁSLEDOVAT. ZBYTEK POSÁDKY TPA 545 SE DNES VRÁTIL DO HONGKONGU.

Tak první důstojník byl přece jen vážně zraněn. Zřejmě byl skutečně v zadní části letadla, když došlo k incidentu. To je ten muž, jehož čapku našly uklízečky.

Casey nadiktovala telex zástupci do Vancouveru se žádostí, aby muže vyslechl, jak nejdříve to půjde. Pak nadiktovala další pro zástupce v Hongkongu, kterého požádala, aby vyzpovídal kapitána Čanga, až se vrátí.

Norma na ni zabzučela a oznámila jí: "S tím klukem jsem neměla štěstí."

"Jak to?"

"Mluvila jsem s Marií z cestovního. Nic pro něj nezařizovali. Jeho cesty se psaly na zvláštní konto firmy, které se používá na zahraniční záležitosti mimo běžný rozpočet. Ale slyšela, že utratil balík."

"Jak velký?" zajímala se Casey.

"To nevěděla." Norma si povzdychla. "Ale zítra jdu na oběd s Evelyn z účtárny. Ta mi poví všechno."

"Skvělé. Díky, Normo."

Casey se vrátila k telexům, všechny ostatní se však vztahovaly k jiným věcem:

Steve Young z odboru pro vydávání osvědčení FAA se dotazoval na výsledky zkoušek čalounění sedadel na nehořlavost, které proběhly v prosinci.

Z Mitsubishi poslali dotaz, proč jim v první třídě velkokapacitních N-22 odcházejí pětialcové obrazovky.

Seznam revizí k Příručce o údržbě letadla N-20 (MP.06-62-02).

Revize prototypu zobrazovacího přístroje, který bude dodán do dvou dnů.

Poznámka od firmy Honeywell, navrhuje nahradit elektrickou přípojnici D-2 u všech sběračů letových parametrů s čísly A-505/9 až A-609/8.

Casey si povzdychla a zabrala se do práce.

GLENDALE
19.40

Domů dorazila k smrti unavená. Bez Allisonina veselého štěbetání jí dům připadal prázdný. Na vaření neměla náladu, a proto si zašla do kuchyně pro kelímek jogurtu. Na dveřích ledničky visely Allisoniny barevné obrázky. Casey napadlo, že dcerce zavolá, pak si však uvědomila, že v tuhle hodinu chodí spát, a pokud ji Jim právě ukládá, nechtěla ho vyrušit. Také se bála, aby si Jim nemyslel, že ho kontroluje. To bylo bolavé místo mezi nimi, odjakživa měl totiž pocit, že ho hlídá.

Vešla do koupelny a pustila sprchu. Vtom začal zvonit telefon. Vrátila se tedy do kuchyně. Určitě to bude Jim. Zvedla sluchátko a rovnou spustila: "Ahoj, Jime -"

"Dej si majzla, krávo," ozval se neznámý hlas. "Chceš mít trable, budeš je mít. Nešťastný náhody se stávají. Zrovna teď tě máme v merku."

Cvak.

Chvilí jen tak stála se sluchátkem v ruce. Vždycky si o sobě myslela, že je klidná osoba, ale teď jí srdce bušilo jako

zvon. Položila sluchátko a přinutila se zhluboka se nadechnout. Věděla, že takové telefonáty nejsou nic neobvyklého. Slyšela od jiných viceprezidentů, že jim někdo v noci telefonicky vyhrožoval. Jí se to však dosud nikdy nestalo a překvapilo ji, že je z toho tak vyděšená. Znovu se zhluboka nadechla a snažila se pustit to z hlavy. Vzala do ruky kelímek s jogurtem, chvíli do něj civěla a zase ho odložila. Náhle si uvědomila, že je v domě sama a všechny žaluzie má vytažené.

Obešla obývací pokoj a stáhla je. Pak přistoupila k oknu u předního vchodu a vyhlédla na ulici. Ve světle pouličních svítílen uviděla nedaleko od domu parkovat modrý sedan.

Uvnitř seděli dva muži.

Předním sklem jim zřetelně viděla do tváří. Oba se na ni celou dobu, co stála u okna, upřeně dívali.

Kruci.

Spěšně přikročila ke vchodovým dveřím a zavřela je na zástrčku i na řetěz. Pak nastavila poplašné zařízení, ale když nešikovně vytukávala kód, prsty se jí třáslly. Pozhasínala světla v obývacíku, přitiskla se ke stěně a vykukovala ven. Muži seděli v autě dál, ale teď si spolu povídali. A vtom jeden ukázal na její dům.

Vrátila se do kuchyně a chvíli šmátrala v kabelce, než našla pepřový sprej. Odjistila ho, popadla telefon a na dlouhé šňůře ho odnesla do pokoje. S očima upřenýma na vůz před domem zavolala na policii.

"Policie Glendale."

Udala své jméno a adresu a pokračovala: "Před mým domem sedí v autě dva muži. Jsou tam už od rána. A před chvílí mi někdo telefonicky vyhrožoval."

"Dobře, paní. Je s vámi v domě někdo?"

"Ne, jsem tady sama."

"Dobrá. Zamkněte dveře a zapněte poplašné zařízení, pokud nějaké máte. Náš vůz už je na cestě k vám."

"Pospěšte si," vyhrkla.

Pohlédla na ulici a zjistila, že oba muži vystoupili z auta.

A jdou k domu.

Byli oblečení sportovně v polokošilích a volných kalhotách, vypadali však nelítostně a šel z nich strach. Když došli k domu, rozdělili se, jeden vstoupil na trávník a druhý šel dozadu za dům. Casey bušilo srdce až v krku. Zamkla jsem zadní dveře? polekala se. Křečovitě sevřela v prstech pepřový sprej a odkradla se do kuchyně. Zhasla i tam a potichu přešla kolem ložnice k zadnímu vchodu. Vykoukla okénkem na dveřích a uviděla muže stát na pěšině. Obezřetně se kolem sebe rozhlížel. Vtom jeho pohled dopadl na dveře. Honem se přikrčila a zajistila dveře řetízkem.

Slyšela, jak se k domu blíží tiché kroky. Vyjela pohledem po zdi. Přímě nad hlavou měla tlačítko alarmu, velký červený knoflík s nápisem NOUZE. Kdyby je stiskla, alarm by začal houkat. Vyděsil by se ten člověk a utekl? Nebyla si jistá.

Kde vůbec je ta zatracená policie? Jak dlouho je to vlastně, co s nimi mluvila?

Uvědomila si, že kroky ztichly. Opatrně sunula hlavu vzhůru, dokud se nedostala očima nad spodní okraj okénka.

Muž šel pěšinou směrem od domu. Potom zahrnul a obcházel dům z boku. Mířil k ulici.

Casey se přikrčila a rozběhla se zpět do přední poloviny bungalovu a vpadla do jídelny. První muž už na trávníku nestál. Zmocnila se jí panika. Kde je? Na trávníku se objevil druhý muž, mrskl pohledem na dům a vykročil zpět k autu. Zjistila, že jeho kolega už sedí uvnitř na místě vedle řidiče. Druhý muž otevřel dveře a posadil se za volant. Za chvíli zastavilo za modrým sedanem černobílé policejní auto. Muži v sedanu se sice tvářili překvapeně, ale nijak nereagovali.

Na policejním autě se rozsvítil silný reflektor, jeden policista vystoupil a obezřetně vykročil k parkujícímu vozu. Po krátké domluvě oba muži vystoupili a pak se všichni tři - policista i muži ze sedanu - vydali ke schodům před jejím hlavním vchodem.

Zazvonili a Casey jim otevřela.

Mladý policista se zeptal: "Jste paní Singletonová?"

"Ano," odpověděla.

"Pracujete u Norton Aircraft?"

"Ano, pracuju."

"Tihle pánové jsou od vaší podnikové ochranky. Tvrdí, že vás hlídají."

"Cože?" nechápala Casey.

"Chcete vidět jejich průkazy?"

"Ano, to chci," odpověděla.

Policista posvítí baterkou na obě pouzdra s doklady, které muži předložili. Casey v nich poznala průkazy bezpečnostní služby Nortonu.

"Moc nás to mrzí, paní," ozval se jeden z nich. "Mysleli jsme, že o nás víte. Máme nařízeno každou hodinu obejít dům. Vyhovuje vám to tak?"

"Ano, to bude prima," přitakala.

Policista se otázel: "Přejete si ještě něco?"

Bylo jí trapně. Zamumlala slova díky a zašla dovnitř.

"Nezapomeňte ty dveře zase zamknout, paní," připomněl jí zdvořile jeden ze strážců.

"Jo, mně taky parkujou před barákem," přitakal Kenny Burne. "Mary se jich parádně vyděsila. O co vůbec jde? O kolektivní smlouvě se snad bude jednat až za dva roky, ne?"

"Zeptám se Mardera," rozhodla se.

"Všichni mají hlídače," vysvětlil jí Marder po telefonu. "Jakmile odbory někomu z našeho týmu pohrozí, přidělíme mu hlídače. Nelam si s tím hlavu."

"Mluvil jsi s Brullem?" vyzvídala.

"Ano, nalil jsem mu rozumy. Ale chvíli bude trvat, než se to donese až dolů. Do té doby máte všichni strážce."

"Skvělé," řekla na to.

"Je to jen pro jistotu," ujistoval ji Marder. "Nic víc."

"Skvělé," opakovala.

"Běž si lehnout a trochu se vyspi," dodal ještě a zavěsil.

ÚTERÝ

GLENDALÉ

5.45

Vzbudila se ještě před zazvoněním budíku se stísněným pocitem. Navlékla si župan, odešla do kuchyně zapnout kávovar a vyhlédla přitom z okna na ulici. Modrý sedan s oběma muži uvnitř tam stále parkoval. Casey uvažovala, jestli si má jít zaběhat svých každodenních pět mil, pohyb po ránu jí dělal dobře, ale nakonec to zavrhl. Věděla, že se nemá proč bát, ale na druhou stranu proč zbytečně riskovat, říkala si.

Nalila si šálek kávy a posadila se s ním do obývacího pokoje. Všechno je dnes nějak jiné. Její bungalov, ještě včera tak velice útulný, jí dnes najednou připadal malý a opuštěný a cítila se v něm bezbranně. Byla ráda, že Allison bude celý týden s Jimem.

V minulosti zažila už několik období zvýšeného napětí mezi zaměstnanci a vedením a věděla tedy, že výhrůžky stejně nikdo nesplnil. Rozhodně však byla namísto opatrnost. To první, co se v Nortonu naučila, bylo, že montážní hala letecké továrny je velice tvrdý svět - daleko tvrdší než linka na výrobu automobilů u Forda. Norton patřil mezi několik posledních míst, kde si nekvalifikovaný středoškolák mohl vydělat s přesčasy 80 000 dolarů ročně. Takových zaměstnání však poslední dobou nebylo mnoho a jejich počet stále klesal. Konkurence byla velmi krutá, takové místo bylo nejen těžké získat, ale také udržet. Kdyby odbory nabyly dojem, že čínská zakázka v budoucnu připraví lidi o místa, zakročily by proti ní velmi bezohledně.

Jak tam tak seděla s koflíkem kávy, najednou si uvědomila, že má strach jít do závodu. Ale samozřejmě tam jít musí.

Odsunula šálek a šla se do ložnice oblékat.

Když vyšla před dům a nastupovala do mustanga, všimla si, že za prvním sedanem zastavil druhý. Když pak vyrazila od domu, jel první vůz těsně za ní.

Tak Marder jí obstaral dvě strážce. Jedna hlídá dům a druhá s ní bude jezdit.

Asi to bude horší, než si původně myslela.

Vjela do závodu s podivně tísnivým pocitem, jaký dosud nezažila. První směna už dávno pracovala; parkoviště byla plná, do dálky se táhly dlouhé řady parkujících aut. Modrý sedan zastavil hned za ní, když ji kontrolovala podniková stráž u brány č. 7. Strážný mávl rukou, ať jede, a nějakým neviditelným signálem to musel naznačit i modrému sedanu, protože ten projel, aniž před ním strážný spustil závoru. Dokud nezaparkovala na svém obvyklém místěčku před správní budovou, měla ochranku v patách.

Vystoupila z vozu. Jeden ze strážců se vyklonil z okna a popřál jí: "Hezký den, paní Singletonová."

"Díky, určitě bude."

Zamával jí a sedan odsvítl.

Casey se rozhlédla po ohromných šedivých budovách kolem. Na jihu stála budova číslo 64. Na východě budova č. 57, kde se stavěla dvoumotorová letadla. Budova č. 121, lakovna. Směrem k západu se táhla řada hangárů údržby, zalitých sluncem, stoupajícím nad pohoří San Fernando. Zнала ten pohled důvěrně, vždyť tu prožila celých pět let. Dnes si však uvědomovala, a nebyl to příjemný pocit, jak jsou ty prostory obrovské a za časného jitra liduprázdné. Zahlédla dvě sekretářky vcházející do správní budovy, ale jinak tu bylo pusto. Cítila se velmi osaměle.

Pokrčila rameny v úporné snaze přemoci strach. Vyhubovala si, že je hloupá. Že má nejvyšší čas dát se do práce.

NORTON AIRCRAFT

6.34

Rob Wong, mladý programátor v oddělení digitálních informačních systémů firmy Norton, se otočil od monitorů a řekl jí: "Je mi líto, Casey. Digitální zapisovač letových dat sice máme - ale je tady problém."

Vzdychla si: "To snad není pravda."

"Jo, bohužel je to tak."

Vlastněji to zas tolik nepřekvapilo. Zapisovače málokdy fungovaly bezvadně. V tisku se jejich selhání vysvětlovalo jako důsledek nárazu při pádu. Když letadlo dopadne na zem rychlostí pěti set mil v hodině a celé se přitom rozbije, dá se celkem logicky soudit, že se přitom porouchá i palubní magnetofon.

Odborníci z leteckého průmyslu to však viděli jinak. Věděli totiž, že zapisovače letových dat mají vysokou poruchovost, a to i když letadlo vůbec nehavaruje. Důvodem je, že FAA u nich nenařizuje povinnou kontrolu před každým letem. V praxi to vypadá tak, že se jejich funkčnost kontroluje přibližně jednou ročně. Důsledky jsou nasnadě: přístroje fungují málokdy.

Že tenhle problém existuje, věděli všichni - FAA, NTSB, aerolinky, výrobci. Norton před několika lety provedl studii o namátkových zkouškách zapisovačů letových dat v činné službě. Casey tehdy byla členkou komise. Zjistilo se, že pouze jeden ze šesti přístrojů pracuje bezvadně.

V letištních barech od Seattlu po Long Beach se pozdě v noci tuze často přetřásala otázka, proč vlastně FAA požaduje montáž zapisovačů do letadel, když zároveň netrvá na tom, aby opravdu fungovaly. Cynikové tvrdili, že jejich nefungování je ve všeobecném zájmu. V zemi obležené zuřivými advokáty a senzacechtivým tiskem může letecký průmysl jen stěží mít zájem na předkládání objektivních a nesporných důkazů o tom, co doopravdy selhalo.

"Děláme, co můžeme, Casey," ujist'oval ji Wong. "Ale data ze zapisovače jsou anomální."

"Jak to?"

"Vypadá to, že přípojnice číslo tři vyhořela asi dvacet hodin před incidentem, takže u následujících grup není synchronizace."

"Tomu nerozumím."

"No, podívej, to je tak. Zapisovač ukládá všechny parametry v určitém pořadí do bloků, kterým se říká grupy. Takže víš, že příkladně údaj pro rychlost najdeš zase o čtyři bloky dál. Údaje o rychlosti by se měly v grupách objevovat pravidelně, a když tomu tak není, znamená to, že grupy nejsou synchronní a že se průběh letu nedá zrekonstruovat. Pojď sem, ukáži ti to."

Otočil se k obrazovce a stiskl několik kláves. "Normálně vezmeme zapisovač a z jeho údajů si nahodíme letadlo trojrozměrně. Už ho tu máme nachystané."

Na obrazovce se objevil drátěný model širokotrupého letadla N-22. Postupně se zaplňoval a obaloval, až dostal vzhled skutečného letadla letícího ve vzduchu.

"Tak, a teď do něj napumpujeme ten tvůj zapisovač."

S letadlem to podivně zacloumalo. Nejprve zmizelo z obrazovky, pak se opět objevilo. Znovu zmizelo, a když se potom objevilo, mělo levé křídlo oddělené od trupu. Křídlo bylo navíc otočené o devadesát stupňů oproti zbytku letadla, který letěl doprava. Potom se ztratil ocas. Nakonec zmizelo celé letadlo, po chvíli se objevilo a zase zmizelo.

"Jak vidíš, počítač se snaží letadlo udržet pohromadě, ale pořád naráží na diskontinuity," řekl Rob. "Údaje z křídla se neshodují s údaji z trupu, a ty zase neodpovídají údajům z ocasu. Letadlo se tudíž rozkrojí na tři díly."

"Co budeme dělat?" zeptala se.

"Přesynchronujeme to, ale to chce čas."

"Jak dlouho? Marder na mě tlačí."

"Dost dlouho, Casey. Ty údaje vypadají opravdu mizerně. Co data ze SEZAP?"

"Žádný tam nebyl."

"No, jestli jsi opravdu v presu, tak to odnesu na letový simulátor. Mají tam nějaký opravdu vymakaný program. Možná dokážou prázdná místa zaplnit a zjistit, co se tam stalo."

"Ale Robe -"

"Nic neslibuju, Casey," prohlásil pevně. "Rozhodně ne s tímhle. Je mi líto."

BUDOVA ČÍSLO 64

6.50

Nedaleko od haly číslo 64 Casey narazila na Richmana a ke vchodu do budovy vykročili v záři jitřního slunce společně. Richman celou cestu zíval.

"Byl jste v marketingu, nebo ne?"

"Přesně tak," potvrdil. "Tam jsme tak příšernou pracovní dobu neměli."

"Co jste tam dělal?"

"Nic moc. Edgerton nahnal celé oddělení na ten obchod s Čínou. Samá tajnost, nikdo zvenku k tomu nesměl. A mně holt hodili na krk právníčinu kolem vyjednávání s Iberian Airlines."

"Cestoval jste přitom?"

Richman se uculil. "Pouze soukromě."

"Jak to?" vyzvíдалa.

"No, když pro mě marketing neměl žádnou práci, zaletěl jsem si na lyže."

"To nezní špatně. Kam?"

"Lyžujete?" zajímal se. "Já osobně si myslím, že nejlepší lyžování mimo Gsatadu je Sun Valley. To je moje oblíbené místo. Tedy pokud nemůžete lyžovat jinde než ve Státech."

Uvědomila si, že se přímé odpovědi vyhnul. Mezitím už postranním vchodem vešli do budovy. Vycítila nepokryté nepřátelství dělníků a citelně chladné ovzduší.

"Co to má být?" podivil se Richman. "Máme vzteklinu?"

"Odbory se domnívají, že je chceme vyprodat Číně."

"Jak to podle nich uděláme?"

"Myslí si, že vedení posílá do Číny křídlo. Ptala jsem se na to Mardera, ale ten to popřel."

Budovou se rozezněl klakson. Přímě před nimi se dal do pohybu velký žlutý mostový jeřáb a Casey uviděla první obrovskou bednu s přípravky na montáž křídla stoupat na tlustých lanech do výšky téměř dvou metrů. Bedna byla vyrobena ze zesílené překližky, široká byla jako dům a vážila určitě dobrých pět tun. Tucet dělníků, připomínajících čestnou stráž u rakve, ji zdviženými rukama přidržoval na cestě k vratům, kde čekal kamion s plochým návěsem.

"Když Marder tvrdí, že to není pravda, tak v čem je potom problém?" podivil se Richman.

"Oni mu nevěří."

"Ale? A proč ne?"

Casey se ohlédla vlevo, kde se nakládaly do beden další součástky. Obrovské modré konstrukce se nejprve balily do molitanu, pak se vyztužily zevnitř, aby se nakonec uložily do bedny. Věděla, že všechno to balení a vyztužování je

nezbytné, protože zařízení sice měřila na délku šest metrů, byla však kalibrovaná na tisícinu palce a jejich doprava byla sama o sobě umělecké dílo. Pak zdvihla pohled k bedně, která se houpala na lanu.

Všichni, kteří až dosud stáli pod ní, zmizeli.

"Jé," vyjekla.

"Co je?" nechápal Richman.

Ale to už ho strkala pryč. "Honem!" Smýkla s ním doprava, k lešení pod částečně smontovaným trupem. Richman se bránil, zřejmě vůbec nepochopil -

"Utíkejte!" zaječela. "Spadne to!"

Rozběhl se. Casey za sebou uslyšela praskot povolující překližky a kovové lupnutí, když se přetrhlo jedno kladkové lano. Obrovská bedna zvolna klouzala z postroje. Sotva doběhli k lešení, ozvalo se další lupnutí a okamžik nato se bedna roztržila o betonovou podlahu. Kusy překližky se rozletěly všemi směry, jen to vzduchem hvízdalo. Vzápětí se rozlehla další hromová rána, když se bedna překotila na bok. Ozvěna otřásla celou budovou.

"Ježíši Kriste," pronesl Richman procítěně a otočil se k ní. "Co bylo zas tohle?"

"Tomuhle tady říkáme protest zaměstnanců."

Viděla dělníky utíkat, v oblaku zvířeného prachu vypadali jako mlžné obrysy. Ozývaly se výkřiky a prosby o pomoc a pak budovu proniklo řinčení signálu zdravotnické pohotovosti. Na opačném konci haly zahlédla Douga Dohertyho, jak truchlivě potřásá hlavou.

Richman se ohlédl přes rameno a vytáhl si ze zadního dílu saka deseticentimetrovou třísku. "Páni," užasl. Svlékl si sako, prohlížel si vzniklý otvor a prostrčil jím ukazováček. "To mělo být varování," vysvětlila Casey. "Mimo to se jim podařilo zničit nástroj. Bude se muset vybalit a opravit. To znamená týdny zdržení."

Ke skupince se seběhli mistři v bílých košilích a s vázankami.

"Zapišou si jména a seřvou je," pokračovala ve výkladu. "Ale k ničemu to nebude. Zítra se stane další nehoda. Nedá se tomu nijak zabránit."

"Tohle že bylo varování?" nevěřil Richman. Znovu si oblékl sako.

"Varování pro KRH," doplnila. "Jasný signál 'pozor na záda a na hlavu'. Od téhle chvíle víme, že jakmile sem vkročíme, něco se semele. Budeme si muset dávat pozor."

Ze skupiny kolem bedny se odtrhli dva dělníci a zamířili ke Casey. Ten rozložitější měl na sobě džinsy a červenou kostkovanou pracovní košili. Druhý byl vyšší a na hlavě měl basebalovou čapku. Muž v kostkované košili nesl v ruce ocelový podstavec vrtacího stroje a máchal s ním jako s klackem.

"Casey," ozval se Richman.

"Já je vidím," odpověděla. Rozhodně neměla v úmyslu nechat se zastrašit od párku místních provokatérů.

Muži šli stále k ní. Vtom se však před nimi objevil dozorce s psací deskou v ruce a nařídil jim, aby se mu prokázali. Oba zůstali stát a metali přes jeho hlavu na Casey výhrůžné pohledy.

"S těmi nebudeme mít potíže," prohodila. "Za hodinu už budou pryč." Vrátila se k lešení a sebrala svou aktovku.

"Pojďme," vyzvala Richmana. "Přijdeme pozdě."

BUDOVA ČÍSLO 64/KRH

7.00

Židle skřípaly, jak se členové komise jeden za druhým usazovali kolem stolu s umakartovým povrchem. "Tak začneme," spustil Marder. "Probíhá nám tady jistá odborová aktivita, zaměřená na zbrzdění tohoto vyšetřování. Nedejte se tím rozptylovat a nenechte se vyvést z míry. První bod: informace o počasí."

Sekretářka rozdala listy papíru. Byla to zpráva od Řízení letového provozu v Los Angeles, napsaná na formuláři s hlavičkou "Federální úřad pro letectví/ZPRÁVA O LETECKÉM NEŠTĚSTÍ."

Casey četla:

INFORMACE O POČASÍ

POVĚTRNOSTNÍ PODMÍNKY V MÍSTĚ A ČASE NEHODY

JAL 054, B 747/R letěl 15 minut před TPA 545 na téže trase, o 1000 stop výše. JAL 054 o turbulenci neinformoval.

ZPRÁVA Z DOBY BEZPROSTŘEDNĚ PŘED NEHODOU

UAL 829, B 747/R nahlásil menší házení v poloze 40.00 sev./165.00 vých. v letové hladině 350. Bylo to o 120 mil severněji a o 14 minut dříve vzhledem k TPA 545. Žádné další zprávy o turbulenci UAL 829 neuvedl.

PRVNÍ ZPRÁVA Z DOBY TĚSNĚ PO NEHODĚ

AAL 722 oznámil vytrvalé lehké házení na 39 sev./170 vých. v letové hladině 350. AAL 722 letěl stejnou trasou, ale o 2000 stop níže a přibližně 29 minut po TPA 545. Žádnou turbulenci nehlásil.

"Údaje z družice sice ještě nedorazily, ale myslím, že tohle mluví za všechno. Tři letadla nejbližší času a místu, jak je uvedl TransPacific, nahlásila pouze lehké házení. Takže turbulenci jako příčinu nehody škrtnám."

Několik hlav kolem stolu pokývalo. Nikdo nebyl proti.

"Máte k tomu něco dalšího?"

"Ano," přihlásila se Casey. "Z rozhovorů s pasažéry a posádkou jasně vyplývá, že nápis Zapněte si pásy vůbec nesvítí."

"Dobře. Počasí máme vyřízené. Cokoli se tomu letadlu stalo, počasí to nezavinilo. Co zapisovač letových dat?"

"Byl porouchaný," oznámila Casey. "Ale pracuji na něm."

"Vizuální prohlídka letadla?"

"Vnitřek je pěkně zhuntovanej," ozval se Doherty. "Zato zvnějšku paráda. Jedna báseň."

"Náběžné hrany?"

"Na první pohled nic. Jakmile sem letadlo dorazí, obhlédnu táhla a západky. Prozatím ale nic."

"Co řídicí plochy?"

"Bez problému."

"Přístroje?"

"Super."

"Kolikrát jste je zkoušeli?"

"Když za námi Casey přišla s tím, co říkala ta cestující, začali jsme s vysunováním. Jestli třeba něco nenajdeme. Ale všechno bylo v pohodě."

"O čem to mluví, Casey? Co říkala ta žena? Tak přece jen máš nějaké informace?"

"Ano. Jedna cestující mluvila o tichém rachotu, který přicházel od křídla a trval deset až dvanáct vteřin."

"A kruci," zaklel Marder.

"-po němž následoval kolmý výstup a vzápětí střemhlavý sestup-"

"Himlhergotkrucinál!"

"- které se několikrát opakovaly a byly velmi prudké."

Marder po ní zle blýskl pohledem. "Chceš snad tvrdit, že to jsou zase ty sloty? Že ty problémy nepřestaly?"

"Já nevím," přiznala Casey. "Jedna letuška mi opakovala, co jí řekl kapitán, totiž že došlo k samovolnému vysunutí slotů a že měl problémy s autopilotem."

"Proboha. Dokonce ještě problémy s autopilotem."

"Ať jde do háje," rozčilil se Kenny Burne. "Tehle kapitán vykládá každých pět minut něco jiného. Řízení provozu namluví, že to byla turbulence, a stevardce zase, že to byly sloty. Vsadím se, že zrovna teď bájí v aerolince něco úplně opačného. Fakt je, že nemáme páru, co se tam vlastně stalo."

"Tohle jsou ale jasně sloty," namítl sklesle Marder.

"Ba ne, nejsou," odporoval mu Burne. "Ta cestující, co s ní Casey mluvila, přece tvrdila, že ten rachot šel od křídla nebo z motoru, nemám pravdu?"

"Máš," potvrdila Casey.

"Ale když se podívala na křídlo, sloty neviděla. Jenže kdyby se zvedly, tak by je přece musela vidět."

"To je taky pravda," souhlasila Casey.

"Zato ale motory vidět nemohla, protože ty jí zakrejvalo křídlo. Mohly se vodevřít vobraceče tahu," pokračoval Burne.

"Při cestovní rychlosti by to hučelo slušně. A následoval by pokles rychlosti a nejspíš taky pád. Pilot se vyděsí, snaží se to vykompenzovat, přežene to a - bingo!"

"A máš nějaký důkaz, že to mohly být obraceče tahu?" zeptal se Marder. "Jsou poškozená pouzdra? Někaké neobvyklé škrábance?"

"Včera jsme to prohlíželi a nenašli jsme vůbec nic," připustil Burne. "Dneska na to vezmu ultrazvuk a rentgen. Jestli tam něco je, najdem to."

"Fajn. Takže budeme prohlížet obraceče a sloty, ale potřebujeme víc informací. Co stálá paměť? Rone? Naznačují závady něco?"

Všichni se otočili k Ronu Smithovi. Ron se pod jejich pohledy přihrbil, až se zdálo, že si vtáhne hlavu mezi ramena. Odkášlal si.

"Tak co?" naléhal Marder.

"No, víš, Johnne, na výtisku ze sběrače je závada na slotech."

"Takže se přece jenom vysunuly."

"No, vlastně -"

"A letadlo začalo skákat, potlouklo pasažéry a tři dokonce zabilo. Tohle mi chceš říct?"

Bylo ticho.

"Ježíši Kriste, co je to s vámi, lidi? Tenhle problém snad má být už čtyři roky vyřešený! A vy mi teď chcete namluvit, že není?"

Všichni mlčeli a klopi oči na stůl, polekaní a zrozpačitěli Marderovým výbuchem vzteku.

"Sakrapráce!" ulevil si nakonec.

"Poslyš, Johnne, neměli bychom se nechávat unést," promluvil klidně šéf avioniky Van Trung. "Přehlízíme jeden velice důležitý faktor, a to je autopilot."

Dlouho nikdo neřekl ani slovo.

Marder je probodával pohledem a potom vyjel: "A co s ním je?"

"I když se sloty za letu vysunou, autopilot dokáže udržet dokonalou stabilitu. Je naprogramován tak, aby právě takové chyby kompenzoval. Sloty se vysunou, autopilot srovná polohu, kapitán si všimne upozornění a zasune je. Letadlo po celou tu dobu pokračuje bez problémů v letu."

"Třeba autopilota vypnul."

"To určitě udělal, ale proč?"

"Protože ten váš autopilot bude asi taky stát za hovor," odsekl Marder. "Možná máte v programu viry."

Trung se tvářil skepticky.

"Už se to stalo," připomněl Marder. "Vloni měli problém s autopilotem při letu USAir do Charlotty. Dostal letadlo do neovladatelného výkřutu."

"Ano, ale to nezavinily viry v programu," bránil se Trung. "Údržbáři vytáhli řídicí počítač kvůli opravě, a když ho dávali zpátky, nezastrčili ho do skříně dost daleko, aby konektory pořádně zaskočily. Elektrické zapojení tudíž bylo pouze občasné."

"Ale stevardka z letu 545 tvrdila, že kapitán se musel s autopilotem prát o řízení."

"To mě nepřekvapuje," nedal se Trung. "Jakmile letadlo překročí některý z letových parametrů, autopilot se aktivně pokouší řízení převzít. Jakmile zachytí nevyvážené chování, dojde k závěru, že letadlo nikdo neřídí."

"Projevilo se to na záznamech o závadách?"

"Ano. Naznačují, že se autopilot pokoušel převzít řízení každé tři sekundy. Podle mého soudu ho kapitán trvale vypínal a trval na tom, že bude řídit sám."

"Ale je to přece zkušený kapitán."

"Právě proto si myslím, že má pravdu Kenny," prohlásil Trung. "Že nemáme ani páru, co se tam vlastně stalo."

Všichni se otočili na zástupce TransPacific Mikea Leea. "Co na to říkáš ty, Mikeu?" zeptal se Marder. "Můžeme s ním mluvit, nebo ne?"

Lee si filozoficky povzdychl. "Víte, za svůj život jsem na takových poradách strávil moře času, takže vím, že se vždycky hází vina na toho, kdo tam není. To už je lidská natura. Už jsem vám vysvětlil, proč posádka odjela ze Států. Vaše vlastní záznamy potvrzují, že ten kapitán je prvotřídní pilot. Možná udělal chybu, ale vzhledem k tomu, kolik problémů mělo v minulosti tohle letadlo zrovna se sloty, tedy, já na vašem místě bych prohlédl v první řadě letadlo. A měl bych přitom oči na štěpkách."

"To všechno uděláme," chlácholil ho Marder. "Samozřejmě to uděláme, ale -"

"Protože házení viny na druhého nepomůže ani jednomu," nedal se přerušit Lee. "Chápu, že máte v hlavě především ten obchod s Pekingem. Dobrá, to chápu. Ale rád bych vám připomněl, že TransPacific je také dobrý zákazník vaší firmy. Koupili jsme od vás už deset letadel a máme objednáno dalších dvanáct. Rozšiřujeme naše trasy a momentálně jednáme s jednou domácí aerolinkou o přípojných tratích. V téhle chvíli se nám negativní zprávy v tisku hodí jako osina v zadku. Ať už jde o letadla, která jsme koupili od vás, nebo, a to hlavně, o naše piloty. Doufám, že to je jasné."

"Jasně jako facka," přitakal Marder. "Sám bych to neřekl líp. Takže, mládenci, pochodem v chod. Dejte se do toho. Chci konečně vidět nějaké výsledky."

BUDOVA ČÍSLO 202/CVIČNÁ PILOTNÍ KABINA

7.59

"Let 545?" opakoval Felix Wallerstein. "To je ošemetná věc. Náramně ošemetná." Wallerstein, stříbrovlasý uhlazený muž původem z Mnichova, vedl v Nortonu program výcviku pilotů na letových simulátorech s pravou německou důkladností.

"Proč vám ta pětsetpětačtyřicítka připadá tak ošemetná?"

"Proč?" pokrčil rameny. "Jak se to mohlo stát? Nepřipadá mi to možné."

Procházeli spolu rozlehlou hlavní halou budovy 202. Nad sebou měli dvě cvičné kabiny, jednu pro každý model v provozu. Byly to vlastně přední části letounu, které držela ve vzpřímené poloze pavučinová změť hydraulických zvedáků.

"Dostal jste údaje ze zapisovače? Rob říkal, že je možná dokážete přečíst."

"Zkoušel jsem to, ale bez úspěchu," odpověděl. "Netroufám si tvrdit, že jsou k ničemu, ale mimochodem, co SEZAP?"

"Žádný tam nebyl, Felixi."

"Smůla," povzdychl si Wallerstein.

Došli k ovládacímu pultu. Byla to soustava televizních obrazovek a klávesnic podél jedné stěny. Tady seděli instruktoři, když sledovali chování pilotů v trenažéru. Ve dvou z nich právě probíhal výcvik. Chvilí přihlíželi. Pak se Casey ozvala: "Víte, Felixi, máme obavy, že se za letu vysunuly sloty. Nebo se zvedly obraceče tahu."

"Tak? A pročpak?"

"Měli jsme s nimi problémy už v minulosti."

"Ano, ale ty se přece už dávno odstranily, Casey. Nemluvě o tom, že by to nevysvětlovalo tak strašnou havárii, aby při ní zahynuli lidé. Ne, ne. Sloty to nemohly být, Casey."

"Víte to jistě?"

"Naprostě. Něco vám ukážu." Otočil se k jednomu z instruktorů u pultu. "Kdo lítá na N-22?"

"Ingram. První důstojník od Severozápadní."

"Jak si vede?"

"Průměrně. Má teprve třicet hodin."

Na obrazovce průmyslové televize viděla Casey na sedadle pro pilota sedět asi pětatřicetiletého muže.

"Kdepak teď zrovna je?" zeptal se poťouchle Felix.

"Počkejte, podívám se, hm," odpověděl instruktor a studoval přístroje. "Je uprostřed cesty přes Atlantik, letová hladina tři třicet, nula celá osm machů."

"Dobrá. Takže letí ve výšce třiatřicet tisíc stop a má rychlost osm desetin rychlosti zvuku. Už tam nějakou chvíli je a

všechno je v pohodě. Je uvolněný a dokonce se možná i trošičku nudí."

"Ano, pane."

"Prima. Vysuňte panu Ingramovi sloty."

Instruktor se nahnul dopředu a stiskl tlačítko.

Felix se obrátil ke Casey. "A teď se pozorně dívejte."

Pilot na obrazovce se dál tvářil lhostejně, nezdálo se, že by ho něco vyvedlo z míry. Za několik vteřin však zpozorněl, nahnul se k přístrojům a sraštil čelo.

Felix ukázal na několik obrazovek před instruktorem. "Tady vidíte, co vidí on. Na displeji řízení letu mu bliká indikátor polohy slotů. A on to samozřejmě ihned zpozoroval. Mimo to si všimněte, že se letadlo zvedlo nosem nahoru."

Ozvalo se bzučení hydrauliky a kužel trenažéru se zaklonil o několik stupňů.

"Pan Ingram teď kontroluje, jestli má v pořádku páku, to je správné. Zjišťuje, že se nachází v horní poloze a je zajištěná, což ho máte, protože to znamená, že se mu sloty vysunuly samy od sebe."

Trenažér měl stále špičku nahoru.

"A tak pan Ingram přemýšlí. Má na rozhodnutí spoustu času, protože autopilot letadlo udržuje v poměrné rovnováze.

To jsem zvědavý, jak se rozhodne. Á, rozhodl se pohrát si s řízením. Stlačil páku dolů a zase ji vrátil nahoru. Snaží se to upozornění vymazat. Ale nic se nezměnilo. Ano. Teď usoudil, že má v letadle systémový problém. Je ovšem klidný.

Pořád přemýšlí, copak asi udělá? Mění parametry autopilota, sestupuje níž a snižuje rychlost. Naprosto správně.

Ačkoli má pořád nos nahoru, dostal se na příznivější výšku i rychlost. Rozhodne se znovu zkusit páku."

Instruktor se zeptal: "Co kdybych už ho přestal trápit?"

"Proč ne?" souhlasil Felix. "Myslím, že jsme dokázali, co jsme potřebovali."

Instruktor stiskl tlačítko a trenažér se vrátil do vodorovné polohy.

"To by bylo. Pan Ingram zase pokračuje v letu. Poznamená si, že musí ten problém po přistání nahlásit údržbě, a letí si dál svou cestou do Londýna."

"Jenže zůstal na autopilotu," namítla Casey. "Co kdyby ho vypnul?"

"Proč by to dělal? Dostal se na cestovní režim, autopilot řídí letadlo už aspoň půl hodiny."

"Předpokládejme, že to udělal."

Felix pokrčil rameny a vyběhl instruktora: "Vyhod'te mu autopilota."

"Ano, pane."

Zazněl hlasitý alarm. Na obrazovce viděli, jak pilot prohlíží řízení a bere do rukou řídicí páku. Zvonění ustalo a pilotní kabina ztichla. Pilot dál svíral řídicí páku.

"Letí?" zeptal se Felix.

"Ano, pane," odpověděl instruktor. "Je v cestovní hladině dva devadesát, nula sedm jedna macha, autopilot mimo provoz."

"Prima," pochvaloval si Felix. "A teď mu vysuňte sloty."

Instruktor stiskl tlačítko.

Na jednom z monitorů pultu začala blikat kontrolka, nejprve žlutá, potom bílá. Casey sjela pohledem na sousední obrazovku a viděla, že se pilot nahýbá kupředu. Všiml si varovného signálu.

"A teď se dívejte," liboval si Felix. "Letadlo už je zase čumákem vzhůru, ale tentokrát to pan Ingram musí spravit sám. Takže potlačí páku dolů, velice jemně, velice pomaloučku, správně, a už je zase stabilní."

Otočil se ke Casey. "Vidíte?" Pokrčil rameny. "Je to naprosto nepochopitelné. Ať se tomu TransPacifiku stalo cokoli, nemohly to být sloty. A ani obraceče tahu. V obojím případě by to autopilot vyrovnal a udržel kontrolu. Říkám vám, Casey, co se stalo v tom letadle, to je vážně záhada."

Když vyšli zase na slunce, Felix přistoupil ke svému džipu, na jehož střeše bylo připevněno surfové prkno. "Mám nového henleye, chcete se podívat?"

"Felixi, Marder už začíná řvát," připomněla.

"Tak? Klidně ho nechte. On řve moc rád."

"Co se podle vás té pětsetpětačtyřicítce stalo?"

"Inu, řeknu vám to na rovinu. Letové vlastnosti N-22 jsou takové, že když se při cestovní rychlosti vysunou náběžné klapky a kapitán vypne autopilota, začne být letadlo poněkud přecitlivělé. Vzpomeňte si, Casey. Dělal jste přece o tom před třemi roky tu studii. Hned potom, co jsme s konečnou platností dali ty sloty do pořádku."

"To je pravda," připustila a rozpomínala se na podrobnosti. "Sestavili jsme tenkrát speciální tým, který měl zhodnotit letovou stabilitu N-22. Ale došli jsme k závěru, že citlivost řízení není problém, Felixi."

"A měli jste pravdu," přisvědčil Felix. "Nepředstavuje to problém. Všechna moderní letadla udržují letovou stabilitu pomocí počítačů. Proudová stíhačka by se bez počítače vůbec nedala řídit. Stíhačky jsou nestabilní už svou podstatou. Dopravní letadla jsou méně citlivá, ale přesto i tady počítače obstarávají přísun paliva, upravují letovou polohu, centráž, tah motorů. Počítače vlastně neustále a plynule provádějí nepatrné změny, aby letadlo stabilizovaly."

"Ano, ale letadlo přece může letět i bez autopilota," namítla Casey.

"To rozhodně může," přisvědčil Felix. "A my na to naše kapitány taky trénujeme. Právě proto, že letadlo je citlivé, musí ho kapitán vracet zpátky pomaloučku polehoučku, když se mu obrátí nosem vzhůru. Kdyby s ním totiž pohnul velkou silou, překlátilo by se mu opačným směrem. A on by ho zase musel zvednout, ale velice jemně, aby to nepřehnal, protože jinak by letadlo prudce stoupalo a potom zase prudce klesalo. A to je přesně to, co se stalo tomu TPA."

"Naznačujete, že to byla chyba pilota?"

"Normálně bych na to vsadil, ale tohle byl John Čang."

"Je to dobrý pilot."

"Ne," prohlásil Felix. "John Čang je báječný pilot. Já tady dostanu do ruky pilotů a někteří jsou vážně nadaní. To je víc než jen rychlé reflexy, znalosti a zkušenosti. Víc než jen šikovnost nebo praxe. Je to svým způsobem instinkt. John Čang patří mezi takových zhruba šest nebo sedm nejlepších kapitánů, které jsem na tomhle letadle trénoval, Casey. Takže ať se té pětsetpětačtyřicítce stalo cokoli, nemohla to být chyba pilota. Ne, pokud ji řídil John Čang. Mrzí mě to, ale v tomhle případě to musí být něco s letadlem, Casey. Chyba je určitě v tom letadle."

CESTOU K HANGÁRU ČÍSLO 5

9.15

Když se pak vraceli přes rozlehlé parkoviště zpět, Casey byla hluboce zamyšlená.

"Tak jak?" nadhodil po nějaké době Richman. "Kam nás to dovedlo?"

"Nikam."

Ať skládala důkazy tak nebo onak, k jinému závěru nedošla. Neměli zatím nic, čeho by se mohli chytit. Podle pilota to byla turbulence, jenže ta se v dané oblasti nevyskytla. Líčení jedné cestující odpovídalo vysunutí slotů za letu, jenže to zase nevysvětlovalo tak vysoký počet zraněných. Letuška tvrdila, že kapitán se pral s autopilotem o řízení, což by podle Trunga udělal jen nekvalifikovaný kapitán. Ale tohle letadlo mělo podle Felixe báječného kapitána.

Nedovedlo je to nikam.

Vůbec nikam.

Vedle ní se mlčky ploužil Richman. Od rána toho moc nenamluvil. Jako by hádanka pětsetpětačtyřicítky, která ho ještě včera tak fascinovala, byla najednou příliš složitá.

Ale Casey se nedá odradit. Už mnohokrát se přece octla v takové situaci. Není divu, že si počáteční důkazy zdánlivě protřečl. Letecké havárie málokdy vyvolá jednotlivá událost nebo chyba. Vyšetřovací tým počítá pokaždé s tím, že objeví celý sled událostí, přičemž ta první vede k další a ta ještě k další. Konečný příběh, až se jim ho podaří zrekonstruovat, bude velmi složitý. Zjistí se například, že selhal jeden systém, pilot se závadu snažil odstranit, letadlo reagovalo nečekaně a už tu byl průšvih jako hrom.

Vždycky je to celá kaskáda událostí.

Dlouhý řetěz drobných chyb a bezvýznamných selhání.

K sluchu jí dolehlo pískání proudových motorů. Zdvihla hlavu a proti slunci uviděla obrys obřího letadla Norton. Když přelétalo nad ní, zahlédla na ocase emblém TransPacific. Převážný let z Los Angeles. Mohutný proudový letoun zlehka dosedl, zpoza kol odfoukl oblak kouře a rozjel se k údržbovému hangáru číslo 5.

Ozval se její pipák. Odepnula si ho z pásu a podívala se na něj.

***N-22 POZAR MOTORU MIAMI TV TED DNMP

"Proboha," vyděsila se. "Honem, jdeme hledat televizi."

"Proč? Co se děje?" nechápal Richman.

"Máme průšvih."

BUDOVA ČÍSLO 64/KRH

9.20

"Tento výjev se před několika okamžiky odehrál na mezinárodním letišti v Miami, kde se vzňalo proudové letadlo společnosti Sunstar Airlines, když mu na pravém křídle bez varování explodoval levý motor a zasypal dráhu, která byla plná lidí, sprškou smrtících šrapnelů."

"Krucinál!" zařval Kenny Burne. Před televizor se nahrnulo několik techniků a bránili Casey ve výhledu, když vešla do místnosti.

"Jako zázrakem ani jeden z dvou set sedmdesáti cestujících na palubě neutrpěl žádné zranění. Obří letoun Norton N-22 právě zvýšil otáčky motorů před startem, když si cestující povšimli oblaků černého kouře, který stoupal z motoru. Za několik vteřin poté celým letadlem otřásl výbuch. Levý motor na pravoboku se doslova rozletěl na malé kousičky a okamžitě se vzňal."

To na obrazovce nebylo. Vysílali neustále záběr z dálky na N-22 s hustým černým kouřem, valícím se zpod křídla.

"Levej motor na pravoboku," posmíval se Burne. "A není to náhodou pravej vnitřní, co, ty blbej kecálku?"

V televizi nyní běžely záběry cestujících, pobíhajících po terminálu. Několikrát rychle střihli na hovořící. Asi sedmiletý chlapec říkal: "Všichni se rozčilovali kvůli tomu kouři." Potom střihli na dívku, která si odhodila vlasy přes rameno a prohlásila: "Bylo to děsný, fakt děsný, jo. Viděla jsem jen ten kouř, jako, a byla jsem fakt vyjevená." Reportér jí položil otázku: "Co jste si myslela, když se ozval výbuch?" "Byla jsem děsně vyjevená," opakovala dívka. "Myslela jste si, že to byla bomba?" naléhal. "Samo," přikývla horlivě. "Náký teroristi, no jasně."

Kenny Burne se otočil jako na obrtlíku a divoce zamáchal rukama. "Takový hovadiny, to svět neviděl. Vypytávaj se děcek, co prej si myslí. To je teda zpráva jako noha. 'Copak ste si přitom myslela?' 'Jéžiš, zaskočila mi žvejka.'" Odfíkl si. "Vražedný letadla - a cestovatelé, co jsou po nich jako diví."

Na obrazovce právě starší žena vykládala: "Ano, myslela jsem, že nastal můj konec. Ovšem co jiného jsem si měla myslet?" Pak přišel na řadu muž středního věku: "Manželka a já jsme se modlili. Celá naše rodina poklekla na ranvej a poděkovala našemu Pánu." "Byl jste vyděšený?" zeptal se reportér. "Mysleli jsme, že udeřila naše poslední hodinka," přitakal muž. "Kabina byla plná kouře - je to zázrak, že jsme vyvázli s holým životem."

Burne už zase ječel: "Ty vole jeden! Bejt to v autě, bylo už po tobě. A bejt to v baru, tak taky. Ale ne v našem letadle!"

To sme vyprojektovali tak, aby sis moh tu tvou podělanou dušičku zachránit!"

"Přestaň vyvádět," zarazila ho Casey. "Zrovna tohle bych si ráda poslechla." Naslouchala pozorně, aby zjistila, jak daleko celá věc zajde.

Do kamery se nyní dívala mimořádně krásná Hispánka v béžovém kostýmu od Armaniho a mluvila do mikrofonu, který držela v ruce: "Zatímco nyní se cestující očividně již zotavují z otřesného zážitku, ještě před několika okamžiky nebylo vůbec jisté, jaký osud je čeká, protože obří letoun Norton na startovací dráze explodoval a oranžové plameny šlehaly vysoko k obloze."

Režie zopakovala předešlý záběr letadla, jak stojí na dráze a zpod křídla se mu valí dým. Vypadalo skoro stejně nebezpečně jako ulitý táborák.

"Počkat, počkat!" ozval se Kenny. "Obří letoun Norton že vybuch? Snad spíš zflikovanej motor Sunstar, ne?" Ukázal na obrazovku. "Tady jasně bouchnul rotor a kusy lopatek protrhly kryt, a přesně před tím jsem je varoval!"

Casey se podívala: "Tys je před tím varoval?"

"To bych řekl," přikývl Kenny. "Vím o tom sakumprásk všechno. Sunstar nakoupil loni od AeroCivicas šest motorů.

Vzali si mě za poradce. Prohlídl jsem je a zjistil závažné závady - jako vylomený zářezy listů a popraskaný lopatky. Jasně jsem Sunstaru doporučil, ať je vyhodí." Kenny rozčileně máchal rukama. "Ale copak si mohli nechat ujít takovou láci?

Místo aby mě poslechli, tak je opravili. Při rozebírání se v nich našla spousta koroze, takže ten doklad o podrobnějších prohlídkách v zahraničí byl evidentně zfalšovaný. Znova jsem jim říkal: Dejte je do sběru. Ale Sunstar je radši dal do letadel. A teď se najednou roztáhne rotor - světe, div se -, a když se úlomky zabodnou do křídla, nehořlavá hydraulická kapalina holt začne čoudit. Nezačne hořet, protože to vůbec neumí. A podle nich to nakonec bude naše vina?"

Prudce se otočil a ukázal na obrazovku.

"k smrti vyděsil všech dvě stě sedmdesát cestujících, kteří byli na palubě. Naštěstí nebyl nikdo zraněn."

"Správně," odpověděl reportérce Burne. "K proražení trupu totiž nedošlo, madam. Nikomu se nic nestalo, protože křídlo si s tím poradilo - naše křídlo!"

"čekáme, jak se představitelé letecké společnosti k této děsivé tragédii vyjádří. Další informace později. Vracím ti slovo, Ede."

Objevil se záběr studia, kde ulízaný moderátor odpověděl: "Díky, Alicie, za pohotovou reportáž o otřesném výbuchu na letišti v Miami. Další podrobnosti vám přiblížíme, jakmile je zjistíme. A nyní zpět k našemu původnímu programu."

Casey si oddechla.

"Nemůžu uvěřit těm kecům!" vykřikl navztekaně Kenny Burne. Otočil se na patě, vyrazil z místnosti a práskl za sebou dveřmi.

"Proč se vzteká?" zajímal se Richman.

"Pro jednou mu musím dát za pravdu," odpověděla Casey. "Pokud byla porucha v motoru, není to vina Nortonu."

"Jak to? Vždyť sám říkal, že jim dělal poradce -"

"Podívejte, to je tak," přerušila ho. "My stavíme letadla. Motory nevyrábíme ani neopravujeme. Nemáme s nimi vůbec co dělat."

"Vůbec? To je zvláštní -"

"Motory do našich letadel nám dodávají jiné firmy - General Electrics, Pratt & Whitney, Rolls-Royce. Ale reportéři ten rozdíl odmítají pochopit."

Richman se tvářil skepticky. "Připadá mi to jako mazaná výmluva."

"Žádná výmluva. Když vám doma nejde proud, voláte snad do plynárny? A když vám praskne pneumatika, stěžujete si v automobilce?"

"To jistě ne, ale to letadlo je přece vaše - i s motory a vším ostatním."

"Ne, to tedy není," utrhla se Casey. "My tady letadlo postavíme a pak do něj namontujeme motor, který si náš zákazník vybere. Vy si přece taky na auto necháte dát pneumatiky podle svého výběru. Ale když Michelin vyrobí mizernou šarži gum, které pak nic nevydrží, nikdo nebude obviňovat Forda. Nebo když sjedete gumy až na podklad a pak zavínáte nehodu, Ford s tím nebude mít co dělat. A s námi je to přesně totéž."

Richmana to však ještě stále nepřesvědčilo.

"My můžeme udělat jen jedno," pokračovala Casey. "Můžeme zajistit, aby naše letadlo dokázalo létat bezpečně s každým motorem, který mu namontujeme. Nemůžeme ovšem nutit dopravce, aby po celou dobu životnosti motor dokonale udržoval. To není naše práce - a když pochopíte tohle, budete vědět, co se doopravdy stalo. Protože ten reportér to totiž podal přesně naopak."

"Tomu nerozumím."

"V motoru toho letadla se rozbil rotor. Z kotouče rotoru se odlomily lopatky ventilátoru a kryt motoru je neudržel. Motor vybuchl, protože nebyl dobře ošetřován. Tohle se vůbec nemuselo stát. Ale naše křídlo poletující úlomky zachytilo, a tak ochránilo pasažéry v kabině. Takže podstatou té události je, že u Nortona stavíme tak dobrá letadla, která dokážou ochránit dvě stě sedmdesát cestujících, když je ohrožuje porouchaný motor. Ve skutečnosti jsme frajeři - a přesto zítra naše akcie spadnou. A část veřejnosti možná už nikdy naším letadlem nepoletí. Je taková reakce na to, co se stalo, zasloužená? Ne, není. Ale určitě odpovídá zprávě, kterou o ní podala televize. Pro lidi tady v závodě je to velice deprimující."

"No, aspoň že nemluvili o tom TransPacifiku."

Casey přikývla. Toho se bála nejvíce, proto tak uháněla přes parkoviště k televizi. Chtěla zjistit, jestli reportéři obě události, rozbitý rotor v Miami a včerejší incident TPA, spojí. Nestalo se to - alespoň zatím. Ale dříve nebo později k tomu stejně dojde.

"Tak, a už je to venku," upozornila ho. "Teď nám začnou drnčet telefony."

HANGÁŘ ČÍSLO 5

9.40

Před hangárem číslo 5, kde probíhala prohlídka proudového letadla TransPacific, stálo několik strážných. Byl to běžný postup, kdykoli se v závodě objevil tým opravárenského a sanačního servisu, který měl pobočky na celé zeměkouli a jehož úkolem byly opravy porouchaných nebo poškozených letadel. Servis měl licenci FAA pro opravy v polních podmínkách. Jelikož si však své zaměstnance vybíral podle stupně odbornosti, a nikoli podle služebního stáří, bylo celkem logické, že nebyli v odborech. Proto také, kdykoli se v závodě objevili, docházelo k třenicím.

Uvnitř hangáru stál obří letoun TransPacific v zářích halogenových reflektorů a téměř se ztrácel za mřížováním výsuvného lešení. Na každém kousku letadla se rojily hloučky techniků. Casey zahlédla Kenného Burnea u motorů a slyšela ho nadávat. Jeho podřízení zatím vysunuli pouzdra obou obracečů tahu, které nyní trčely z gondoly, a zkoušeli kovové kryty na fluorescenci a vodivost.

Ron Smith stál s několika elektrikáři na vyvýšené plošině pod břichem letadla. O něco výš viděla v okně pilotní kabiny Vana Trunga, který se svými spolupracovníky testoval avioniku.

A na křídle balancoval Doherty a komandoval konstrukční tým. Pomocí jeřábu odstraňovali dvouapůlmetrový hliníkový dílec, jednu z náběžných klapek.

"Velké kosti nejdřív," prohodila Casey k Richmanovi. "To znamená, že přednost mají ty největší součásti."

"Vypadá to, jako kdyby ho chtěli roztrhat na kousky," poznamenal Richman.

"Tomu se říká ničení důkazů!" zahlaholil za nimi veselý hlas.

Casey se otočila. Zkušební pilot Ted Rawley k nim zvolna došel. Měl kostkovanou košili, tmavé brýle a kovbojské holínky. Jako většině zkušebních pilotů mu nebezpečí jeho povolání pomohlo vypěstovat si osobní kouzlo.

"To je náš hlavní zkušební pilot, Ted Rawley," představila ho Casey Richmanovi. "Říkají mu tady Vozembouch Rawley."

"Tak podívej," ohradil se Teddy. "Zatím jsem díru do země neudělal. A určitě je to lepší než Casey a sedm trpaslíků."

"Tak se jí tady říká?" ožil nečekaně Richman.

"Jo, Casey a její trpaslíci," Rawley neurčitě hodil rukou k technikům. "To jsou její pidimuži. Hejhou, hejhou." Odtrhl pohled od letadla a plácl Casey do ramene. "Jak se máš, kotě? Včera jsem ti volal."

"Já vím," odpověděla. "Měla jsem moc práce."

"To věřím," přikývl. "Vsadím se, že Marder všem pěkně přitáhl šrouby. A já se ptám: Na copak asi páni inženýři přišli?"

Ne, ne, neřkej mi to, budu hádat - nenašli absolutně nic, že je to tak? To jejich skvostný letadlo je totiž dokonalost sama. Tak to asi bude chyba pilota, nemám pravdu?"

Casey neodpověděla a Richman byl celý nespůj.

"Ale no tak, jen se neupejte. Tohle všechno jsem zažil už stokrát. Smířme se s tím. Všichni inženýři přece patří do klubu Vemte na hůl pilota. Proto projektují letadla, co lítají prakticky samy. Nesnášejí totiž představu, že je ve skutečnosti řídí člověk. Hrůza pomyslet na to teplý lidský tělo na sedadle, to je přece přímo hnus. Přivádí je to k šílenství. A když se něco podělá, kdo jinej za to může než pilot? Tady to taky byl pilot. Nemám pravdu?"

"Poslyš, Teddy," chlácholila ho. "Ty taky znáš statistiky. Drtivou většinu havárií zavíní -"

V té chvíli se Doug Doherty, skrčený na bobku na křídle nad nimi, nahnul a celý nešťastný zavolal: "Špatná zpráva, Casey. Na tohle se budeš muset podívat."

"Co je to?"

"Vím skoro na beton, co se na pětsetpětačtyřicetce podělalo."

Výšplhala na lešení a vykročila po křídle. Doherty se skláněl nad náběžnou hranou. Sloty už byly pryč a bylo vidět dovnitř konstrukce křídla.

Spustila se vedle něj na všechny čtyři a podívala se.

Prostor, kde původně byly sloty, křížovalo bezpočet vodicích listů - byly to úzké kolejničky v metrových rozestupech, ve kterých se sloty prostřednictvím hydraulických válců pohybovaly. Na předním konci kolejničky byl otočný čep, s jehož pomocí se sloty sklápěly. Až docela vzadu viděla sklopné písty, které vodily sloty na kolejničkách, ale nyní, bez slotů, to byly jen kovové paže trčící ven z křídla. Jako vždycky, když se podívala do vnitřku letadla, měla pocit nesmírné složitosti.

"O co jde?" zeptala se.

"Tady," ukázal Doug.

Natáhl se přes jednu trčící paži a ukázal dozadu na malou kovovou přírubu, ohnutou tak, aby tvořila háček. Nebyla větší než její palec.

"No a?"

Doherty tam sáhl a stlačil přírubu rukou. Jakmile ji pustil, vyskočila zpět do původní polohy. "To je západka," vysvětlil.

"Sedí na pružině a zezadu ji pohání solenoid. Když se sloty zasunou, tahle západka přiskočí a přidrží je."

"No a?"

"Jen se podívej," potrásl truchlivě hlavou. "Je ohnutá."

Zamračila se. Ať se dívala sebezpozorněji, nic ohnutého neviděla. Připadala jí naopak rovná. "Dougů."

"Ne, koukej." Přiložil ke kolíku kovové pravítko a předvedl jí, o kolik milimetrů je vychýlený. "A to není všechno," pokračoval. "Všimni si pracovního povrchu pantu. Je opotřeбенý. Vidíš to?"

Podal jí zvětšovací sklo. Deset metrů nad zemí se nahnula přes náběžnou hranu a usilovně upírala zrak na součástku. Je tam opotřeбенí, má pravdu. Zavírací háček má hrbolatý povrch. Ale v takovém místě se přece s určitým opotřeбенím

počítat musí. "Vážně je to tak významné, Dougu?"

"Ano, je," potvrdil pohřebním hlasem. "Máš tam dva, ne-li tři milimetry opotřebení."

"Kolik kolíků ten slot drží?"

"Jen ten jeden," odpověděl.

"A když odejde?"

"Vysunou se za letu. Nemusí se nutně vysunout úplně. To vůbec nemusí. Nezapomeň, že jsou to řídicí plochy pro nízkou rychlost. Při cestovní rychlosti se jejich účinek znásobí, protože i menší pootevření změní aerodynamiku křídla." Casey se mračila a mhouřila oči přes zvětšovací sklo. "Ale proč by se západka najednou otevřela po dvou třetinách letu?"

Nepřestával potřásat hlavou. "Podívej se na ty ostatní kolíky," vybídl ji a ukázal tím směrem. "Na nich sebemenší opotřebení nenajdeš."

"Myslíš, že je vyměnili a nechali jen tenhle?"

"Ne. Naopak myslím, že ty ostatní budou originály. Že se vyměňoval jenom tenhle kolík. Podívej na ten sousední. Vidiš razítko tam dole?"

Viděla. Byl to drobný reliéf, H v trojúhelníku s řadou číslic. Všichni výrobci součástek označovali výrobky podobnými symboly. "Jo."

"A teď se mrkni sem. Vidiš ten rozdíl? Tady je ten trojúhelník vzhůru nohama. Je to plagiát, Casey."

Jediný, ale zato obrovský problém představují pro konstruktéry letadel na prahu jedenadvacátého století padělky.

Pozornost médií se soustřeďuje na padělání běžného zboží, jako jsou hodinky, kompaktní disky nebo počítačové programy. Obchod však padělatelům kvete ve všech oborech výroby, včetně součástek pro automobily a letadla. Tady však celý problém nabývá nové a zlověstné podoby. Padělaná součástka v letadle totiž na rozdíl od nepravých hodiček od Cartiera může zabít.

"Dobře, podívám se na záznamy o údržbě a zjistím, odkud je," slíbila.

FAA nutí letecké společnosti vést velice podrobné záznamy o údržbě letadel. Každá výměna součástky se musí zanést do zápisu. Výrobci pak, mimo rámec povinnosti, ukládají každý průvodní doklad ke všem součástkám původně osazeným v každém letadle. Díky tomu se každá z milionu součástek tvořících letadlo dá vystopovat až k okamžiku vzniku. Pokud se některá dostane z jednoho letadla do druhého, ví se o tom. Když se některá vymontuje a nahradí novou, ví se o tom. Každá součástka má svou vlastní historii. Chvilí to bude trvat, ale nakonec se zjistí, odkud dotyčný kolík pochází, kdo ho namontoval a kdy to bylo.

Ukázala na něj a zeptala se: "Ofotili jste to?"

"Jasně. Všechno je do detailu zdokumentované."

"Tak mi ho vydej. Chci ho někomu ukázat. Mimochodem, vyvolalo by tohle varovné upozornění, že sloty nejsou zasunuté?"

Na Dohertyho rtech se objevil vzácný úsměv. "To si piš. A podle mě se to taky stalo. Tahle nenormovaná součástka nám porouchala letadlo."

Cestou z křídla Richman vzrušeně drmolil: "Tak takhle to bylo? Vadná součástka? Vážně se to stalo takhle? Takže je to vyřešené?"

Podráždilo ji to. "Jedno po druhém," usadila ho nerudně. "Musíme si to ověřit."

"Ověřit? Co tady chcete ověřovat? A jak vlastně?"

"Ze všeho nejdřív musíme přijít na to, odkud se ta součástka vzala," odpověděla. "Vraťte se do kanceláře a řekněte Normě, ať dohlédne, aby ty záznamy o údržbě z Los Angeles opravdu dorazily. A ať zavolá Lišákovi do Hongkongu, aby sehnal záznamy letecké společnosti. Ať mu řekne, že o ně požádal FAA a že je chceme vidět dřív."

"Jasně," pokýval Richman hlavou.

Zamířil k otevřené bráně hangáru a vyšel na sluníčko. Vykročil důležitým krokem jako někdo, kdo má cenné informace. Ale Casey si vůbec nebyla jistá, že něco vědí.

Alespoň prozatím ne.

PŘED HANGÁREM ČÍSLO 5

10.00

Casey vyšla ven z hangáru a chvíli oslepeně mžikala v záři jitřního slunce. Všimla si Dona Brulla, který opodál u budovy číslo 121 vystupoval z vozu, a zamířila k němu.

"Ahoj, Casey," zvolal a přibouchl dveře. "Zrovna jsem si říkal, kdy si na mě uděláš čas."

"Mluvila jsem s Marderem. Přisáhá, že Čína v rámci offsetu křídlo nedostane."

Brull přikývl. "Včera večer mi volal a řekl mi to samé."

"Tvrdí, že jsou to jenom drby."

"Jenže lže," prohlásil Brull. "To křídlo jim dává."

"To není pravda," stála na svém Casey. "Nedává to smysl."

"Podívej, mně osobně je to celkem fuk. Až se za deset let bude kvůli tomu fabrika zavírat, budu už v penzi. Ale tvoje dcera zrovna půjde na vysokou. A ty budeš bez práce a budeš jen bezmocně čučet na to nekřesťanské školné."

Pomyslela jsi na to?"

"Řekl jsi přece sám, Done, že je nesmysl dávat pryč křídlo. Byla by to pořádná lehkomyšlnost -"

"A to právě Marder je - lehkomyšlný až běda." Zamžoural proti slunci. "Dobře to víš. A víš taky, čeho je schopen."

"Ale Done -"

"Podívej, já vím, o čem mluvím," pokračoval Brull. "Tyhle přípravky nejdou do Atlanty, Casey. Mají namířeno do San Pedra - do přístavu. A v San Pedru se právě teď pro tuhle dodávku montují speciální lodní kontejnery." Tak takhle si odbory daly dvě a dvě dohromady, pomyslela si. "Tyhle komponenty jsou příliš velké, Done. Nevejdou se na auto ani do vlaku. Proto se stavějí ty kontejnery, abychom je mohli poslat přes Panamský průplav. Jinak by se do Atlanty nedostaly."

Brull dál vrtěl nesouhlasně hlavou. "Viděl jsem konosamenty. Stojí na nich Soul, Korea, a ne Atlanta."

"Korea?" podivila se a svrátila čelo.

"Přesně tak."

"Done, to ale fakt nedává smysl -"

"Ale dává. Protože je to zástěrka," řekl vítězně Brull. "Posílají to do Koreje, tam to přeloží a odvezou do Šanghaje."

"Máš kopie těch konosamentů?"

"U sebe ne."

"Ráda bych je viděla."

Brull si povzdychl. "Můžu to zařídit, Casey. Klidně ti je přinesu. Ale staviš mě do velice obtížné situace. Chlapi tomu obchodu zabrání za každou cenu. Marder po mně chce, abych je uklidnil - ale jak to mám asi tak udělat? Já vedu místní odborovou organizaci, ne fabriku."

"Jak to myslíš?"

"Už to nezáleží na mně," odpověděl.

"Done -"

"Vždycky jsem tě měl rád, Casey. Ale nepočítej, že ti pomůžu, jestli se tady nepřestaneš motat."

A s těmi slovy odešel.

PŘED HANGÁREM ČÍSLO 5

10.04

Ranní slunce jasně svítilo a všude kolem bylo plno ruchu a veselí, jak mechanici přejížděli na kolech z jedné budovy do druhé. Casey však věděla, jak to Brull myslel - že se octla v zemi nikoho -, a zmocnila se jí úzkost. Vytáhla proto mobilní telefon, aby zavolala Marderovi, ale vtom zahlédla zavalitou postavu Jacka Rogerse, který se k ní blížil.

Jack psal články o letectví pro noviny Orange County, Telegraph-Star. Táhlo mu na šedesát a byl to dobrý a slušný reportér. Připomínal jí dávno minulou generaci novinářů, kteří v daném oboru byli stejně zběhlí jako ten, s nímž vedli rozhovor. Roztržitě jí zamával.

"Dobrý den, Jacku," zavolala. "Děje se něco?"

"Jsem tady kvůli té nehodě z dnešního rána. Však víte, jak ta bedna spadla z jeřábu."

"To byla pořádná smůla," prohodila nezávazně.

"Měli pak ještě jednu. Naložili bednu na nákladňák, ale řidič zatočil tamhle kolem čtyřiaředesátky moc rychle a bedna sjela na zem. Pochopitelně byla napadrtá."

"Hm," zahučela Casey.

"Evidentně jsou to protesty zaměstnanců," pokračoval Rogers. "Podle mých zdrojů odbory nesouhlasí s tou dodávkou do Číny."

"Taky jsem to slyšela," přikývla.

"I to, že křídlo jde do Šanghaje jako ofset k obchodní dohodě?"

"Proboha, Jacku, to je přece k smíchu," ohradila se.

"Víte to úplně jistě?"

Poodstoupila o krok. "Jacku, víte dobře, že s vámi nemůžu probírat firemní obchody. A ani nikdo jiný, dokud na těch smlouvách neuschne inkoust."

"Fajn." Rogers vytáhl zápisník. "Taky mi to připadá dost přitažené za vlasy. Žádná firma se přece nezabývá křídla. To by byla sebevražda."

"No právě," potvrdila. V duchu se k té otázce musela neustále vracet. Proč by Edgerton nabízel jako ofset zrovna křídlo? Proč by se kterákoli letecká továrna zbavovala právě křídla? Ani trochu to nedávalo smysl.

Rogers zvedl oči od zápisníku. "Moc by mě zajímalo, kde k tomu odbory přišly."

Pokrčila rameny. "Na to se budete muset zeptat jich." Věděla, že má v odborech své zdroje. Určitě Brulla a pravděpodobně i některé další.

"Údajně mají dokumenty, které to dokazují."

"A ukázali vám je?" zeptala se Casey.

Rogers zavrtěl hlavou. "Kdepak."

"Neumím si představit proč ne, pokud je opravdu mají."

Rogers se pousmál a změnil téma: "Ta exploze v Miami, to je fakt smůla."

"Vím jen to, co bylo v televizi."

"Myslíte, že to ovlivní názor veřejnosti na N-22?" Držel pero nad papírem, aby si její odpověď zapsal.

"Nevím proč. Porouchala se přece pohonná jednotka, a ne letadlo. Podle mě se nakonec zjistí, že v kompresoru praskla vadná lamela."

"Docela vám to věřím," přisvědčil. "Mluvil jsem s Donem Petersonem tamhle z FAA. Řekl mi, že tenkrát v San Francisku šlo o prasklou lamelu šestistupňového kompresoru. Údajně v ní byly bublinky dusíku, které způsobily lámavost a křehkost."

"Myslíte alfa inkluze?"

"Správně. A taky našli únavu trvalým namáháním."

Casey pokývala hlavou. Motory vyvíjejí teplotu 1 371 °C, vysoko nad bodem tavení většiny slitin, které se roztečou na bramboračku už při 1 200 °C. Součásti motorů se proto vyrábějí z titanových slitin a za použití nejmodernějších technologií. Výroba některých součástí je sama o sobě umění - lopatky ventilátoru se v podstatě nechávají "narůst" jako jediný kovový krystal, a proto jsou mimořádně pevné. I v kvalifikovaných rukou je však takový výrobní proces zákonitě nesmírně choulostivá záležitost. O únavě trvalým namáháním se mluví, když se titan, z něhož jsou lamely rotoru vyrobeny, sloučí do mikroskopických shluků, které jsou důvodem únavových prasklin.

"A co TransPacific?" pokračoval Rogers ve vyzvídání. "Ten měl taky problém s motorem?"

"To se stalo teprve včera, Jacku. Jsme na začátku vyšetřování."

"Vy zastupujete v KRH kontrolní odbor, je to tak?"

"Je to tak, ano."

"A jste s postupem vyšetřování spokojená?"

"Jacku, nemůžu se k tomu vyjadřovat. Je ještě moc brzy."

"Ale ne tak brzo, aby nezačaly kolovat dohady," opravil ji Rogers. "Vždyť víte, jak to v takových případech chodí, Casey. Mluví se jen tak, aby řeč nestála, a najednou jsou z toho dezinformace, které budete později moc těžko vyvracet. Chci si to jenom ujasnit. Motory jste vyloučili?"

"K tomu vám nemůžu nic říct, Jacku."

"Takže jste je nevyloučili?"

"Bez komentáře."

Udělal si poznámku a s očima stále upřenýma do zápisníku podotkl: "Na sloty jste se už asi dívali taky."

"Prohlížíme všechno, Jacku."

"Vzhledem k problémům, které mělo N-22 se sloty v minulosti."

"To už je dávno," přerušila ho. "To jsme vyřešili před několika lety. Pokud si dobře vzpomínám, psal jste o tom právě vy."

"Jenže teď došlo ve dvou dnech ke dvěma nehodám. Nemáte obavy, že cestující veřejnost začne N-22 vnímat jako nespolehlivé?"

Bylo jí jasné, o čem chce psát. Nechtěla se k vyšetřování vyjadřovat, ale Rogers jí jasně naznačil, co napíše, když mu nic neřekne. Byla to sice drobná, ale typická ukázka vydírání ze strany tisku.

"Poslyšte, Jacku, máme po celém světě v provozu na tři stovky N-22," spustila. "Tenhle model má vynikající bezpečnostní statistiku." Vlastně až do včerejška nezpůsobil žádnou katastrofu, ačkoli je v provozu už pět let. Byl to sice důvod k hrdoosti, ale raději si ho nechala pro sebe, protože si dovedla představit ten titulek: Na palubě N-22 došlo včera k prvním smrtelným úrazům.

A tak místo toho řekla: "Nejlepší služba veřejnosti jsou přesné informace. A ty my v téhle chvíli nemáme, spekulace by byly nezodpovědné."

Účinkovalo to. Odložil pero. "Tak dobře. Řeknete mi něco mimo záznam?"

"Jasně." Věděla, že mu může věřit. "Jen mezi námi, je pravda, že ta pětsetpětačtyřicítka prošla velmi prudkými podélnými oscilacemi. Myslíme si, že ty výkyvy byly poměrně velké. Nevíme proč. Digitální zapisovač dat se za letu porouchal a bude trvat několik dní, než dokážeme údaje z něj zrekonstruovat. Pracujeme samozřejmě, jak nejrychleji můžeme."

"Ovlivní to obchod s Čínou?"

"Doufám, že ne."

"Pilot byl Číňan, ne? Čang?"

"Pochází z Hongkongu, ale jaké je národnosti, nevím."

"Nebude to trapas, jestli vyjde najevo, že to byla chyba pilota?"

"Víte, jak to při takovém vyšetřování chodí, Jacku. Ať se zjistí ta nebo jiná příčina, vždycky je to pro někoho trapné. S tím si hlavu nelámeme. Musíme prostě s pravdou ven, padni komu padni."

"Pochopitelně," přikývl. "Mimochodem, ten obchod s Čínou už je hotová věc? Každou chvíli se ozývají hlasy, které to vyvracejí."

Pokrčila rameny. "O tom opravdu nic nevím."

"Bavil se o tom s vámi Marder?"

"Se mnou osobně ne," odpověděla. Volila slova velmi opatrně a doufala, že nebude naléhat. Nenaléhal.

"Fajn, Casey. Nechám to být, ale co teda máte? Musím dneska něco napsat."

"A pročpak se nepustíte do krkounů?" navrhl. Použila pohrdavý termín, kterým se v továrně označovaly levné letecké společnosti. "Nikdo o nich zatím nic nenapsal."

"Děláte si blázný? Pišou o nich všichni," namítl Rogers.

"Jo, ale zatím nikdo nenapsal, co za tím doopravdy je," trvala na svém. "Protože superlevné aerolinky jsou vlastně burzovní švindl."

"Jak to myslíte?"

"No jasně," rozehrála se Casey. "Koupíte nějakou rachotinu, tak starou a tak mizerně udržovanou, že by ji slušný dopravce nekoupil ani na náhradní díly. Pak údržbu zadáte subdodavatelům, abyste zmenšil svůj díl odpovědnosti. Načež začnete nabízet letenky za babku a za stržené peníze nakoupíte nové trasy. Je to vlastně pyramidový systém, ale na papíře vypadá senzačně. Objem letů roste, příjem roste a Wall Street vás zbožňuje. Na údržbě ušetříte tolik, že máte horentní zisky. Cena vašich akcií se co chvíli zdvojnásobuje. Až do chvíle, než se vám začnou hromadit mrtvolky. Jenže vy moc dobře víte, že až k tomu jednou dojde, budete už mít z těch akcií nahrabaný takový balík, že si budete moct

dovolit nejlepšího obhájce. V tomhle je geniálnost deregulace, Jacku. Když přijde čas platit účty, neplatí nikdo."

"Až na pasažéry."

"Přesně tak," přitakala. "Víte, letová bezpečnost byla vždycky věcí cti. Úkolem FAA je na aerolinky dohlížet, ne jim šlapat na paty. Proto, pokud se v důsledku deregulace pravidla hry změní, měli bychom veřejnost varovat. Nebo ztrojnásobit financování FAA. Jedno, nebo druhé."

Rogers přikývl. "Barry Jordan z LA Times údajně tohle hledisko bezpečnosti dělá. Ale k tomu musí mít spoustu prostředků - čas na výzkum, právníky, aby ty články prošly. Moje noviny na to nemají. Potřebuju něco už dnes večer."

"Mimo záznam mám dobrou stopu, ale nemůžete mě citovat."

"Jasně," kývl Rogers.

"Motor, který explodoval, koupila společnost Sunstar od AeroCivicas ještě s dalšími šesti. Kenny Burne u toho byl jako konzultant za Norton. Prohlédl motory a našel spoustu závad."

"Jakého druhu?"

"Vylomené zářezy lopatek a praskliny na listech."

Rogers užasle opakoval: "Popraskané listy ventilátoru? To myslíte vážně?"

"Slyšel jste správně," potvrdila Casey. "Kenny jim jasně řekl, aby je vyhodili, ale oni je místo toho opravili a namontovali do letadel. Kenny zuřil, takže byste od něj možná nějaké jméno od Sunstaru vyzvěděl. Nás ale nesmíte uvést jako zdroj informací, protože my s nimi musíme obchodovat, Jacku."

"Je mi to jasné," chlácholil ji Rogers. "Díky. Ale šéfredaktor bude chtít informace o těch dnešních nehodách v montážní hale. Tak mi něco povězte. Jste opravdu přesvědčená, že řeči o kompenzaci čínské straně jsou zcela nepodložené?"

"Teď už do záznamu?"

"Ano."

"Na to se neptejte mě, budete si muset promluvit s Edgartonem."

"Volal jsem mu, ale je prý mimo město. Kde je? V Pekingu?"

"Bez komentáře."

"A co Marder?" naléhal Rogers.

"A co je s ním?"

Rogers pokrčil rameny. "Všeobecně se přece ví, že Marder a Edgarton si jdou po krku. Marder čekal, že ho jmenujou prezidentem společnosti, ale představenstvo ho obešlo. Edgarton má ovšem smlouvu jenom na jeden rok - má co dělat, aby se stačil osvědčit za tak krátkou dobu. A proslýchá se, že Marder ho podráždí, kde jen může."

"O tom nic nevím," odpověděla Casey, ačkoli o tom pochopitelně také slyšela. Nebylo žádné tajemství, že pro Mardera znamenalo Edgartonovo jmenování hořké zklamání. Co s tím mohl dělat, bylo ovšem něco docela jiného. Jeho manželka kontrolovala jedenáct procent akcií společnosti a on se svými konexemi mohl sehnat zhruba dalších pět. Se šestnácti procenty neměl velkou šanci získat rozhodující vliv, zvláště když Edgarton měl tak velkou podporu představenstva. Většina lidí v závodě tudíž soudila, že Marder nemá na vybranou a musí skákat, jak Edgarton píská - alespoň prozatím. Marder z toho jistě nadšený nebyl, ale jinou možnost neměl. Firma měla už nějakou dobu finanční problémy. Beztak už se stavěla letadla, na která nebyl kupec. A přitom má-li vyvinout novou generaci letadel a udržet se v oboru i v budoucnosti, bude potřebovat miliardy dolarů.

Situace je tedy jasná. Norton ten obchod potřebuje. To tady ví každý, včetně Mardera.

"Že by se vám nedoneslo nic o tom, jak Marder Edgartona podráždí?" podivil se Rogers.

"Bez komentáře," uzavřela Casey rázně rozhovor. "Ale mimo záznam vám musím říct, že to nedává smysl. Každý tady o ten obchod stojí, Jacku. Včetně Mardera. Právě teď na nás tvrdě tlačí, aby se ta nehoda na pětsetpětačtyřicetce bleskově vyšetřila."

"Může podle vás rivalita dvou vysokých představitelů ovlivnit obraz firmy u veřejnosti?"

"To nemůžu posoudit."

"Tak jo." Konečně to vzdal a sklapl zápisník. "Zavoláte mi, až o té pětsetpětačtyřicetce budete vědět víc?"

"Spolehněte se, Jacku."

"Díky, Casey."

Vzdalovala se od něj a uvědomovala si, jak ji ten rozhovor vyčerpal. Rozmluva s reportérem se v dnešní době podobá šachové partii na život a na smrt. Člověk musí neustále uvažovat o dva kroky napřed a mít na paměti všechny možnosti, jak by se jeho tvrzení dalo překroutit. Ovzduší je pak nutně plné neustálého napětí a nepřátelství.

Vždycky to takové nebývalo. V minulosti novináři stáli především o informace a jejich otázky se týkaly přímo určité události. Protože měli zájem přesně vykreslit danou situaci, museli se na věc podívat očima zpovídáné osoby, aby pochopili, jak to vlastně myslí. Nakonec s ní možná stejně nesouhlasili, ale bylo pro ně otázkou cti naprosto přesně reprodukovat určitý názor, i když ho posléze třeba zavrhl. Rozhovor nebyl tak velice osobní, protože reportér se soustředil především na podstatu dané události a snažil se pochopit, jak k ní došlo.

Dnes si však novináři myslí, že jejich povolání znamená udělat si hned na začátku vlastní představu a po zbytek interview ji už jenom dokazovat. Nejde jim ani tak o informace jako spíš o odhalení nějaké lumpárny. Z toho důvodu jsou k názoru dotazovaného neskrývaně skeptičtí, protože jsou přesvědčeni, že jim stejně lže. Začínají s předpokladem všeobecné viny a po celou dobu udržují ovzduší nepřátelství a podezřívavosti. Tahle nová móda je nadto velice osobní. Reportér má eminentní zájem člověka natchytat, přistihnout ho při chybičce nebo hloupém výroku - stačí větička, kterou pak vytrhne z kontextu, aby ze svého protějšku udělal tupce nebo nelidu.

Právě proto, že hledisko je tak osobní, nepřestávají se vyptávat na osobní názor nebo dohady. Myslíte si, že vás ta

událost poškodí? Jak dalece firma podle vašeho názoru utrpí? Podobné spekulace minulé generace novinářů nevzrušovaly, protože v centru jejich zájmu byla událost sama. Moderní žurnalisté kladou důraz na subjektivní neboli "interpretační" hledisko a spekulace jsou pro ně živným roztokem. Casey dnešní rozhovor každopádně pořádně vyčerpá. A to ještě Jack Rogers patří k těm lepším, povzdychla si v duchu. Vlastně všichni reportéři z novin jsou lepší. To na ty od televize si člověk musí dávat doopravdy pozor. Ti jsou nejnebezpečnější.

PŘED HANGÁREM ČÍSLO 5

10.15

V chůzi vyvolila z kabelky mobil a zavolala Marderovi, jeho sekretářka Eileen jí však oznámila, že má radu. "Právě jsem domluvila s Jackem Rogersem," informovala ji Casey. "A mám dojem, že se chystá psát o tom křídle pro Čínu a o nesvárech mezi našimi hlavouny." "A jéje, to je tedy průsvih," zneklidněla Eileen. "Edgarton by se s ním měl sejít a rozmluvit mu to." "Edgarton s novináři mluvit nebude," namítla Eileen. "John se vrátí v šest. Nezajdete za ním?" "Asi bych měla, ano, přijdu." "Tak já vás sem napíšu."

ZKUŠEBNA PROTOTYPŮ

10.19

Vypadalo to tady jako někde na vrakovišti letadel. Všude, kam oko pohlédlo, trčely na rezavých vzpěrách oprýskané trupy, ocase a kusy křídel. Vzduch však naplňoval vytrvalý řev kompresorů a k jednotlivým částem vedla mohutná potrubí, připomínající nitrožilní výživu pacienta v nemocnici. Byla to zkušebna prototypů, zvaná též Zakruť a zařvi, království neblaze proslulého Ámose Peterse.

Vpravo Casey zpozorovala postavu v košili a pytlovitých kalhotách, shrbenou nad čtecím výstupem pod zadní částí trupu letadla Norton.

"Ámosi," zavolala, zamávala a vykročila k němu.

Ohlédl se a obořil se na ni: "Vypadněte."

Samotářský a umíněný Ámos byl v Nortonu legenda. Táhlo mu na sedmdesát. Dávno minul povinnou hranici odchodu do penze, pracoval však dál, protože se firma bez něj nemohla obejít. Jeho specialitou bylo tajuplné hájemství přípustných tolerancí a únavových zkoušek, které dnes byly daleko důležitější než před nějakými deseti lety.

V důsledku deregulace totiž letecké společnosti provozovaly letadla déle, než se původně počítalo. Třem tisícovkám strojů na vnitrostátních linkách bylo přes dvacet let a jejich počet se za pět let měl zdvojnásobit. Nikdo doopravdy netuší, co se těm stárnoucím strojům může přihodit.

Kromě Ámose.

Ámose sem Národní úřad pro bezpečnost dopravy poslal jako poradce, když v roce 1988 došlo k notoricky známému neštěstí Boeingu 737 společnosti Aloha Airlines, která obstarávala spojení mezi havajskými ostrovy. Jedno z jejich letadel se tehdy právě pohybovalo ve výšce 24 000 stop, když se mu znenadání odlouplo z trupu skoro šest metrů vnějšího pláště. V části kabiny mezi dveřmi a křídlem došlo k dekompresi, která jednu z letušek vysála ven a zabila. Navzdory nebezpečnému poklesu tlaku se pilotovi podařilo přistát v Maui, kde byl stroj okamžitě sešrotován.

Zbytek letky společnosti Aloha podrobili zkouškám na stav koroze a únavy. V důsledku toho šly do šrotu další dvě přesluhující sedmsetřicetsedmičky a třetí musela na několik měsíců do opravy. Všechny tři měly rozsáhlé trhliny na plášti a další korozní poškození. Když FAA vydal pro zbývající sedmsetřicetsedmičky směrnici o letové způsobilosti, byla u dalších čtyřiceti devíti strojů, provozovaných osmnácti různými dopravci, zjištěna rovněž rozsáhlá narušení pláště.

Odborníky z leteckého průmyslu neštěstí dost překvapilo, protože se všeobecně předpokládalo, že Boeing, Aloha i FAA mají letku pod dohledem. Bylo známo, že korozní narušení pláště se vyskytlo na počátku výroby tohoto typu letadla; Boeing už tehdy Alohu upozorňoval, že slané a vlhké havajské klima je vysoce agresivní.

Při vyšetřování se přišlo na další faktory, které k neštěstí přispěly. Ukázalo se, že u letadel se při krátkých letech mezi jednotlivými ostrovy neobyčejně rychle hromadily letové cykly přistání a startu a v plánované údržbě se s tím nepočítalo. Toto namáhání spolu s korozi vyvolanou oceánským ovzduším způsobilo vznik trhlinek v plášti letadla. Personál Alohy je nezaregistroval, protože byl nekvalifikovaný. Nepřišli na ně ani přepracovaní a přetížení zaměstnanci FAA. Hlavní inspektor FAA přes údržbu se sídlem v Honolulu má na starosti devět leteckých společností a sedm opravárenských stanic v celém Pacifiku od Číny přes Singapur až po Filipíny. A tak jednou došlo za letu k tak kritickému nárůstu trhlín, že to plášť už nevydržel. Nějakou dobu po neštěstí na sebe Aloha, Boeing a FAA prskaly jedovaté sliny. Neznámé konstrukční poškození se svádělo dílem na neschopné vedení a mizernou údržbu, dílem na nedostatečné inspekce FAA či špatný projekt. Obvinění létala na všechny strany ještě po několika letech.

Zároveň se tím však připoutala pozornost odborné veřejnosti k problematice stárnutí letadel, a to Ámose v Nortonu vyneslo na výsluní slávy. Přesvědčil vedení, aby nakupovalo víc vysloužilých strojů, jejichž součásti pak používal jako zkušební vzorky. Den za dnem jeho zkušební zařízení vystavovala stárnoucí letadla opakovanému zatížení pomocí simulovaných startů a přistání i smykovému namáhání větrem a turbulence, a Ámos neúnavně sledoval, jak a kdy zátěži podlehnou.

"Ámosi, to jsem já," zavolala, když došla blíž. "Casey Singletonová."

Krátkozrace zamžoural. "Á, Casey. Nepoznal jsem tě." Usilovně mhouřil oči. "Doktor mi předepsal nový brejle. Jo. Hm. Jak se vede?" Pokynem ruky ji vyzval, aby ho následovala a vykročil k nevelké budově opodál.

Lidé v závodě nedovedli pochopit, jak Casey s Ámosem dokáže vyjít, ale skutečnost byla taková, že byli sousedé. Ámos žil sám jen se svým boxerem a Casey si zvykla uvařit mu jednou za měsíc večeři. On ji za to častoval historkami o leteckých neštěstích, na kterých kdy pracoval, počínaje katastrofami Cometů společnosti BOAC v padesátých letech. Ámos měl o letadlech encyklopedické znalosti. Casey se od něj neuvěřitelně mnoho naučila a brala ho jako svého druhu poradce.

"Že jsem tě tuhle ráno zahlídl?" prohodil.

"Ano. Vyprovázela jsem dcerku."

"Myslel jsem si to. Kafe?" Otevřel dveře do boudy, odkud se vyvalil ostrý pach přepáleného lógru. Jeho káva byla vždycky příšerná.

"To je prima nápad, Ámosi," přitakala.

Nalil jí šálek. "Doufám, že ti nevadí, že je černá. Smetana mi došla."

"To je v pořádku, Ámosi." Smetanu neměl už aspoň rok.

Ámos nalil i sobě do zacákaného pucláku a pokynul jí na otlučenou židli u psacího stolu. Na stole se vršily tlusté zprávy. Mezinárodní sympozium FAA/NASA o vysoké míře strukturální celistvosti. Životnost draku a přípustná tolerance vad. Termografické kontrolní techniky. Protikorozi ochrana a technologie strukturálních změn.

Dal si nohy na stůl a odsunul stranou několik tlustospisů, aby na ni viděl. "Tak ti povím, Casey, že už mě ty starý rachotiny přestávají bavit. Už se nemůžu dočkat, až sem dostaneme novou té dvojku."

"Té dvojku?" opakovala nechápavě.

"No jo, tys to vlastně nezažila," upamatoval se Ámos. "Seš u nás teprve pět let a za tu dobu jsme žádnéj novej typ neměli. Když se totiž vyvine novej typ, tak první stroj, kterej sjede z linky, dostane název té jedna. Testovací vzorek číslo 1. Ten se použije na statický testy - vrazíme ho na testovací lože a třeseme s ním, dokud se nerozsype na kusy. Tak zjistíme, kde má slabiny. Druhej stroj je té dvojka a ten je určený k únavovejmu zkouškám. To je daleko háklivější věc. Kov totiž po určitým čase ztrácí pevnost v tahu a začne bejt křehkej. My teda T 2 upevníme na přípravek a podrobíme ji zrychlenýmu namáhání. Den za dnem a rok za rokem na ní simulujem přistání a starty. Politika naší firmy je testovat letadlo na dvojnásobek projektovaný životnosti. Když inženýři vyprojektujou letadlo, který má sloužit dvacet let - to je, dejme tomu, padesát tisíc hodin a dvacet tisíc cyklů -, my mu jich tady nandáme dvojnásobek, než ho začnem prodávat klientům. Pak víme, že vydrží. Jaký je kafe?"

Maličko se napila a podařilo se jí zachovat klidný obličej. Ámos vařil kávu celý den z ranní dávky, čímž zřejmě získávala své nezaměnitelné aroma. "Prima, Ámosi."

"Naleju ti víc, stačí říct, mám ho spoustu. Víš, skoro všichni výrobci testujou prototyp na dvojnásobek životnosti. Ale my ten náš testujem až na štyrnásobek. Proto u nás říkáme, že vostatní pečou buchty, kdežto my u Nortona cukroví."

Casey se usmála: "A John Marder vždycky dodává, že to je důvod, proč ostatní vydělávají a my ne."

"No jo, Marder," odfrkl si Ámos. "Ten má v hlavě jen prachy, vo nic víc mu nejde. Za starejch časů nám shora nařídili, udělejte ty nejlepší stroje, jaký dokážete. A dneska říkaj, dělejte ty nejlepší stroje, jaký dokážete, ale za slušnou cenu."

To je ale sakra rozdíl, že jo?" Usrkl kávu. "Tak co, Casey, vo co de - vo pětsetpětačtyřicítu?"

Přikývla.

"V tom ti nepomůžu," prohlásil.

"Proč to povidáš?"

"To letadlo je nový. Nešlo tam o únavu."

"Máme problém s jednou součástkou, Ámosi." Zvedla igelitový sáček s kolíkem.

"Hmmm." Obracel sáček v prstech a pak ho zdvihl ke světlu. "Tohle bude - ne, neříkej mi to - tohle bude přední jisticí kolík druhýho vnitřního slotu."

"Naprostu přesně."

"To bych řek." Svraštil obočí. "Ale je vadnej."

"Ano, to vím."

"A co chceš teda vědět?"

"Doherty tvrdí, že letadlo selhalo právě kvůli tomuhle. Je to možné?"

"No." Ámos vzhlédl ke stropu a na chvíli se zamyslel. "Ne, vsadím sto babek, že tendle prcek za ten malér nemůže."

Casey si povzdychla. Je znovu na začátku. Nemá jediné vodítko.

"Zklamalo tě to?" vyzvídál Ámos.

"Upřímně řečeno ano."

"Tak tos nedávala pozor," vytkl jí. "Tohle je totiž ohromně cenná stopa."

"Ale proč? Vždyť jsi zrovna řekl, že tenhle kolík selhání nezpůsobil."

"Casey, Casey," pokyvoval Ámos káravě hlavou. "Mysli, proboha."

Seděla bezradně v čpavém zápachu jeho příšerné kávy a snažila se logicky uvažovat. V hlavě však měla docela prázdno. Pohlédla mu přes stůl do očí. "Tak mi to řekni. Co mi uniklo?"

"Byly vyměněný ty vostatní kolíky?"

"Ne."

"Jen tendle jeden?"

"Ano."

"Proč jenom tady ten, Casey?"

"To nevím."

"Tak to zjisti," pobídl ji.

"Proč? K čemu to bude?"

Ámos rozhodl pažemi. "Casey, no tak. Zamysli se nad tím. Máš na pětsetpětačtyřicítce problém se slotama. To znamená problém s křídlem."

"Správně."

"A teď jsi našla součástku, kterou někdo v křídle vyměnil."

"Správně."

"Proč to udělal?"

"To nevím."

"Bylo to křídlo v minulosti poškozený? Stalo se něco, kvůli čemu ten kolík museli vyměnit? Vyměnili i ty ostatní? Jsou v tom letadle ještě další vadný součástky? Jsou na křídle další nevodstraněné závady?"

"Zatím nic není vidět."

Ámos netrpělivě potřásl hlavou. "Zapomeň na to, co je vidět, Casey. Projdi si celou dokumentaci k letadlu i záznamy vo údržbě. Vystopuj tenhle krám a projdi si historii křídla. Protože tohle nebude jediná vadná věc."

"Hádám, že těch falešníků najdeš víc," povzdychl si Ámos. "Čím dál víc strojů lítá na padělaný součástky. Ale to se dalo čekat. Dyk dneska každej věří na Ježíška."

"Nerozumím ti."

"Lidi věřej něčemu, co neexistuje," vykládal Ámos. "Znáš to sama. Vláda dereguluje aerolinky a všichni začnou jásat. Letenky nás přijdou lacinějc, tak všichni tleskaj. Jenomže aerolinky musej snížit náklady. A tak to jídlo, co ti podaj, není k žrádlu. Ale to je dobrý. Přimejch letů ubejvá, musí se daleko víc přesedat. Ale to se snese. Letadla vypadaj zanedbaně, protože se vnitřek tak často nepředělává. Ale to nevadí. Jenomže aerolinky musej náklady tlačit pořád níž. Tak s letadlama lítaj dýl a nový skoro nekupujou. Letky stárnou. Nákou dobu to pude, ale ne donekonečna. A tlak na ceny trvá. Kde začnou ubírat pak? Na údržbě? Na součástkách? Co? Donekonečna ale nepude ani to. Není to zkrátka možný. No jo, já vim, teďka jim Kongres vypomáhá, protože vomezuj dotace pro FAA, takže na ně ke všemu skoro nikdo nedohlídne. Aerolinky sem tam flinknou údržbu, protože se nikdo nekouká. A veřejnosti je to fuk, protože tadle země měla třicet roků nejvyšší bezpečnost letového provozu na světě. Ale proč, ptám se tě? Protože sme za ni zaplatili! Platili sme, aby letadla byly nový, bezpečný, a taky za to, aby někdo dohlížel, že budou správně udržované. Jenže ty doby sou v háji. Dneska holt lidi věřej v něco, co už dávno není."

"Jak tohle může skončit?" zeptala se.

"Vsadím sto babek, že do deseti let tady máme regulaci zpátky. Popadá pár letadel a budou ji muset zase zavect. Fandové volnýho trhu budou řvát, jenomže fakt je, že volnej trh bezpečnost nezajistí. To dokáže akorát regulace. Když chceš zdravý jídlo, ve vlastním zájmu si vobstarej inspektory. Chceš nezávadnou vodu, koukej nešetřit na hygienickejch stanicích. Chceš poctivej vobchod s akciema, tak zaplať někomu, kdo veme spekulanty u huby. A když chceš bezpečnou leteckou dopravu, tak ji rači taky zreguluj. Uvidíš, že to nakonec udělaj."

"A na pětsetpětačtyřicítce."

Ámos pokrčil rameny. "Cizí aerolinky maj mnohem volnější předpisy. Někde je to hrozně halabala. Koukni se do papírů vod údržby - a měj voči na šťopkách, až budeš hledat ty podezřelý součástky."

Zvedla se k odchodu.

"Ale Casey."

Obrátila se k němu. "Ano?"

"Pochopilas to, že jo? Při kontrole toho kolíku musíš začít s dokumentací k letadlu."

"Já vim."

"Ta je ale ve štyriašedesátce. Ted'ko bych tam na tvym místě ale nechodil. Aspoň ne bez doprovodu."

"Ale jdi, Ámosi," namítla. "Vždyť jsem tam pracovala. To zvládnou."

Ámos vrtěl hlavou. "Ta pětsetpětačtyřicítka je horká brambora. A znáš ty chlapy tam. Když tomu vyšetřování budou chtít zabránit, udělaj to - jedno jak. Dávej si pozor."

"Dám."

"Velkej, velkej pozor."

BUDOVA ČÍSLO 64

11.45

Od středu haly číslo 64 se táhla řada jednopatrových drátěných klecí, kde se skladovaly součástky pro výrobní linku. Kromě toho tu byly v malých sekcích umístěny terminálové pracovní stanice. Každá měla čtecí zařízení na mikrofiše, součástkový terminál a terminál hlavního systému.

Casey se v jedné z klecí sklonila nad čtečkou mikrofiší a prohlížela fotokopie dokumentů pro výrobní číslo 271, což bylo původní tovární označení letadla, na kterém došlo při letu 545 společnosti TransPacific k nehodě.

Jerry Jenkins, který měl na starosti přísun součástek na linku, vedle ní nervózně přešlapoval, t'ukal perem o stůl a bez ustání opakoval: "Už to máte? Už jste to našla?"

"Nebud'te tak nervózní, Jerry," napomenula ho.

"Já nejsem nervózní," ohradil se a rozhlédl se na všechny strany. "Jen si myslím, že jste si to mohla přijít vyhledat mezi směnami."

Protože by na sebe neupoutala takovou pozornost.

"Ale my máme dost naspěch, Jerry," ohradila se.

Zaťukal perem o stůl. "Všichni tady jsou pěkně rozparáděný kvůli tý dodávce do Číny. Co jim povím?"

"Povíte jim, že když přijdeme o tu čínskou zakázku, tahle linka se zastaví a všichni budou na dlažbě."

Jerry ztěžka polkl. "Je to fakt? Já zas slyšel."

"Co kdybyste mě konečně nechal, abych si to našla, Jerry?" Dokumentace k letadlu tvoří velké množství dokladů - milion listů papíru, ke každé součástce jeden -, které se používají při montáži letadla. Tato dokumentace spolu s další, ještě o trochu objemnější, kterou požaduje FAA kvůli homologaci, obsahovala speciální a velmi důvěrné informace firmy Norton. Z toho důvodu se nearchivovaly ve FAA, kde by se k nim na základě Zákona o svobodě informací dostala konkurence. Norton proto v obrovské budově v Comptonu skladoval ke každému letadlu dvě a půl tuny papíru, které zabíraly dva a půl metru polic. Jejich obsah byl zkopírován na mikrofiši, která byla dostupná právě ve čtecím zařízení v montážní hale. Jenže nalézt doklad k jediné součástce je i tak neuvěřitelně časově náročné, pomyslela si, a -

"Už to máte? Našla jste to?"

"Jo," přitakala konečně. "Mám to."

Pozorně se zahleděla na fotokopii dokladu z Hoffmanových kovozpracujících závodů v Montclairu v Kalifornii. Jistící kolík pro sloty byl popsán kódem, který odpovídal technickým výkresům: A/908/B-2117L (2) vnitř sl jk SS/HT. Datum výroby, datum dodávky do továrny, datum montáže. Následovala dvě razítka - na jednom byl podpis mechanika, který součástku instaloval, a na druhém podpis inspektora KO, který práci zkontroloval.

"Tak co?" zajímal se. "Je PD, nebo ne?"

"Jo, je PD," odpověděla. Znamenalo to, že součástka přišla od původního dodavatele, Hoffmana. Přímou od něj, dodávku nikdo nezprostředkoval.

Jerry se opět zahleděl přes drátěné pletivo do montážní haly. Vypadalo to, že jim nikdo nevěnuje pozornost, ale Casey dobře věděla, že je všichni bedlivě sledují.

"Tak jdete už?" nevydržel to Jerry.

"Ano, Jerry, už jdu."

Zamířila na druhou stranu haly a držela se v uličce tvořené drátěnými klecemi se součástkami. Co nejdál od visutých jeřábů. Každou chvilku obezřetně vzhledla, aby měla jistotu, že i plošiny nad její hlavou jsou prázdné. Nikoho neviděla. Zatím jí zřejmě dají pokoj.

Tak Ámos měl přece pravdu.

S tím křídlem se něco stalo, někdy v minulosti bylo opraveno.

Ale k čemu došlo?

Má před sebou víc práce než předtím.

A strašně málo času.

NORTON, KO

12.30

Odkud ta vadná součástka přišla? Bude potřebovat záznamy o údržbě, jenže ty zatím nedorazily. Kde je Richman? Vrátila se do kanceláře a prolétla štůsek telexů. Zástupci LIS z celého světa žádali informace o N-22. Telex z Madridu byl celkem typická ukázka:

OD: S. RAMONES, LIS, MADRID

PRO: C. SINGLETONOVU, KO/KRH

PŘETRVÁVAJÍ ZPRÁVY OD MÉHO KONTAKTU V IBERIA AIRLINES B. ALONSA, ŽE V DŮSLEDKU NEHODY V MIAMI JAA OZNÁMÍ DALŠÍ ODDÁLENÍ HOMOLOGACE N-22 S POUKAZEM NA "PROBLÉMY S LETOVOU ZPŮSOBILOSTÍ".

PROSÍM, INFORMUJTE MNE!

Povzdychla si. Tyhle potíže se daly celkem snadno předvídat. JAA, Společný letecký úřad, je evropská obdoba FAA a američtí výrobci to s ní poslední dobou vůbec nemají snadné. Předvádí zbrusu nové regulační divadlo a má příliš mnoho byrokratů, kteří zaměňují úsilí o obchodní převahu za osvědčení o letové způsobilosti. JAA se už nějakou dobu velice úporně snaží přimět americké výrobce letadel, aby používali proudové motory vyrobené v Evropě. Amerika až dosud odolávala, a je tudíž logické, že JAA přišla nehoda na letišti v Miami ohromně vhod. Nepochybně ji použije k vyvinutí silnějšího tlaku na Norton, protože bude hrozit pozastavením homologace. Ale to je konečnou politický problém, který se jí netýká. Sáhla po dalším telexu:

OD: S. NIETO, LIS, VANC

PRO: C. SINGLETONOVU, KO/KRH

PRVNÍ DŮSTOJNÍK LU ZAN PING SE DNES RÁNO VE 04.00 VE VŠEOB. NEMOC. VE VANC. PODROBIL NALÉHAVÉ OPERACI SUBDURÁLNÍHO HEMATOMU. MINIMÁLNĚ 48 HODIN NEBUDE SCHOPEN ROZHOVORU. PODROBNOSTI PŘÍŠTĚ.

Casey doufala, že k rozhovoru se zraněným prvním důstojníkem dojde dřív. Potřebovala zjistit, proč byl vzadu, a ne v pilotní kabině. Zřejmě však si na odpověď bude muset počkat do konce týdne.

Pohlédla na další telex a strnula úžasem.

OD: RICK RAKOSKI, LIS, HK
PRO: C. SINGLETONOVOU, KO/KRH
ŽÁDOST O ZÁZNAMY ÚDRŽBY TPA 545 V. Č. 271,
MEZINÁRODNÍ REGISTRACE 098/443/HB09 JSEM
OBDŘEL A PŘEDAL DOPRAVCI.

NA ŽÁDOST FAA TRANSPACIFIC UVOLNIL VEŠKERÉ ZÁZNAMY Z OPRAVÁRENSKÉ STANICE V KAITAKU, HONGKONG, Z OPRAVÁRENSKÉ STANICE V SINGAPURU A OPRAVÁRENSKÉ STANICE V MELBOURNE. ODESLAL JE DO ON-LINE SYSTÉMU NORTONU PŘÍBLIŽNĚ VE 22.10 MÍSTNÍHO ČASU. NA ROZHOVORECH S POSÁDKOU POKRAČUJI - STÁLE OBTÍŽNĚJŠÍ. PODROBNOSTI NÁSLEDUJÍ.

To byl od dopravce tuze chytrý tah, pomyslela si. Nechtěli připustit výsledky posádky, a proto se rozhodli poskytnout všechno ostatní, aby dali najevo maximální snahu spolupracovat.

Do kanceláře vešla Norma. "Zrovna sem jdou záznamy z LA," oznámila. "A ty z Hongkongu už jsou tady."

"To jsem už stačila zjistit. Máte adresu?"

"Tady." Norma jí podala proužek papíru a Casey čísla natukala do terminálu vedle svého psacího stolu. Chvilí trvalo, než příkaz dorazil do hlavního počítače, ale za několik minut se obrazovka rozsvítila.

UDRZB ZAZ N-22 V Č 271 /FR 098/443/HB09

DD 5/14 AS 6/19 MOD 8/12

< OPRS KAITAK - UDRZB ZAZ (A-C)
< OPRS SNGPOR - UDRZB ZAZ (POUZE B)
< OPRS MELB - UDRZB ZAZ (POUZE A, B)

"Zaplat' pámbu," oddychla si.
A pustila se do práce.

Trvalo téměř hodinu, než měla všechny odpovědi pohromadě, ale potom už měla celkem slušný obrázek o tom, co se dělo s jisticím kolíkem slotu letadla TransPacific.

Dne 10. listopadu loňského roku mělo letadlo při letu z Bombaje do Melbourne problémy s rádiovým spojením. Pilot neplánovaně přistál na Jávě v Indonésii. Tam celkem snadno rádio opravili (vyměnili vyhořelý tištěný spoj) a pak pozemní personál na Jávě doplnil palivo, aby letadlo mohlo pokračovat do Melbourne.

Po přistání si však australské pozemní složky povšimly poškození na pravém křídle.

Díky, Ámosi.

Křídlo bylo poškozené.

Melbournští mechanici zjistili, že na pravém křídle je ohnutá tankovací přípojka a že jisticí kolík slotu v těsném sousedství je nepatrně poškozený. Usoudili, že k tomu došlo při doplňování paliva na Jávě.

N-22 mělo tankovací přípojky na spodní straně křídla, těsně pod náběžnou hranou. Nezkoušení členové pozemního personálu zřejmě použili nevhodný elektrický zdvižný vozík a ve chvíli, kdy byla palivová hadice připevněna ke křídlu, narazili do ní plošinou. Tím vlomili nástavec hadice do přípojky v křídle, poškodili spojovací destičku a kolík v bezprostředním sousedství ohnuli.

Jisticí kolíky se vyměňují tak zřídka, že v opravárenské stanici v Melbourne neměli ani jeden. Nezdálo se jim vhodné zdržovat letadlo v Austrálii, a proto se rozhodli odeslat je do Singapuru, aby se součástka vyměnila až tam. Jednomu bystrozakému opraváři v Singapuru však doklad o náhradním jisticím kolíku, který měl k dispozici, připadal podezřelý. Nikdo nevěděl, jestli je náhradní součástka pravá, nebo ne.

Jelikož však nevyměněná součástka zatím fungovala normálně, rozhodli se, že ji raději měnit nebudou, a odeslali letadlo do domovského terminálu TransPacific v Hongkongu, kde měl být k dispozici správný jisticí kolík. Hongkongská opravárenská stanice - u vědomí, že se nachází v samém středu falšovacího průmyslu - si dávala nesmírně záležet, aby používala pouze pravé náhradní díly, a také je objednávala přímo od amerických firem, které dodávaly původní součástky do leteckých továren. A tak byl 13. listopadu loňského roku konečně do letadla namontován zbrusu nový jisticí kolík. Papíry vypadaly správně. Na Caseyinu obrazovku naskočila fotokopie. Kolík pocházel od Nortonova původního dodavatele, z Hoffmanových kovozpracujících závodů v Montclairu v Kalifornii. Casey však už věděla, že doklad je padělek stejně jako součástka sama. Projede ji počítačem později, aby zjistila, odkud ve skutečnosti pochází. Ale momentálně ji zajímalo jen to, nač se ptal už Ámos:

Byly vyměněny ještě jiné součástky?

Projížděla souhrn záznamů hongkongské opravárenské stanice za celý 13. listopad, aby zjistila, co ještě se na letadle ten den dělalo.

Bylo to velmi pomalé. Musela prohlédnout fotokopie každé karty, kde byly rukou nadrápané údaje po každé prohlídce. Konečně však našla seznam prací na dotyčném křídle.

Byly tam celkem tři záznamy.

VYM POJ PR PRIST SVFZ-7. Výměna pojistky u pravého přístávacího světlometu.

VYM JK PR SL. Výměna jisticího kolíku pravého slotu.

KTRL KOMPL SOUV ZAŘ. Kontrola kompletu souvisejících zařízení. Za tímhle řádkem následovala poznámka NRM, která znamenala "při kontrole shledáno v normě".

Souvisejícím zařízením se minilo seskupení součástí, které vzájemně spolupracovaly a které bylo třeba prověřit, když jedna z nich byla vadná. Například při opotřebení pravých palivových uzávěrů se automaticky kontrolovaly i levé, protože patřily do příslušného balíku souvisejících zařízení.

Výměna jisticích kolíků náběžných klapek zase znamenala kontrolu jiného balíku zařízení, která s nimi souvisela.

Ale která to jsou?

Věděla, že obsah jednotlivých kompletů specifikuje Norton. Nemohla je však ze svého terminálu dostat. Pochopila, že bude muset zpátky k terminálu v montážní hale.

Odsunula se s židlí od stolu a vstala.

BUDOVA ČÍSLO 64

14.40

Hala 64 byla mezi směnami téměř prázdná a montážní linka vypadala opuštěně. Mezi první a druhou směnou bylo hodinu volno, protože přesně tak dlouho trvalo, než se vyprázdnila parkoviště. První směna končila ve 14.30 a druhá začínala v 15.30.

Podle Jerryho Jenkinse je právě tahle doba vhodná k prohlížení záznamů, protože se jí u toho nikdo nebude motat.

Musela uznat, že měl pravdu. Opravdu tady nebyla ani noha.

Zamířila rovnou ke kleci se součástkami a rozhlížela se po Jenkinsovi, ale nikde ho neviděla. Zahlédla však vedoucího kontroly a zašla se ho zeptat, kde Jenkins je.

"Jerry? Ten šel domů," zněla odpověď.

"Jak to?"

"Prej mu nebylo dobře."

Casey se zachmuřila. Jenkins tady měl být až do pěti. Zašla tedy k terminálu, aby si informaci vyhledala sama.

Začala ťukat do kláves a za chvíli už měla vyvolanou databázi kompletů souvisejících zařízení pro účely údržby.

Vyťukala PR SL JK a dostala požadovanou odpověď:

PR SL JK VOD LIŠ (22 / RW / 2-5455 / SLS)

PR SL PÁKA (22 / RW / 2-5769 / SLS)

PR SL HYDR POH (22 / RW / 2-7334 / SLS)

PR SL PÍST (22 / RW / 2-3444 / SLS)

PR SL PŘ SPOJ (22 / RW / 2-3445 / SLC)

PR POLOH SENZ (22 / RW / 4-0212 / PRC)

PR POLOH SENZ SPOJ (22 / RW / 4-0445 / PRC)

PR POLOH SENZ KRYT (22 / RW / 4-0343 / PRC)

PR POLOH SENZ EI (22 / RW / 4-0102 / PRW)

Vlastně to bylo logické. Komplet souvisejících zařízení tvořilo zbylých pět prvků souvisejících se slotem - vodící lišta, páka, hydraulický pohon, píst a přední spojka.

Seznam mimo to ukládal mechanikům zkontrolovat i polohový senzor v těsném sousedství, jeho spojku, kryt a elektrickou instalaci.

Casey věděla, že Doherty už vodící lišty prohlédl. Pokud má Ámos pravdu, měl by se velmi pozorně prozkoumat polohový senzor. Byla si jista, že to zatím nikdo neudělal.

Polohový senzor. Hluboko uvnitř křídla. Bude obtížné dostat se k němu. A bude obtížné prohlédnout ho.

Mohla by tahle součástka způsobit problém?

Ano, usoudila, je to možné.

Vypnula terminál a vydala se napříč halou ke své kanceláři. Musí zavolat Ronu Smithovi a požádat ho, aby se na senzor podíval. Prošla pod opuštěným letadlem a zamířila k otevřeným dveřím na severním konci haly.

Byla už nedaleko, když se v nich objevili dva muži. V záři poledního slunce se rýsovali jen jako siluety, ale vsadila by se, že jeden má na sobě červenou kostkovanou košili. A ten druhý baseballovou čapku.

Ohlédla se po vedoucím kontroly. Chtěla, aby zavolal tovární bezpečnost. Muž však už odešel, klec, kde ho ještě před chvílí viděla, byla prázdná. Casey se rozhlédla kolem dokola a s úlekem si uvědomila, že hala je prázdná. Nikde nikoho neviděla, jen na opačném konci jedna starší černoška zametala podlahu. Ale k ní to má skoro osm set metrů.

Pohlédla na hodinky. Než se sem začne trousit druhá směna, uplyne ještě nejméně patnáct minut.

A oba muži teď šli směrem k ní.

Otočila se na patě a vykročila zpět, odkud přišla. Pomyslela si, že to přece musí zvládnout. Beze spěchu otevřela kabelku a vyndala mobil, aby zavolala bezpečnost.

Přístroj však neměl signál. Nefunguje. Vzpomněla si, že je přímo uprostřed budovy, kde visí pod stropem měděné pletivo kvůli odstínění rozhlasového vysílání, které by rušilo zkoušky rádiových systémů letadel.

Dokud nedojde na konec haly, nemůže telefonovat.

Osm set metrů odtud.

Zrychlila krok. Stěvíce jí cvakaly o betonovou podlahu. Měla pocit, že se jejich zvuk rozléhá celou budovou. Je možné,

aby tu opravdu byla úplně sama? Ovšemže ne. Vždyť v celé budově musí právě teď být několik set lidí. To jen že je nevidí. Jsou uvnitř v letadlech, nebo stojí za obrovskými přípravky vedle nich. Všude kolem jsou stovky lidí. Každým okamžikem musí některého z nich zahlédnout.

Ohlédla se přes rameno.

Muži ji doháněli.

Opět zrychlila, už skoro utíkala, ale i v nízkých podpatcích měla nejistý krok. A pak ji náhle napadlo, jak je to směšné. Má v Norton Aircraft vysoké postavení a za bílého dne uhání továrnou, jako by jí šlo o život.

Zpomalila. Zhluboka se nadechla.

Ohlédla se a uviděla oba muže už docela blízko.

Má se jim postavit? Ne, zavrhl to okamžitě. Ne, dokud se neobjeví nějakí zaměstnanci.

Zrychlila krok.

Nalevo se vynořilo jedno skladiště součástek. Jindy se tam dělníci jen rojili, odnášeli odtamtud bedny se součástkami nebo naplňovali zásobníky. Nyní však byla klec prázdná.

Opuštěná.

Ohlédla se přes rameno a zjistila, že už mezi nimi není ani padesát metrů, že ji dohánějí.

S jistotou věděla, že kdyby začala křičet, objeví se odevšad na tučt mechaniků. Jenže to by se oba násilníci okamžitě stáhli, ztratili by se mezi lešenými a ona by vypadala jako idiot. Na to by se tady nikdy nezapomnělo. Jó, to je ta buchta, co se tenkrát v hale tak ztrapnila.

Nezačne křičet.

Ani náhodou.

Kde jsou, ksakru, požární hlásiče? Alarmy lékařské pohotovosti? Hlásiče nebezpečných látek? Věděla, že jsou rozmístěné všude po budově. Pracovala tady několik let, měla by se upamatovat, kde jsou.

Mohla by do jednoho praštit a potom tvrdit, že to byl omyl.

Jenže žádné alarmy neviděla.

Násilníci se přiblížili na třicet metrů. Kdyby se rozběhli, doženou ji za pár vteřin. Ale dávali si záležet, aby vypadali nenápadně - zřejmě také čekali, že se každou chvíli někdo objeví.

Casey však nikoho nezahlédla.

Vpravo se tyčil les modrých nosníků - obrovských průmyslových přípravků, které držely v rovnováze díly trupu při smontování. Poslední místo, kde se může ukrýt.

Jsem ve vedení Norton Aircraft. A tohle -

K čertu s tím.

Kvapně se vrhla doprava mezi nosníky a začala se mezi nimi proplétat. Míjela schodiště a visící lampy. Za sebou uslyšela překvapený výkřik a vzápětí se oba vrhli za ní. Ale to už jim zmizela v šeru mezi konstrukcemi a uháněla, co jí síly stačily.

Dobře se tady vyznala. Pohybovala se mrštně a s jistotou a co chvíli vrhala pohledy vzhůru v naději, že snad někoho uvidí. Obvykle bylo na každé pozici nahoře na lešení dvacet třicet dělníků, kteří v záři fluorescenčních reflektorů dávali dohromady díly trupu. Nyní neviděla ani živáčka.

Za sebou slyšela oba ničemy funět, vrážet do konstrukcí a sakrovat.

Rozběhla se rychleji. Shýbala se pod nízko zavěšenými vzpěrami, přeskakovala kabely a krabice a najednou se octla na volném prostranství. Pozice čtrnáct: vysoko nad ní trčelo ve vzduchu letadlo s vytaženým podvozkem. Ještě o něco výš, kolem dokola ocasu uviděla ve výšce dvaceti metrů visuté lávky.

Vzhlédla ke stroji a postřehla siluetu. Někdo je za oknem.

V letadle někdo je.

Konečně! Casey se vrhla ke schodišti. Kovové schody se jí pod nohama rozduřily. Vystoupila na druhé poschodí, zůstala stát a rozhlédla se. Vysoko nad sebou na visutých lávkách uviděla tři statné montéry v přilbách. Sotva tři metry pod stropem pracovali na nejvyšším závěsu směrového kormidla. K uším jí dolehlo přerušované bzučení elektrických nástrojů.

Podívala se dolů a uviděla oba muže pod sebou. Vynořili se ze spleti modrých přípravků, obrátili hlavy vzhůru a uviděli ji také. Okamžitě se vrhli za ní.

Začala vystupovat výš.

Dorazila k zadním dveřím do letadla a vběhla dovnitř. Nedokončený trup byl obrovský a prázdný, jen řada oblouků žeber podobná břichu kovové velryby se v přítmi matně leskla. O kus dál vpředu viděla osamělou Asiatku, jak na stěny připevňuje stříbrné izolační pásy. Žena k ní nesměle vzhlédla.

"Pracuje tady ještě někdo?" zeptala se Casey.

Žena zavrtěla hlavou. Tvářila se vyděšeně, jako by ji Casey přistihla při něčem zakázaném.

Casey se k ní otočila zády a rozběhla se zpět ke dveřím.

Na odpočívadle přímo pod sebou uviděla ty dva.

Obrátila se a utíkala vzhůru.

K visutým lávkám.

Zpočátku byly kovové schody široké tři metry, postupně se však zúžily až na šedesát centimetrů. Schodiště bylo stále strmější a čím dál víc připomínalo spíš žebřík stoupající ke stropu a obklopený síťovým lešením, které v ní probouzelo závrať. Všude kolem visely elektrické kabely jako liány v džungli. Jak se snažila vydrápat co nejrychleji nahoru, narážela rameny do kovových krytů kabelových spojek. Schůdky se pod ní houpaly. Každé tři metry, nebo tak nějak,

zahýbaly do pravého úhlu. Casey byla už víc než deset metrů nad zemí. Pod sebou měla hnědý vrcholek trupu a přímo nad ní trčel do výšky ocas.

Uvědomila si, jak vysoko se octla, a zachvátila ji panika. Začala křičet na muže, kteří pracovali nahoře na směrovém kormidle: "Hej, vy tam! Haló!"

Oni ji ignorují.

Pod sebou viděla své pronásledovatele, jak se míhají ve šterbinách mezi pruty konstrukcí.

"Haló! Haló!"

Montéři ji ignorovali dál. Vydala se tedy k nim, a když přišla blíž, pochopila, proč nereagují. Na uších měli ušní ucpávky z černé umělé hmoty.

Přes ty nemohou slyšet vůbec nic.

Stoupala tedy dál.

Patnáct metrů nad zemí schodiště opět prudce zahrnulo v pravém úhlu a černé vodorovné výškovky, trčící ze svislého těla ocasu, jí zakryly výhled na montéry nad ní. Stoupala dál kolem kormidel. Jsou černá, protože jsou vyrobená z kompozitové pryskyřice; rozpomněla se, že na ně nesmí sáhnout holou rukou.

Tuže ráda by se jich zachytila, protože schůdky rozhodně nebyly určené k běhu. Divoce se kývaly a na stupních se jí smekaly podrážky. Svírala zábradlí zpocenými dlaněmi, ale přesto uklouzla a sjela téměř o dva metry.

Znovu se vrhla vzhůru.

Dolů do montážní haly pro překrývající se vrstvy lešení nedohlédla, a nemohla tedy zjistit, jestli druhá směna už nastoupila nebo ne.

Stoupala tedy dál.

Po několika dalších krocích na ní dýchl hutný teplý vzduch nahromaděný pod střechou. Vzpomněla si, jak se téhle pracovní pozici říká. Sauna.

Konečně se octla nad výškovými kormidly. Tady se schody stáčely zpět a vedly těsně kolem široké a svislé kýlové plochy, kde ji montéři, pracující na opačné straně, zase nemohli vidět. Zakázala si podívat se dolů; vytrvale upírala zrak na dřevěné stropní trámy nad sebou. Ještě metr a půl. už jen jeden ohyb schodů. jen ještě obejít směrovku. a pak už bude -

Vytřeštila oči a zůstala stát jako přimrazená.

Montéři zmizeli.

Ohlédla se a uviděla pod sebou tři žluté přilby. Montéři stáli v motorové zdviži, která se s nimi snažela dolů.

"Hej! Hej!"

Přilby se neotočily.

Za sebou slyšela kovové dunění a cítila, jak se schodiště chvěje pod kroky pronásledovatelů. Věděla, že jsou blízko.

A ona nemá kam utéci.

Přímo před ní schodiště končilo u ocelové plošiny, velké sotva půl čtverečního metru, přistavené vedle směrovky.

Plošinu lemovalo zábradlí, ale za ním nebylo už nic.

Casey stála na maličké plošině upevněné na obrovské ploše ocasu ve výšce dvaceti metrů nad zemí.

Ti dva se blíží.

A ona se nemá kam schovat.

Vůbec jsem neměla lézt nahoru, vyčítala si. Měla jsem zůstat dole. Teď nemám na vybranou.

Přehodila nohu přes zábradlí. Popadla prut lešení a pevně ho sevřela dlaní. Kov byl rozežhátý teplým vzduchem pod střechou. Přehodila přes zábradlí i druhou nohu.

Začala slézat dolů po vnější straně lešení. Obezřetně vyhledávala úchyty a namáhavě si razila cestu zpět.

Téměř okamžitě si však uvědomila, že to byla také chyba. Lešení totiž tvořily zkřížené úhelníky, a kdykoli za ně vzala, dlaně jí sklouzly do místa spojení, které se jí bolestivě zarylo do prstů. Na šikmých vzpěrách jí ujížděla chodidla. Hrany prutů byly ostré a nebylo snadné se na nich udržet. Casey sestupovala teprve pár minut a už byla celá udýchaná. Zahákla se za lokty mezi tyče a snažila se popadnout dech.

Dolů se nepodívala.

Nalevo viděla oba pronásledovatele, kteří zatím dorazili na plošinku. Jeden měl červenou kostkovanou košili a druhý baseballovou čapku. Stáli tam, dívali se na ni a nevěděli, co dělat. Visela přibližně metr a půl pod nimi na vzpěrách lešení.

Pak zpozorovala, že si jeden z nich natahuje tlusté pracovní rukavice.

Pochopila, že bude muset pokračovat v cestě. Opatrně vyhákl paže a začala sestupovat. Metr a půl. A ještě jeden.

Octla se na úrovni vodorovných výškovek, které se rýsovaly mezi příhradami.

Vtom se však lešení začalo chvět.

Vzhlédla a uviděla nad sebou muže v červené košili. Byl zdatný a sestupoval velmi rychle. Věděla, že u ní bude ve chvíli.

Druhý muž zatím scházel po schodech a jen občas se zastavil; aby po ní zapátral pohledem mezi spleti vzpěr.

Červená košile už byla sotva metr od ní.

Casey umíněně lezla dolů.

V pažích jí cukalo a přerývaně oddychovala. Lešení bylo místy zamazané šmírem, na němž se jí dlaně smekaly. Cítila, že se muž nad ní blíží. Kdykoli vzhlédla, viděla jeho těžké oranžové pracovní boty. S tlustými gumovými podrážkami.

Nebude trvat dlouho a dupne jí na prsty.

Namáhavě se drápala po centimetrech dolů a vtom ji cosi udeřilo do levého ramene. Ohlédla se a uviděla elektrický kabel pověšený pod stropem. Byl alespoň pět centimetrů tlustý a obalený šedivou plastickou izolací. Kolikpak asi unese?

Muž se k ní nebezpečně přiblížil.

K čertu s tím.

Vztáhla ruku a ze všech sil kabelem škusbla. Držel pevně. Rozhlédla se, ale nikde nad sebou neviděla kabelovou spojku. Přitáhla si tedy vodič a obemkla ho nejprve paží. Potom oběma nohama. A v okamžiku, kdy k ní těžké boly dorazily, se pustila lešení a zhoupala se na kabelu co nejdál od něj.

A začala klouzat.

Snažila se ručkovat, ale v pažích neměla už vůbec žádnou sílu. Ujížděla dolů tak rychle, až si popálila dlaně.

Sjíždí moc rychle.

Nejde to zpomalit.

Pálení v dlaních začalo být nesnesitelné. Sjížděla metr za metrem. Netušila kam. Vtom narazila nohama do spojky.

Zastavila se ve vzduchu a kývala se do všech stran. Dřepla si nad spojku, stiskla kabel mezi chodidly a celou vahou se na něj pověsila -

Cítila, jak se jí vysmeká.

Z krabice vyletěl závoj jisker a budovou se ohlušivě rozřinčela poplašná zařízení. Kabel se kýval sem a tam. Zezdola se začaly ozývat výkřiky. Pohlédla tím směrem a s hrůzou zjistila, že je stále přinejmenším dva a půl metru nad zemí.

Vztahovaly se k ní paže a lidé na ni povykovali.

Pustila se a padala dolů.

Samotnou ji překvapilo, jak rychle se vzpamatovala. Okamžitě totiž vyskočila na nohy a v rozpacích si začala oprašovat šaty. "Nic mi není," opakovala stále dokola. "Jsem v pořádku, vážně." Když přiběhli sanitáři, poslala je pryč. "Jsem v pořádku."

To už si dělníci všimli její jmenovky i modrého proužku a sami upadli do rozpaků - co má proboha vedoucí KO co viset na lešení? Váhavě ustupovali a nevěděli, jak se zachovat.

"Nic mi není. Všechno je v pořádku. Opravdu. Jen. klidně pokračujte v práci."

Sanitáři něco namítali, ale Casey se protlačila davem a odcházela. A pak si najednou všimla, že vedle ní jde Kenny Burne a drží ji kolem ramen.

"Co se ti, sakra, stalo?"

"Nic," odpověděla.

"Tudle není vhodná doba, aby ses motala v hale, Casey, zapomnělas?"

"Ne, nezapomněla."

Nechala Kennyho, aby ji doprovodil ven na odpolední slunce. Přimhouřila oči, jak ji oslnilo. Rozlehlé parkoviště bylo opět plné aut, nastoupila druhá směna. Sluneční paprsky se odrážely od nespočetných řad předních skel.

Kenny se k ní obrátil. "Musíš být vopatrnější, Casey. Chápeš, co mám na mysli?"

"Jo," přikývla. "To víš, že chápu."

Sklopila oči na své oblečení. Přes halenku i přes sukni se jí táhl široký pruh šmíru.

"Máš tady něco na převlečení?" zeptal se Burne.

"Ne. Musím si zajet domů."

"Hodím tě tam," navrhl.

Otevřela ústa k protestu, ale pak si to rozmyslela. "Díky, Kenny."

SPRÁVNÍ BUDOVA

18.00

John Marder k ní vzhlédl od psacího stolu a prohodil: "Doneslo se mi, že ve čtyřiašedesátce se něco semlelo."

"To nic. Jen jsem si tam byla něco zjistit."

Potřásl hlavou. "Nechci, abys chodila sama do haly, Casey. Rozhodně ne po té ranní výtržnosti. Když si tam potřebuješ zajít, vezmi si s sebou Richmana nebo některého inženýra."

"Dobře."

"Teď není na hazardování se životem vhodná doba."

"Chápu."

"Abych nezapomněl," zavrtil se na židli. "Co ten reportér?"

"Jack Rogers pracuje na článku, z kterého by se mohlo vyklubat něco moc ošklivého," spustila. "Doslechl se o domněnce odborů, že do Číny posíláme křídlo. Z vedení údajně unikly doklady, které naznačují, že ho dáváme jako ofset. A taky nadhazoval něco, hm, o třenicích v nejvyšších sférách."

"Cože?" vyletěl Marder. "O jakých třenicích to mluvil?"

"Doneslo se mu, že jsi s Edgartonem na kordy. Vyptával se, jestli si myslím, že přestřelky ve vedení můžou obchod nějak ovlivnit."

"Kristapána," ulevil si Marder a znělo to dost znechuceně. "To je k smíchu. Pokud jde o tenhle obchod, stojím za Halem na sto procent. Má pro firmu zásadní význam. A z vedení nemělo co uniknout. Cos mu řekla?"

"Přibzdila jsem ho," odpověděla. "Ale musíme mu dát něco lepšího, jinak ho nezastavíme. Rozhovor s Edgartonem nebo exkluzivní informace o čínské zakázce. Je to jediná možnost."

"To je pěkné, ale Hal s tiskem nechce nic mít. Můžu ho požádat, ale vím, co mi odpoví."
"No, někdo by s ním promluvit měl," trvala Casey na svém. "Co třeba ty?"
"To by šlo těžko," namítl Marder. "Hal mi nařídil, že se musím médiím vyhýbat, dokud se obchod neuzavře. Musím si dávat bacha. Dá se tomu chlápku věřit?"
"Podle mých zkušeností ano."
"Když mu dodám nějaké zajímavější podrobnosti, neshodí mě?"
"Určitě ne. Jen potřebuje něco napsat."
"Tak dobře, promluvíme si s ním." Marder si udělal poznámku. "Máš ještě něco?"
"Ne, to je všechno."
Obrátila se k odchodu.
"Mimochodem, jak si vede Richman?"
"Dobře," odpověděla. "Jen mu chybí praxe."
"Vypadá inteligentně," podotkl. "Zaměstnej ho. Dej mu něco na práci."
"Dám," přikývla.
"To byl ten problém, když byl v marketingu. Nedávali mu žádnou práci."
"Jasně," přitakala.
Marder vstal. "Uvidíme se zítra na KRH."

Sotva odešla, otevřely se postranní dveře a vstoupil Richman.
"Ty pitomče jeden," vyjel na něj Marder. "Odpoledne málem přišla k úrazu. Kde ses, sakra, flákal?"
"No, já -"
"Výjasňme si to," vyštěkl Marder. "Nepřeju si, aby se Singletonové cokoli přihodilo. Potřebujeme ji zdravou a v jednom kuse. Na nemocniční posteli nám bude k ničemu."
"Pochopil jsem to, Johně."
"To doufám. Chci, aby ses jí držel jako klíště, dokud tu věc nebudeme mít v kapse."
KO
18.20
Když se Casey vrátila do svého oddělení ve čtvrtém poschodí, Norma dosud seděla za svým psacím stolem s cigaretou na rtu. "Čeká tu na vás další štos. Máte to u sebe na stole."
"Dobře."
"Richman to už pro dnešek zapíchl."
"Dobře."
"Už tady byl stejně jako na trní. Ale mluvila jsem s Evelyn z účtárny."
"A?"
"Richmanovy cesty se účtovaly odboru služeb zákazníkům na programové oddělení. To je tajný fond, používaný na bakšiše. A ten hošík z něj utratil pořádný balík."
"Kolik?"
"Držíte se něčeho? Dvě stě osmdesát čtyři tisíc dolarů."
"Páni," užasla Casey. "Za tři měsíce?"
"Správně."
"To si teda pořádně zalyžoval. Jak to vyúčtoval?"
"Jako pohoštění. Jméno klienta neuvedeno."
"A kdo to schvaloval?"
"Je to konto výroby," vysvětlila Norma. "Takže spadá pod Mardera."
"A Marder ty účty schválil?"
"Zřejmě ano. Evelyn to ještě ověří, pak budu vědět víc." Norma prolétla papíry na svém stole. "Jinak toho moc není. FAA si s tím prepisem hlasů z pilotní kabiny dává načas. Hodně se tam mluví čínsky a tlumočníci se nějak nemůžou shodnout na významu. TPA chce pořídit vlastní překlad, takže."
Casey si s povzdychla. "Co je ještě nového?" Při podobných incidentech se záznam hovoru v pilotní kabině posílal na FAA, kde se pořizoval písemný přepis konverzace, protože hlasy pilotů jsou majetkem letecké společnosti. U zahraničních letů však pravidelně vyvstávaly spory ohledně překladu. Nebylo to nic nového.
"Volala Allison?"
"Ne, děvenko. Soukromě vám volal jen Ted Rawley."
"O toho nestojím," vzdychla Casey.
"Vidím to stejně," prohlásila Norma.

Casey se v kanceláři pustila do prohlížení záznamů, které ležely na stole. Většinou šlo o doklady k TransPacific 545. Na prvním listu byl seznam všech následujících dokladů:

TISKOPIS FAA 8020-9,
PŘEDBĚŽNÉ HLÁŠENÍ O NEŠTĚSTÍ/INCIDENTU
TISKOPIS FAA 8020-6
ZPRÁVA O LETECKÉM NEŠTĚSTÍ
TISKOPIS FAA 8020-6-1

ZPRÁVA O LETECKÉM NEŠTĚSTÍ
(POKRAČOVÁNÍ)
TISKOPIS FAA 7230-10 ZÁZNAMY O POLOZE
HONOLULU ARINC
LOS ANGELES ARTCC
JIŽNÍ KALIFORNIE ATAC
AUTOMATICKÉ ZÁZNAMY O PŘIHLÁŠENÍ/ODHLÁŠENÍ
JIŽNÍ KALIFORNIE ATAC
TISKOPIS FAA 7230-4
DENNÍ ZÁZNAMY O PROVOZU STŘEDISKA
LOS ANGELES ARTCC
JIŽNÍ KALIFORNIE ATAC
TISKOPIS FAA 7030-8 LETOVÝ PÁSEK
LOS ANGELES ARTCC
JIŽNÍ KALIFORNIE ATAC
LETOVÝ PLÁN, ICAO

Měla před sebou asi tucet stran s diagramy dráhy letu, s prepisem záznamu hovorů z řízení letového provozu a další meteorologické zprávy. Mimo to tam byl materiál z Nortonu, obsahující štůsek údajů o závadách - to byla zatím jediná konkrétní data, s nimiž mohla pracovat.

Usoudila, že si je odnese domů. Je unavená, podívá se na ně až doma.

GLENDALÉ

22.45

Prudce se na posteli posadil, obrátil se a spustil nohy na podlahu. "Tak jo, kotě," protáhl, ale nepodíval se na ni.

Dívala se na svaly jeho nahých zad. Na vystouplý hřeben páteře. Na mohutná ramena.

"Byla to nádhera," pokračoval. "Nádhera, že jsem tě zase viděl."

"Uhm," pravila.

"Ale to víš, zejtra je velký den."

Prála si, aby neodcházel. Po pravdě by se cítila líp, kdyby s ní zůstal celou noc. Věděla však, že odejde. Vždycky odcházel. "Chápu," řekla proto. "To je v pořádku, Teddy."

To ho přimělo obrátit se. Obdařil ji svým okouzlejícím pokřiveným úsměvem. "Jsi skvělá, Casey." Nahnul se k ní a dlouze ji políbil. Za to, že nežebroň, aby zůstal, uvědomila si. Oplatila mu polibek a ucítila slabý pach piva. Přejela mu rukou po jemném chmýří na šíji.

Téměř okamžitě se odtáhl. "Tak jo. Fakt už musím běžet."

"Já vím, Teddy."

"Mimochodem, slyšel jsem, že sis před druhou směnou udělala výlet pod strop.," prohodil.

"No, udělala."

"Neměla bys provokovat nesprávný lidi."

"Já vím."

Zazubil se. "To bych řek." Políbil ji na tvář a pak se sehnul pro ponožky. "Tak jo. Už fakt musím běžet."

"Já vím, Teddy," opakovala. "Nechceš si dát kávu, než pojeděš?"

Obouval si kovbojské boty. "Hm, ani ne, kotě. Byla to fakt nádhera. Nádhera, že jsme byli spolu."

Nechtěla zůstat v posteli sama, a proto vstala také. Přetáhla si přes hlavu široké triko a doprovodila ho ke dveřím.

Vtiskla mu krátký polibek. Pohladil ji po nose a usmál se: "Byla to paráda."

"Dobrou noc, Teddy."

Zamkla dveře a zapojila poplašné zařízení.

Na zpáteční cestě prošla celý dům, vypnula stereo a rozhlížela se, co tady zapomněl. Ostatní muži většinou něco zapomínali, protože chtěli mít důvod k návratu, ale Teddy nikdy. Po jeho přítomnosti tu nikdy nezbyla jediná stopa. Jen na kuchyňském stole stála nedopitá plechovka piva. Casey ji zahodila do odpadkového koše a vlhký kroužek utřela. Celé měsíce uvažovala, že to skoncuje. (Skoncuje, ale co vlastně? Co vlastně chceš skoncovat? posmíval se její vnitřní hlas.) Nikdy se však nesebrala natolik, aby dokázala říci ta správná slova. V továrně měla práce nad hlavu a stálo ji značné úsilí scházet se s lidmi. Před půlrokem si vyšla s Marderovou sekretářkou Eileen do country and western baru v Hollywoodu. Klientelu baru tvořili mladí lidé od filmu. Animátoři od Disneye - srandovní parta, básnila Eileen. Pro Casey ten večer znamenal čiré utrpení. Nebyla žádná krasavice a nebyla už ani mladá. Neměla ten nenásilný šarm dívek, které kolem promenovaly v těsných džínkách a tričkách nad pupík.

Všichni muži tam byli pro ni příliš mladí a jejich hladké obličejy postrádaly zralost. Nedokázala s nimi udržovat nezávaznou konverzaci. Pro tuhle sešlost byla nějak příliš seriózní. Chodila do práce, měla dítě a táhlo jí na čtyřicet. Víckrát s Eileen nikam nešla.

Ne že by se nechtěla seznámit. Jen jí to všechno připadalo tak nekonečně složité. Nikdy nebylo dost času a někdy ani energie. A když se to tak vezme kolem a kolem, vlastně ji to ani netrápilo.

A tak když Teddy zavolal a oznámil, že je nedaleko, odemkla domovní dveře a šla se osprchovat. Nachystat se.

Takhle to trvalo už rok.

Uvařila si čaj a hupsla zpátky do postele. Opřela se o zadní čelo, přitáhla si stoh papírů a začala se probírat záznamy o

závadách.

Ukazovala si v nich prstem:

```
A/S PWR TEST    00000010000
AIL SERVO COMP  00001001000
AOA INV         10200010001
CFDS SENS FAIL  00000010000
CRZ CMD MON INV 10000020100
EL SERVO COMP   00000000010
EPR/N1 TRA-1    00000010000
FMS SPEED INV   00000040000
PRES ALT INV    00000030000
G/S SPEED ANG   00000010000
SL XSIT T/O     00000000000
G/S DEV INV     00100050001
GND SPD INV     00000021000
TAS INV         00001010000
TAT INV         00000010000
AUX 1           00000000000
AUX 2           00000000000
AUX 3           00000000000
AUX COA         01000000000
A/S ROX-P       00000010000
RDR PROX-1      00001001000
```

Stejně hustě popsaných tu měla dalších devět stránek. Nebyla si jista významem všech zkratek, zvláště jí vrtaly hlavou ty AUX. Jedno byla pravděpodobně pomocná pohonná jednotka, plynová turbína v zadní části trupu, která obstarávala elektřinu, dokud letadlo stálo na zemi, a za letu sloužila jako náhradní energetický zdroj pro případ výpadku proudu. Ale co jsou ty další? Údaje o pomocných linkách? Kontroly zdvojených systémů? A co je AUX DDZ? Bude se muset zeptat Rona.

Zalistovala dopředu k soupisu DEU, který ukládal závady podle jednotlivých úseků letu. Rychle je prolétla a zívla přítomna celé kolo, ale pak se najednou zarazila.

DEU PŘEHLED ZÁVAD
ÚSEK 04 ZÁVADY 01

PR/L SIB POLOH SENZ NESYMETRIE
8. DUBNA 00.36
FLT 180 FC052606H
ALT 37000
A/S 320

Casey svažila čelo.

Nemohla uvěřit, že se jí to nezdá.

Nesymetrie polohového senzoru.

Přesně to, co jí napověděly záznamy o údržbě.

Víc než dvě hodiny po startu byla na vnitřní elektrické sběrnici zachycena závada polohového senzoru. Na křídle jich byla spousta - byly to malé elektronické polštářky, které měly za úkol odhalovat blízkost kovu. Sloužily k potvrzení správné polohy řídicích ploch na křídle, protože piloti na ně z kabiny nedohlédli.

Podle záznamu, který právě držela v ruce, došlo k "nesymetrii" mezi senzory na pravé a levé straně. Kdyby došlo k poruše v hlavní rozvodné skřini, závada by se objevila na obou křídlech. Ale v tomto případě odchylku hlásilo pouze pravé křídlo. Casey zalistovala trochu dopředu, aby zjistila, jestli se závada opakuje.

Rychle prolétla seznam a zašustila papíry. Na první pohled nic neviděla. I jediná závada v senzoru však znamená, že se musí prohlédnout. Zase se na to bude muset zeptat Rona.

Připadalo jí strašlivě složité pokoušet se složit obraz celého letu z těch droboulíkových kousíčků. Potřebuje plynulá data z letového zapisovače. Ráno zavolá Bobu Wongovi, jak je s ním daleko.

A do té doby.

Casey zívla, uvelebila se na polštáři o něco níž a pokračovala v práci.

STŘEDA
GLENDALE

6.12

Zvonil telefon. Casey se vzbudila celá rozlámaná. Když se převálila na druhý bok, zašustil jí pod loktem zmačkaný papír. Zvedla hlavu a zjistila, že má všude po posteli rozházené záznamy.

Telefon nepřestával zvonit. Zvedla sluchátko.

"Mami." Smrtelně vážný hlásek neměl daleko k slzám.

"Ahoj, Allie."

"Mami. Táta mě nutí, abych si vzala ty červené šaty a já si chci vzít modré s kytičkama."

Casey si vzdychla. "Co jsi měla na sobě včera?"

"Ty modré. Ale vůbec nejsou špinavé ani nic!"

Na obzoru byla bitva. Allison si nejraději oblékala šaty, které měla den předtím. Zřejmě to byl nějaký vrozený konzervativní rys typický pro sedmileté holčičky. "Miláčku, víš přece, že chci, abys do školy chodila v čistých šatech."

"Ale vždyť jsou čisté, mami. A ty červené nenávidím."

Minulý měsíc byly její nejoblíbenější. Neustále bojovala o to, aby je mohla nosit každý den.

Casey se posadila na posteli, zívla a upřela pohled na papíry hustě popsané sloupci čísel. Ze sluchátka slyšela fňukavý dcerčin hlásek a uvažovala: Mám tohle zapotřebí? Nechápala, proč si s tím Jim neporadil sám. Po telefonu se takové věci řeší složitě. Jim vůči ní nepostupuje důsledně a dítě má pochopitelně tendenci stavět rodiče proti sobě a zaplétat je do nekonečných telefonických debat.

Tohle dětské vynucování je přece triviální záležitost.

"Allison," přetrhla dcerce výklady. "Když ti otec říká, že si máš vzít červené šaty, musíš ho poslechnout."

"Ale mami -"

"Teď tě má na starosti on."

"Ale mami -"

"Je to tak, Allison. Nebudeme o tom dál debatovat. Vezmeš si červené šaty."

"Ach, mami." Rozplakala se. "Já tě nenávidím."

A zavěsila.

Casey zvažovala, jestli jí nemá zavolat znovu, ale pak usoudila, že ne. Zívla, vylezla z postele, odešla do kuchyně a zapnula kávovar. V rohu obývacího pokoje hrčel fax. Přistoupila k němu, aby zjistila, oč jde.

Byla to kopie tiskové zprávy, vydaná washingtonskou firmou, která obstarávala styk s veřejností. Její jméno znělo neutrálně - Institut pro výzkum letectví -, ale Casey dobře věděla, že tahle firma zastupuje Evropské konsorcium, které vyrábí Airbusy. Sdělení mělo formát zprávy tiskové agentury a titulek, který zněl:

JAA POZASTAVUJE HOMOLOGACI PROUDOVÝCH VEL-
KOLETADEL N-22 A ODVOLÁVÁ SE PŘITOM NA
PŘETRVÁVAJÍCÍ OBAVY Z JEJICH LETOVÉ NE-
ZPŮSOBILOSTI

Casey rezignovaně vzdychla.

To bude zase den.

BÍTEVNÍ SÁL

7.00

Casey vystoupila po kovovém schodišti do Bitevního sálu, a když došla na lávku, narazila na Johna Mardera, který tam neklidně přecházel a zjevně se jí nemohl dočkat.

"Ahoj, Casey."

"Brýtro, Johně."

"Četlas to o JAA?" Vztáhl ruku s faxem.

"Ano, četla."

"Je to pochopitelně nesmysl, ale Edgerton mi kvůli tomu málem vymluvil díru do hlavy. Dost ho to sebralo. Nejdřív dva incidenty na N-22 a teď zase tohle. Bojí se, aby nás tisk neroznesl na kopytech. A pochopitelně nevěří, že to Benson s celým slavným tiskovým oddělením jaksepatří zvládne."

Bill Benson patřil k nejstarším Nortonovým zaměstnancům. Styk s tiskem obstarával už v době, kdy firma žila z armádních zakázek, a jaktěživ novinářům neřekl, ani co by se za nehet vešlo. Byl kousavý, nebyl zvyklý brát si servítky, a tak se nikdy nedokázal přizpůsobit tomu, co přišlo po aféře Watergate, kdy se z novinářů přes noc stali hrdinové schopní svrhnout vládu. On byl naopak proslulý tím, že s novináři bojoval.

"Tehle fax může vyvolat nežádoucí pozornost tisku, Casey. Zvláště těch reportérů, co nemají ponětí, jak prohnílá JAA je. Musíme si přiznat, že s tiskovým mluvčím se asi nespokojí. Budou chtít někoho z vedení firmy. Proto Hal chce, aby se všechny dotazy ohledně JAA směřovaly na tebe."

"Na mě," opakovala a usilovně přemýšlela. To snad přece ne, copak nemám už beztak dost práce? "Benson bude zuřit, až to zjistí -"

"Hal mu to osobně vysvětlil. Benson jde s námi."

"Určitě?"

"A taky soudím, že by bylo záhodno připravit pro tisk nějaký materiál o N-22," pokračoval Marder: "Něco jiného než ty kecy, na které se obvykle zmůže tiskový odbor. Hal navrhl, abys sestavila vyčerpávající dokumentaci, která vyvrátí ty pomluvy ze strany JAA - však víš, hodiny provozu, statistika bezpečnosti a provozní spolehlivosti a takové ty věci."

"Tak dobře." Bude to strašně moc práce a -

"Povídal jsem Halovi, kolik toho máš a že tohle bude obrovské břemeno navíc," četl jí Marder myšlenky. "Schválil pro tebe dvoubodové zvýšení prémie."

Prémie tvořily značnou část příjmu každého člena vedení. A dvoubodové zvýšení pro ni znamenalo spoustu peněz.

"Tak dobře," souhlasila.

"Jde o to, že musíme mít na tenhle fax dobrou odpověď" - opravdu solidní. Hal chce mít jistotu, že to zvládneme. Můžu s tebou počítat?"

"Samozřejmě," odpověděla Casey.

"Prima," Marder na to a vykročil po schodech k sálu.

Richman ve sportovním saku a kravatě už byl uvnitř a zase vypadal jako student. Casey vklouzla na židli. Marder se rozjel na plné obrátky, zamával faxem ve vzduchu a pustil se do inženýrů. "Už jste asi všichni viděli, jak si s námi JAA pohrává. Perfektně si to načasovali, aby nám podtrhli ten obchod s Čínou. Ale když si to pořádně přečtete, zjistíte, že se tam píše jenom o motoru v Miami. O TransPacific ani slovo. Alespoň prozatím."

Casey se snažila poslouchat, ale nedokázala se soustředit, protože neustále počítala, kolik jí zvýšení premii přinese. Dvoubodový skok to je. počítala v duchu. přibližně dvacet procent. Páni, užasla. Dvacet procent! Bude moci dát Allison do soukromé školy. A na dovolenou si vyjedou někam dál, třeba na Havaj. Budou si moci dovolit dražší hotel. A napřesrok se přestěhují do nového domu s velkou zahradou, aby měla Allison kde běhat, a - Všimla si, že se na ni všichni kolem stolu dívají.

Marder se ptal: "Tak co, Casey? Co ten zapisovač? Kdy konečně dostaneme ta data?"

"Omlouvám se. S Robem jsem mluvila dnes ráno. Kalibrace jde velice pomalu. Zítra prý bude něco vědět."

"Dobře. Konstrukce?"

Doherty spustil svým obvyklým monotónním a truchlivým hlasem. "Je to těžké, John. Velice těžké, vážně. Našli jsme vadný jisticí kolík na vnitřním slotu číslo dvě. Není originální a -"

"To ověříme při letové zkoušce," skočil mu Marder do řeči. "Hydraulika?"

"Zkoušky ještě neskončily, ale zatím všechno klapě. Potrubí dokonale vyhovuje specifikaci."

"Skončíte kdy?"

"Dneska na konci první směny."

"Elektrikáři?"

Ron spustil: "Zkontrolovali jsme hlavní vedení. Zatím jsme nenašli nic. Chtělo by to kompletní testy všech obvodů."

"Jsem pro. Šlo by to udělat přes noc, aby se ušetřil čas?"

Ron pokrčil rameny. "Jasně. Přijde to draž, ale -"

"Na to kašlu. Co dál?"

"No, je tady jedna srandovná věc," ozval se Ron. "Seznam závad naznačuje, že mohl nastat nějaký problém u polohového senzoru v křídle. Pokud selhaly senzory, mohlo se pilotovi zobrazit chybné hlášení polohy slotů."

Právě toho si Casey všimla včera v noci. Poznamenala si, že se pak na to Rona musí vyptat. A také na všechny ty AUX.

Opět se zamyslela nad tím, že jí přidají, a přestala věnovat pozornost debatě. Allison začne chodit do slušné školy. V duchu už ji viděla v nízké lavici v malé třídě -

Marder pokračoval: "Pohonná jednotka?"

"Zatím nemůžeme s jistotou říct, jestli pilot vobraceče tahu přestavil, nebo ne," odpověděl Kenny Burne. "Potřebujem ještě tak den dva."

"Pokračujte, dokud to s jistotou nevyhloučíte. Avionika?"

Trung odpověděl: "Avionika je zatím dobrá."

"A co autopilot?"

"Zatím jsem se tak daleko nedostal. Ve sledu, který musíme potvrdit, je to až poslední položka. Budeme to vědět po letové zkoušce."

"Tak dobrá," shrnul Marder. "Tu novou věc ohledně polohových senzorů zkontrolujte hned dneska. Takže budeme dál čekat na zapisovač, motory a avioniku. Je to tak?"

Všichni souhlasně přikyvovali.

"Nebudu vás už zdržovat," prohlásil Marder. "Nezapomeňte, potřebuju odpovědi." Zdvihl fax se zprávou o JAA.

"Tohle je jenom špička ledovce, panstvo. Nemusím vám jistě připomínat, jak skončila DC-10. Nejmodernější letadlo své doby, technický zázrak. Ale došlo u něj k několika incidentům, o některých z nich se vysílalo dost hrůzné obrazové zpravodajství, a bác! - DC-10 dneska patří historii. Historii. Tak konečně něco zjistěte!"

NORTON AIRCRAFT

9.31

Když spolu kráčeli přes areál závodu k hangáru číslo 5, Richman začal: "Marder mi přišel nějak vyplašený. Vážně tomu věří?"

"O DC-10? To si pište. To letadlo opravdu odepsalo jediné neštěstí."

"Co se stalo?"

"Byl to let American Airlines z Chicaga do Los Angeles," začala vyprávět Casey. "V květnu 1979. Byl hezký den a příznivé počasí. Krátce po startu se z křídla utrhł levý motor. Letadlo ztratilo rychlost a kousek za letištěm se zřítilo. Nikdo nepřežil. Bylo to velice dramatické a velice rychlé, netrvalo to ani třicet vteřin. Pár lidí si odlet filmovalo, a tak měly televizní společnosti v jedenáct co vysílat. Média se doslova rozběsnila a začala letadlu přezdívat okřídlená rakev. Cestovní kanceláře zaplavily telefonáty, všechno samá storna rezervací na DC-10. Douglas už nikdy žádnou další neprodal."

"Proč se ten motor utrhł?"

"Pro špatnou údržbu," prohlásila Casey. "American nedodržel instrukce Douglasu o tom, jak snímat motor z křídla. Správně měli nejdřív sejmut motor a teprve potom pylon, který ho drží na křídle. Jenže četa American chtěla ušetřit

čas, a tak to sundala celé naráz. To znamená sedm tun kovu na jeden vysokozdvizný vozík. Naneštěstí se v polovině snímání jeden vozík zastavil, protože mu došel benzin, a při tom pylon nalomil. Praskliny si ale nikdo nevšiml, a tak se nakonec stalo, že se motor při startu utrhl. Byla to jediná vina údržby."

"Možná," nedal se Richman zmást. "Ale říká se přece, že letadlo musí doletět i na jeden motor."

"Máte pravdu," přisvědčila. "A DC-10 by tenhle druh nehody rozhodně zvládlo. Byl to opravdu vynikající stroj."

Kdyby byl pilot udržel rychlost, nic se nemuselo stát. Snadno s ním mohl přistát."

"A proč teda nepřistál?"

"Protože jako obvykle nastal celý řetěz událostí, které vedly až ke konečné katastrofě. Tady šlo o to, že elektřinu ke kapitánovu řízení dodával levý motor. Takže když odpadl, kapitánovi přestalo fungovat jak řízení, tak signál upozorňující na pokles rychlosti a dodatečné varování, kterému se říká vibrátor. Je to zařízení, které roztřepe řídicí páku, a tím upozorní pilota, že letadlo ztrácí rychlost. Do řízení druhého pilota elektřina šla, ale ten zase neměl vibrátor. U druhého řízení je to na zákazníkově a American si ho neobjednal. A Douglas nezabudoval do poplašného systému v pilotní kabině zdvojení. A když pak letadlo ztratilo rychlost, druhý pilot si hned neuvědomil, že musí zvýšit tah motoru."

"No jo, ale kapitán hlavně neměl přijít o elektrický proud," namítl Richman.

"I tohle je jinak. Výpadek proudu byl vestavěný bezpečnostní prvek. Douglas letadlo vyprojektoval a zkonstruoval tak, aby právě takové nehody přežilo. Když se levý motor utrhl, letadlo úmyslně uzavřelo elektrické vedení ke kapitánovi, aby zabránilo dalším zkratům. Vzpomeňte si, co jsem vám už povídala, že všechny systémy jsou v letadle dvakrát. Když selže jeden, naskočí druhý. Bylo velice snadné nahodit znovu kapitánovo řízení, stačilo, aby letový mechanik ťukl na relé, nebo zapnul nouzový zdroj proudu. Ale on neudělal ani jedno."

"Jak to?"

"To nikdo neví," přiznala Casey. "A druhý pilot, kterému jeho přístroje neposkytly dostatečné informace, záměrně ubral rychlost a způsobil katastrofu."

Chvilí šli mlčky.

"Jen uvažte, kolika způsoby se tomu dalo předejít," navázala po chvíli Casey. "Údržbářská četa mohla zkontrolovat, jestli se některý pylon nepoškodil, když už s nimi nesprávně nakládala. Ale neudělala to. Continental Airlines už předtím s pomocí vysokozdvizných vozíků poškodil dva pylony a mohl tedy American upozornit, že takový postup je riskantní. Ale neudělal to, Douglas sice American o problémech Continental informoval, ale American to hodil za hlavu."

Richman vrtěl hlavou.

"A po tom neštěstí Douglas nemohl oznámit, že to zavinila údržba, protože American je přece vážený zákazník. Tak si to nechal pro sebe. Při každém takovém neštěstí je to stejné - nikdy se to nedostane ven, pokud to nevyhrabou novináři. Ale tenhle příběh je dost komplikovaný, a to se televizi nehodí. Ta se spokojí s tím, že pustí film. Film, který ukazuje, jak levý motor padá, letadlem to trhne doleva a vzápětí se roztrhne o zem. Z obrazového zpravodajství vyplynulo, že letadlo bylo špatně vyprojektované, protože Douglas nepředvídal možnost porušení pylonu, a letadlo je tudíž nedokázalo zvládnout. Což vůbec nebyla pravda, ale Douglas už stejně žádné další DC-10 neprodal."

"No, já bych média tak nekritizoval," ohradil se Richman. "Oni přece zprávy nedělají, jenom o nich informují."

"Ale právě o tom přece mluvím," rozohnila se Casey. "Oni o tom neinformovali. Oni jenom pustili ten film. Chicagská katastrofa znamenala v našem odvětví naprostý obrát. Poprvé se stalo, že špatný tisk odrovnal dobrý stroj. Zpráva Národního úřadu pro bezpečnost dopravy už nic nezachránila. Když 21. prosince vyšla, nikdo jí nevěnoval sebemenší pozornost."

A proto, kdykoli dnes Boeing představuje novou 777, uspořádá před zahájením provozu obrovskou mediální kampaň. Dovolí televizi nafilmovat léta vývoje a nakonec ve veřejnoprávní televizi uspořádá besedu s šesti čelnými představiteli. Vydá k tomu i knihu. Dělá zkrátka všechno, aby letadlu předem opatřil příznivé přijetí. V sázce je totiž příliš mnoho."

"Nevěřím, že média mají takovou moc," namítl.

Potřásla hlavou a vážně řekla: "Marder má důvod se bát. Pokud se média o pětsetpětačtyřicetce dovědí, bude to znamenat, že N-22 mělo dvě nehody ve dvou dnech. A my budeme v pěkné bryndě."

NEWSLINE/NEW YORK

13.54

V redakci zpravodajského týdeníku Newsline ve třináctém poschodí v centru Manhattanu seděla ve střížně Jennifer Maloneová a pouštěla si rozhovor s Charlesem Mansonem. Vtom vešla její asistentka Debora, položila jí na stůl fax a jen tak mimochodem utrousila: "Pacino nám s tím seknul."

Jennifer ťukla na stop. "Cože?"

"Al Pacino s tím seknul."

"Kdy?"

"Je to asi deset minut. Seřval Martyho a odkráčel."

"Cože? Natáčeli jsme kvůli tomu doprovodné záběry čtyři dny na exteriérech v Tangeru. Jeho film má premiéru tenhle týden - a zamluvili jsme si ho na plných dvanáct minut!" Dvanáctiminutový šot v Newsline, nejsledovanějším zpravodajském pořadu televize, byla reklama penězi k nezaplacení. Každá hollywoodská hvězda o ni stála. "Co se stalo?"

"Marty s ním při líčení trochu konverzoval a jen tak prohodil, že Pacino už čtyři roky neměl žádný trhák. To ho asi podšprajclo tak, že se na to vykašlal."

"Před kamerou?"

"Ne. Předtím."

"Propánajána, to nemůže udělat," vyjevila se Jennifer. "Podle smlouvy musí dělat filmu reklamu. Dojednálo se to přece už dávno."

"Jo, no jo, ale udělal to."

"Co na to Marty?"

"Marty se vzteká. A prej co čekal, tohle je zpravodajství, tady se dávají otázky na tělo. Celej Marty, znáš ho."

Jennifer zaklela. "Přesně toho jsme se tady všichni báli."

Moderátor Marty Reardon byl notoricky hrubý a neomalený. Ačkoli před dvěma lety odešel z oddělení zpráv do Newsline - za mnohem vyšší plat -, pořád sám sebe vnímal jako tvrdého žurnalistu, nelitostného, ale spravedlivého, padni komu padni. Ve skutečnosti však s velkou chutí své hosty přiváděl do rozpaků a vyváděl je z míry příliš osobními otázkami, i když s vlastním příběhem neměly co dělat. Původně neměli v úmyslu nechat Pacina Martymu. Každý věděl, že nesnáší celebrity a že "oslavné cancy" nejsou jeho styl. Bohužel však Frances, jejíž obor to naopak byl, byla momentálně v Tokiu, kde zpovídala korunní princeznu.

"Víš o tom Dick? Mluvil s Martym? Může to nějak zachránit?" Dick Shenk, výkonný producent, obratně změnil pořad, který býval nudnou vycpávkou okurkové sezony v senzaci s maximální sledovaností v hlavním vysílacím čase. Ponechával si všechna důležitá rozhodnutí a jako jediný měl dost vlivu, aby zvládl primadonu Martyho ražení. "Dick je ještě na obědě s panem prezidentem." Shenkovy obědy s Earlym, prezidentem televizní společnosti, se pokaždé protáhly do pozdního odpoledne.

"Takže o tom neví?"

"Ještě ne."

"No, to je nádherna," ulevila si Jennifer. Pohlédla na hodinky - jsou dvě odpoledne. Jestli se Pacino vážně nekoná, musí nějak zaplnit dvanáctiminutovou díru a nemá na přípravu ani dvaasedmdesát hodin. "Co tam ještě máme?"

"Nic. Matka Tereza se musí přestříhat. Micky Mantle zatím nedorazil, a tak máme jen ten spolek invalidů."

Jennifer zanaříkala: "To Dick nikdy nepřipustí."

"To vím," přisvědčila Debora. "Je to nuda."

Jennifer vzala do ruky fax, který jí asistentka položila na pult. Byla to tisková zpráva od nějaké firmy pro styk s veřejností, jakých do redakce chodily denně stovky. Jako všechny ostatní i tahle měla formát agenturní zprávy a titulek, který zněl:

JAA POZASTAVUJE HOMOLOGACI PROUDOVÝCH VEL-
KOLETADEL N-22 A ODVOLÁVÁ SE PŘITOM NA
PŘETRVÁVAJÍCÍ OBAVY Z JEJICH LETOVÉ NE-
ZPŮSOBILOSTI

"Co je tohle?" svažila čelo.

"Hektor povídal, abych ti to dala."

"Proč?"

"Prej by na tom něco mohlo bejt."

"Proč? A co je, ksakru, JAA?" Jennifer přelétla text. Byla v něm spousta odborných žvástů, byl hustě psaný a málo srozumitelný. A bez fotek, dodala v duchu.

"Údajně je to totéž letadlo jako to, co hořelo v Miami."

"Aha. Hektor by rád udělal něco o bezpečnosti? Hodně štěstí. Ten film už viděla celá Amerika. A jestli chceš něco vědět, za moc nestál." Jennifer fax odhodila. "Zeptej se ho, co má kromě toho."

Debora odešla. Když Jennifer opět osaměla, zadívala se na nehybný obraz Charlese Mansona na obrazovce před sebou. Potom ho vypnula a rozhodla se, že si to všechno musí promyslet.

Devětadvacetiletá Jennifer Maloneová byla nejmladší redaktorka v historii Newsline. Postupovala rychle vzhůru, protože byla opravdu dobrá. Že má talent, dokázala záhy, už za studií na Brownově univerzitě, když pracovala přes léto na záskok jako dnes Debora. Dlouho do noci dávala dohromady materiál, dobouchávala se do terminálů Nexis a pročešávala tiskové agentury. Potom jednou se srdcem až v krku zašla za Dickem Shenkem a nabídla mu reportáž o podivném novém viru v Africe a statečném lékaři ze Střediska pro kontrolu nemoci v místě nákazy. Vznikla z toho slavná reportáž o viru Ebola, největší úspěch Newsline toho roku a další Peabodyho cena na Dickovu Stěnu slávy. V krátkém sledu připravila reportáže o Darryl Strawberryové, o povrchových dolech v Montaně a o hazardních hrách u Irokézů. Žádný vysokoškolák do té doby nedokázal dostat svou reportáž do vysílání a Jennifer měla už čtyři. Shenk prohlásil, že se mu líbí její kuráž, a nabídl jí místo. Že byla vtipná, hezká a chodila na jednu z nejlepších univerzit, jistě také nebylo na škodu. Když napřesrok v červnu odpromovala, nastoupila v Newsline.

Bylo zde patnáct redaktorů, kteří tvořili reportáže. Každý z nich měl jednu moderátorskou hvězdu a od každého se jednou za dva týdny očekával celistvý příběh. V průměru trvalo jeho sestavení čtyři týdny. Po dvoutýdenním sbírání informací se redaktor sešel s Dickem, který rozhodl, jestli se bude pokračovat. Potom se natočily doprovodné záběry kvůli pozadí a dodatečné rozhovory. Text připravil redaktor a namluvila ho některá televizní hvězda, která kvůli tomu přiletěla na jeden den a natočila hlavní interview a vstupy. Potom zase odletěla za dalšími povinnostmi a redaktor pásek sestříhal. Někdy se před vysíláním hvězda dostavila do studia, přečetla si text připravený redaktorem a namluvila ho pod obrazový materiál.

Když konečně došlo k vysílání, moderátorská hvězda působila dojmem skutečného reportéra. Newsline žárlivě střežila

pověst svých hvězd, ale skutečnými reportéry byli redaktori, kteří vyhledávali náměty, sbírali materiál a upravovali ho k vysílání, psali texty a stříhali natočené filmy do konečné podoby. Moderátorské talenty pouze dělaly, co se jim řeklo. Jennifer se ten systém líbil. Dával jí značnou moc a bavilo ji pracovat za scénou, aniž by o ní kdo věděl. Anonymita jí připadala velice užitečná. Lidé, s kterými dělala rozhovor, ji totiž nepovažovali za významnou osobu a nedávali si pozor na řeč, i když jim neuniklo, že kamera běží. Nikdy se neopomněli zeptat: "Kdy se setkám s Martym Reardonem?" Na to slavnostně odpovídala, že se to ještě nerozhodlo, a pokračovala ve vyptávání. A nakonec vždycky toho blbečka, co ji považoval za poskoka, stejně přitiskla ke zdi.

Za celou reportáž byla totiž jen a jen ona sama. Bylo jí jedno, že si slávu odnesou hvězdy. "Zásadně neříkáme, že reportáž připravili," vykládal s oblibou Shenk. "Zásadně nenaznačujeme, že vedli rozhovor s někým, s kým vlastně vůbec nemluvili. Hvězda není středem našeho pořadu. Pouze náš příběh představuje. Slouží jen jako průvodce, který diváky celou reportáží doprovází. Je to někdo, komu všichni důvěřují a koho si rádi pustí do domu."

Je to pravda, souhlasila v duchu. A stejně není čas zařídít to jinak. Mediální hvězda typu Martyho Reardona byla zaměstnanější než prezident a pravděpodobně i slavnější a na ulici rozpoznatelnější. Od takové osoby se přece nemohlo očekávat, že udělá všechnu špinavou práci sama, že se bude mořit s falešnými stopami a kousek po kousku budovat celý pořad. Na to jednoduše není dost času.

Tohle je totiž televize a v té není čas nikdy.

Opět pohlédla na hodinky. Dick se z oběda vrátí až tak ve tři nebo v půl čtvrté. Marty Reardon se Al Pacinovi zaručeně neomluví. A až se Dick vrátí z oběda, rozvzteklí se k nepříčetnosti, seřve Martyho, jako už mockrát, a pak začne zoufale pátrat, čím tu díru zaplnit.

Má hodinu, aby mu něco předhodila.

Zapnula televizi a lenivě přepínala z kanálu na kanál. Pak jí zrak padl na fax, ležící na stole.

JAA POZASTAVUJE HOMOLOGACI PROUDOVÝCH VEL-
KOLETADEL N-22 A ODVOLÁVÁ SE PŘITOM NA
PŘETRVÁVAJÍCÍ OBAVY Z JEJICH LETOVÉ NE-
ZPŮSOBILOSTI

Tak počkat, napadlo ji. Co jsou to ty přetrvávající obavy z nezpůsobilosti? Znamená to nějaký trvalý problém s bezpečností? V tom případě by měla příběh. Ne obecně leteckou bezpečnost - o té se mluvilo už milionkrát. Ty nekonečné debaty o řízení letového provozu, jak používají počítače z šedesátých let, jak je všechno zastaralé a rizikové. Tenhle druh reportáží lidi zbytečně děsí. A stejně se jich to nedotkne, protože s tím nemůžou nic udělat. Ale pokud má problémy konkrétní typ letadla? Tady jde o bezpečnost určitého výrobku. Ten výrobek nekupujte! Tím letadlem nelétejte!

To by mohlo být tuze, tuze působivé, pomyslela si.

Zdvihla sluchátko a vyťukala číslo.

HANGÁR ČÍSLO 5

11.15

Casey našla Rona Smithe s hlavou v předním přidavném prostoru, těsně za předovým kolem. Všude kolem něj se rojili jeho spolupracovníci.

"Poslyš, Rone," oslovila ho. "Pověz mi něco o tomhle seznamu závad." Měla ho s sebou, všech deset stran.

"Co s tím?"

"Jsou tady tři údaje AUX. Linka jedna, dva, tři a DDZ. Co to znamená?"

"Záleží na tom nějak moc?"

"To bych právě ráda zjistila."

"Tak jo," povzdychl si Ron. "AUX 1 je náhradní elektrický generátor, to je ta turbína v ocase. AUX 2 a AUX 3 jsou zdvojené linky pro případ, že by měl systém zvýšenou spotřebu a potřeboval je. AUX COA je pomocná linka pro dodatečné doplňky zákazníka. To jsou nepovinné přístroje, jako je třeba SEZAP. Akorát že ten se v tomhle letadle nevyskytuje."

Casey se vyptávala dál: "Tyhle linky ale vykazují nulu. Znamená to, že se používaly?"

"To nemusely. Když je u nich v protokolu nula, znamená to, že se musí zkontrolovat."

"Tak dobře." Složila listy. "A co ta závada na polohovém senzoru?"

"Na tom zrovna děláme. Třeba na něco přijdeme. Ale pochop, na těch protokolech jsou snímky krátkého okamžiku. Z nich se nikdy nedozvíme, co se tam stalo. Potřebujeme zapisovač letových dat. Musíš nám ho opatřit, Casey."

"Honím Roba Wonga, jak jen to jde."

"Přitlač na něj pořádně," naléhal Smith. "Zapisovač je klíč ke všemu."

Ze zadu zazněl zoufalý řev: "Sakra himlhergotkrucinál! Nevěřím, že je něco takového možný!"

Hlas patřil Kennymu Burneovi.

Kenny stál na plošině za levým motorem a zuřivě rozhazoval rukama. Kolemstojící technici jen potřásali hlavami.

Casey k nim přistoupila. "Něco jste našli?"

"Dovol, abych ti to vypočítal," prskal Burne a ukázal na motor. "Tak za první, tady ty uzávěry jsou namontované špatně. Nějaký blbec z údržby je tam vrazil opačně."

"Může to mít vliv?"

"Dřív nebo pozdějc určitě. Ale to není všechno. Koukni na ten kryt na vnitřním obráček tahu."

Casey vyšplhala po lešení k zadní straně motoru, kde inženýři nakukovali do otevřených krytů.

"Ukažte jí to, kluci," vybídl je Burne.

Posvítili baterkou do vnitřku jednoho krytu. Viděla pevný ocelový plášť, dokonalé zakřivení a tenkou vrstvičku sazí z motoru. Posvítili jí na logo Pratt and Whitney, vyražené vedle náběžné hrany kovové objímky.

"Vidíš?" naléhal Kenny.

"Co myslíš? Razítko výrobce?" zeptala se Casey nechápavě. Logo firmy Pratt and Whitney tvořil kroužek s orlem uvnitř a písmena P a W.

"Přesně tak. Razítko."

"A co je s ním?"

Burne potřásl hlavou. "Casey, ten vorel je votočenej. Kouká na vopačnou stranu."

"Ach." Toho si vůbec nevšimla.

"Myslíš, že to tak natiskli u Pratt a Whitney? Ani náhodou. Je to padělek, Casey."

"Dobře, ale ovlivnilo to nějak ten let?"

To byl kritický bod. Několik falešných součástek už v letadle našli. Ámos předpovídal, že to tak bude, a měl, jak vidno, pravdu. Otázkou ovšem zůstávalo, jestli některá z nich ovlivnila chování letadla natolik, aby došlo k nehodě.

"To klidně mohlo," odsekl Kenny a vztekle přecházel sem tam. "Nemůžu přece ten motor kompletně rozebrat, prokristapána. Zabralo by to čtrnáct dní, ani bych nemrk."

"A jak to tedy zjistíme?"

"Potřebujeme ten zapisovač, Casey. Musíme dostat ty data."

"Chcete, abych zašel do digitálního? Zjistit, jak je Wong daleko?"

"Ne," zavrhl to Casey. "To by k ničemu nebylo." Rob Wong býval náladový. Nemělo význam ještě víc na něj tlačit.

Byl s to sebrat se, zmizet a objevit se třeba až za dva dny.

Zazvonil jí mobil. Byla to Norma.

"Už to začalo," vyhrkla. "Volal vám Jack Rogers, Barry Jordan z LA Times, pak nějaký Winslow z Washington Post. A taky nás z Newsline žádají o dokumentaci k N-22."

"Newsline? To myslíte ten pořad v televizi?"

"Jo."

"Chtějí o tom dělat reportáž?"

"To bych ani neřekla," odpověděla Norma. "Připadalo mi spíš, že ze mě chtějí něco vytáhnout."

"Tak dobře, ještě vám zavolám." Posadila se v koutě hangáru, vytáhla zápisník a začala do něj sepisovat seznam písemností, které bude třeba předat tisku. Souhrn homologačních procedur FAA pro nové letadlo. Oznámení homologace. Norma to bude muset někde vyhrabat, je to už pět let. Loňská zpráva FAA o bezpečnosti letadla. Vnitřní zpráva firmy o letové bezpečnosti N-22 od roku 1991 do dneška - ta je mimochodem vynikající. Každoročně doplňovaná zpráva o dosavadním provozu N-22. Seznam směrnic o letové způsobilosti, které byly až dosud k letadlu vydány - a těch bylo minimum. Jeden arch shrnující vlastnosti - základní údaje o rychlosti, doletu, velikosti a váze. Nechtěla toho posílat zbytečně moc. Tohle bude jako základní informace stačit.

Richman ji nespouštěl z očí. "Co teď?" vyzvídal.

Vytrhla stránku a podala mu ji. "Dejte to Normě. Ať ten materiál pro tisk připraví a pak pošle každému, kdo si řekne."

"Dobře, ale asi to po vás nepřečtu -"

"Norma ano. Stačí, když jí to donesete."

Richman s veselým pozpěvováním odešel.

Telefon zazvonil znovu. Byl to Jack Rogers a volal přímo jí. "Pořád se ke mně donášejí ty řeči o křídle pro Čínu. Norton údajně posílá křídlo do Koreje, odkud má být převezeno do Šanghaje."

"Mluvil s vámi Marder?"

"Ne. Jen jsme si telefonovali."

"Promluvte si s ním, než něco začnete," naléhala Casey.

"Poví mi něco, co budu moct publikovat?"

"Proberte to s ním."

"Tak jo," poddal se Rogers. "Jenže on všechno popře, že jo?"

"Promluvte si s ním."

Rogers rezignovaně vzdychl. "Heleďte, Casey, nerad bych seděl na článku, který mám v kupě - a pak se o tom za dva dny dočtěl v LA TIMES. Tak mi přece pomozte. Je něco na té historce s křídlem, nebo ne?"

"Nemůžu o tom mluvit."

"Tak já vám něco povím," odhodlal se Rogers. "Co kdybych napsal, že několik vysoce postavených zdrojů v Nortonu popírá, že by křídlo mělo jít do Číny, to by vám snad problém nezpůsobilo, co vy na to?"

"To opravdu ne." Byla to opatrná odpověď, nu, však otázka byla taky opatrná.

"Fajn, Casey. Díky. Zavolám Marderovi."

Zavěsil.

NEWSLINE

14.25

Jennifer Maloneová vytukala číslo faxu a požádala o jméno uvedené ve zprávě jako kontaktní, Alan Price. Dověděla se, že pan Price je dosud na obědě, a proto si promluvila s jeho asistentkou paní Weldovou.

"Doslechla jsem se, že došlo k oddálení evropské homologace toho Nortonova letadla. O jaký problém se jedná?"

"Myslíte N-22?"

"Ano."

"No, víte, tenhle problém je poněkud sporný, takže bych o něm raději mluvila mimo záznam."

"A kolik mi toho můžete říct?"

"Naznačit, co je za tím."

"Jsem pro."

"V minulých letech platily v Evropě homologace nových letadel od FAA, protože se soudilo, že jsou velmi přísné. V poslední době ale JAA homologační proces zpochybňuje. Má totiž pocit, že americký úřad, tedy FAA, je jedna ruka s americkými výrobci a mohl jim tudíž maličko uvolnit normy."

"Vážně?" Senzace, libovala si Jennifer. Neschopná americká byrokracie. To Dick Shenk miluje. A na FAA se sypou útoky už léta, tam bude věcí, co nesnášejí světlo. "A máte důkazy?" zeptala se.

"No, v Evropě považují celý systém za neuspokojivý. FAA totiž doklady o homologaci sám nearchivuje. Nechává to na leteckých továrnách. To je trošičku moc pohodlné."

"Aha." Napsala si:

- FAA jedna ruka s výr. Korupce!

"Ale pokud potřebujete podrobnější informace, měla byste zavolat přímo JAA nebo Airbus," navrhla jí žena. "Dám vám na ně číslo."

Jennifer místo toho zavolala na FAA. Přepojili ji na jejich tiskový odbor a k telefonu dostala muže jménem Wilson.

"Dověděla jsem se, že JAA odmítá přijmout vaši homologaci Nortonu N-22."

"Ano," přisvědčil Wilson. "Už nějakou dobu kolem toho chodí jako kolem horké kaše."

"A FAA už N-22 osvědčení vydal?"

"Ale ovšem. V téhle zemi nemůžete letadla začít ani vyrábět, když FAA neschválí projekt a výrobní proces od začátku do konce."

"A máte tu dokumentaci?"

"Ne, tu archivuje výrobce. Je v Nortonu."

Á-ha, libovala si v duchu. Takže je to pravda.

- Dokumentaci archivuje Norton, ne FAA.

- Liška hlídá kurník?

"A to vám nevadí, že všechny doklady jsou u Nortona?"

"Ne, vůbec ne."

"A jste přesvědčen, že homologace proběhla řádně?"

"Ale ovšem. A jak už jsem řekl, letadlo ji má už pět let."

"Ale mně se doneslo, že v Evropě jsou s naším homologačním postupem velice nespokojeni."

"Inu, to je tak," spustil Wilson diplomaticky. "JAA je poměrně nová organizace a na rozdíl od FAA nemá statutární pravomoc. Řekl bych, že se ještě pořád snaží přijít na to, jak vlastně mají postupovat."

Zavolala do informační kanceláře Airbus Industrie ve Washingtonu, kde ji odkázali na pana Samuelsona z marketingu. Ten zdráhavě připustil, že o odkladech slyšel, prohlásil však, že podrobnosti nezná.

"Norton má ovšem poslední dobou problémů nad hlavu," dodal. "Myslím například, že ta jejich dodávka do Číny není zdaleka tak jistá, jak tvrdí."

Tehdy poprvé uslyšela o dodávce do Číny a poznamenala si:

- dodávka N-22 do Číny?

A nabádavě pronesla: "Tak?"

"Chci říct, podívejte se na to takhle," rozehrál se Samuelson. "Airbus A-340 je v každém ohledu lepší. Je modernější než širokotrupý Norton, má delší dolet, je zkrátka v každém ohledu lepší. Snažíme se to Číňanům vysvětlit a zdá se, že už začínají naše stanovisko chápat. Víte, kdybych měl hádat, řekl bych, že se Nortonu ten obchod s Čínou nepovede."

Hraje v tom pochopitelně nemalou roli hledisko bezpečnosti. Víte, Číňanům dost leží v hlavě, že to letadlo není bezpečné, ale to je jen mimo záznam."

- Č. si myslí, že letadlo není bezpečné.

"S kým bych si o tom měla promluvit?" zeptala se.

"No, víte, Číňani se dost neradi baví o rozjednaných obchodech," začal Samuelson. "Ale znám jednoho chlápka z ministerstva obchodu, a ten by vám k tomu určitě něco pověděl. Je ve spojení s Ex-Im bankou, která poskytuje dlouhodobé úvěry na vývoz do zámoří."

"Jak se jmenuje?"

Jmenoval se Robert Gordon. Spojovatelce na ministerstvu obchodu trvalo čtvrt hodiny, než ho našla. Jennifer si zatím čmárala na papír. Konečně se jí ozvala sekretářka: "Je mi líto, ale pan Gordon má poradu."

"Jsem z Newslane," oznámila Jennifer.

"Ach." Chvilí bylo ticho. "Okamžik, prosím."

Jennifer se usmála. Tohle neselže nikdy.

Na lince se ozval Gordon. Začala se vyptávat na homologaci JAA a na Nortonův obchod s Čínou. "Je to pravda, že z toho obchodu může sejít?"

"Z každého obchodu může sejít, pokud není definitivní, slečno Maloneová," zahlaholil Gordon. "Ale pokud vím, tenhle se vyvíjí dobře. I když drby o problémech s homologací pro Evropu se mi samozřejmě už taky donesly."

"O jaké problémy jde?"

"No, já nejsem zrovna expert přes letadla, ale ta firma má strašně moc problémů."

- Norton má problémy.

Gordon pokračoval: "Vezměte třeba ten včerejší průšvih v Miami. A o tom, co se stalo v Dallasu, určitě víte sama."

"Oč šlo?"

"Loni jim začal na dráze hořet motor. Lidi museli z letadla vyskákat a pár si jich zlámalo nohy, jelikož křídlo je holt kapánek vysoko."

- Nehoda v Dallasu - motor/zlámané nohy. Film?

Povzbudivě zamručela: "Hmm."

"Nevím, jak vy, ale já lítám nerad, a Kriste Ježíši, letadlo, odkud se musí vyskakovat, to teda není nic pro mě."

Zapsala si:

- museli vyskákat z letadla - JÚÚ!

- nebezpečné letadlo

A pod to si velikými tiskacími písmeny připsala:

SMRTONOSNÁ PAST!

Zavolala do Norton Aircraft, aby zjistila jejich verzi. Dostala k telefonu muže, tiskového mluvčího jménem Benson.

Mluvil ospale a protáhl a dělal na ni dojem zastávce stavovských zájmů. Rozhodla se, že ho praští rovnou mezi oči.

"Chci se vás zeptat na ten incident v Dallasu."

"V Dallasu?" V hlase zaznělo nepokryté zděšení.

Fajn.

"Loni," připomněla mu. "Začal vám hořet motor a lidi museli z letadla vyskákat. Zlámali si nohy."

"A jo, tohle. To ale byla sedmsetřicet sedmka," uklidnil se Benson.

- incident na 737

"Dobře. No a co mi o tom řeknete?"

"Já nic," odsekl Benson. "To nebylo naše letadlo."

"Ale no tak," naléhala. "Vždyť vidíte, že o tom už vím."

"Byl to Boeing."

Povzdechla si. "Propána, tak z toho nedělejte vědu." To je vážně otrava, jak se to vždycky snaží kamuflovat. Jako by dobrý reportér nakonec stejně neodhalil pravdu. Jak si můžou myslet, že se to nedoví jinde, i když jí to stokrát zaprou?

"Je mi líto, slečno Maloneová, ale my tohle letadlo nevyrábíme."

"No, a můžete mi říct, kdo by mi to mohl potvrdit, tedy pokud je to pravda?" zeptala se nepokrytě sarkastickým tónem.

"Ano, madam," uchechtl se Benson. "Vytočte směrové číslo Seattlu, to je 206, a požádejte o leteckou továrnu Boeing."

Tam se vás ujmou."

Cvak.

Proboha! To je ale syčák! Jak si můžou dovolit jednat s médii tímhle způsobem? Když naštvete reportéra, vždycky se za to pomstí. To ještě nepochopili?

Zavolala do Boeingu a požádala o tiskový odbor. Ozval se jí záznamník, nějaká trajda odrecitovala číslo faxu a požádala o odfaxování otázek, že se sami ozvou. Neuvěřitelné, užasla Jennifer. Význačná americká obchodní společnost a nikdo tam neseď u telefonu.

Vztekle praštila sluchátkem. Nemá cenu čekat, usoudila. Jestli v Dallasu opravdu hořel Boeing, nemá se čeho chytit.

Nemá vůbec nic, krucinál.

Bubnovala prsty o stůl a snažila se vymyslet, co by měla udělat.

Znovu zavolala do Nortonu a řekla, že chce někoho z vedení, ale ne tiskový odbor. Přepojili ji do kanceláře prezidenta a odtud k nějaké Singletonové. "Co pro váš můžu udělat?" zeptala se žena.

"Vyrozuměla jsem, že došlo k pozastavení evropské homologace N-22. Co má to letadlo za problém?"

"Nemá vůbec žádný problém," odpověděla Singletonová. "Ve Spojených státech létá už pět let."

"No, mně ale moje zdroje prozradily, že není bezpečné," naléhala Jennifer. "Včera vám v Miami začal hořet motor."

"Ve skutečnosti explodoval rotor. Právě se to vyšetřuje." Žena mluvila klidně a přátelsky, jako by exploze motorů byly na denním pořádku.

- "rotor explodoval!"

"Hm, aha. Ale když vaše letadlo problémy nemá, proč tedy JAA homologaci zdržuje?"

Žena na opačném konci zaváhala. "Můžu vám vysvětlit, co za tím je," řekla po chvíli. "Ale mimo záznam."

Mluvila nejistě a napjatě.

Prima. Konečně se někam dostaneme.

"Není to vůbec problém letadla, slečno Maloneová. Celá věc se vlastně týká pohonu. Ve Spojených státech N-22 létá s motory Pratt and Whitney. Ale JAA nás nutí, abychom do něj montovali motory IAE, pokud je chceme prodávat do Evropy."

"IAE?"

"To je jedno evropské konsorcium, které vyrábí motory. Jako Airbus. To je taky konsorcium."

"Aha," řekla Jennifer.

- IAE = konsorcium Evropa

"JAA si tedy logicky přeje, abychom vybavovali naše letadla motory IAE, které vyhovují evropským hlukovým a emisním normám. Ty jsou totiž o něco přísnější než naše. Skutečnost je ale taková, že my vyrábíme draky, nikoli motory, a že podle našeho názoru je volba motoru věcí zákazníka. Namontujeme do letadla motor, o který si zákazník řekne. Když chce IAE, dostane IAE. Objedná si Pratt & Whitney, má ho mít. Rozhodne se pro General Electric, namontujeme General Electric. Takhle to v téhle branži bylo vždycky. Motor vybírá zákazník. Proto požadavek JAA považujeme za neoprávněné vněšování do našich předpisů. Ochtěně namontujeme motory IAE, když si je Sabena nebo Lufthansa vyberou. Na druhou stranu si nemyslíme, že JAA může diktovat podmínky vstupu na trh. Jinými slovy, jejich rozhodnutí nemá co dělat s letovou způsobilostí."

Jennifer sraštila čelo. "Chcete říct, že je to spor kvůli předpisům?"

"Přesně tak. Je to rozhodnutí, které blokuje obchod. JAA se nás snaží přinutit, abychom používali evropské motory. Ale pokud jim skutečně jde jen o to, měli by se obouvat do evropských aerolinií, ne do nás."

- spor kvůli předpisům!

"A proč to nedělají?"

"Na to se musíte zeptat jich. Upřímně řečeno, oni to zřejmě už zkusili, ale poslali je tam k čertu. Letadlo se staví přesně podle požadavků té které letecké společnosti. Provozovatel volí motory, elektroniku, vnitřní uspořádání. Tyhle věci jsou zcela na nich."

Jennifer si už zase čmárala. Naslouchala tónu ženina hlasu na druhém konci linky a snažila se v něm zachytit stopu rozčilení. Ale žena mluvila jen maličko znuděně, asi jako učitelka na konci vyučování. Jennifer neobjevila napětí, váhavost ani skryté tajemství.

Do hajzlu, pomyslela si. Zase nic.

Udělal ještě poslední pokus. Zavolala do Národního úřadu pro bezpečnost dopravy ve Washingtonu, kde ji přepojili na pana Kennera z oddělení pro styk s veřejností.

"Volám kvůli homologaci N-22 u JAA."

Kenner neskryval překvapení. "Ale tohle opravdu není náš resort. Měla byste si promluvit s někým z FAA."

"Můžete mi poskytnout aspoň něco, čeho bych se mohla chytit?"

"To je tak. Homologace FAA jsou opravdu velmi přísné a posloužily už jako vzor mnoha zahraničním institucím. Pokud si vzpomínám, až dosud všechny zahraniční agentury homologace FAA braly jako dostatečné. Tu tradici porušila až nyní JAA a myslím, že není žádné tajemství proč. Je to politika, slečno Maloneová. JAA chce, aby Američané používali evropské motory, a proto jim hrozí pozdržením homologace. A pak, Norton se chystá uzavřít dohodu o prodeji letadel do Číny, jenže o ten obchod enormně stojí i Airbus."

"Takže se JAA snaží letadlo odrovnat?"

"Nu, každopádně na jeho adresu vznáší pochybnosti."

"Oprávněné?"

"Pokud mohu soudit, tak ne. N-22 je dobrý stroj. A osvědčil se. Airbus má zbrusu nové a Norton zase osvědčené letadlo. Čína si nepochybně vybere to druhé. Mimo jiné je totiž i podstatně levnější."

"Ale je to letadlo bezpečné?"

"Ale ovšem, naprosto."

- Úřad tvrdí, že je bezpečné.

Jennifer mu poděkovala a zavěsila.

Vzdychla si. Takže námět zase nemá.

Nemá nic.

Tečka.

Konec.

"Krucinál," ulevila si.

Stiskla tlačítko interkomu. "Deboro, to s tím letadlem -"

"Díváte se taky?" zaječela Debora.

"Na co?"

"Na CNN. Je to příšerný, neuvěřitelný."

Jennifer sáhla po dálkovém ovládači.

RESTAURACE EL TORITO

12.05

VEl Toritu se podávalo přijatelné jídlo za rozumné ceny a dvaapadesát druhů piva, a proto to byl oblíbený lokál inženýrů. Všichni členové KRH seděli kolem kulatého stolu v prostřední místnosti, kousek od výčepního pultu. Servírka si právě zapsala jejich objednávky a odcházela, když Kenny Burne začal: "Edgarton prej má nějaký problémy." "To snad my všichni taky," řekl na to Doug Doherty a natáhl se pro brambůrky a salsu.

"Marder ho nenávidí."

"No a?" ozval se Ron Smith. "Marder nenávidí všechny."

"Jo, ale jak jsem slyšel, Marder nemá v úmyslu -" oponoval Kenny, ale už nedořekl.

"Prokristapána! Koukejte!" vykřikl Doug Doherty a ukázal přes celou místnost k baru.

Všichni upřeli zraky k televizi nad barem. Zvuk byl stažený, neomylně však poznali, co se tam promítá: vnitřek

proudového letadla Norton zachycený velice rozřesenou videokamerou. Cestující poletovali vzduchem sem tam, naráželi do zavazadlových schránek a do stěn, přepadávali přes sedadla.

"Doprdelepráce," ulevil si Kenny.

Vyskočili od stolu, utíkali k baru a povykovali: "Nahlas! Dejte to nahlas!" Příšerné záběry zatím pokračovaly.

Když do baru dorazila Casey, bylo už po všem. Na obrazovce hovořil hubený muž s knírem, v modrém obleku stříženém tak, aby připomínal uniformu. Okamžitě poznala Bradleye Kinga, advokáta, který se specializoval na letecká neštěstí.

"To se dalo čekat," vzdychl rezignovaně Burne. "Nebeskej King je v tom."

"Myslím, že film mluví sám za sebe," říkal právě advokát. "Dal nám ho k dispozici můj klient pan Song. Jak vidno, živě dokumentuje strašlivé chvíle, které cestující při tom vražedném letu prožili. Letadlo náhle začalo prudce a nekontrolovaně klesat a pouze pět set stop je dělilo od pádu do Tichého oceánu!"

"Cože?" vyletěl Kenny Burne. "Cože se tam mělo stát?"

"Jak víte, jsem sám pilot a s hlubokým přesvědčením mohu tvrdit, že je to důsledek dobře známých projektových nedostatků N-22. Norton o nich ví už celá léta a nic s nimi nedělá. Piloti, operátoři i odborníci z FAA si už dlouho na toto letadlo stěžují. Já osobně znám piloty, kteří odmítají s N-22 létat, protože je příliš nebezpečné."

"Zvlášť ty, kterejm za to platíš, vole," ulevil si Burne.

King zatím pokračoval: "Společnost Norton Aircraft až dosud neučinila nic, aby tyto nebezpečné závady odstranila. Je skutečně nepochopitelné, že o tom vědí a nehnou ani prstem. Při takové zločinné nedbalosti bylo jen otázkou času, kdy dojde k nějaké tragédii. Výsledkem jsou tři mrtví, dva ochrnutí a druhý pilot v kómatu. Celkem sedmapadesát lidí muselo být hospitalizováno. Je to ostuda letectví."

"To je ale šupák!" neudržel se Kenny Burne. "Dobře ví, že to není pravda!"

Na obrazovce se opět objevily záběry z videa, ale tentokrát zpomaleně. Těla létající vzduchem byla chvíli ostrá a chvíli rozmazaná. Casey vyrazil na těle pot. Točila se jí hlava, rozrážel ji chlad a srdce měla jako v kleštích. Všechno kolem se rozmazalo do bledě zelené mlhy. Honem si sedla na barovou stoličku a snažila se zhluboka dýchat.

"Ty hajzle!"

"Ty zmrde!"

"Kokote!"

"Sráči!"

"Budete už zticha!" zarazila je. Vousáč, který nyní hovořil na obrazovce, byl Frederick Barker, bývalý pracovník FAA. V minulých letech několikrát proti Nortonu svědčil. Inženýři ho do jednoho nenáviděli.

Barker vážně vykládal: "Ach ano, obávám se, že o tom problému není pochyb." O jakém problému? nechápala, ale televize zatím přepojila do studia CNN v Atlantě na hlavní moderátorku před fotografií N-22. Velký červený nápis pod snímkem hlásal JE BEZPEČNÉ, NEBO NE?

"Věřili byste tomu, lidi?" nevěřil Burne svým uším. "Nebeskej King a teď ještě ten otrapa Barker. To nevědí, že ho King platí?"

Na obrazovce se objevil vybombardovaný dům na Středním východě. Casey se odvrátila, sklouzla z barové stoličky a zhluboka se nadechla.

"Krucinál, já si musím dát pivo," prohlásil Kenny Burne a hrnul se zpátky ke stolu. Ostatní šli za ním a bručivě nadávali na Freda Barkera.

Casey zdvihla kabelku, vytáhla mobil a zavolala k sobě do kanceláře. "Normo, zavolejte do CNN, ať nám pošlou kopii toho pásku o N-22, který teď vysílali."

"Zrovna jsem se chystala -"

"A udělejte to okamžitě, hned teď," nenechala ji Casey domluvit.

NEWSLINE

15.06

"Deboro!" zaječela Jennifer, jakmile pohlédla na promítané záběry. "Zavolej do CNN, ať nám pošlou kopii!" Zírala na obrazovku jako přimrazená. Teď to pouštějí znovu, tentokrát pomalu, šest obrázků za sekundu. A vypadá to dobře! Fantasticky!

Přímo před jejíma očima se kymácel jeden chudák jako potápěč, který ztratil kontrolu, ruce a nohy mu poletovaly všemi směry. Pak narazil do sedadla a ozvalo se lupnutí, jak si zlomil vaz. Tělo se zkroutilo, znovu vyletělo do vzduchu a narazilo na strop. To je k nevíře! Je tam vidět, jak si láme vaz - přímo před kamerou!

To je to nejlepší, co kdy viděla. A všechny ty zvuky! Báječné! Lidé křičící v čiré hrůze - takové zvuky by nikdo nenapodobil - křičí čínsky, takže to zní ohromně exoticky a pak to neuvěřitelně bouchání a praskání, jak lidi a tašky narážejí na stěny a na strop - ježkovy voči!

Pohádkový film! K neuvěření! A trvá celou věčnost, pětáctyřicet sekund - a každý kousíček k zulibání! Protože i místa, kde se kamera zaklepala a záběry jsou rozmazané k nepoznání, vlastně jen tím víc dodávají šťávu! To by nedokázal žádný kameraman za všechny prachy!

"Deboro!" zaječela. "Deboro!"

Srdce jí bušilo vzrušením. Měla pocit, že snad vyletí z kůže. Matně vnímala muže, který teď mluvil do kamery. Nějaký lišácký advokát si přihřívá polívčičku. Zřejmě je to jeho film. Dobře však věděla, že ho Newsline velice rád dá. Bude se chtít blýsknout před kamerou, a to znamená - znamená to, že mají reportáž! Senzace! Trochu to příkrášlí a upraví a mají to v suchu!

Když Debora, vzrušením celá rudá, přiběhla, Jennifer jí nařídila: "Dones mi výstřižky o Norton Aircraft z posledních pěti let. Ať Nexis udělá průzkum o N-22, o chlápku jménem Bradley King a ještě o jednom." ohlédla se na obrazovku, "ten se jmenuje Frederick Barker. Chci to všechno mít v počítači a chci to hned!" Za dvacet minut měla v počítači náčrt

reportáže včetně pozadí. Pět let starý článek z LA Times o představení letadla veřejnosti, homologaci a prvním letu. Pokročilá avionika, nejmodernější elektronické řídicí systémy a autopilot, blablabla.

Článek New York Times o Bradleym Kingovi, kontroverzním advokátovi, který se specializoval na žaloby. Tehdy se octl pod palbou za to, že kontaktoval pozůstalé po obětech leteckého neštěstí ještě předtím, než je oficiálně vyrozuměly letecké společnosti. Další článek LA Times byl o tom, jak Bradley King zařídil mimosoudní vyrovnání protižaloby po katastrofě v Atlantě. Článek v deníku Independent Press-Telegram z Long Beach tituloval Kinga jako "krále leteckých křivd" a připomínal, že právník byl advokátní komorou v Ohiu pokárán za nefér jednání vůči rodinám obětí; King však svou vinu popřel. New York Times vznášel dotaz, zda Bradley King nezašel příliš daleko.

VLA Times článek o kontroverzním odchodu "práskače" Fredericka Barkera z FAA. Otevřený kritik Barker tvrdí, že odchází kvůli sporu nad N-22. Jeho nadřízený naopak prohlašuje, že Barkera vyhodil za to, že vyzrazoval informace médiím. Barker si zařídil soukromou firmu jako "letecký konzultant".

Independent Press-Telegram z Long Beach: Fred Barker zahajuje křížové tažení proti Nortonu N-22, který má podle jeho tvrzení za sebou "nebezpečné incidenty, s nimiž se nelze smířit". Telegraph-Star z Orange County: Fred Barker zahajuje kampaň za leteckou bezpečnost. Telegraph-Star z Orange County: Barker obviňuje FAA, že nezakročil proti "nebezpečnému Nortonovu letadlu". Telegraph-Star z Orange County: Fred Barker jako klíčový svědek Bradleye Kinga v procesu, který byl urovnán mimosoudně.

Jennifer už v duchu viděla, jak celá reportáž bude vypadat. Rozhodně se musí držet co nejdál od toho stíhače sanitek, Bradleye Kinga. Zato někdejší pracovník FAA, Fred Barker, by se mohl hodit. Tomu kritika homologačních praktik FAA zaručeně půjde od srdce.

Všimla si, že také reportér Telegraph-Staru, Jack Rogers, je k Norton Aircraft nadmíru kritický. Všimla si několika posledních článků s jeho značkou:

Telegraph-Star z Orange County: Edgerton pod tlakem při hledání nových zakázek pro firmu v nesnázích. Neshody mezi řediteli a nejvyšším vedením. Pochybnosti, že by mohl uspět.

Telegraph-Star z Orange County, užívání drog a aktivita gangů na montážní lince dvouproutového letadla Norton.

Telegraph-Star z Orange County, šíří se pověsti o odborovém neklidu. Dělníci protestují proti čínské zakázce, protože má údajně zruinovat firmu.

Jennifer se spokojeně usmála.

Konečně se smála protrhla.

Zavolala Jacku Rogersovi do jeho novin. "Četla jsem vaše články o Nortonu. Jsou vynikající. Zdá se, že ta firma má pár problémů."

"Má jich moře," opravil ji Rogers.

"Myslíte s letadly?"

"No, to taky, ale hlavně s odbory."

"Oč jde?"

"Není to moc jasné. Ale v závodě to jen vše a vedení se o nic nestará. Odbory zuří kvůli té čínské zakázce. Myslí, že by se neměla uskutečnit."

"Byl byste ochoten promluvit o tom na kameru?"

"Jasně. Nemůžu vám prozradit své zdroje, ale řeknu vám všechno, co vím."

O tom nepochybuju, ušklíbla se v duchu Jennifer. To je přece sen každého reportéra z novin dostat se na obrazovku.

Všichni dobře vědí, že tady je zdroj skutečných peněz. I kdyby byli nevinjak úspěšní, nejsou nic, pokud se nedostanou do televize. Jakmile jejich jméno lidé uvidí na obrazovce, začnou je zvát na lukrativní přednášky, kde za promluvu při obědě mohou dostat pět nebo i deset tisíc dolarů.

"Asi budu přes týden mimo. Ale moje kancelář se s vámi spojí."

"Stačí říct kdy," odpověděl Rogers.

Potom Jennifer zavolala Fredu Barkerovi do Los Angeles. Skoro to vypadalo, jako by na její zavolání čekal. "Ten videozáznam je velice dramatický," začala.

"Je to opravdu děsivé, když se letadlu při téměř nadzvukové rychlosti vysunou sloty," přitakal Barker. "A přesně to se při letu TransPacitic stalo. Od zahájení provozu toho letadla je to už devátý případ."

"Devátý?"

"Ó ano. Není to vůbec nic nového, slečno Maloneová. Na vrub tomu zflikovanému projektu se dají přičíst minimálně tři další smrtelné nehody, ale firma nehnula ani prstem."

"Máte seznam?"

"Dejte mi číslo vašeho faxu."

Pozorně pročítala seznam. Na její vkus byl trochu moc podrobný, nicméně však působivý.

Incidenty na N-22 způsobené vysunutím náběžných klapek

1. 4. ledna 1992 - V letové hladině 350, při .84 macha se vysunuly náběžné klapky, když člen posádky nedopatřením zavadil o páku, která je ovládá.

2. 2. dubna 1992 - Při cestovní rychlosti .81 macha se vysunuly náběžné klapky. Na páku, která je ovládá, údajně spadla deska s klipsem.

3. 17. července 1992 - Původně nahlášeno jako mohutná turbulence, později však bylo zjištěno, že se vysunuly náběžné klapky, když člen posádky neúmyslně pohnul pákou, která je ovládá. Pět cestujících bylo zraněno, z toho tři těžce.
4. 20. prosince 1992 - Náběžné klapky se vysunuly při cestovním režimu, aniž někdo v pilotní kabině pákou, která je ovládá, pohnul. Dva cestující byli zraněni.
5. 12. března 1993 - Došlo k předpádovému třepání při .82 macha. Posádka zjistila, že se vysunuly náběžné klapky, protože páka, která je ovládá, nebyla zajištěna.
6. 4. dubna 1993 - Druhý pilot se opřel loktem o páku, která ovládá náběžné klapky. Páka sjela dolů a vysunula je. Několik cestujících bylo zraněno.
7. 4. července 1993 - Pilot ohlásil, že došlo k pohybu páky a následnému vysunutí náběžných klapek. Letadlo mělo v té chvíli cestovní rychlost .81 macha.
8. 10. června 1994 - Náběžné klapky se vysunuly při cestovním režimu, aniž se pohnulo pákou, která je ovládá.

Zdvihla sluchátko a zavolala Barkerovi. "Byl byste ochoten o těch incidentech promluvit na kameru?"

"Svědčil jsem v této věci před soudem už mnohokrát," pravil nabubřele Barker. "Bude mi potěšením hovořit s vámi před kamerou. Skutečnost je taková, že mám v úmyslu zatočit s tím letadlem, dřív než kvůli němu zemřou další lidé. Zatím se k tomu nikdo neodhodlal - ani výrobce, ani FAA. Je to hanba."

"Ale jak si můžete být tak jistý, že to tentokrát byly zase ty sloty?"

"Mám u Nortona svůj zdroj," prozradil Barker. "Znechuceného zaměstnance, kterého všechno to lhaní už přestalo bavit. Můj zdroj tvrdí, že to byly sloty a že to firma chce ututlat."

Jennifer se rozloučila, stiskla tlačítko interkomu a vriskla do něj: "Deboro! Dej mi cestovní oddělení!"

Jennifer zavřela dveře do své kanceláře a chvíli tiše seděla. Věděla, že má konečně v hrsti námět na reportáž.

Že má pohádkovou reportáž.

Otázka nyní zněla: Z jakého úhlu to předvedu? Do jakého rámce to zasadím?

V pořadu typu Newsline byl právě rámec ze všeho nejdůležitější. Starší redaktoři mluvili o "kontextu" a mysleli tím zasazení příběhu do širších souvislostí. Znamenalo to, že vysvětlili, oč v příběhu jde, tak, že informovali o předešlých nebo podobných událostech. Pro ty starší byl kontext něco tak důležitého, že ho brali jako morální povinnost.

Jennifer s tím nesouhlasila. Když se totiž všechny ty svatouškovské žvásty vystříhnou, vyjde najevo, že je to jen způsob, jak příběh vystupňovat - ne ovšem zvlášť šikovně, protože to znamená vracet se do minulosti.

Jennifer o minulost neměla sebemenší zájem. Patřila k nové generaci, která chápala, že televize se děje teď, že události probíhají teď, v proudu obrazů ve věčné a nikdy nekončící elektronické přítomnosti. Kontext už svou podstatou naznačuje, že potřebuje něco víc než jen teď, ale zájem tak daleko nejde. A ani zájem nikoho jiného, pomyslela si. Minulost je pryč, je dávno mrtvá. Koho zajímá, co jedl včera? Přitažlivé je to, co se odehrává právě teď.

A televize je nejlepší, když informuje o tom, co je teď.

Dobrý rámec tudíž nemá s minulostí nic společného. Ten Barkerův seznam nehod je vlastně docela otrava, protože přitahuje pozornost k mlhavé a nudné minulosti. Bude to muset nějak obejít - stačí zmínka a hned jít dál.

Právě proto hledala způsob, jak zformovat příběh, aby se začal odvíjet teď, v současnosti, jak vytvořit schéma, které divák stačí sledovat. Nejlepší rámec je vždycky ten, při němž se příběh prezentuje jako konflikt mezi špatným a dobrým, jako mravoučné vyprávění. Protože tohle diváci berou. Když se jí podaří dát příběhu tenhle rámec, bude mít okamžitou kladnou odezvu. Protože promluví jejich jazykem.

Ale jelikož se příběh musí ještě také odvíjet rychle, musí to mravoučné líčení spočívat na řadě známých věcí, které není třeba vysvětlovat. Takových, o kterých diváci vědí, že jsou pravdivé. Vědí například, že velké společnosti jsou zkorumpované a jejich vedoucí představitelé hrabiví, ženy diskriminující prasata. To se dokazovat nemusí, to stačí připomenout. Rovněž se všeobecně ví, že vládní byrokracie je neschopná a líná. A také není pro nikoho tajemstvím, že se cynicky vyrábějí výrobky bez ohledu na ohrožení zdraví zákazníka.

Na takových všeobecně přijímaných skutečnostech musí svůj mravoučný příběh postavit.

A stvořit svižnou mravoučnou reportáž o něčem, co se děje právě teď.

Pochopitelně tady byl ještě jeden požadavek. Než s tím vůbec začne, musí reportáž prodat Dicku Shenkovi. Musí to pojednat z úhlu, který Shenkovi vyhovuje, který bude ladit s jeho pohledem na svět. A to nebude vůbec snadné, protože Shenk je nesrovnatelně inteligentnější než divácká obec. Daleko hůř se mu člověk zavděčí.

V Newsline se Shenkovi dostalo přezdívky Kritik za to, jak hrubě dokázal ztrhat a zlikvidovat navrhované náměty.

Tvářil se obvykle velmi přívětivě, chodil po kanceláři a hrál hodného dědu, ale jen do chvíle, než uslyšel návrh. To z něj začal jít strach. Dick Shenk byl vzdělaný a chytrý - velmi chytrý - a když chtěl, dovedl být okouzující. V podstatě však byl zlý, a jak stárl, bylo to stále horší, protože si ten krutý rys pěstoval v domnění, že byl klíčem k jeho úspěchu.

A ona mu teď má předložit návrh. Věděla, že sice nějaký určitě moc potřebuje, ale na druhou stranu zuří kvůli Pacinovi a kvůli Martymu a velice snadno by si ten vztek mohl vylít na ní a na její reportáži.

Bude muset postupovat náramně opatrně, pokud se chce jeho zlosti vyhnout a ten námět mu prodat. Musí ten příběh předvést tak, aby dokázala Shenkův vztek a nepřátelství usměrnit tam, kam potřebuje.

Sáhla po notesu a začala si v hrubých obrysech dávat dohromady, co mu řekne.

SPRÁVNÍ BUDOVA

13.04

Casey nastoupila s Richmanem do výtahu ve správní budově. "Tomu nerozumím," začal se vyptávat. "Proč se všichni

tak vztekají na toho Kinga?"

"Protože lže," vybuchla Casey. "Vím moc dobře, že letadlo na pět set stop nad Pacifik nekleslo. To by totiž nikdo nepřežil. K incidentu došlo v sedmatřiceti tisících stopách. Letadlo pokleslo nanejvýš o tři až čtyři tisíce stop. Už i to je dost zlé."

"No a? Snaží se upoutat pozornost. Přípravuje případ pro klienta. Ví, co dělá."

"To opravdu ano."

"Nevyrovnal se s ním Norton někdy v minulosti mimosoudně?"

"Třikrát," přitakala.

Richman pokrčil rameny. "Proč vlastně nejdete před soud, jste-li opravdu tak silní v kramflekách?"

"To sice jsme, jenže soudy jsou velice drahé a následná publicita nám spíš uškodí. Je lacinější dohodnout se mimosoudně a připočítat výdaje za to nestydaté vydírání k ceně letadla. Cenu zaplatí letecké společnosti a vyúčtují ji zákazníkům. Takže nakonec zaplatí cestující o pár dolarů víc za letenku jako jakousi skrytou daň. Daň za soudní spor. Daň za Bradleye Kinga. Tak to na tomhle světě chodí."

Dveře se otevřely ve čtvrtém poschodí. Vystoupili a Casey se spěšně vydala chodbou ke svému oddělení.

"Kam jdeme?" vyzvídal Richman.

"Pro něco velice důležitého, na co jsem zapomněla." Pohlédla na něj. "A vy taky."

NEWSLINE

16.45

Jennifer Maloneová se blížila k Shenkově kanceláři. Cestou minula jeho Stěnu slávy, těsně vedle sebe navěšené fotografie, plakety a diplomy. Fotografie dokumentovaly důvěrné chvíle, prožité ve společnosti bohatých a slavných: Shenk a Reagan na koních, Shenk na jachtě s Cronkitem, Shenk v Southamptonu na softbalovém zápase s Tischem, Shenk a Clinton, Shenk a Ben Bradlee. V nejvzdálenějším rohu visel snímek směšně mladého Shenka s vlasy po ramena, jak kamerou Arriflex filmuje Johna Kennedyho v Oválné pracovně.

Dick Shenk začal svou kariéru v šedesátých letech jako redaktor dokumentaristiky v době, kdy zpravodajská oddělení byla bezprestižními vůdci televizních společností - byla samostatná, měla slušný rozpočet a početné zaměstnance. Byly to velké doby Bílých listů CBS a Zpráv NBC. Shenk, kluk pobíhající s kamerou, se pohyboval přímo uprostřed dění a získával materiál, na kterém opravdu záleželo. S věkem a úspěchy se jeho obzory zúžily. Jeho svět se omezil na víkendovou vilku v Connecticutu a na pískovcový dům v New Yorku. Pokud se někam vypravil, jel limuzínou. Avšak navzdory privilegované výchově, studiu na Yale, navzdory překrásným ex-manželkám, pohodlnému životu a úspěšné kariéře nebyl šedesátiletý Shenk se svým životem spokojen. I když se vozil v limuzíně, připadal si nedoceněný; měl pocit, že se mu nedostává dost uznání ani respektu za to, co dokázal. Slidící kluk s kamerou zestárl v zahořklého kverulanta. A protože měl pocit, že mu byla odepřena úcta, sám ji na oplátku odpíral svému okolí - k němuž se choval zcela cynicky. Ale právě proto Jennifer nepochybovala, že její námět přijme.

Vešla do přední kanceláře a přistoupila k Marianinu psacímu stolu. "Jdete za Dickem?" zeptala se Marian.

"Je u sebe?"

Marian přikývla. "Mám jít s vámi?"

"Budu to potřebovat?" odpověděla Jennifer otázkou a zdvihla obočí.

"No, pije jako duha," pošeptala jí Marian.

"To nevadí, já si s ním poradím," ujistila ji Jennifer.

Dick Shenk jí naslouchal s přivřenými očima a sepjatými špičkami prstů a chvílemi pokyvoval hlavou.

Jennifer probrala navrhovaný námět a vyzdvihla všechny důležité body: incident v Miami, homologaci JAA, let TransPacific, nejistý obchod s Čínou. Nezapomněla na bývalého experta FAA, podle kterého je letadlo zatíženo neodstraněnými projektovými nedostatky, na reportéra, který tvrdí, že firma je špatně řízena a montážní hala je rejdištěm gangů a narkomanů, ani na kontroverzního nového prezidenta, který se snaží popostrčit stagnující obchody. Podala výstižný portrét kdysi hrdé společnosti, která se dnes potýká s problémy.

Připomněla, že společným jménem by měla být Hniloba pod povrchem, a doložila to tvrzením, že špatně vedená společnost vyrábí po léta nekvalitní výrobky. Lidé, kteří o tom něco vědí, protestují, ale společnost nereaguje. FAA je s firmou jedna ruka a netlačí na nápravu. Teď konečně vyjde najevo pravda. Evropa váhá s homologací, Čína se odtahuje, protože letadlo dál vraždí cestující, přesně jak jeho kritici předpovídali. A pak je tu ten videozáznam. Je absolutně úchvatný, ukazuje utrpení cestujících, z nichž někteří na palubě zemřeli. Při pohledu zblízka je všem naprosto jasné, že N-22 je smrtonosná past. Skončila. Dlouho bylo ticho. Pak Shenk otevřel oči.

"Není to zlé," poznamenal.

Usmála se.

"Jak reaguje ta společnost?" zeptal se lenivým hlasem.

"Zazdívají to. Že prý je to bezpečné letadlo, a kdo ho kritizuje, je lhář."

"Přesně to se dalo čekat," potřásl Shenk hlavou. "Americké výrobky jsou příšerné šmejdy." Dick jezdil s BMW, měl švýcarské hodinky, pil francouzská vína a nosil anglické boty. "Nic z toho, co se v téhle zemi vyrobí, nestojí za nic," hekl a sesul se na židli, jako by ho to pomyšlení vyčerpalo. Hlas mu opět zlenivěl a zněl zadumaně: "A co uvádějí jako důkaz?"

"Nic moc," odpověděla Jennifer. "Jeden i druhý incident se pořád vyšetřují."

"Vyšetřovací zprávy budou kdy?"

"Kdoví za kolik týdnů."

"Á." Pomalu kývl hlavou. "Tak tohle se mi líbí. Tohle se mi moc líbí. Tohle je tvrdá a podmanivá žurnalistika - a 60

minut dostane na frak. Minulý měsíc něco blekotali o nebezpečných součástkách v letadlech, ale my máme celé nebezpečné letadlo! Smrtonosná past. Dokonalé! Lidi to vyděsí k smrti."

"Taky myslím," přisvědčila. Nyní už se usmívala od ucha k uchu. Vzal to!

"A moc rád to dám sežrat Hewittovi," prohlásil Dick. Don Hewitt, legendární šéfredaktor 60 minut Shenkovi nedal spát. Neustále měl lepší ohlasy v tisku než on, a to bylo k nesnesení. "Ti idioti," ulevil si. "Vzpomínáš si na ten jejich agresivní pořad o mimosezonních golfových profících?"

Zavrtěla hlavou. "Asi ne."

"Bylo to už dost dávno," připustil Dick. Na chvíli se zamyslel, zíral před sebe a najednou bylo jasné vidět, že u oběda pil jako duha. "No nevádí. Kde jsme to skončili? Máš toho chlapa z FAA, máš reportéra, máš film z Miami. Trhák je to video, s tím pojedeme jako dráha."

"Přesně tak," přikyvovala horlivě.

"Ale CNN ho bude pouštět ve dne v noci," zarazil se. "Příští týden už po tom neštěkne ani pes. Musíme s tím vyjet v sobotu."

"Dobře."

"Máš dvanáct minut," oznámil, otočil se i s židli a prohlížel si barevné pruhy na stěně, představující jednotlivé úseky v produkci, kde bude která moderátorská hvězda. "A máš, hm, Martyho. Dělá ve čtvrtek v Seattlu Billa Gatese; přitáhneme ho v pátek do LA. Budeš ho mít zhruba šest sedm hodin."

"Prima."

Otočil se k ní. "Dej se do toho."

"Bezva," opakovala. "Díky, Dicku."

"Víš jistě, že to stihneš včas?"

Začala si sbírat poznámky. "Věřte mi."

Když už odcházela přes Marianinu kancelář, ještě na ni zavolal: "Hlavně si pamatuj, Jennifer - ne aby se ti z toho vyklubala historka o součástkách! Bláboly o součástkách neberu!"

KO/NORTON

14.21

Casey a Richman vešli do kanceláře KO. Norma už byla zpátky z oběda a zapalovala si novou cigaretu. "Neviděla jste tady videokazetu, Normo?" zeptala se Casey. "Takovou tu malou, osmimilimetrovou?"

"Ale jo," přitakala Norma. "Zapomněla jste ji tuhle večer na stole, tak jsem ji uklidila." Začala kramářit v zásuvce a po chvíli ji vytáhla ven. Pak se obrátila na Richmana. "A vám už dvakrát volal Marder. Máte se mu hned ozvat."

"Dobře," kývl Richman a odešel na druhý konec chodby do své kanceláře. Když zmizel, Norma řekla: "Poslechněte, nějak moc často si povídá s Marderem. Vím to od Eileen."

"Že by se Marder chtěl kamarádit s Nortonovými příbuznými?"

Norma potřásla hlavou. "Přece má za ženu Charleyovu jedinou dceru, propánakrále."

"A co tedy máte na mysli?" uhodila na ni Casey. "Že Richman Marderovi donášší?"

"Je u něj minimálně třikrát denně."

Casey sraštila čelo. "Proč?"

"Dobrá otázka, děvenko. Myslím, že na vás něco šijou."

"Kvůli čemu?"

"Nemám ponětí," prohlásila Norma.

"Jde o ten obchod s Čínou?"

Norma pokrčila rameny. "Nevím. Ale Marder je v celé historii téhle firmy největší odborník na boj zblízka. A umí za sebou dokonale zamést stopy. Vážně bych si na toho kluka, co nám sem nasadil, dala bacha." Nahnula se přes stůl a ztlumila hlas. "Když jsem se vrátila z oběda, nikdo tady nebyl. Kluk si nechal aktovku u sebe v kanceláři, tak jsem do ní nakoukla."

"A?"

"Richman kopíruje všechno, co vidí. Má kopii každé poznámky z vašeho stolu. A oxerovoval si i váš telefonní seznam."

"Cože? K čemu to potřeboval?"

"To si neumím představit," konstatovala Norma. "Ale to není všechno. Taky jsem tam našla jeho pas. V minulých dvou měsících byl pětkrát v Koreji."

"V Koreji?" opakovala Casey.

"Přesně tak, má zlatá. V Soulu. Lítal tam skoro každý týden. Nakrátko. Den nebo dva, ne víc. Nikdy déle než dva dny."

"Ale -"

"A pořád to není všechno. Korejci totiž píšou ke vstupnímu razítku číslo letu. Jenže on měl v pasu místo čísla letu poznávací číslo letadla."

"Letěl soukromým letadlem?"

"Už to tak vypadá."

"Nortonovým?"

Norma zavrtěla hlavou. "Ne. Ptala jsem se na to Alice z letecké služby. V loňském roce ani jedno firemní letadlo v Koreji nebylo. Několik měsíců pendlovala do Pekingu a zase zpátky, ale ne do Koreje."

Casey se zachmuřila.

"A ještě něco," pokračovala Norma. "Mluvila jsem s Lišákem v Soulu. On se to prý doslechl, až když už zase byli pryč, a pěkně se našval, že ho vynechali. Nepozvali ho na jedinou schůzku, kterou tam měli. Bral to jako osobní urážku."

"Co to bylo za schůzky?" nechápala Casey.

"To nikdo neví." Norma se na ni pevně podívala. "Ale před tím klukem si dávejte pozor."

Když jí Richman nakoukl do dveří, seděla u psacího stolu a prohlížela novou hromádku telexů. "Co dál?" zahlaholil vesele.

"Něco tu mám," odpověděla Casey. "Potřebuju, abyste zajel do okresní pobočky FAA k Danu Greenovi pro kopie letového plánu a seznamu posádky TPA 545."

"Copak je už nemáme?"

"Ne, to byly jen předběžné, ale Dan už určitě bude mít ty definitivní. Chci je mít na zítřejší schůzi. Pobočka je v El Segundu."

"V El Segundu? Ale to mi zabere celý zbytek dne."

"Já vím, ale je to důležité."

Zaváhal. "Myslel jsem, že bych vám mohl pomoci mnohem víc, kdybych zůstal tady -"

"Nezdržujte se," přetrhla mu výklady. "A zavolejte mi, až je budete mít."

VIDEO IMAGING V GLENDALE

16.30

Zadní místnost ve firmě Video Imaging v Glendale byla zaplněna řadami hučících počítačů, podsaditých purpurově pruhovaných strojů Silicon Graphics Indigo. Scott Harmon s nohou v sádře pajdal přes kabely, rozházené po podlaze.

"No, teď už to ve vteřince naběhne," sliboval.

Zavedl Casey do střihačské kóje. Byla to středně velká místnost s pohodlnou pohovkou u celé zadní stěny pod filmovými plakáty. Střihačský pult zabíral tři zbývající stěny spolu s třemi monitory, dvěma osciloskopy a několika klávesnicemi. Scott začal ťukat do kláves a mávnutím ruky jí ukázal, kam se má posadit.

"Co je to za materiál?"

"Domácí video."

"Obyčejná super osmička?" Při řeči nespouštěl z očí osciloskop. "Tak to bude. Systém Dolby. Běžný typ."

"Asi ano."

"Dobře. Vypadá to, že tu máme devětačtyřicet minut na šedesátce."

Obrazovka se rozsvítila a Casey uviděla vrcholky hor zahalené v mlze. Kamera přešla na mladého asi třicetiletého Američana, jak jde po cestě a nese na rameni batole. V pozadí byly vidět běžové střechy vesnických domků. "Kde to je?" chtěl vědět Harmon.

Casey pokrčila rameny. "Vypadá to na Čínu. Nemůžeš to popohnat?"

"Jasně."

Obraz se dvěma pruhy statické elektřiny se rychle sunul kupředu. Objevil se malý domek s otevřenými dveřmi, kuchyně, černé hrnce a pánve; otevřený kufr na posteli; nádraží, žena nastupující do vlaku; rušný provoz, patrně v Hongkongu; letištní hala v noci, mladá žena s plačícím a neklidným batoletem na klíně. Potom východ k letadlu, letuška vybírá letenky - "Stop," vykřikla.

Stiskl několik knoflíků a pustil film normální rychlostí. "Tohle potřebuješ?"

"Ano."

Pozorně sledovala, jak žena s dítětem v náruči jde rampou k letadlu. Pak byl střih a video ukazovalo dítě na ženě na klíně. Kamera vyjela vzhůru na ženu, která přehnaně zívala. Byli v letadle, uprostřed letu; v kabině svítila noční světla, okna v pozadí byla černá. Bylo slyšet vytrvalé kvílení proudových motorů.

"No tohle," zvolala užasle Casey. Pozнала ženu, se kterou mluvila v nemocnici. Jak jen se jmenovala? Bude to mít někde v poznámkách.

Harmon pohnul nohou a zavrčel: "Tohle mě odnaučí."

"A co?"

"Lyžovat, kde nemám."

Casey roztržitě přikývla a nespouštěla oči z obrazovky. Kamera se vrátila ke spícímu děcku, pak se obraz zamlžil a posléze zčernal. "To nemoh tu kameru vypnout?" bručel Harmon.

Na dalším úseku proudilo do letadla ostré sluneční světlo. Dítě sedělo na matčině klíně a smálo se. Objevila se dlaň s pohyblivými prsty, která měla přitáhnout jeho pozornost. Mužský hlas říkal: "Sáro., Sáro., zasměj se na tátu. Hezky se zasměj."

Dítě se usmálo od ucha k uchu a zavrňelo.

"Chytrý mrně," prohodil Harmon.

Mužský hlas říkal: "Jakpak se těšíš do Ameriky, Sáro? Táta a máma se tam narodili, víš?"

Holčička zabublala, zamávala ručičkami a hrábla po kameře.

Žena poznamenala něco o tom, že všichni po noci vypadají příšerně, a kamera se obrátila k ní. "A co naše mamina? Těší se domů?"

"Ale Time," bránila se žena a odvracela obličej. "Prosím tě, nech toho."

"Ale no tak, Em. Pověz, na co myslíš?"

Žena odpověděla: "Víš, že po něčem vážně toužím? A snila jsem o tom celé dlouhé měsíce. Nemůžu se dočkat, až si dám cheeseburger."

"Se sójovou omáčkou?"

"To tedy ne. Pravý cheeseburger. S cibulí, rajčaty, salátem, nakládanou zeleninou a majonézou. Hlavně s majonézou. A s francouzskou hořčicí."

Kamera se znovu dívala na dítě, které si strčilo nohu do úst a žvýkalo si prstíčky.

"Chutná? Chutná?" rozesmál se muž. "Tohle je tvoje snídáně, Sáro? Nepočkáš na letušky?"

Vtom žena prudce šklubla hlavou a rozhlížela se kolem dokola. "Co to bylo?" zeptala se polekaně.
"Jen klid, Em," nepřestával se muž smát.
Casey honem řekla: "Tady to zastavte."
Harmon ťukl na tlačítko. Na obrazovce ztuhl polekaný ženin obličej.
"Teď to vraťte o pět sekund."
Na spodku obrazovky naskočilo bílé počítadlo obrázků. Pásek se rozběhl zpět a obrazovku opět přetrhly dva pruhy.
"Dobře, a teď zesilte zvuk."
Mlaskání batolete, ocucávajícího si prstíčky, začalo dunět jako vodopád. Hučení v kabině se změnilo v řev.
"Chutná?" ptal se zkreslený hlas a burácivě se rozchechtal. "To je tvoje snídaně, Sáro? Nepočkáš na letušky?"
Casey špicovala uši na zvuky mezi jednotlivými větami. Snažila se rozeznat zvuky v kabině, tichý hovor okolních cestujících, šustění látek, občasné cinknutí nože nebo vidličky z přední kuchyňky.
A teď ještě něco jiného.
Jiný zvuk?
Žena se prudce ohlédla. "Co to bylo?"
"Kručí," neudržela se Casey.
Nebyla si zcela jistá. Hluk v kabině všechno ostatní přehlušoval. Nahnula se blíž a napínala sluch. Mužský hlas zaburácel: "Jen klid, Em."
Dítě se zachichotalo; ostrý zvuk trhal uši.
Casey zklamaně vrtěla hlavou. Byl tam ten tlumený rachot, nebo ne? Možná by se měli vrátit a poslechnout si to znovu. "Můžete použít akustický filtr?"
Ozval se manžel: "Už jsme skoro doma, brouku."
"Proboha," vydechl Harmon a upřeně zíral na obrazovku.

Na monitoru se najednou všechno otočilo do bizarních úhlů. Dítě klouzalo matce z klína, ale ta je v poslední chvíli zachytila. Kamera se trásla a poskakovala. Cestující křičeli a chytali se opěradel, zatímco letadlo se řítilo střemhlav dolů. Pak se kamera znovu otočila a všichni dopadli na sedadla. Matka seděla celá zhroucená pod vlivem přetížení, měla prověšené tváře a pokleslá ramena a dítě plakalo. Pak muž vykřikl: "Co se to ksakru děje?" Ženu to vyhodilo do vzduchu, ale zapnutý pás ji strhl zpět.
Vtom kamera vyletěla vzhůru a ozvalo se hlasité křupnutí, po kterém se sled obrázků zrychlil. Když se opět ustálil, ukazoval cosi bílého s rovnými čarami. Než si stačila uvědomit, co to může být, kamera se pohnula a Casey měla před sebou pohled zdola na opěradlo křečovitě svírané něčími prsty. Kamera zřejmě spadla do uličky a zabírala zdola, co měla nad sebou. Křik pokračoval.
"Proboha," opakoval Harmon.
Obraz se posunul, zrychlil se, snímal sedadlo za sedadlem. Casey si uvědomila, že kamera klouže po podlaze dozadu, to znamená, že letadlo opět stoupá. Než se však zorientovala, kamera vyletěla do vzduchu.
Beztížný stav, říkala si. Letadlo zřejmě dosáhlo vrcholu stoupání a teď se zase řítí dolů, takže na okamžik nastal stav bez tíže, než -
Kamera letěla dolů, obracela se všemi směry a narážela. Ozvalo se plesk! a na obrazovce se mihla otevřená ústa, zuby. Pak znovu let a dopad na sedadlo, alespoň to tak vypadalo. K čáře se přiblížila velká bota a nakopla ji.
A opět let a znovu klid. Kamera nyní ležela v uličce objektivem k zadní části letadla. Stabilní záběry byly krátké, ale příšerné: ruce a nohy trčící do uličky. Lidé křičeli a drželi se, jak mohli. Kamera okamžitě začala klouzat, tentokrát kupředu.
Letadlo padalo dolů.
Kamera se pohybovala rychleji a rychleji, až narazila do střední přepážky a otočila se objektivem do přední části letadla. Řítila se k tělu, ležícímu v uličce. Postarší Čínanka vzhledla a vtom ji kamera udeřila do čela, odrazila se do vzduchu, několikrát se otočila kolem své osy a zase spadla na zem.
Zblízka zachytila cosi lesklého, podobného sponce na pásku, a zase klouzala po zemi kupředu do předního oddělení, po celou tu dobu však nepřestala natáčet, narazila do dámského střevice v uličce, otočila se a uháněla vpřed.
Dorazila až do přední kuchyňky, kde se na chvíli zastavila. Narazila do ní láhev s vínem, kutálející se po podlaze.
Kamera se zatočila kolem své osy a pak se několikrát překlátila. Obrázky se jen míhaly, jak letěla od kuchyňky až k pilotní kabině.
Dveře byly otevřené; nakrátko zachytila oblohu přes okna pilotní kabiny, pak modrá ramena a čapku; až konečně s řachnutím dopadla na podlahu, zůstala nehybně ležet a ukazovala neměnné šedivé pole.
Po chvíli si Casey uvědomila, že se kamera vzpříčila právě za těmi dveřmi, kde ji našla, a že celou tu dobu natáčela koberec. Nic víc už tam nebylo k vidění, jen šedivá plocha, ale zato bylo slyšet poplašné zařízení, elektronické varování a akustické upozornění "Přetažení. Přetažení." Následovaly další elektronické zvuky a vzrušené výkřiky v čínštině.
"Zastavte to," nařídila.
Harmon zastavil kazetu.
"Prokristovyrány," vydechl potom.

Casey si záznam pustila znovu a potom ještě jednou, zpomaleně. Ale i při pomalém pohybu byla velká část záběrů zaměřených a nerozeznatelných. Neustále si stěžovala: "Nic nevidím. Nevidím, co se tam děje."
Harmon, který si už zvykl, se nabídl: "Jestli máte zájem, udělám vám rozloženou snímkovou analýzu."
"Co je to?"

"Můžeme to pustit přes počítač a interpolovat příliš rychlé snímky."

"Interpolovat?"

"To je tak. Počítač se koukne na první obrázek a na ten následující a vytvoří další, který patří mezi ně. V zásadě jde o bodově mapované rozhodování. Ale zpomalí to -"

"Ne," skočila mu do řeči. "Nechci nic přidaného počítačem. Co jinak můžete zkusit?"

"Můžu obrázky zdvojnásobit nebo i ztrojnásobit. V rychlých místech to sice bude trochu škubat, ale uvidíte aspoň něco. Takhle, podívejte." Našel si úsek, kde kamera poletovala ve výšce, a zpomalil ho. "Teď jsou všechny obrázky zaměřené - protože se pohybuje kamera, ne snímáný objekt. Ale tady, vidíte to? Máte rozeznatelný obraz."

Byl to pohled do zadní části letadla. Cestující padali přes sedadla a jejich paže a nohy vypadaly v tom rychlém snímání jako dlouhé šmouhy.

"To je použitelný snímek," řekl Harmon. Pochopila, co má na mysli. Dokonce i v rychlém pohybu byla kamera dost stabilní, aby přibližně každých deset okének vytvořila použitelný obraz.

"Dobře, tohle udělejte," souhlasila.

"Můžeme udělat ještě víc. Můžeme to poslat -"

Okamžitě odmítavě zavrtěla hlavou. "Za žádných okolností nesmí kazeta opustit tuhle budovu," prohlásila pevně.

"Tak dobře."

"Budu potřebovat dvě kopie," pokračovala. "A nezapomeňte to projet až do konce."

ANALÝZA NALEZENÝCH VĚCÍ V HANGÁRU ČÍSLO 4

17.25

Kolem letadla TransPacitic v hangáru číslo 5 se stále hemžili pracovníci Opravárenského a sanačního servisu. Casey zamířila k dalšímu hangáru v řadě a vešla dovnitř. Tady v prostoru připomínajícím jeskyni pracoval v hlubokém tichu tým Mary Ringerové na analýze nalezených věcí.

Na betonové podlaze ležely pruhy oranžové pásky, která ohraničovala vnitřek N-22. Příčné pruhy vymezovaly hlavní přepážky i rovnoběžné řady sedadel. Tu a tam stála bílá vlaječka v dřevěném podstavci, označující jednotlivé kritické body.

V dvoutmetrové výšce byly napnuty další pruhy, představující strop a zavazadlové schránky. Výsledkem byl přízračný oranžový obrys kabiny pro cestující.

Uvnitř se obezřetně a tiše pohybovalo pět žen. Všechno to byly techničky a psychologky. Pokládaly na zem kousky látky, tašky, kamery, dětské hračky a jiné osobní předměty. Od některých předmětů se táhla modrá páska k jinému místu a označovala, kam se předmět přemístil při nehodě.

Na stěnách hangáru visely obrovské zvětšeniny vnitřku letadla, pořízené v pondělí. Ženy pracovaly zaujatě a téměř mlčky a ukazovaly si přitom na fotografie a na poznámky.

Analýza nalezených věcí už byla téměř hotova. Bylo to poněkud zoufalé úsilí a jen málokdy přineslo užitečnou informaci. Na TPA 545 však oddělení Ringerové nasadili od počátku, protože velké množství raněných znamenalo hrozbu četných žalob. Cestující vlastně ani nevěděli, co se s nimi dělo, a jejich líčení bývala občas hodně divoká. Ringerová se svými spolupracovnicemi dokázala zrekonstruovat pohyby osob a věcí po kabině. Byl to však pomalý a obtížný proces.

Casey zahlédla Mary Ringerovou, tělnatou šedovlasou padesátnici, poblíž zádi letadla a přistoupila k ní. "Jak to vypadá s kamerami, Mary?"

"Říkala jsem si, že to budete chtít vědět." Mary nahlédla do poznámek. "Našly jsme jich celkem devatenáct. Třináct obyčejných bez zvuku a šest videokamer. Z těch třinácti se pět rozbilo a film byl exponovaný. Ve dvou dalších filmů vůbec nebyl. Zbylé filmy jsme vyvolaly a na třech z nich byly záběry z doby před nehodou. Ty používáme k rozmístění pasažérů, protože od TransPacitic jsme je pořád nedostaly."

"A videokamery?"

"Moment, podívám se." Zahloubala se do poznámek a povzdychla si. "Šest videokamer, dvě se záběry z paluby letadla, žádná ale neběžela při nehodě. Slyšela jsem o tom videu v televizi. Nevím, odkud může být. Ten cestující si ho po přistání v LA musel odnést."

"Zřejmě ano."

"Co ten digitální zapisovač dat? Opravdu nutně potřebujeme -"

"Vy a deset dalších," přikývla Casey. "Pracuju na tom." Rozhlédla se po naznačené zádi a pohled jí padl na čapku, ležící v rohu na betonu. "Nebylo na ní jméno?"

"Jo, vevnitř," odpověděla Mary. "Něco jako Zen Čing, myslím. Nechala jsem si to přečíst."

"Od koho?"

"Od Eileen Hanové od Mardera. Čte a píše hovorovou čínštinou, občas nám vypomůže. Proč?"

"Jen tak, nic důležitého," vymluvila se a zamířila ke dveřím.

"Potřebujeme ten zapisovač, Casey," naléhala Mary.

"Já vím," opáčila Casey. "Já vím."

Zavolala Normě. "Kdo by mi mohl přeložit něco z čínštiny?"

"Myslíte kromě Eileen?"

"Přesně tak. Kromě ní." Měla neodbytný pocit, že by to měla udržet co nejdál od Marderovy kanceláře.

"Podívám se," odvětila Norma. "A co třeba Ellen Fongová z účtárny? Pracovala jako překladatelka pro FAA."

"Nedělá její manžel v konstrukci u Dohertyho?"

"To jo, ale Ellen je diskrétní."
"Víte to jistě?"
"To tedy vím," odsekla nerudně Norma.

BUDOVA ČÍSLO 102 / ÚČTÁRNA 17.50

Vypravila se do účtárny, která sídlila v suterénu budovy číslo 102, a dorazila tam krátce před šestou. Ellen se právě chystala k odchodu.

"Něco od vás potřebuju, Ellen," oslovila ji.
"Jasně." Ellen byla neustále veselá čtyřicátnice, matka tří dětí.
"Nepracovala jste kdysi pro FAA jako překladatelka?"
"To už je strašně dávno," namítla Ellen.
"Potřebovala bych něco přeložit."
"Casey, je spousta mnohem lepších překladatelů -"
"Ale já bych byla radši, kdybyste se toho ujala vy," trvala na svém Casey. "Je to důvěrné."
Podala Ellen pásku. "Potřebuju hlasy z posledních devíti minut."
"Tak dobře."
"A ocenila bych, kdybyste o tom nikomu neříkala."
"Ani Billovi?" Bill byl její manžel.
Casey přikývla. "Je to problém?"
"Vůbec ne." Pohlédla na pásku, kterou držela v ruce. "Kdy?"
"Zítřka? Nejpozději v pátek?"
"Budete to mít," slíbila Ellen Fongová.

ZVUKOVÁ LABORATOŘ NORTONU 17.55

Druhou kopii pásky odnesla Casey do zvukové laboratoře v zadním traktu budovy číslo 24. Vedl ji bývalý pracovník CIA z Omahy, geniální elektronický šilenec Jay Ziegler, který si sám postavil soupravu akustických filtrů i playbacková zařízení, protože nevěřil, že by to někdo jiný dokázal udělat podle jeho představ.

Norton laboratoř zřídil, aby pomohl vládním úřadům s interpretací pásek ze zapisovače hlasů z kabiny posádky. Po každé nehodě si je vláda vzala a ve Washingtonu provedla jejich analýzu. Důvodem pro takový postup byla nutnost zabránit, aby před uzavřením vyšetřování nepronikly žádné zjištěné informace do tisku. Ačkoli však vládní úřady disponovaly kvalifikovaným personálem, který dokázal pásky přepsat, vlastní interpretace zvuků - alarmů a akustických výstrah - jim činila potíže. Zvuky patřily k Nortonovým systémům, a proto si na jejich analýzu Norton vybudoval laboratoř.

Těžké zvukotěsné dveře byly jako vždy zamčené. Casey na ně energicky zabušila. Po delší době hlas z reproduktoru vyštlkl: "Heslo."

"Tady je Casey Singletonová, Jayi."

"Udejte heslo."

"Jayi, propána, otevřete ty dveře."

Cvaklo to a bylo ticho. Čekala. Těžké dveře se pootevřely. Skulinou viděla Jaye Zieglera s vlasy po ramena a v tmavých brýlích. "A jo, dobře," konstatoval. "Tak pojdte dál, Singletonová. Jste prověřená."

Otevřel dveře o malinko víc. Protáhla se kolem něj do setmělé místnosti. Ziegler okamžitě dveře zase přibouchl a zajistil postupně třemi zástrčkami.

"Příště raději předem zavolejte, Singletonová. Naše linka je bezpečná. Čtvrtý stupeň utajení."

"Omlouvám se, Jayi, ale něco se stalo."

"Na bezpečnosti musí záležet všem."

Pohlédl na magnetický pás, který mu podávala. "Vida, jednopalcový magnetický, Singletonová. Tohle tady moc často nevidíme."

"Můžete ho přehrát?"

Ziegler přikývl. "Já přehraju všechno, Singletonová. Všechno, co nám předhodíte." Vložil pásku na vodorovnou cívku a navlékl ji. Potom se ohlédl přes rameno. "Jste prověřená? Smíte znát obsah?"

"Ta páska je moje, Jayi."

"Jen jsem se ptal."

Spustila: "Měla bych vám povědět, že tahle páska -"

"Vůbec nic mi neříkejte, Singletonová. Tak to bude lepší."

Na pultech kolem zablikaly osciloskopy a naskočily na nich zelené čáry. Pásek se přehrával. "Tak jo. Máme tady vyšší osmičkovou zvukovou stopu v systému Dolby D, to vypadá jako amatérská videokamera." mumlal Ziegler. Z reproduktoru se ozývalo rytmické skřípání. Ziegler nespouštěl zrak z monitorů. Na některých začala naskakovat podivná data, podobná barevným lesklým korálkům na nitě, a vytvářela trojrozměrné modely zvuku. Programy rovněž produkovaly zlomky s různou frekvencí. "Kroky," oznámil Ziegler. "Gumové podrážky na trávě nebo měkké hlině. Venkov, neozývá se nic městského. Kroky pravděpodobně mužské. A, hm, poněkud z rytmu, ten člověk asi něco nese. Nic těžkého. Ale pořád je z rovnováhy."

Casey si vzpomněla, že na začátku jde po pěšině směrem od čínské vesnice muž a na rameni nese dítě.

"Máte pravdu," přiznala užasle.
Zacvrlikalo to - zřejmě ptačí zpěv. "Počkat, počkat," zarazil se Ziegler a stiskl několik tlačítek. Cvrlikání se opakovalo znovu a znovu a korálky na nitce skákaly nahoru dolů. "To jsem blázen," řekl konečně Ziegler. "Nemám to v databázi. Cizina?"
"Čína."
"A jo. No, nemůžu tady mít všechno."
Kroky pokračovaly. Zavanul vítr. Mužský hlas řekl: "Usnula."
Ziegler spustil: "Američan, výška stotřiasmdesát až stopětaosmdesát, mezi třiceti až čtyřiceti."
Casey opět obdivně přikývla.
Stiskl tlačítko a na jednom monitoru se objevil muž jdoucí po pěšině. Zastavil pásek. "Tak jo. A co tady vlastně dělám?"
Casey ho informovala: "Posledních devět minut bylo natočeno při letu 545. Tahle kamera zaznamenala celý incident."
"Ale ale," zammul si Ziegler ruce. "To vypadá zajímavě."
"Chci vědět, jaké neobvyklé zvuky z doby těsně před nehodou dokážete zachytit. Jde mi o -"
"Nic mi neříkejte," zarazil ji zdviženou dlaní. "Nechci to vědět. Chci se na to dívat nezaujatě."
"Kdy byste mohl něco mít?"
"Za dvacet hodin," slíbil Ziegler a podíval se na hodinky. "Zítřa odpoledne."
"Dobře. A Jayi? Ocenila bych, kdybyste si ten pásek nechal pro sebe."
Ziegler ji obdařil bezvýrazným pohledem a nechápavě opáčil: "Jaký pásek?"

KO

18.10

Něco málo po šesté hodině Casey už zase seděla u svého psacího stolu. Čekala tu na ni další nadílka telexů.

OD: S. NIETO, LIS,VANC

PRO: C. SINGLETONOVOU, KO/KRH

PILOT ZAN PING.VE VANC. VŠEOB. NEMOCNICI MÁ POOPERAČNÍ KOMPLIKACE, PODLE SDĚLENÍ NEMOCNICE JE V BEZVĚDOMÍ, ALE STABILIZOVÁN. ZÁSTUPCE TRANSPACIFIC MIKE LEE BYL DNES V NEMOCNICI. POKUSÍM SE PILOTA NAVŠTÍVIT ZÍTRA, ZJIŠTÍM, JAKÝ JE JEHO STAV, A PODLE MOŽNOSTI S NÍM PROMLUVÍM.

"Normo, připomeňte mi, abych zítřa zatelefonovala do Vancouveru," zavolala.
"Už si to píšu," odpověděla Norma. "Mimochodem, přišlo vám tohle." Podala Casey fax.
Byl to jen jeden list a vypadalo to jako stránka vytržená z reklamního magazínu společnosti TransPacific. Titulek hlásal: "Zaměstnanec měsíce", a pod ním byl tmavý a těžko rozeznatelný snímek.
Pod fotografií byl text: "Kapitán John Žen Čang, hlavní pilot TransPacific Airlines, byl vyhlášen zaměstnancem měsíce. Otec kapitána Čanga byl pilot a John sám létá už dvacet let, z toho sedm pro TransPacific. Pokud nesedí v pilotní kabině, rád jezdí na kole a hraje golf. Zde byl zachycen při odpočinku na ostrově Lantan s manželkou Sun a dětmi Erikou a Tomem."
Casey se zamračila. "Co to má být?"
"Mě se neptejte," odušila Norma.
"Odkud to přišlo?" Nahoře na stránce bylo číslo odesílatele, ale žádné jméno.
"Z krámků na La Tijera," odpověděla Norma.
"To je u letiště," vzpomněla si Casey.
"Ano. Je to rušné místo, takže nemají ani potuchy, kdo to posílal."
Casey chvíli na snímek civěla. "A je to z reklamního magazínu z letadla?"
"Jo, je to magazín TransPacific, ale ne z tohoto měsíce. Vytahali totiž všechno z kapes na sedadlech - no, víte, co myslím, karty s bezpečnostními pokyny, blinkací pytlíky, oznámení pro cestující, reklamní magazíny - a poslali to sem. Ale tahle stránka v tom čísle nebyla."
"Můžeme dostat nějaká starší čísla?"
"Dělám na tom."
"Ráda bych si tu fotku pořádně prohlédla," dodala Casey.
"To jsem si myslela," řekla suše Norma.
Casey se vrátila k papírům na svém stole.

OD: T. Korman, PODPORA VÝROBY

PRO: C. Singletonovou, KO/KRH

Dotáhli jsme do konce konstrukční parametry virtuálního průhledového zobrazovače k N-22 pro účely pozemního personálu v našich i zahraničních opravárenských stanicích. Přehrávač CD-ROM se nyní přicvakne k opasku a zobrazovací brýle mají mnohem nižší váhu. Zařízení umožní personálu údržby projet příručky 12A/102-12A/406, včetně znázornění diagramů a součástek. Zítřa rozdáme prototypy k posouzení. Výroba začne 1. 5.

Virtuální průhledový zobrazovač byl výsledkem nepřetržitého úsilí Nortonu pomáhat zákazníkům ve zdokonalování údržby. Výrobci letadel totiž už dávno přišli na to, že většinu provozních problémů má na svědomí právě nedostatečná údržba. Dopravní letadlo při správném ošetřování může létat celá desetiletí; některým Nortonům N-5 už je šedesát a stále jsou v provozu. Naopak nevhodně udržované letadlo se může v několika minutách dostat do problémů - nebo se rovnou zřítit. Pod finančním tlakem, který vyvolala deregulace, letecké společnosti snižují počty zaměstnanců, počítají v to i údržbářské čety. Rovněž zkracují celkový čas k odbavení před dalším startem, takže doba, kterou letadlo stráví na zemi, se v některých případech zkrátí ze dvou hodin na necelých dvacet minut. To všechno vyvíjí obrovský tlak na údržbářské čety. V Nortonu, stejně jako u Boeinga nebo Douglassa, si uvědomili, že je v jejich zájmu pomoci zvyšovat efektivnost práce těchto čet. Proto byl virtuální zobrazovač dat, který na vnitřní straně brýlí promítal obsah opravářské příručky, tak důležitý.

Casey pokračovala v prohlížení pošty.

Vzala do ruky týdenní výčet závad součástek, který sestavovali, aby FAA mohl problémy se součástkami spojené účinněji vyšetřit. Žádná závada z minulého týdne nebyla závažná. Vypadlý motorkompresor, porouchaný měřič parametrů motoru, kontrolka chybně avizovala ucpání olejového filtru, chybná funkce indikátoru přehřátí paliva. Byly tu ještě další dlouhodobé zprávy KRH o minulých incidentech. Podpora výroby prověřovala letadla, kde došlo k incidentu, každé dva týdny celých příštích šest měsíců, aby měla jistotu, že opatření, která KRH přijala, byla správná a že letadlo žádné další problémy nemá. Po uplynutí této doby vydali konečnou zprávu podobnou té, která právě ležela před ní.

ZPRÁVA O LETECKÉM NEŠTĚSTÍ

DŮVĚRNÉ INFORMACE - POUZE K INTERNÍMU POUŽITÍ

ZPRÁVA Č. KRH-8-2776 DNEŠNÍ DATUM: 08. DUBNA
TYP: N-20 DAT. INCIDENTU: 04. BŘEZNA
PROV.: JET ATLANTIC NFA VÝR. Č.: 1 280
NAHL.: J. RAMONES, LIS. MÍSTO: PS PORTUGAL.
REF. Č.: a) ANV-SVC-08774/ADH
VĚC: ZÁVADA NA KOLE HLAVNÍHO PODVOZKU PŘI STARTU

POPIS UDÁLOSTI:

Bylo oznámeno, že v průběhu startovacího rozjezdu se ozval alarm "kolo se netočí" a osádka letadla zrušila start. Pneumatiky na předním podvozku praskly a kolo začalo hořet. Požár okamžitě uhasily hasičské vozy na zemi. Cestující a posádka opustili letadlo po evakuačních skluzech. Žádné zranění nebylo hlášeno.

PŘIJATÁ OPATŘENÍ:

Prohlídka letadla odhalila tato poškození:

1. Obě vztlakové klapky utrpěly značná poškození.
2. Motor č. 1 vykazoval poškození v důsledku velkého nánosu sazí.
3. Menší poškození proudnicového závěsu vnitřní vztlakové klapky.
4. Kolo č. 2 bylo splasklé a přibližně třicet procent ho chybělo. Osa ani píst nebyly poškozeny.

Prozkoumání lidského faktoru odhalilo toto:

1. Postup posádky vyžaduje dodatečné vyšetřování dopravce.
2. Zahraniční postupy oprav vyžadují dodatečné vyšetřování dopravce.

Na letadle právě probíhají opravy. Letecká společnost přijímá vnitřní opatření.

David Levine
Technologická koordinace
Podpora výroby
Norton Aircraft, a. s.
Burbank, Kalifornie

Závěrečné zprávy se pokaždé formulovaly takto diplomaticky. Casey však dobře věděla, co se v tomhle případě stalo. Pozemní personál si počínal tak nejapně, že se přední kolo při startu zablokovalo a popraskaly mu pneumatiky. Nechybělo mnoho a mohl to být velmi vážný incident. Ale to zpráva neřekla, to si člověk musel najít mezi řádky. Problém zavinila letecká společnost, jenže ta byla mimo jiné také zákazník - a do zákazníka se nekope. Casey věděla, že let 545 TransPacific bude nakonec zhodnocen stejně diplomaticky. Ale do té doby toho musí ještě moc stihnout.

Norma se vrátila a oznámila jí: "Kancelář TransPacific je zavřená. Budu ten magazín shánět zítra."

"Dobře."

"Holčičko zlatá."
"Copak?"
"Jděte domů."
Vzdychla si: "Máte pravdu, Normo."
"A trochu si odpočiňte, ano?"

GLENDALE
21.15

Dcera jí nechala na záznamníku vzkaz, že přespí u Amy a že s tím táta souhlasí. Casey z toho nebyla zrovna nadšená, nezdálo se jí to ve všední den správné, protože Allison se určitě nevyspí, ale nemohla s tím nic dělat. Vlezla si do postele a Allisoninu fotku si otočila na nočním stolku tak, aby na ni viděla. Pak se vrátila k práci. Probírala magnetofonové pásky z TPA 545 a kontrolovala mezilehlé souřadnice u každého úseku letu s přepisy rádiových rozhovorů s Honolulu a s Oaklandem, když zazvonil telefon.

"Casey Singletonová."

"Ahoj, Casey. Tady je John Marder."

Posadila se. Domů jí Marder ještě nikdy nevolal. Pohlédla na hodiny, bylo skoro čtvrt na deset.

Marder si odkašlal. "Zrovna mi volal Benson z tiskového odboru. Obrátili se na něj z televizního zpravodajství, prý chtějí natáčet v závodě. Poslal je k čertu."

"Aha." Byl to běžný postup, novináři neměli do závodu přístup.

"Pak se mu ozvala redaktorka toho pořadu Newsline, nějaká Maloneová. Tvrdila, že Newsline žádá o vstup do závodu, a naléhala, abychom je vpustili. Byla velice neodbytná a sebevědomá. Řekl jí, ať to pustí z hlavy."

"Aha."

"Prý jí to řekl slušně."

"Hm." Čekala, co přijde dál.

"Ta Maloneová tvrdila, že dělá reportáž o N-22 a že chce natočit rozhovor s prezidentem. Benson jí řekl, že Edgerton je mimo Spojené státy a není k dosažení."

"Hm."

"Nakonec dodala, abychom její žádost ještě zvážili, protože se chce v té reportáži soustředit na problémy bezpečnosti leteckého provozu. Že ve dvou dnech došlo u našeho letadla ke dvěma nehodám, k poruše motoru a k samovolnému vysunutí slotů, a několik cestujících přitom zahynulo. Že mluvila s našimi kritiky - nejmenovala nikoho, ale to si snadno domyslím -, ale chtěla prý dát prezidentovi šanci obhájit firmu."

Casey si vzdychla.

Marder pokračoval: "Benson jí slíbil rozhovor s prezidentem na příští týden, ale ona na to, že by to bylo zbytečné, protože ta reportáž poběží už tenhle víkend."

"Tenhle víkend?"

"Přesně tak. Nemohlo to přijít v horší dobu. Den před mým odletem do Číny. Je to velice populární pořad. Uvidí to celá Amerika, aby do toho hrombacil."

"To tedy ano," přisvědčila.

"Ta ženská pak řekla, že chce být spravedlivá a že to vždycky vypadá špatně, když firma dělá mrtvého brouka. Takže když v Newsline nemůže promluvit prezident, snad by se mohl uvolit nějaký jiný vysoký představitel."

"Aha."

"Takže ta kačena přijde ráno ke mně do kanceláře," uzavřel Marder.

"S kamerou?" chtěla vědět Casey.

"Ne, to ne. Jde jí jen o naše názory, bez kamery. Ale bude se to týkat vyšetřování KRH, tak si myslím, abys tam radši přišla taky."

"Samozřejmě."

"Jak se mi to jeví, chtějí odvysílat o N-22 něco dost ošklivého. To ten zatracený film na CNN. Ten to všechno začal. Jsme zkrátka v tom, Casey. Musíme to zvládnout, jak nejlíp to půjde."

"Budu tam," slíbila.

ČTVRTEK

HOTEL AIRPORT MARINA
6.30

Jennifer Maloneovou probudilo nevtíravé, ale vytrvalé bzučení budíku. Vypnula je, ohlédla se na opálené mužské rameno vedle sebe a pocítila nával nevole. S kaskadérem z televizního seriálu se seznámila před několika měsíci. Měl drsný obličej, pohledné svalnaté tělo a v posteli byl úžasný, ale kruci, já prostě nesnáším, když mi tu chlap zůstane do rána. Zdvořile to naznačila, když skončili podruhé. Jenže on se převálil na druhou stranu a usnul. A teď tady leží a přišerně chrápe.

Nenáviděla probuzení vedle muže. Nenáviděla na tom úplně všechno, zvuk jejich dýchání, pach jejich kůže, mastné vlasy na polštáři. Sebepritažlivější a sebeskvělejší muži, kteří jí při svíčkách vyráželi dech, vypadali nazítří ráno jako rozměklé velryby uvízlé na mělčině.

Ti chlapi nějak nechápou, kde je jejich místo. Přijdou si, dostanou, co chtějí, ona si taky přijde na své, všichni jsou spokojeni. Tak proč potom, kruci, nejdou domů?

Zavolala mu z letadla. Ahoj, budu ve městě, co máš dnes večer? A on bez zaváhání odpověděl: Tebe. To jí ohromně vyhovovalo. Bylo to docela legrační. Seděla vedle nějakého účetního, který celou dobu nezvedl hlavu od laptopu, a v duchu slyšela: Dneska ti to udělám v každém pokoji toho tvého apartmá.

A k jeho chvály budiž řečeno, že to splnil. Není to žádný Einstein, tenhle hoch, ale má spoustu energie, té ryzí kalifornské fyzické energie, s kterou se v New Yorku člověk jaktěživ nepotká. Nebyl důvod si o něčem povídat. Šlo jen o to jedno.

Ale teď, když do oken svítí slunce.

Krucinál.

Vstala z postele, a jak přecházela do šatny najít si něco na sebe, ucítila na těle studený klimatizovaný vzduch. Věděla, že bude mít co dělat s hodně konvenčními lidmi, a rozhodla se proto pro džínsy, bílé tričko a modelové námořnické sako. Odnesla oblečení do koupelny a pustila sprchu. Než se voda ohřála, zavolala kameramanovi, aby na ni se štábem čekal za hodinu dole v hale.

Sprchovala se a přitom přemýšlela, co ji ten den čeká. V devět Barker. Natočí ho krátce na pozadí letiště, aby ho trochu rozehrála. Zbytek dodělají v jeho kanceláři.

Pak ten reportér Rogers. Na jeho redakci v Orange County nebude čas. Začnou v Burbanku, další letiště, jiný vzhled.

Bude mluvit o Nortonu a jeho budovy bude mít za zády.

Pak v poledne přijde na řadu ten člověk od Nortona. V té době už bude znát argumenty těch dvou a bude v jejich silách vyděsit ho natolik, aby ji pustil k prezidentovi.

A potom, co tam má dál? Ten stíhač sanitek přijde na řadu později a jenom na chvilku. V pátek někdo z FAA, aby se to vyrovnalo. Po něm někdo z Nortonu. Pak natočí Martyho vstup před Nortonom; scénář nemá připravený, ale to nevadí, jde jen o úvod a zbytek bude namluvený komentář. Pak doprovodné záběry, jak cestující nastupují do letadla vstříc strašlivému osudu. Nějaké starty a přistání a vzápětí pár šňavnatých záběrů z některé katastrofy. A bude to mít v kupě. Tahle reportáž lidi chytne, radovala se a zastavila sprchu. Vadí jí už jenom jedno.

Ten ztracený otrapa, který se jí válí v posteli.

Proč nešel domů?

KO

6.40

Když Casey vstoupila do svého oddělení, Norma vzhledla a mlčky ukázala na opačný konec chodby.

Casey se zatvářila nechápavě.

Norma netrpělivě trhla palcem. "Když jsem ráno dorazila, už tady byl. Telefonoval celou hodinu. Ivánek náš je najednou čilost sama."

Casey se za ním vydala. Když došla ke dveřím, zaslechla, jak Richman říká: "Rozhodně ne. Jsme přesvědčeni, že to dopadne přesně tak, jak tvrdíme. Ne. Ne. Vím to jistě. Nemá o tom šajn. Ani sebemenší ponětí."

Strčila hlavu do dveří.

Richman se zakláníl na židli a nohy měl na stole. Když ji uviděl, škulb sebou a spěšně zakryl mluvítko. "Hned k vám přijdu."

"Dobře." Vrátila se do své kanceláře a probírala papíry. Nechtěla, aby se kolem ní motal. Musím ho zase někam poslat, umínila si.

"Dobré jitro," zahlaholil ve dveřích. Usmíval se od ucha k uchu a zářil dobrou náladou. "Donesl jsem ty papíry z FAA, co jste chtěla. Dal jsem vám je na stůl."

"Děkuji vám. Dnes dojdete do kanceláře TransPacific."

"TransPacific? Není to na letišti?"

"Myslím, že jsou v centru Los Angeles. Norma vám dá adresu. Chci, abyste odtamtud donesl starší čísla jejich reklamních magazínů. Ta nejstarší, jaká najdou. Alespoň rok stará."

"Až tam?" zpěchoval se Richman. "Nemůžeme poslat poslíčka?"

"Spěchá to," namítla Casey.

"Ale to zmeškám KRH."

"Tam vás nepotřebujeme. Zato ty magazíny musím mít co nejdřív."

"Reklamní magazíny? A na co?"

"Seberte se a jedte, Bobe," opakovala pevně.

Křivě se usmál. "Nechcete se mě náhodou zbavit, že ne?"

"Vyzvedněte ty magazíny, dejte je Normě a pak mi zavolejte."

BITEVNÍ SÁL

7.30

John Marder měl zpoždění. Vdupal do místnosti s podrážděným a roztržitým výrazem v obličeji a praštil sebou na židli.

"Tak se do toho dáme," zahučel. "Jak jsme s tou pětsetpětačtyřicítkou daleko? Zapisovač?"

"Zatím nic," ozvala se Casey.

"Nutně ty údaje potřebujeme - musíš to z nich dostat, Casey. Konstrukce?"

"Když to je těžké, opravdu velice těžké," kňoural žalostně Doherty. "Pořád mi nejde z hlavy ten jistící kolík. Myslím, že si musíme dávat mnohem větší -"

"Dougou," přerušil ho Marder. "Už jsem ti přece slíbil, že to při letové zkoušce ověříme. A teď dál - co hydraulika?"

"Ta je v cajku."

"Potrubí?"

"Paráda. Ovšem při normální teplotě. Úplně jistě to budem vědět až po prostoupení chladem."

"Dobře. To se taky udělá při letové zkoušce. Elektrika?"

Ron oznámil: "Na dnešní noc jsme připravili zkoušku všech obvodů, začneme v šest a pojedeme až do rána. Pokud tam něco hapruje, ráno to budeme vědět."

"Máte nějaké podezření?"

"Jen na ty polohové senzory v pravém křídle."

"Zkoušeli jste jejich funkci?"

"Ano, a zdá se, že šlapou normálně. Samozřejmě pokud je třeba prověřit je zgruntu, musíme je vymontovat z křídla, a to by znamenalo -"

"Příšerné zdržení," doplnil Marder. "Nechte to plavat. Pohonná jednotka?"

"Super," ozval se Kenny Burne. "Motory jsou v pohodě. Pár uzávěrů na nich bylo vobraceně. A taky máme padělaný pouzdro vobraceče tahu. Ale nic z toho tu nehodu nezavinilo."

"Prima. Škrtneme pohonnou jednotku. Avionika?"

Trung odpověděl: "Avionika je v normě."

"Co autopilot? Jak se s ním ten pilot pral?"

"Autopilot je v pořádku."

"Aha." Marder se rozhlédl po místnosti. "Takže nemáme nic, je to tak? Po dvaasedmdesáti hodinách vyšetřování nemáme ani náznak, co se na pětsetpětačtyřicetce mohlo stát? Tohle mi chcete naznačit?"

Nad stolem se rozhostilo ticho.

"Prokristapána," zařval Marder. "Copak to nechápete, lidi? Tahle zatracená věc se musí vyřešit!"

BULVÁR SEPULVEDA

10.10

Fred Barker představoval řešení všech jejích problémů.

Pro začátek ho Jennifer chtěla natočit cestou do zaměstnání. Úvodní komentář namluví Marty mimo obraz ("Hovořili jsme s Frederickem Barkerem, někdejší vysokým představitelem FAA, nyní kontroverzním bojovníkem za leteckou bezpečnost"). Barker jim navrhl místo na bulváru Sepulveda, odkud bylo dobře vidět na všechny startovací a přistávací dráhy jižní části Mezinárodního letiště v Los Angeles. Bylo to dokonalé a Barker nezapomněl připomenout, že tady dosud žádný televizní štáb nefilmoval.

Potom potřebovala několik záběrů Barkera při práci, opět s namluveným komentářem mimo obraz ("Od svého odchodu z FAA se Barker neúnavně snaží obracet pozornost veřejnosti ke špatně vyprojektovaným typům letadel - a především k projektu N-22"). Barker navrhl jeden roh své kanceláře, kde se posadil k psacímu stolu pokrytému odborně působícími písemnostmi a před kamerou v nich listoval. Za sebou měl knihovnu s tlustými brožurami FAA.

Mimo to potřebovala základní cancy, natolik podrobně, aby se s nimi nemusel při vlastním interview Reardon zdržovat, protože na to nebude čas. Barker byl svolný i s tím. Věděl, kde se vypíná klimatizace, lednička, telefon a další zdroje hluku, které by natáčení rušily. Měl také připravené video, aby se na něm mohl pustit film od CNN o letu 545, který měl okomentovat. Mohli použít jeho televizi, studiový trinitron, protože stála v tmavém rohu. Měla V-konektor, takže se mohli napojit přímo na video a synchronizovat jeho komentář. Barker používal jednopalcový pásek, a kvalita obrazu byla tudíž vynikající. Měl dokonce velký model N-22 s pohyblivými díly na křídlech a na ocase, na kterém hodlal demonstrovat, co se v letadle přihodilo. Model stál na stojánku na jeho stole a nevypadal jako hračka. Sám Barker byl také vhodně oblečený - s vázankou, ale bez saka vypadal jako inženýr a působil autoritativně.

Před kamerou si počínal velice dobře. Nepoužíval žargon a odpovídal stručně. Zřejmě pochopil, jak se bude pásek stříhat, protože jí ani jednou nezkomplikoval situaci. Kupříkladu nesáhl po modelu letadla uprostřed odpovědi. Nejprve odpověděl a potom dodal: "Teď bych vám to ukázal na modelu." Když přikývla, zopakoval předešlou odpověď a přitom držel model v ruce. Všechno prováděl hladce, bez nemotornosti a zbytečných pohybů.

Měl pochopitelně spoustu zkušeností, nejen z televize, ale také ze soudních síní. Jediný problém shledávala v tom, že nedokáže dát najevo žádný silný cit - šok ani rozhořčení. Právě naopak, tónem hlasu, chováním i výrazem obličeje dával najevo hluboké politování. Je opravdu smutné, že k něčemu takovému došlo. Škoda že se nepodnikly kroky k nápravě. Mrzí ho, že mu příslušné úřady nevěnovaly po celá ta léta pozornost.

"V minulých letech došlo u tohoto letadla k osmi závadám na slotech," vysvětloval. Zdvihl si model k obličeji a otočil ho tak, aby neodrážel světlo reflektorů. "Tohle jsou sloty." Ukázal na posuvný panel na křídle a vytáhl ho. Odsunul ruku a zeptal se: "Můžete jít na detail? Berete to na široko?"

"Nestihl jsem to," odpověděl kameraman. "Můžete to zopakovat?"

"Jistě. Jak široko to chcete?"

"Dvě T," řekl kameraman.

Barker přikývl. Chvilí mlčel a potom spustil znovu. "V minulých letech došlo u tohoto letadla k osmi závadám slotů." Zdvihl tentokrát už správně otočený model. "Tohle jsou sloty." Vytáhl posuvný panel z křídla. Potom znovu udělal pauzu.

"Mám to," ohlásil kameraman.

Barker pokračoval: "Sloty se vysouvají pouze při startu a přistání. Za letu jsou sklopené na křídlo. Je však známo, že u Nortonu N-22 se vysouvají za letu samy od sebe. Je to projektová chyba." Další odmlka. "Teď ukážu, co se stalo, takže byste asi měli mít v záběru celé letadlo."

"Najíždím," odpověděl kameraman.

Barker chvíli trpělivě čekal a potom pokračoval: "Důsledkem této projektové chyby je, že jakmile se sloty vysunou, letadlo se obrátí přídí vzhůru a začne ztrácet rychlost." Lehce model zaklonil. "V té chvíli je prakticky neovladatelné. Pokud se je pilot pokusí srovnat, letadlo to přežene a začne padat střemhlav. Pilot to opět srovná, aby zamezil pádu. Následuje stoupání, po něm pád a opět výstup. Právě to se přihodilo při letu 545. Proto ti lidé zemřeli."

Barker zmlkl.

"Tím jsem s modelem skončil," oznámil. "Položím ho zpátky na stůl."

"Prima," ozvala se Jennifer. Sledovala Barkera v monitoru na podlaze a napadlo ji, že jí možná nepůjde dobře přestříhnout z širšího záběru na to, jak odkládá model na stůl. Vlastně by spíš potřebovala několik -

Barker opakoval: "Následuje stoupání, po něm pád a opět výstup. Právě to se přihodilo při letu 545. Proto ti lidé zemřeli." Se soustrastným výrazem ve tváři model postavil na stůl. A ačkoli to učinil velmi jemně, samotné gesto naznačilo náraz o zem.

Jennifer si nedělala iluze o tom, co má před sebou. To nebylo interview, ale herecký výkon. Informovaný přístup však poslední dobou nebyl žádnou vzácností. Stále víc a víc lidí začínalo chápat úhel kamery a střihové sekvence. Občas se některý vysoký činitel přihnál i dokonale nalíčený pro kameru. Zpočátku to pracovníky televize zaráželo, ale postupně si na to zvykli. Času byl vždycky velký nedostatek, neustále chvátali z jednoho místa na druhé, a proto připravený subjekt znamenal ulehčení jejich práce.

Ale jen proto, že nedělá potíže a ví, jak to při natáčení chodí, ho nehodlá pustit bez malého šťourání. Poslední, co musela dnes udělat, bylo natočit základní úvodní otázky pro případ, že by Martymu nezbyl čas, nebo na ně zapomněl.

Oslovila ho: "Pane Barkere?"

"Ano?" Otočil se k ní.

"Jak to vypadá?" zeptala se kameramana.

"Je to moc naširoko. Jděte blíž ke kameře."

Jennifer si posunula židli těsně za objektiv kamery. Barker se pootočil, aby na ni viděl.

"Teď je to dobrý."

"Vy jste bývalý zaměstnanec FAA, vidíte, pane Barkere," začala Jennifer.

"V minulosti jsem pro FAA pracoval, ale odešel jsem odtamtud, protože jsem nesouhlasil s tím, že jsou jedna ruka s výrobci. N-22 je důkazem této laxní politiky."

Opět dokazoval, jak se vyzná. Jeho odpověď představovala hotové stanovisko. Věděl, že má větší šanci dostat své názory do televize, když to nebudou odpovědi na konkrétní dotazy.

Jennifer pokračovala: "Nebyl váš odchod spojen s nějakými neshodami?"

"Jsem dobře obeznámen s pověstmi o tom, proč jsem z FAA odešel," odvětil Barker a opět to bylo celé stanovisko. "Ve skutečnosti ovšem můj odchod úřadu způsobil horké chvíle. Kritizoval jsem způsob jejich práce, a když odmítali reagovat, odešel jsem. Nejsem tudíž nijak překvapen, že se mě pokoušejí zdiskreditovat."

"FAA tvrdí, že jste vyzrazoval jejich materiály tisku. Prý vás kvůli tomu propustili."

"Obvinění, která proti mně FAA vznesl, se nikdy neprokázala. Jeden jediný představitel FAA nedokázal předložit sebemenší střípek důkazu, který by jejich kritiku zdůvodňoval."

"Pracujete pro advokáta Bradleye Kinga?"

"V mnoha soudních procesech jsem svědčil jako odborný znalec v oboru letectví. Podle mne je důležité, aby tam promluvil někdo, kdo se v tom oboru vyzná."

"Platí vám Bradley King?"

"Každému odbornému znalci se hradí výlohy a vynaložený čas. Je to běžný postup."

"A není náhodou pravda, že pro Bradleye Kinga pracujete na plný úvazek? Že vaši kancelář i její zařízení zaplatil King?"

"Mou kancelář financuje neziskový Institut pro letecký výzkum ve Washingtonu. Mým zaměstnáním je prosazovat bezpečnost civilního letectví. Dělán, co je v mých silách, aby obloha byla pro všechny, kdo po ní cestují, bezpečná."

"Ale jděte, pane Barkere. Copak nejste nájemný expert?"

"V každém případě mi leží na srdci bezpečnost letectví. Je jen přirozené, že si mé služby najímají zaměstnavatelé, kteří mé názory sdílejí."

"Jaký je váš názor na FAA?"

"Záměry FAA jsou správné, jeho cíl je však naneštěstí dvojitý, jednak leteckou dopravu regulovat a zároveň ji podporovat. Tento úřad potřebuje od základu zreformovat. Jde totiž výrobcům moc na ruku."

"Můžete uvést nějaký příklad?" Byla to úmyslná nahrávka; z předešlých rozhovorů přesně věděla, co odpoví.

A Barker opět přednesl stanovisko: "Jako dobrý příklad může posloužit způsob, jakým FAA provádí homologace. Dokumenty, které jsou k povolení provozu nového letadla zapotřebí, nearchivuje FAA, ale sami výrobci. To mi nepřipadá správné. Je to, jako když liška hlídá kurník."

"Pracuje FAA dobře?"

"Bohužel musím konstatovat, že pracuje velmi špatně. Životy Američanů se zcela zbytečně vystavují riziku. Opravdu nastal čas na důkladnou reformu. Jinak se obávám, že bude umírat stále více cestujících, jak jsme to viděli na tom letadle od Nortonu." Ukázal - velmi zvolna, aby kamera mohla pohyb sledovat - na model N-22 na svém psacím stole.

"Podle mého názoru je to, k čemu v tom letadle došlo, velká hanba."

Interview bylo u konce. Zatímco štáb balil, Barker si s ní povídal. "Za kým ještě jdete?"

"Teď za Jackem Rogersem."

"To je dobrý chlap."

"A potom k někomu z Nortonu." Nahlédla do poznámek. "Nějaký John Marder."

"Ach."

"Co to mělo znamenat?"

"No, Marder hodně mluví. Zahrne vás nicneříkajícími frázemi a bude donekonečna omílat letovou způsobilost. Vytáhne na vás odborný žargon. Ale právě on byl vedoucí projektu N-22. Měl pod sebou celý vývoj. Dobře ví, že je tam problém - má na něm svůj podíl."

PŘED NORTONEM

11.10

Po zkušeném Barkerově přístupu jí Jack Rogers připravil menší otřes. Měl na sobě žlutozelené sportovní sako, které nezapřelo Orange County, a kostkovaná kravata z monitoru přímo řvala. Vypadal jako golfový profík, který se vyfíkl kvůli televizi.

Jennifer zpočátku nic neříkala, jen reportérovi poděkovala, že přišel, a postavila ho před drátěný plot v místě, kde měl za sebou závod Norton Aircraft. Probrala s ním předem jednotlivé otázky. Odpovídal rozpačitě; byl rozčilený a ze všech sil se snažil zavděčit.

"Jéžiš, to je vedro," prohodila jakoby mimochodem a otočila se ke kameramanovi. "Jak to vypadá, Georgi?"

"Už to skoro bude."

Otočila se zpět k Rogersovi. Hoch od zvuku mu rozepnul košili a protáhl mu šňůru od mikrofону k límci. Jak přípravy pokračovaly, Rogers se stále víc potil. Jennifer zavolala maskérku, aby mu otřela čelo. Viditelně se mu ulevilo. Potom, po několika dalších stížnostech na vedro, ho přiměla, aby si sundal sako a hodil si ho přes rameno. Namluvila mu, že tak bude vypadat víc jako novinář v terénu. Vděčně souhlasil. Když mu navrhl, aby si povolil kravatu, opět ji poslechl.

Vrátila se ke kameramanovi. "Tak co?"

"Bez toho saka je to lepší. Ale ta kravata je děs."

Usměvavě se vrátila k Rogersovi. "Vypadá to báječně. Poslyšte, co kdybyste si sundal kravatu a vyhrnul rukávy?"

"To nikdy nedělám," zatvrdil se Rogers. "Rukávy si zásadně nevyhrnuju."

"Vypadal byste mohutně a sportovně. V kameře by to vyšlo báječně. Působil byste větší vervou, tak nějak důrazně a bojovně."

"Je mi líto."

Co má být zase tohle? říkala si v duchu. Jiní by udělali cokoli, jen aby se dostali do Newsline. Vystoupili by klidně i ve spodním prádle, kdyby to po nich chtěla. Někteří to dokonce udělali. A tenhle trouba tady, kolik tak asi může vydělávat? Třicet klacků ročně? To Jennifer má měsíčně na výlohy víc.

"Já, hm, no, já nemůžu," soukal ze sebe nešťastně Rogers. "Já, é, no, mám lupenku."

"To není problém. Maskérka!"

Jack Rogers stál před kamerou se sakem hozeným přes rameno, bez kravaty a s vyhrnutými rukávy a odpovídal na její otázky. Mluvil nesouvisle, skákal z tématu na téma a odpověď mu pokaždé trvala třicet až čtyřicet vteřin. Když mu položila tutéž otázku znovu, pokrýl se potem a odpověděl ještě o něco obšírněji.

Několikrát museli natáčení přerušit, aby mu maskérka mohla otřít obličej. Jennifer ho znovu a znovu musela ujišťovat, že si vede výborně, výborně. Že říká samé zajímavé věci.

A to byla pravda, jenže je nedovedl správně podat. Nějak nechápal, že výsledkem bude montáž, že v průměru bude každý šot trvat méně než tři sekundy a jeho že tam prostřihne s jednou větou nebo s několika slovy a ihned přejde k dalšímu. Rogers se tvářil vážně a snažil se vyhovět, zasypával ji však podrobnostmi, pro které neměla použití, a podával vysvětlení, která ji nezajímala.

Nakonec dostala strach, že z rozhovoru asi nepoužije vůbec nic a že s tím chlapem jenom marní čas. Proto sáhla k osvědčenému postupu, který si pro podobné případy nacvičila.

"Je to vynikající," prohlásila. "A teď se pustíme do závěru. Na závěr potřebujeme něco důrazného -" Na dokreslení sevřela ruku v pěst. "Proto vám položím několik otázek a vy na každou z nich odpovíte stručnou, ale razantní větou."

"Dobře," souhlasil Rogers.

"Pane Rogersi, může kvůli N-22 firma Norton přijít o čínskou zakázku?"

"Vzhledem k častému výskytu incidentů -"

"Promiňte," přerušila ho. "Potřebuji jedinou větu. Může kvůli N-22 firma Norton přijít o čínskou zakázku?"

"Ano, to jistě může."

"Promiňte," opakovala. "Potřebuju celou větu, Jacku, například: Kvůli N-22 může firma Norton přijít o čínskou zakázku."

"Ach. Tak jo." Ztěžka polkl.

"Může kvůli N-22 firma Norton přijít o čínskou zakázku?"

"Ano, bohužel, musím říci, že může přijít o čínskou zakázku."

Kristepane, zaúpěla v duchu.

"Jacku, musíte v té větě použít jméno Norton. Jinak nebudeme vědět, o kom mluvíte."

"Ach."

"Jedeme."

"Kvůli N-22 by Norton podle mého názoru docela dobře mohl o čínskou zakázku přijít."

Vzdychla si. Bylo to suché. Bez emocionální síly. Zrovna tak by mohl mluvit o účtu za telefon. Už jí však nezbýval čas. "Výborně," pochválila ho. "Skvěle. Jedeme dál. Povězte: Má Norton potíže?" "To rozhodně ano," odpověděl Rogers a polkl. Vzdechla: "Jacku." "Jo, pardon." Nadechl se a prohlásil: "Myslím, že -" "Počkat," zarazila ho. "Vykročte jednou nohou dopředu a přeneste na ni váhu. Jako byste se nakláněl ke kameře." "Takhle?" Přesunul těžiště a pootočil se. "Jo, to je ono. Senzace. Spusťte." Reportér Jack Rogers před plotem letecké továrny Norton Aircraft se sakem přes rameno a vyhrnutými rukávy prohlásil: "Myslím, že není pochyb, že firma Norton Aircraft má vážné potíže." Zmlkl a podíval se na ni. Usmála se. "Moc, moc vám děkuju," zacukrovala. "Byl jste vážně ohromný."

SPRÁVNÍ BUDOVA NORTONU

11.55

Když Casey několik minut před dvanáctou vstoupila do Marderovy kanceláře, přistihla ho, jak si utahuje kravatu a zapíná manžety na rukávech. "Myslel jsem, že bychom mohli sedět tady," navrhl a ukázal na konferenční stůl s křesílky v rohu místnosti. "Jsi připravená?" "Doufám, že ano," odpověděla. "Pro začátek si to vezmu na starost sám," řekl Marder. "Teprve až budu potřebovat pomoc, obrátím se na tebe." "Dobře." Marder neklidně přecházel sem a tam. "Z ochranky mi volali, že u plotu na jižní straně natáčela televize," pokračoval. "Prý dělali interview s Jackem Rogersem." "Chápu." "Ten idiot. Kristepane. Dovedu si představit, co jim asi nažvanil." "Mluvil jsi s ním vůbec někdy?" zeptala se Casey. Zabzučel interkom. Eileen oznámila: "Je tady slečna Maloneová, pane Mardere." "Pošlete ji sem," odpověděl Marder. Okamžitě se vrhl ke dveřím, aby ji pozdravil. Casey pohled na ženu, která vešla dovnitř, otřásl. Maloneová byla děvče, stěží jí bylo víc než Richmanovi. Víc než nějakých devětadvacet jí nebude, spekulovala Casey. Byla světlavá a docela hezká - takovým tím nervózním newyorským stylem. Krátce sestřižené vlasy působily chlapecky. Oblečena byla velmi neformálně v džínách, bílém tričku a modrém saku s nějakým prapodivným límcem. Módní hollywoodský vzhled. Casey byla nesvá už jen při pohledu na ni. Ale to už se Marder otočil a spustil: "Slečno Maloneová, rád bych vám představil Casey Singletonovou, naši kontrolní specialistku v komisi pro rozbor havárií." Mladíčka blondýnka se zakřenila. Casey jí podala ruku.

To si snad ze mě dělají blázny, říkala si Jennifer Maloneová v duchu. Tohle má být kapitán průmyslu? Tenhle vyplašený panák s ulízanou hlavou a v nesedícím obleku? A co ta ženská v konfekci z katalogu obchodního domu? Singletonová je vyšší než Jennifer - už to samo je k vzteku - a její zdravý středozápadní zevnějšek může být příjemný na pohled. Vypadá atleticky a zřejmě bude ve slušné formě. Ovšem dávno už minula věk, kdy by mohla vystačit s tak minimálním mejkapem, co má na tváři. A tváří se nervózně, napjatě. Určitě je pod značným tlakem. Jennifer byla zklamaná. Připravovala se na tuhle schůzku celý den a neustále vybrušovala své argumenty. Jenže to očekávala mnohem hroživější protivníky. Momentálně měla spíš pocit, že se ocitla zpátky na střední škole - před zástupcem ředitele a uťápnutou knihovnicí. Malí lidé bez špetky stylu. A ta kancelář! Malá, šedivá zdi, laciné, ryze funkční zařízení. Nemá žádný charakter! Ještě dobře že tady stejně nechtěla natáčet, protože ta místnost by na filmu vypadala příšerně. Jestlipak kancelář prezidenta vypadá podobně? To tedy musí na interview s ním vymyslet úplně jiné místo. Před budovou nebo u montážní linky. Protože tyhle ubohé kancelářičky neudělají v pořadí ten správný dojem. Letadla jsou velké a silné stroje a diváci by nevěřili, že je vyrábějí ubožáci, kteří nemají ani slušnou kancelář. Marder ji vedl k sedací soupravě v rohu místnosti a rozmáchle gestikuloval, jako by ji uváděl na banket. Když už jí dal na vybranou, kam si chce sednout, rozhodla se pro křeslo zády k oknu, aby slunce svítilo do očí jím. Vyndala poznámky a chvíli v nich listovala. Marder se otázel: "Dáte si něco k pití? Kávu?" "Kávu si dám ráda." "Jak ji pijete?" "Bez smetany," odpověděla Jennifer.

Casey pozorně sledovala, jak Maloneová rozkládá na stolku papíry. "Budu k vám upřímná," spustila potom. "Získali jsme od vašich odpůrců velmi nepříznivý materiál o N-22. A také o způsobu, jakým je tahle firma řízena. Ale každý příběh má dvě stránky, a proto chceme znát i váš názor." Marder mlčky přikývl. Seděl s nohou přes nohu a na klíně měl blok. "Začnu s tím, že víme, co se při tom letu společnosti TransPacitic stalo." Ale jdi, ušklíbala se v duchu Casey. My to totiž nevíme.

Maloneová pokračovala: "Sloty se zvedly - nebo se říká vysunuly? - uprostřed letu, letadlo ztratilo stabilitu, několikrát vyletělo vzhůru a zase dolů a zabilo několik cestujících. Film o té tragické nehodě viděl každý. Víme, že cestující vaši společnost žalují. Víme také, že problém se sloty není nový a že s ním jak FAA, tak Norton odmítají cokoli udělat. Navzdory devíti různým nehodám z nedávné doby."

Maloneová se na okamžik odmlčela a potom pokračovala: "Víme, že FAA je ve své regulační činnosti tak laxní, že se ani neobtěžuje převzít příslušné dokumenty. Víme, že dovolil Nortonu archivovat veškerou dokumentaci zde."

Proboha, říkala si Casey. Nechápe vůbec nic.

"Dovolte, abych nejdřív vyřídil ten poslední bod," začal Marder. "FAA nevlastní žádnou dokumentaci potřebnou ke schvalování. Ani od Boeinga, Douglase, Airbusu, a tedy ani od nás. My bychom vlastně uvítali, kdyby se FAA mohl o to všechno postarat sám. Bohužel ale FAA dokumentaci archivovat nemůže, protože jsou v ní obsaženy důvěrné informace. Kdyby totiž ve vlastnictví FAA byla, naši konkurenti by se k ní mohli dostat na základě Zákona o svobodě informací. Někteří z nich by si to nepochybně velice přáli. Airbus kupříkladu usiluje lobbováním už delší dobu o změnu politiky FAA - z důvodů, které jsem právě uvedl. Soudím tudíž, že tenhle názor o FAA vám nasadil do hlavy někdo z Airbusu."

Casey si všimla, že Maloneová zaváhala a sklopila oči do poznámek. Je to pravda, pomyslela si, Marder uhodil hřebíček na hlavičku. Tohle pikantní soustíčko jí předhodil Airbus, nejspíš prostřednictvím své reklamní pobočky, Institutu pro letectví. Tuší Maloneová vůbec, že Institut je zástěrka Airbusu?

"Ale musíte připustit, že taková praxe je pro vás velice výhodná," oponovala Maloneová drze.

"Ale kdepak, slečno Maloneová," nedal se Marder vyvést z míry. "Už jsem vám vysvětlil, že bychom uvítali, kdyby se dokumentace mohla archivovat ve FAA. My jsme Zákon o svobodě informací nevymysleli. My zákony neděláme. Na druhou stranu jsme ovšem toho názoru, že není správné, aby patentovaný projekt, na který jsme vynaložili miliardy dolarů, dostala konkurence zdarma k dispozici. Domnívám se rovněž, že tvůrci zákona neměli v úmyslu umožnit zahraničním firmám brakování americké technologie."

"Vy tedy s tím zákonem nesouhlasíte?"

"Ale kdepak. Říkám pouze, že nebyl přijat proto, aby usnadnil průmyslovou špionáž." Marder se na židli zavrtěl. "A teď k tomu letu 545."

"Ano."

"Tak za prvé, nedomníváme se, že k nehodě došlo v důsledku vysunutí slotů."

Ouvej, polekala se Casey. Marder se musel zbláznit. To, co tvrdí, není pravda a docela dobře by -

Marder pokračoval: "Vyšetřování teprve probíhá, a je tudíž předčasné bavit se o závěrech, ke kterým jsme dospěli. Soudím ale, že jste nebyli správně informováni. To povídání o slotech jste patrně získala od Freda Barkera."

"Pan Barker vystoupí v naší reportáži, mezi jinými."

"Informovali jste se na pana Barkera u FAA?"

"Víme, že je kontroverzní."

"To je slabé slovo. Řekněme, že to, co hlásá, je faktograficky nesprávné."

"To je váš názor."

"Ne, slečno Maloneová, skutečně je to faktograficky nesprávné," vyjel Marder nedůtklivě. Ukázal na papíry, které si novinářka rozložila na stole. "Nemohl jsem si nevšimnout vašeho seznamu nehod způsobených vysunutím slotů. Máte ho od Barkera?"

Maloneová nepatrně zaváhala. "Ano."

"Smím se na něj podívat?"

"Ovšem."

Podala Marderovi list papíru. Přelétl ho pohledem. Maloneová se zeptala: "Tak co, je faktograficky nesprávný, pane Mardere?"

"To ne, ale je neúplný a zavádějící. Tenhle seznam je založen na našich vlastních záznamech, ale není kompletní. Co vám říká termín směrnice o letové způsobilosti, slečno Maloneová?"

"Co je to?"

Marder vstal a přešel ke svému psacímu stolu. "Kdykoli dojde v našem letadle k nějakému incidentu, důkladně celou věc vyšetříme, abychom zjistili, co se stalo a proč. Zavíni-li ten problém letadlo, vydáme k němu tzv. Servisní oběžník; pokud FAA usoudí, že by pokyny v něm uvedené měly být povinné, vydá Směrnici o letové způsobilosti. Poté co N-22 šlo do aktivní služby, zjistili jsme, že má problém se sloty, a za účelem jeho nápravy vydal FAA Předpis o letové způsobilosti. Domácí aerolinie mají zákonnou povinnost upravit letadla tak, aby se další závady tohoto druhu už nevyskytly."

Vrátil se k ní s dalším listem papíru a podal jí ho. "Tohle je kompletní seznam incidentů."

Incidenty na N-22 způsobené vysunutím náběžných klapek

1. 4. ledna 1992 (DP) - V letové hladině 350 při .84 macha se vysunuly náběžné klapky, když člen posádky nedopatřením zavadil o páku, která je ovládá. V důsledku tohoto incidentu byla vydána Směrnice o let. zpūs.
2. 2. dubna 1992 (DP) - Při cestovní rychlosti .81 macha se vysunuly náběžné klapky. Na páku, která je ovládá, údajně spadla deska s klipsem. Směrnice o let. zpūs. 44-8, která mohla této nehodě zabránit, dosud nebyla splněna.
3. 17. července 1992 (DP) - Původně nahlášeno jako mohutná turbulence, později však bylo zjištěno, že se vysunuly náběžné klapky, když člen posádky neúmyslně pohnul pákou, která je ovládá. Nebyla dodržena Směrnice o let. zpūs. 44-8, která by nehodě zabránila.
4. 20. prosince 1992 (DP) - Za letu se vysunuly náběžné klapky, aniž někdo v pilotní kabině pákou, která je ovládá,

pohnul. Bylo zjištěno, že na třech místech je potrubí náběžných klapek mimo toleranci. Jako důsledek tohoto incidentu byla vydána Směrnice o letové způsobilosti 51-29.

5. 12. března 1993 (ZP) - Došlo k předpádovému třepání při .82 macha. Posádka zjistila, že se vysunuly náběžné klapky, protože páka, která je ovládá, nebyla zajištěna. Dopravce nedodržel Směrnici o let. zpūs. 51-29, která mohla nehodě zabránit.

6. 4. dubna 1993 (ZP) - Druhý pilot se při manipulaci s autopilotem opřel loktem o páku ovládající náběžné klapky. Páka sjela dolů a vysunula je. Směrnice o let. zpūs. 44-8, která by nehodě zabránila, nebyla dodržena.

7. 4. července 1993 (ZP) - Pilot ohlásil, že došlo k pohybu páky a následnému vysunutí náběžných klapek. Letadlo mělo v té chvíli cestovní rychlost .81 macha. Směrnice o let. zpūs. 44-8, která by nehodě zabránila, nebyla dodržena.

8. 10. června 1994 (ZP) - Náběžné klapky se vysunuly při cestovním režimu, aniž se pohnulo pákou, která je ovládá. Bylo zjištěno, že potrubí je mimo toleranci. Směrnice o let. zpūs. 51-29, která by nehodě zabránila, nebyla dodržena.

"Ty podržené věty pan Barker ze seznamu, který vám dal, vynechal," vysvětloval Marder. "Když došlo k prvnímu incidentu tohoto druhu, FAA vydal Směrnici o letové způsobilosti, která nařídila upravit řízení v pilotní kabině. Aerolinie na to měly rok. Některé to provedly okamžitě, jiné ne. Jak vidíte, ke všem dalším incidentům došlo na letadlech, která dotyčnou úpravu neměla."

"No, to není tak docela -"

"Nechte mě prosím domluvit. V prosinci 1992 jsme objevili ještě jeden problém. Potrubí ovládající sloty občas ztratilo pružnost a údržbářské čety na to pokaždé nepřišly. Proto jsme vydali další Servisní oběžník a doplnili letadlo o zařízení na měření napnutí trubiček. Údržba tak snadněji zjistila, jestli je potrubí v normě. Tím se všechno vyřešilo. V prosinci už bylo všechno v pořádku."

"To očividně není pravda, pane Mardere," namítla Maloneová a ukázala na seznam. "Měli jste další nehody v roce 1993 a 1994."

"Jen u zahraničních aerolinií," opravil ji Marder. "Vidíte tady tu poznámku DP a ZP to znamená 'domácí provozovatel' a 'zahraniční provozovatel'. Pro domácí provozovatele jsou předpisy FAA závazné. Jenže ty zahraniční pod jeho jurisdikci nespádají a ne vždy požadované úpravy provedou. Všechny incidenty, k nimž došlo po roce 1992, se týkaly zahraničních aerolinií, které neprovedly doporučené úpravy."

Maloneová si seznam znovu prohlédla. "Takže vy vědomě necháte letecké společnosti používat letadla, která nejsou bezpečná? Klidně si tady sedíte a nehnete prstem, tak jste to myslel?"

Marder se prudce nadechl. Casey se polekala, že vybuchne, ale ovládl se. "Slečno Maloneová, my letadla vyrábíme, ale neprovozujeme. Pokud Air Indonesia nebo Pakistan Air nedodrží Předpis o letové způsobilosti, nemůžeme je k tomu nutit."

"Tak dobře. Když tedy letadla pouze vyrábíte, pojďme si povídat o tom, jestli to děláte dobře," zaútočila Maloneová.

"Podívejte se na ten seznam a povězte, kolik projektových změn jste museli udělat? Osm?"

Vždyť vůbec neposlouchá, pomyslela si Casey. Nepochopila, o čem je řeč. Vůbec jí nedošlo, co jí Marder vykládal.

"Ne. Pouze dvě úpravy," opravil ji Marder.

"Ale tady je osm nehod. Jistě souhlasíte."

"Ano," přitakal Marder vztekle. "Ale nebyla řeč o nehodách, vypočítával jsem vám přece Směrnice o letové způsobilosti, a ty byly pouze dvě." Začínal se rozčilovat a celý zrudl.

"Aha," pokývala Maloneová. "Takže Norton měl na tomhle letadle dvě projektové chyby u náběžných klapek."

"Došlo ke dvěma úpravám."

"Ke dvěma úpravám projektu, který byl od samého počátku špatný," doplnila Maloneová. "A to máme pouze sloty. Vůbec se nemluvilo o vztakových klapkách, kormidle, palivových nádržích ani o celém zbytku toho letadla. U jednoho jediného nepatrného systému dvě opravy. To jste to letadlo ani nevyzkoušeli, než jste ho začali prodávat nic netušícím zákazníkům?"

"Samozřejmě jsme ho vyzkoušeli," ohradil se Marder se zaťatými zuby. "Ale musíte pochopit, že -"

"Já si uvědomuju jedno," přerušila ho Maloneová. "To, že lidé zemřeli, protože vy, pane Mardere, jste v projektu udělal chyby. To letadlo je smrtelná past a vám je to zřejmě úplně fuk."

"Himlhergotkrucinál!" zařval Marder, zvedl ruce do vzduchu a vyskočil z křesla. Rozhořčeně rázoval po místnosti.

"Nevěřím svým uším, krucisakra!"

Bylo to skoro až příliš snadné, uvažovala Jennifer. Vlastně to bylo příliš snadné. Marderův teatrální výbuch v ní budil podezření. Z předešlého rozhovoru si o něm udělala docela jiný dojem. Teď už nevypadal jako zástupce ředitele střední školy. Je mnohem mazanější, uvědomila si, když sledovala jeho oči. Lidé vesměs bezděky zareagují očima, když dostanou otázku. Uhnou jimi dolů, nahoru nebo stranou. Ale Marderův pohled byl pevný a klidný. Dokonale se ovládal.

Měla podezření, že se ovládá i nyní, že ztrátu kontroly jen hraje.

Vlastně na tom nezáleželo. Od začátku jí šlo jen o to, jak tyhle lidi popíchnout. Nahnat jim tolik strachu, aby ji pustili k prezidentovi. Jennifer chtěla, aby Marty Reardon zpovídal prezidenta.

Pro reportáž to bylo životně důležité. Poškodí ji, když Newline vysloví závažná obvinění proti N-22 a za firmu je bude vyvracet bezvýznamný poskok nebo tiskový šašek. Kdyby se jí ale podařilo dostat před kameru prezidenta, získala by reportáž daleko větší věrohodnost.

Musí mít před kamerou prezidenta.

A je na dobré cestě.

Marder rezignovaně vzdychl: "Vysvětlí jí to ty, Casey."

Casey se zhrozila, když Marder vybuchl. Bylo o něm známo, že je vznětlivý, ale připadalo jí jako závažná taktická chyba nechat se unést před reportérkou. A teď si sedne za svůj psací stůl a ještě celý rudý a funící jí poručí: "Vysvětlí jí to ty, Casey."

Otočila se k Maloneové.

"Slečno Maloneová, já si myslím, že každý náš zaměstnanec je hluboce oddán myšlence letecké bezpečnosti." Doufala, že to vysvětluje Marderův výbuch. "Bezpečnost našich výrobků je u nás na prvním místě a N-22 má v tomto ohledu vynikající výsledky. Pokud se něco v některém našem letadle porouchá -"

"Něco se opravdu porouchalo," vyjela Maloneová a tvrdě na ni pohlédla.

"Ano," přitakala Casey. "A my ten incident právě vyšetřujeme. Jsem členkou týmu, který vyšetřování provádí, a mohu vás ujistit, že pracujeme čtyřadvacet hodin denně, abychom ho objasnili."

"Myslíte, abyste zjistili, proč se ty sloty vysunuly? Ale to přece musíte vědět. Stalo se to mockrát předtím."

Casey namítla: "V tomto okamžiku -"

"Poslyšte," přetrhl jí Marder řeč. "Nebyly to sloty. Fred Barker je beznadějný alkoholik a placený lhář, který dělá pro pochybného advokáta. Nikdo, kdo má v hlavě mozek, by ho neposlouchal."

Casey se kousla do rtu. Nemínila Marderovi odmlouvat před reportérkou, ale -

Maloneová začala: "Když to tedy ty sloty nebyly -"

"Nebyly," prohlásil Marder pevně. "V příštích čtyřadvaceti hodinách vydáme předběžnou zprávu, která to dokáže nad veškerou pochybnost."

Casey užasla. Cože? Co to plácá? Žádnou předběžnou zprávu přece nemají.

"Ale," řekla tiše Maloneová.

"Skutečně," potvrdil Marder. "Casey Singletonová je tiskový mluvčí za KRH. Ozveme se vám, slečno Maloneová."

Maloneová si zřejmě uvědomila, že Marder chce interview skončit, protože namítla: "Ale musíme toho probrat ještě mnohem víc, pane Mardere. Ještě je tady ta exploze rotoru z Miami. A protesty odborů proti dodávce do Číny -"

"Ale prosím vás," nenechal ji domluvit Marder.

"Když uvážíte závažnost všech mých obvinění, myslím, že byste měl ocenit, že nabízíme vašemu prezidentovi, panu Edgertonovi, šanci odpovědět."

"To nepůjde," namítl Marder.

"Je to pro vaše dobro," přesvědčovala ho Maloneová. "Když oznámíme, že s námi váš prezident nechtěl mluvit, bude to vypadat -"

"Koukněte, laskavě přestaňte plácát nesmysly," neudržel se Marder. "Bez toho TransPacifiku nemáte nic. A my o něm zítra vydáme předběžnou zprávu. Dáme vám vědět, kdy to bude. To je všechno, co pro vás v téhle chvíli máme, slečno Maloneová. Děkuji vám za návštěvu."

A bylo po interview.

SPRÁVNÍ BUDOVA NORTONU

12.43

"Ta ženská je neuvěřitelná," spustil Marder, sotva za Maloneovou zapadly dveře. "Nezajímá se o fakta. Nezajímá se o FAA. Nezajímá se o to, jak vyrábíme letadla. Jde jí jen o to, jak nás odrovnat. Platí jí snad Airbus? To bych vážně rád věděl."

"Johne, s tou předběžnou zprávou -" začala Casey.

"Na to zapomeň," utrl se Marder. "To nech na mně. Ty se vrať do práce. Promluví s desátým patrem, nechám si něco vyjet a zařídím, co je třeba. Promluvíme si spolu později."

"Jenže tys jí řekl, že to nezavinily sloty, Johnne."

"To je můj problém," stál na svém Marder. "Vrať se do práce."

Po Caseyině odchodu Marder zavolal Edgertonovi.

"Za hodinu odlétám do Hongkongu," oznámil mu Edgerton. "Chci osobně navštívit rodiny zesnulých a vyslovit jim soustrast. Promluvíme si s vedením aerolinky i s pozůstalými."

"To je výborný nápad, Hale," pochválil ho Marder.

"Jak to vypadá s tou televizí?"

"No, je to přesně tak, jak jsem tušil," připustil Marder. "Newsline pracuje na reportáži, která je vysoce kritická vůči N-22."

"Můžeš to zastavit?"

"Ovšem. To nebude problém," ujistil ho Marder.

"Jak?" chtěl vědět Edgerton.

"Vydáme předběžnou zprávu, že to nebyly sloty. Že nehodu zavinil padělaný kryt obracečů tahu."

"V tom letadle byl vážně vadný kryt?"

"Ano, ale ten nehodu nezavinil."

"To je fajn," zaradoval se Edgerton. "Vadná součástka se mi líbí. Jen když to není vina Nortonu."

"Přesně tak," souhlasil Marder.

"A ta holka to takhle řekne?"

"Ano," potvrdil Marder.

"Doufám, že ano," znejistěl Edgarton. "Protože mluvit s tou pakází není sranda."
"S Reardonem," upřesnil Marder. "Bude to Marty Reardon."
"To je jedno. Ví, jak má mluvit?"
"Ano."
"Nalil jsi jí rozumy?"
"Ano. A ještě to s ní později proberu znova."
"Dobře. A ať zajde za tou ženskou, co dělá výcvik pro média."
"No, já nevím, Hale, vážně si myslíš -"
"Ano, myslím," nenechal ho Edgarton domluvit. "A ty taky. Singletonová musí být na to interview dokonale připravena."
"Tak dobře," zkrotl Marder.
"Hlavně nezapomeň na jedno," dodal Edgarton. "Jestli to zkopeš, bude to tvůj konec."
A zavěsil.

PŘED SPRÁVNÍ BUDOVOU NORTONU

13.04

Jennifer Maloneová nastupovala před správní budovou do auta v bezradnější náladě, než byla ochotna připustit. Uvědomila si, že rozhovor s prezidentem firmy nezíská. A také jí dělalo starosti nepříjemné tušení, že jí budou chtít podstrčit tu Singletonovou.

To by emocionální vyznění reportáže nevhodně změnilo. Diváci chtějí vidět, jak dostávají na frak nařvaní a arogantní kapitáni průmyslu. Inteligentní, seriózní a přitažlivá žena se k tomu zdaleka tak dobře nehodí. Že by byli tak mazaní a došlo jim to?

A Marty se na ni pochopitelně vrhne.

To taky nebude vypadat dobře.

Stačilo představit si ty dva vedle sebe, aby Jennifer zamrazilo. Singletonová je chytrá a působí otevřeně, v tom je její přitažlivost. Marty bude vypadat, jako by útočil na samy základy mateřství. A Martyho člověk neudrží. Ten jde hned rovnou po krku.

Mimo to ji trápilo i to, že celá věc nemá pevný základ. Barker se při interview projevil tak přesvědčivě, že potom byla celá nadšená. Ale jestli je to pravda s těmi směrnicemi o způsobilosti, je firma v suchu. Zato Barkerova pověst asi ne, mudrovala. Jestli na něj FAA opravdu něco má, jeho důvěryhodnost je v háji. Budou vypadat jako šilenci, že na něj plýtvají vysílacím časem.

Ten reportér, Jack Jaksehonemjmenuje, ji taky zklamal. Neuměl vystupovat před kamerou a to, co jí mohl poskytnout, nestálo za řeč. Protože koneckonců na drogy v montážní hale lidí kašlou. Každý podnik v Americe má problémy s drogami. To není zpráva, která by někoho zaujala. A nedokazuje ani, že to letadlo je vadné - a právě to přece potřebuje. Potřebuje živé, přesvědčivé obrazové zpravodajství, které by prokázalo, že to letadlo je smrtelná past.

A nic takového nemá.

Jediné, co zatím má, je ten film CNN, který je touhle dobou dávno stará vesta, a exploze rotoru v Miami - z vizuálního hlediska taky nic, co by zaujalo. Oblak čoudu pod křídlem.

Velká senzace.

Nejhorší bude, jestli ta firma fakt předloží předběžné závěry vyšetřování, které budou Barkerovým protiřečit -
Vtom jí zazvonil mobil.

"Mluv se mnou," vyzval ji Dick Shenk.

"Ahoj, Dicku."

"Tak co? Jak jsme daleko?" vyzvídal Shenk. "Zrovna koukám na rozpisy. Marty končí s Billem Gatesem za dvě hodiny."

Jedna její část chtěla zvolat: Zapomeň na to, ta reportáž je k ničemu, nedaří se mi to skloubit. Byla jsem pitomá, když jsem si myslela, že to znáknou za dva dny.

"Jennifer? Tak mám ho za tebou poslat, nebo ne?"

Jenže nemůže odpovědět ne. Nemůže přiznat, že se spletla. Zabije ji, jestli z toho bude chtít vycouvat. Způsob, jakým mu svůj návrh předložila, i sebejistý odchod z jeho kanceláře jí nyní zavíraly dveře k ústupu. Mohla mu dát jedinou odpověď.

"Ano, Dicku. Chci ho tady."

"Budeš to mít do soboty v kupě?"

"Ano, Dicku."

"A není to reportáž o součástkách?"

"Ne, Dicku."

"Protože já nechci nějakou slabotu jako v 60 minutách, Jennifer. Ve vlastním zájmu se vyvaruj součástek."

"Není to o součástkách, Dicku."

"Nezní to moc přesvědčivě."

"Jsem si jistá, Dicku, jsem jen příšerně utahaná."

"Tak dobře. Marty odlétá ze Seattlu ve čtyři. Měj připravený časový plán natáčení, až dorazí, a kopii mi odfaxuj domů. Máš ho pro sebe zítra celý den. Drž se, děvče," popřál jí a zavěsil.

Nastartovala a zařadila zpátečku.

Casey viděla Maloneovou vyjíždět z parkoviště. Měla černý lexus, stejný jako Jim. Maloneová ji neviděla, což bylo dobře. Casey měla na co myslet.

Stále nedokázala přijít na to, co má Marder za lubem. Nejdřív se na tu reportérku rozeře, potom jí tvrdí, že nehodu nezavinily sloty, a nakonec jí slíbí zveřejnění předběžných závěrů KRH. Jak to mohl říct? Drzosti má sice na rozdávání, ale tentokrát si kope hrob. Nechápala, čeho by svým podivným chováním kromě poškození firmy - a sebe - mohl docílit. A přitom dobře věděla, že sebe John Marder nikdy nepoškodí.

KO

14.10

Norma chvíli naslouchala Caseyinu vyprávění bez přerušování. Nakonec se zeptala: "A oč vám jde?"

"Myslím, že mě Marder chce jmenovat tiskovou mluvčí firmy."

"To se vsadím," Norma na to. "Hlavouni vždycky zalezou. Edgartona nikdo nepřinutí, aby vystoupil v televizi. A

Marder se tomu taky vyhne. Vy jste tisková mluvčí KRH a navíc viceprezidentka Norton Aircraft. Tak to taky bude stát v titulku na obrazovce."

Casey mlčela.

Norma k ní vzhledla. "Tak co chcete vědět?" opakovala.

"Marder té reportérce tvrdil, že u TPA 545 nedošlo k závadě na slotech a že zítra vydáme předběžnou zprávu."

"Hmmm."

"Není to pravda."

"Hmmm."

"Proč to Marder dělá?" náléhala Casey. "Proč mě tak najednou povýšil?"

"Chce zachránit vlastní kůžičku," odpověděla Norma. "Nejspíš se chce vyhnout průšvihů, o kterém ví, zatímco vy ne."

"Jakému průšvihů?"

Norma potřásla hlavou. "Hádám, že je to něco s tím letadlem. Marder byl přece vedoucí projektu N-22. Ví o tom stroji víc než kdo jiný. Možná nechce, aby to něco vyplávalo na povrch."

"Proto oznamuje falešné závěry?"

"Hádám, že ano."

"A po tenkém ledě mám chodit já?"

"Tak mi to připadá."

Casey chvíli mlčela a pak se bezradně zeptala: "Co mám dělat?"

"Musíte na to přijít," prohlásila Norma a přimhouřila oči před kouřem z cigarety.

"Na to není dost času."

Norma pokrčila rameny. "Zjistěte, co se stalo při tom letu. Protože vy jste na ráně, milá zlatá. Tak si to Marder zařídil."

Na chodbě potkala Richmana.

"Jé, dobrý den -"

"Později," usekla.

Vešla do své kanceláře a zavřela za sebou dveře. Vzala do ruky dceřinu fotografii a upřeně se na ni zadívala. Allison stála vedle kamarádky a z obou kapala voda, protože právě vylezly z bazénu na sousedově zahradě. Mokrá dětská tělíčka, pusy rozesmáté od ucha k uchu, bezstarostné a nevinné holčičky.

Odsunula snímek stranou a přitáhla si objemnou krabici, kterou na stole našla. Otevřela ji a vytáhla černý přenosný CD přehrávač s neoprénovým páskem. Z přístroje vedly dráty do podivných brýlí. Byly hodně veliké a připomínaly ochranné brýle, nenandávaly se však přes hlavu. A na vnitřní straně měly neobvyklý nátěr; vrstvu, která se na světle leskla. Casey věděla, že je to průhledový zobrazovač pro údržbu. V krabici našla kartičku od Toma Kormana s textem: "První zkouška zobrazovače. Hezkou zábavu!"

Hezkou zábavu.

Casey brýle odsunula stranou a dala se do prohlídky listin, které jí na stole přibyly. Konečně dorazil přepis zvuků ze záznamníku hovorů v kabině posádky. Byl tu také výtisk magazínu TransPacific Flightlines s odkazem na číslo stránky. Listovala, dokud nenašla snímek Johna Čanga, zaměstnance měsíce. Byl docela jiný, než jak si ho představovala podle faxu. Byl to tělesně zdatný muž mezi čtyřiceti a padesáti. Vedle něj se usmívala jeho baculatá manželka. U otcových nohou seděly na bobku děti, vlastně už dospělí lidé - asi dvacetiletá dcera a chlapec něco málo přes dvacet. Syn se podobal otci, jen měl trochu modernější zevnějšek, velmi krátce přistřížené vlasy a v uchu malou zlatou náušnici. Přečetla si text pod obrázkem: "Zde odpočívá na pláži na ostrově Lantan s manželkou a dětmi, Erikou a Tomem." Před skupinkou ležela na písku modrá osuška a vedle ní proutěný piknikový koš, z něhož vykukoval modrobíle kostkovaný ubrus. Vypadalo to obvykle a všedně.

Proč by jí tohle někdo faxoval?

Pohlédla na datum na obálce. Leden, to jsou už tři měsíce.

Jenže někdo tenhle výtisk měl a odfaxoval ho Casey. Kdo? Zaměstnanec letecké společnosti? Cestující? Kdo?

A proč?

A co jí tím chtěl naznačit?

Pohled na časopis jí však připomněl nevyřešené nitky vyšetřování. Musí toho prověřit ještě tolik. Nu co, může hned začít.

Norma má pravdu.

Casey sice neměla tušení, co má Marder za lubem, ale možná na tom nesejde. Protože její úkol je stále stejný jako předtím - musí zjistit, co se přihodilo za letu 545.

Vyšla z kanceláře. "Kde je Richman?"

Norma se uculila. "Poslala jsem ho do tiskového za Bensonem. Aby mu dali nějaký standardní materiál pro tisk, kdyby byl náhodou potřeba."

"Benson se asi našel," podotkla Casey.

"To jo," přisvědčila Norma. "A možná pana Richmana pořádně seřve." Usmála se a pohlédla na hodinky. "Ale řekla bych, že máte tak hodinku pro sebe. Tak sebou hodíte."

ZVUKOVÁ LABORATOŘ NORTONU

15.05

"Tak, Singletonová, myslím, že jsme našli, co jste hledala," prohlásil Ziegler a nabídl jí židli. Dovnitř ji pustil až po pěti minutách usilovného bušení na zvukotěsné dveře.

Na monitoru uviděla nehybný obrázek rozesmátého děcka na matčině klíně.

"Chtěla jste okamžiky těsně před incidentem," začal vysvětlovat Ziegler. "Tohle je přibližně osmnáct sekund před ním. Pustím zvuk naplno a potom zapnu filtry. Jste připravená?"

"Jsem," přisvědčila.

Ziegler pustil pásku. Při vysokém zesílení znělo dětské mlaskání jako zurčení potoka a hukot v kabině se vystupňoval v řev. "Chutná?" hulákal mužský hlas.

"Zapínám," ozval se Ziegler. "Výšková smyčka."

Zvuky ztratily ostrost.

"Smyčka s okolními zvuky z kabiny."

Řev z kabiny se vytratil a do nastalého ticha hlasitě dunělo mlaskání.

"Smyčka vysoké delta V."

Mlaskání se ztlumilo. Nyní bylo slyšet jen zvuky z pozadí - cinkání stříbrných příborů, šustění textilu.

Muž říkal: "Toh - je - daně?" Jeho hlas byl slyšet jen chvílemi.

"Tahle smyčka se pro lidskou řeč nehodí," vysvětloval omluvně Ziegler. "Ale vám to nevadí, že ne?"

"Nevadí," přitakala Casey.

Muž říkal: "Ne - čkáš - le - šky?"

Když domluvil, obrazovka téměř ztichla až na několik málo vzdálených zvuků.

"Teď to začne," upozornil ji Ziegler.

Na obrazovku naskočilo počítadlo. Červené číslice se rozběhly a odpočítávaly desetiny a setiny vteřiny. Žena šklubla hlavou. "Co - to - lo?"

"Sakra," zaklela Casey.

Slyšela to docela jasně. Tlumený rachot, nezaměnitelný děsivý hluboký zvuk.

"Smyčka to ztlumila," ozval se Ziegler. "Je to hluboké a tlumené rachocení. Je až dole v rozsahu dvou až pěti hertzů. Je to spíš jen vibrace."

Není pochyb, mudrovala Casey. Při zapnutých filtrech to slyšela jasně. Bylo to tam.

Vesele do toho vpadl mužský hlas: "Jen - lid - Em."

Dítě se opět rozesmálo a jeho smích zněl jako praskot a trhal uši.

Manžel pokračoval: "Me - ro - ma - ouku."

Tlumený hukot utichl.

"Stop!" zvolala Casey.

Červené číslice zůstaly stát. Byly velké a ukazovaly 11.59.32.

Skoro dvanáct sekund, uvažovala. Přesně tak dlouho trvá, než se náběžné klapky zcela vysunou.

Při letu 545 se vysunuly náběžné klapky.

Na obrazovce byl nyní vidět prudký sestup. Dítě klouzalo matce z klína, ta je prudce sevřela a ve tváři se jí zračila panika. Mimo obraz se ozývaly zděšené výkřiky cestujících. Při zapnutých filtrech zněly useknuté a připomínaly praskání statické elektřiny.

Ziegler pásku vypnul.

"Tady to máte, Singletonová. Podle mě je to jednoznačné."

"Vysunuly se sloty."

"Rozhodně to tak zní. Je to jako podpis."

"Ale proč?" Letadlo letělo na cestovním režimu. Proč by se vysouvaly? Bylo to samovolné, nebo to zavinil pilot?

Casey litovala, že nemá k dispozici zapisovač letových dat. Na všechny tyhle otázky by měla odpověď v několika minutách, jen kdyby už měli ta data. Všechno trvá moc dlouho.

"Díval jste se na celý film?"

"No, další zajímavé místo jsou poplachová zařízení v pilotní kabině," odpověděl Ziegler. "Potom, co se kamera zarazila pod dveře. Můžu si to poslechnout a sestavit pořadí toho, co letadlo pilotovi oznamovalo. Ale to zabere další den."

"Pusťte se do toho," požádala. "Chci všechno, co mi můžete dát."

Vtom se jí ozval pípák. Sejmula ho z opasku a četla:

***JM SPR U MNE DNMP

John Marder s ní chce mluvit. Ve své kanceláři. Ted' hned.

SPRÁVNÍ BUDOVA NORTONU

17.00

John Marder byl velmi klidný - to znamenalo, že má nebezpečnou náladu.

"Bude to krátké," ujišťoval ji. "Deset, nanejvýš patnáct minut. Nebudeš mít čas zacházet do podrobností. Ale jako vedoucí KRH jsi nejvhodnější osoba, která by měla vysvětlit, jak je firma oddaná myšlence bezpečnosti. Jak podrobně zkoumáme havárie. Jak velice nám leží na srdci kvalita našich výrobků. Pak jim můžeš povědět, že podle předběžných zjištění nehodu způsobil padělaný kryt obraceče tahu, který namontovali v zahraniční opravně, a že tudíž nemohlo dojít k vysunutí slotů. Tak se Barker octne na suchu a Newsline jakbysmet."

"Víš, Johne, zrovna jdu ze zvukové laboratoře. Není pochyb, že se sloty za letu opravdu vysunuly."

"Prosím tě, jako důkaz to neobstojí," namítl Marder. "Ziegler je cvok. Musíme počkat na zapisovač letových dat, pak budeme vědět přesně, co se tam stalo. A prozatím došla KRH k předběžnému závěru, který sloty vylučuje."

Jako z dálky slyšela svůj protestující hlas: "To se mi ani trochu nelíbí, Johne."

"Mluvíme o budoucnosti, Casey."

"Já to chápu, ale -"

"Ten obchod s Čínou firmu zachrání. Spousta hotových peněz, pokračování ve vývoji, nové letadlo, skvělá budoucnost. O tom mluvíme, Casey. O tisících pracovních příležitostech."

"Já to chápu, Johne, ale -"

"Dovol, abych se tě na něco zeptal, Casey. Myslíš si, že na N-22 je něco špatného?"

"To v žádném případě."

"Myslíš si, že je to smrtelná past?"

"Ne."

"A co tenhle podnik? Myslíš, že je to dobrý podnik?"

"Samozřejmě."

Upřeně ji pozoroval a potřásl hlavou. Konečně řekl: "Chci, aby sis s někým promluvila."

Edward Fuller stál v čele právního odboru Nortonu. Byl to nehezký hubený čtyřicátník. Nyní se celý nesvůj posadil na židli.

"Máme problém, Edwarde," začal Marder. "Newsline bude tento víkend v hlavním vysílacím čase dávat reportáž o N-22, která má být vysoce nepříznivá."

"Jak nepříznivá?"

"Tvrdí, že N-22 je smrtelná past."

"Propána," vylekal se Fuller. "To je opravdu nešťastné."

"To tedy je," potvrdil Marder. "Zavolal jsem tě, protože chci vědět, co s tím mám udělat."

"Nerozumím ti," zamračil se Fuller.

"To je tak," vysvětloval Marder. "Máme dojem, že Newsline se vyloženě žene za senzací. Považujeme tu reportáž za zavádějící a vůči našemu výrobku zaujatou. Jsme přesvědčeni, že nás chtějí s rozmyslem a bezohledně zostudit."

"Chápu."

"Tak. A co s tím máme dělat? Můžeme jim nějak zabránit, aby tu reportáž nevysílali?"

"Ne."

"Můžeme si opatřit rozhodnutí soudu, které by jim v tom zabránilo?"

"Ne. Aby se jim v tom zabránilo před vysíláním, to se s ohledem na nepříznivý ohlas nedoporučuje."

"Chceš říct, že to nevypadá dobře?"

"Pokus umlčet tisk? Porušit první dodatek k ústavě? Naznačilo by to, že máme co skrývat."

"Jinými slovy, oni si tu reportáž odvysílají a my nemáme sebemenší možnost je zastavit."

"Ano."

"Dobře. Ale podle mě jsou informace Newsline nepřesné a zaujaté. Máme právo žádat, aby nám dali stejný čas na to, abychom je mohli vyvrátit?"

"Nemáme. Doktrína o nestrannosti, která zaručovala nárok na stejný čas v televizním vysílání, vzala zaslava za Reagana. Televizní zpravodajské programy nemají vůbec povinnost poukázat na všechny aspekty věci."

"Takže si můžou říkat, co si záměnou? Bez ohledu na to, jak je to nevyvážené?"

"Přesně tak."

"To mi neptipadá správné."

"Takový je zákon," pokrčil Fuller rameny.

"Tak jo. Jenže tenhle program se má vysílat v době pro naši firmu velice citlivé. Nepříznivá publicita nás může připravit o tu čínskou zakázku."

"Ano, to je možné."

"Dejme tomu, že v důsledku toho pořadu o zakázku přijdeme. Budeme-li moci prokázat, že nás Newsline představila ve lživém světle - a my jsme je upozorňovali, že je lživé - můžeme je žalovat kvůli odškodnění?"

"Prakticky ne. Museli bychom dokázat, že postupovali s 'nestoudnou bezohledností', ale to se vždycky prokazovalo velmi nesnadno."

"Takže Newsline nenese žádnou odpovědnost za škody, které způsobí?"

"Ne."

"Můžou vykládat, co chtějí, a i když nás tím vyhodí z branže, je to jen naše smůla?"

"Správně."

"Existuje vůbec nějaké omezení?"

"Inu," Fuller si na židli poposedl. "Pokud by o společnosti informovali falešně, mohli by být pohnáni k odpovědnosti. Ale v tomhle případě jde o žalobu, kterou předložil advokát, zastupující pasažéra z letu 545. Newline se tudíž může hájit, že pouze podává fakta. Že obvinění proti nám vznesl ten advokát."

"Chápu. Ale na druhou stranu žaloba podaná u soudu má omezenou publicitu. Newline předvede ty jejich praštné stížnosti čtyřiceti milionům diváků. A zároveň ty žaloby automaticky opodstatní už jen tím, že je zopakuje v televizi.

Naše škody poplynou z jejich rozmazávání, ne z vlastních žalob."

"Já tvé hledisko chápu, ale zákon to tak nevidí. Newline má plné právo referovat o soudním procesu."

"Newline tedy nenese zodpovědnost za to, že nezávisle posuzuje soudní spory, bez ohledu na to, jak sprostě to dělá? Kdyby ten advokát kupříkladu řekl, že týráme děti, Newline by o tom klidně referovala a nic by se jí nestalo?"

"Správně."

"Řekněme, že s tím půjdeme k soudu a vyhrajeme. Je zřejmé, že Newline chybně prezentovala náš výrobek, protože se spoléhala na tvrzení advokáta, kterého od soudu vymetli. Je Newline povinna vzít zpět tvrzení, která přednesla čtyřiceti milionům diváků?"

"Ne. Žádnou takovou povinnost nemá."

"Proč ne?"

"Newline může sama rozhodnout, co stojí za zveřejnění. Pokud usoudí, že výsledek procesu je nezajímavý, nemusí o něm informovat. Záleží na nich."

"A nebohá firma zatím udělá bankrot. Třicet tisíc zaměstnanců ztratí práci, dům a zdravotní pojištění a začne novou kariéru v hamburgerech. A pak přijde o práci dalších padesát tisíc, až se položí naši dodavatelé v Georgii, Ohio, Texasu a Connecticutu. Všechny ty skvělé lidi, kteří zasvětili životy práci na vývoji, konstrukci a podpoře nejlepšího letadla v celé branži, čeká pevný stisk ruky a dobře mířený kopanec do hýždě. Takhle to funguje?"

Fuller pokrčil rameny. "Takhle ten systém funguje, ano."

"Ale bere nás na hůl."

"Systém je systém," konstatoval Fuller. Marder pohlédl na Casey a znovu se otočil k Fullerovi. "Poslyš, Ede, tohle je vážně zapeklitá situace. My tady vyrábíme vynikající výrobek. Veškerá objektivní měření jeho výkonu dokazují, že je spolehlivý a bezpečný. Na jeho vývoji a zkouškách jsme strávili léta. Naše záznamy o jeho kvalitě jsou nevyvratitelné. A ty mi teď začneš vykládat, že může přijít televizní štáb, den dva se tady poflakovat a potom náš výrobek zdiskreditovat ve státní televizi. A že za to, co napáchají, vůbec neponesou odpovědnost a my nebudeme mít možnost hojit se na nich."

Fuller souhlasně přikývl.

"Vážně zapeklité," opakoval Marder.

Fuller si odkašlal. "Nu, takhle to dřív nebyvalo. Ale minulých třicet let, od Sullivanova případu v roce 1964, se k prvnímu dodatku k ústavě odvolává ve sporech o ochranu osobnosti kdekdo. Ted' může tisk daleko volněji dýchat."

"A pomlouvat," zabručel Marder.

Fuller pokrčil rameny. "Nářky na pomluvy ze strany tisku nejsou nic nového. Jen několik let po odhlasování prvního dodatku si Thomas Jefferson stěžoval, jak je tisk nepřesný, jak je nespravedlivý -"

"Prosím tě, Ede," zarazil ho Marder. "Nemluvíme přece o době před dvěma sty lety. A není ani řeč o nějakém zlomyslném úvodníku v koloniálním plátku. Mluvíme o televizním pořadu se strhujícími záběry, které se v jediném okamžiku dostanou ke čtyřiceti padesáti milionům lidí - to je značné procento celého obyvatelstva - a zničí naši reputaci. Do základu ji zničí. Neprávem. O tom tady mluvíme. Takže, co nám radíš, Ede?"

"No, já," Fuller si opět odkašlal. "Já svým klientům vždycky radím, aby řekli pravdu."

"To je hezké, Ede. To je opravdu rozumná rada. Ale co máme dělat?"

"Nejlepší by bylo, kdybyste mohli vysvětlit, co se při letu 545 stalo."

"Stalo se to před čtyřmi dny. Zatím jsme nic nenašli."

"Bylo by dobře, kdybyste něco našli," uzavřel to Fuller.

Po Fullerově odchodu se Marder obrátil na Casey. Neřikal nic. Jen se na ni díval.

Casey také chvíli mlčela. Došlo jí, co Marder s právníkem předvádějí. Bylo to velice přesvědčivé představení. Ale Fuller má pravdu, uvědomila si. Bylo by nejlepší, kdyby mohli říct pravdu a celou záležitost vysvětlit. Když ho tak poslouchala, napadlo ji, že třeba najde způsob, jak povědět pravdu - nebo alespoň její dostatečnou část -, aby to dávalo smysl. Je v tom tolik volných konců, tolik nejistot, že se jí třeba podaří umotat z nich souvislý příběh.

"Dobře, Johnne, udělám to interview."

"Výborně," zajásal Marder, zazubil se a zamnul rukama. "Věděl jsem, že uděláš správnou věc, Casey. Newline to plánuje na zítřek na 16. hodinu. Ale ještě předtím by sis měla zajít za poradkyní z mediálního tréninku. Je to člověk mimo podnik -"

"Udělám to po svém, Johnne," ohradila se.

"Je to velice milá paní -"

"Promiň, ale nemám čas," trvala Casey na svém.

"Může ti pomoci, Casey. Dá ti pár tipů."

"Musím se dát do práce, Johnne."

S těmi slovy odešla z místnosti.

STŘEDISKO DIGITÁLNÍCH DAT

18.15

Neslíbila Marderovi, že bude říkat to, co chce on. Slíbila pouze, že to interview udělá. Přitom na to, aby nějak významně pokročila ve vyšetřování, nemá už ani čtyřicet hodin. Není tak naivní, aby si představovala, že v tak krátké době dokáže určit, k čemu v letadle došlo. Ale třeba se jí podaří přijít na něco, co bude moci v rozhovoru s reportérkou použít.

Těch volných konců je pořád víc než dost. Jeden možný problém je jistící kolík. Další polohový senzor. Něco může odhalit rozhovor s druhým pilotem ve Vancouveru. Pak je tu ten pásek, který mají v Zobrazovacích videosystémech. Překlad, na kterém pracuje Ellen Fongová. Skutečnost, že sloty se sice vysunuly, ale okamžitě zase zajely zpátky - co mělo znamenat tohle?

Ještě se toho musí tolik prověřit.

"Já vím, že ty údaje nutně potřebuješ," řekl Rob Wong v místnosti digitálního zobrazování a otočil se i s židlí od obrazovek posetých číslicemi. "Uvědomuju si to, věř mi. Ale co mám podle tebe dělat?"

"Robe, ty sloty se opravdu vysunuly a já musím vědět proč - a co se kromě toho v tom letadle stalo ještě. Nemůžu na to přijít bez údajů ze zapisovače."

"V tom případě se budeš muset smířit s nevyhnutelností. Překalibrováváme všech sto dvacet hodin. Prvních devadesát sedm je v cajku. Nehraje posledních třicet hodin."

"Mě přece zajímají jen poslední tři."

"Já vím. Ale my jsme stejně museli začít tam, kde vyhořela ta sběrnice, a teprve od ní postupovat dál. Musíme překalibrovat třicet hodin. A jeden obrázek trvá dvě minuty."

Svraštila obočí. "Co tím chceš říct?" Ale v duchu už sama počítala.

"Dvě minuty na obrázek znamená pětasedesát týdnů celkem."

"To je víc než rok!"

"Pokud budeme pracovat čtyřicet hodin denně. V reálném světě to budou tři roky."

"Ale my to potřebujeme teď, Robe."

"Jenže to není v lidských silách, Casey. Budeš na to muset přijít bez zapisovače. Je mi to opravdu líto, Casey, ale tak to je."

Zavolala do účtárny. "Je tam Ellen Fongová?"

"Dnes nepřišla. Volala, že si vzala práci domů."

"Máte na ni číslo?"

"Ale ovšem," odpověděla žena. "Ale nebude tam. Musela jít na recepci. Nějaký dobročinný podnik. Šla tam s manželem."

"Tak jí povězte, že jsem volala," požádala Casey.

Zavolala Zobrazovací videosystémy v Glendale. Byl to podnik, který pro ni zpracovával videozáznam. Požádala o Scotta Harmona. "Scott už odešel. Bude tady až zítra ráno v devět."

Zavolala do Vancouveru Stevu Nietovi a ohlásila se jí jeho sekretářka. "Steve tady není. Musel odejít dřív, ale vím, že s vámi chtěl mluvit. Prý má pro vás špatné zprávy."

Casey si vzdychla. Poslední dobou ani jiné nedostává. "Můžete se s ním nějak spojit?"

"Až zítra."

"Tak mu vyřídíte, že jsem volala."

Zazvonil její mobil.

"Ježíši Kriste, ten Benson je ale protivný," stěžoval si Richman. "Co ho žere? Myslel jsem, že mi jednu vrazí."

"Kde jste?"

"V kanceláři. Mám přijít za vámi?"

"Ne," odmítla Casey. "Už je po šesté. Můžete jít domů."

"Ale -"

"Nashle zítra, Bobe."

Přerušila spojení.

Cestou z hangáru číslo pět uviděla čtyři elektrikářů zapojovat do pětsetpětačtyřicítiky kabely pro noční celkové elektrické zkoušky. Letadlo spočívalo ve třímetrové výšce na mohutných modrých kovových podpěrách, které mělo pod křídly i pod trupem. Pod břichem mělo natažené černé záchranné sítě. Všechny dveře na trupu i přístupové panely byly pootvírané a elektrikáři vstojí na síti natahovali kabely od svorkových skříní zpět k hlavnímu velínu, což byla buňka o ploše necelých šest čtverečních metrů, postavená nedaleko od letadla.

Celkové zkoušky spočívaly ve vysílání elektrických impulzů do jednotlivých částí elektrického systému letadla. Tak se v krátkém časovém sledu vyzkoušela každá část - od osvětlení kabiny po čtecí žárovky, panely s obrazovkami v pilotní kabině, zapalování motoru i kola podvozku. Jeden kompletní test trvá dvě hodiny a do rána ho zopakují přibližně

tucetkrát.

Když mījela ovládací pult, uviděla Teddyho Rawleye. Zamával jí, ale nepřišel k ní. Měl co dělat; nepochybně se už doslechl, že zkušební let proběhne za tři dny, a chtěl se ujistit, že elektrické testy neodbudou.

Když mu zamávání oplácela, byl už k ní otočený zády.

Výdala se tedy zpět do své kanceláře.

Venku se pomalu stmívalo a obloha se barvila na temně modro. Mířila ke správní budově a roztržitě vnímala vzdálený hluk startujících letadel z letiště v Burbanku. Před ní se ke svému vozu šoural Ámos Peters se štosem papírů pod paží. Ohlédl se a uviděl ji.

"Hele, Casey."

"Ahoj, Ámosi."

Praštil s papíry na střechu svého auta, shýbl se a odemkl dveře. "Prej ti přitahujou šrouby."

"To tedy ano." Nedivila se, že o tom ví. V téhle chvíli už to zřejmě věděl celý podnik. To byla jedna z prvních věcí, kterou se u Nortona naučila. Minutu poté, co k něčemu došlo, věděli všichni všechno.

"Budeš dělat to interview?"

"Slíbila jsem to."

"A řekneš to, co po tobě chtěj?"

Pokrčila rameny.

"Hlavně se na ně nevytahuj," radil jí. "Viš, co jsou lidi od televize zač. Na evoluční škále hluboko pod špínou, co plave na vodě. Lži, jako když tiskne. A na všechno se vykašli."

"Uvidíme."

Povzdychl si. "Už jsi dost stará, abys věděla, jak to chodí. Jedeš domů?"

"Ještě ne."

"Neměla by ses tady po večerech motat, Casey."

"Proč ne?"

"Lidi jsou naštvaní," odpověděl Ámos. "Já bych teď na tvym místě chodil pár dní domů dřív. Rozumíš mi?"

"Povedu to v patrnosti."

"Bud' tak hodná, Casey. Nedělám si srandu."

Nastoupil do auta a odjel.

KO

19.20

Norma už byla pryč a v kontrolním oddělení bylo pusto. Uklízečičky se zřejmě činily někde vzadu, protože odtamtud slyšela vyhrávat tranzistorák.

Casey si z kávovaru nalila do šálku vychladlou kávu a odnesla si ji k sobě do kanceláře. Rozsvítila světla a zadívala se na hromadu papírů na psacím stole.

Sedla si a snažila se přemoci pocit beznaděje z toho, že se jí nedaří. Do interview zbývá dvacet hodin a jí se všechno rozpadá v rukou.

Lži, jak když tiskne. Na všechno se vykašli.

Vzdychla si. Možná má Ámos pravdu.

Civěla na papíry a odsunula stranou Johna Čanga s jeho rozesmátou rodinou. Nevěděla, co má dělat, ledaže probere papíry. A všechno zkontroluje.

Vrátila se k letovému plánu. Něco ji na něm opět dráždilo. Vzpomněla si, že ji tehdy večer něco napadlo těsně předtím, než jí zavolal Marder. Měla takový zvláštní pocit, ale co to bylo?

Ať to bylo, co chtělo, je to pryč. Odložila letový plán na stůl i se všeobecným prohlášením (Do/Z), které se vyplňovalo spolu s ním a jehož součástí byl i seznam posádky:

John Žen Čang, kapitán	7/5/51	M
Leu Zang Ping, první důstojník	11/3/59	M
Richard Yong, první důstojník	9/9/61	M
Gerhard Reimann, první důstojník	23/7/49	M
Thomas Čang, první důstojník	29/6/70	M
Henri Marchand, palubní inženýr	25/4/69	M
Robert Šeng, palubní inženýr	13/6/62	M
Harriet Čangová, palubní průvodčí	12/5/77	Ž
Linda Čingová, palubní průvodčí	18/5/76	Ž
Nancy Morleyová, palubní průvodčí	19/7/75	Ž
Kay Liangová, palubní průvodčí	4/6/67	Ž
John White, palubní průvodčí	30/1/70	M
M. V. Čangová, palubní průvodčí	1/4/77	Ž
Ša Jan Haová, palubní průvodčí	13/3/73	Ž
Y. Jiaová, palubní průvodčí	18/11/76	Ž
Harriet Kingová, palubní průvodčí	10/10/75	Ž
B. Čioová, palubní průvodčí	18/11/76	Ž

Ji Čangová, palubní průvodčí 8/1/74 Ž

Upila studenou kávu a zarazila se. Na tom seznamu něco nesedí, napadlo ji. Jenže nemohla přijít na to co. Odsunula seznam stranou.

Další na řadě byl přepis hovorů z Přibližovacího střediska jižní Kalifornie (ATAC). Jako obvykle byl přepsán bez interpunkce a hlášení TPA 545 byla proložena hovory s několika dalšími letadly.

0543:12 UAH 198 tři šest pět ground třicet pět tisíc
0543:17 USA 2585 opět na frekvenci výměna rádií omlouváme se
0543:15 ATAC jedna devět osm opakují
0543:19 AAL 001 zbývající palivo čtyři dva nula jedna
0543:22 ATAC opakují že dva pět osm pět bez problému už vás máme
0543:23 TPA 545 tady je transpacific pět čtyři pět máme nouzový stav
0543:26 ATAC potvrzují nula nula nula
0543:29 ATAC mluvíte pět čtyři pět
0543:31 TPA 545 žádáme o přednostní povolení k nouzovému přistání v los angeles
0543:32 AAL 001 sestup na dvacet devět tisíc
0543:35 ATAC oukej rozumím pět čtyři pět žádáte o přednostní povolení k přistání
0543:40 TPA 545 potvrzují
0543:41 ATAC uveďte povahu vašeho nouzového stavu
0543:42 UAH 198 tři dva jedna ground třicet dva tisíc
0543:55 AAL 001 udržují dva šest devět
0544:05 TPA 545 máme raněné cestující potřebujeme přistavit sanitky asi tak třicet nebo čtyřicet možná víc
0544:10 ATAC tpa pět čtyři pět opakujte jestli žádáte o čtyřicet sanitek
0544:27 UAH 198 obrat na jedna dva čtyři tečka devět
0544:35 TPA 545 potvrzují dostali jsme se za letu do mohutné turbulence máme raněné cestující a členy posádky
0544:48 ATAC ano jedna devět osm hezký den
0544:50 ATAC transpacific registrují vaši žádost pozemní službě o čtyřicet sanitek
0544:52 UAH 198 děkují

Casey si lámala hlavu nad pilotovými slovy, která naznačovala, že se zachoval velmi podivně. Tak například incident se odehrál krátce po páté hodině ranní. V té době bylo letadlo v dosahu rádiového spojení s ARINC v Honolulu. Při tak vysokém počtu raněných měl kapitán ohlásit stav nouze už tam.

Ale neudělal to.

Proč ne?

Místo toho se rozhodl letět až do Los Angeles. I tady však s oznámením čekal až do okamžiku těsně před přistáním, a teprve potom oznámil nouzový stav.

Proč tak dlouho?

A proč tvrdil, že incident způsobila turbulence? Věděl, že to není pravda. Letušce řekl, že se vysunuly sloty. A Casey se u Zieglera dověděla, že tomu tak skutečně bylo. Tak proč to pilot neoznámil? Proč by měl lhát přibližovacímu středisku?

Všichni se shodovali v tom, že John Čang je vynikající pilot. Jak tedy jeho chování vysvětlit? Byl snad v šoku? I ti nejlepší piloti se v krizi občas chovají nevyzpytatelně. Ale v jeho chování jako by shledávala jistý vzorec - skoro plán. Četla dál:

0544:59 ATAC budete potřebovat i lékaře o jaká zranění se jedná
0545:10 TPA 545 nevím to přesně
0545:20 ATAC uveďte alespoň odhad
0545:30 TPA 545 lituji odhad není možný
0545:32 AAL 001 dva jedna dva devět
0545:35 ATAC je někdo v bezvědomí
0545:40 TPA 545 ne to si nemyslím ale máme dva mrtvé

Připadalo jí, že kapitán se o smrtelných úrazech zmínil jakoby mimochodem, jako by si na ně vzpomněl až dodatečně.

0545:43 ATAC mám to nula nula jedna
0545:51 ATAC registrují tpa pět čtyři pět jaký je stav vašeho letadla
0545:58 TPA 545 máme poškozenou kabinu pro cestující ale pouze lehčího rázu

Jenom nepatrně? podívovala se Casey. V té kabině došlo k poškození za několik milionů dolarů. To se tam kapitán ani nezašel podívat? Copak rozsah poškození vůbec neznal? Proč mluvil právě takhle?

0546:12 ATAC v jakém stavu je pilotní kabina
0546:22 TPA 545 provozuschopná slp to potvrzuje

0546:31 ATAC registruji to pět čtyři pět v jakém stavu je posádka
0546:38 TPA 545 kapitán a druhý pilot jsou v pořádku

V té době jeden druhý pilot masivně krvácel. Ani to kapitán nevěděl? Pohlédla na zbytek přepisu a pak ho odložila. Zítra ho ukáže Felixovi. Byla zvědavá, co na to řekne on.
Pokračovala v prohlížení, podívala se na zprávy konstrukce, na zprávy o vnitřku kabiny, na příslušné údaje o padělaném jisticím kolíku a pouzdru obráběče tahu. Vytvrvala a trpělivě pracovala dlouho do noci.

Bylo už hodně po desáté, když se znovu dostala k počítačovému výtisku závad na pětsetpětačtyřicítce. Původně doufala, že dostane data ze zapisovače a bude ho moci obejít, ale nyní jí nezbylo než se tím prokousat.
Ospale zívla a snažila se soustředit na číslíčky na první stránce:

```
A/S PWR TEST 00000010000
AIL SERVO COMP 00001001000
AOA INV 10200010001
CFDS SENS FAIL 00000010000
CRZ CMD MON INV 10000020100
EL SERVO COMP 00000000010
EPR/NI TRA-1 00000010000
FMS SPEED INV 00000040000
PRESS ALT INV 00000030000
G/S SPEED ANG 00000010000
SLAT XSIT T/O 00000000000
G/S DEVINV 00100050001
GND SPD INV 00000021000
TAS INV 00001010000
TAT INV 00000010000
AUX 1 00000000000
AUX 2 00000000000
AUX 3 00000000000
AUX COA 01000000000
A/S ROX-P 00000100000
RDR PROX-1 00001001000
AOA BTA 10200000001
FDS RG 00000010000
F-CMD MON 10000020100
```

Vůbec se jí nechtělo se s tím mořit. Ještě ani nevečeřela a věděla, že by se měla najíst. Ostatně jediné otázky, které má, se týkají AUX. Ptala se na ně Rona a ten jí odpověděl, že jsou to pomocné elektrické jednotky a že druhá a třetí se nepoužívají; AUX COA že je vedení instalované na žádost zákazníka. Podle Rona je normální, že tahle vedení mají samé nuly, protože se nepoužívala. V těchto protokolech jsou totiž zaznamenané pouze závady.

Takže s čtením skončila.

Skončila.

Vstala od stolu, protáhla se a pohlédla na hodinky. Bylo čtvrt na jedenáct. Pomyslela si, že by se měla jít domů vyspat. Zítra má přece vystoupit v televizi. Rozhodně netoužila, aby jí matka po vysílání zavolala s nářkem: "Holčičko moje, tys vypadala tak zmořeně!"

Složila výtisk a odložila ho.

Nula, pomyslela si, to je ta správná hodnota. Přesně tohle jsem dneska v noci objevila.

Velkou nulu. Nic.

"Velkou tlustou nulu," prohlásila hlasitě. "Když je na řádce nula, neznámá to vůbec nic."

Nechtěla hloubat nad tím, co to znamená pro ni - že se jí zkracuje určený čas, že její snaha popohnat vyšetřování selhala a že zítra odpoledne bude stát před televizní kamerou, slavný Marty Reardon jí bude klást otázky a ona mu nebude mít co odpovídat. Leda to, co po ní chtěl John Marder.

Lži, jako když tiskne. A na všechno se vykašl.

Možná že to tak nakonec dopadne.

Jsi dost stará, abys věděla, jak to na světě chodí.

Casey zhasla stolní lampu a zamířila ke dveřím.

Zavolala dobrou noc na uklízečku Esther a vyšla na chodbu. Nastoupila do výtahu a stiskla knoflík do přízemí.

Knoflík se při jejím dotyku rozsvítil.

Zářila na něm "1".

Dveře se začaly zavírat a Casey se rozzívala. Je příšerně utahaná. Je to pitomost pracovat takhle dlouho do noci. Není divu, když potom něco přehlídne nebo udělá školáckou chybu.

Zadívala se na svítící tlačítko.

A vtom ji to uhodilo do očí.

"Něco ste zapomněla?" podivila se Esther, když se Casey vrátila.

"Ale ne," odpověděla neurčitě.

Začala hrabat v papírech na psacím stole. Hbitě pátrala, rozhazovala listy všemi směry, nechávala je padat na zem. Ron tvrdil, že když jsou tam samé nuly, člověk neví, jestli se vedení používalo, nebo ne. Ale jelikož tam byla 1., tak to musí znamenat. Konečně našla ten správný list a prstem sjela po sloupci číslic:

```
AUX COA      0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0
AUX 1         0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
AUX 2         0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
AUX 3         0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
AUX COA      0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0
```

A je tam jednička! AUX COA zaznamenalo závadu na druhém úseku letu. To znamená, že letadlo vedení pro AUX COA používalo.

Ale k čemu?

Zprudka nabrala dech.

Sotva se odvažovala doufat.

Podle Rona je AUX COA vedení pro nepovinné doplňky nainstalované na přání zákazníka. Zákazník je užíval pro dodatečné vybavení, například pro SEZAP.

SEZAP byl další zapisovač letových dat, jehož úkolem bylo usnadnění práce údržbářských čet. Zaznamenával velkou část stejných parametrů jako běžný digitální zapisovač letových dat. Kdyby v letadle byl, měla by Casey po problémech.

Jenže Ron tvrdil, že letadlo SEZAP nemá.

Říkal, že se po něm díval v ocase, kam se u N-22 nejčastěji instaluje, a že nic nenašel.

Díval se potom i jinam?

Prohledal letadlo opravdu důkladně?

Casey věděla, že dodatečné vybavení tohoto typu nepodléhá předpisům FAA. Může být v letadle kdekoli, kam si jen provozovatel usmyslí - v zadní části letounu, v nákladním prostoru nebo v boxu na rádiové přístroje pod pilotní kabinou. Zkrátka kdekoli.

Díval se Ron opravdu všude?

Rozhodla se, že si to ověří.

Příštích deset minut strávila celkem bez úspěchu listováním v údržbářských příručkách k N-22. Příručky se o SEZAP buď vůbec nezmiňovaly, nebo pokud ano, Casey to nenašla. Pak si uvědomila, že výtisky, které má v kanceláři, jsou kopie, které si sama před lety pořídila, že však nemá nejnovější verzi; většina příruček byla z doby, kdy u firmy nastoupila, a to bylo už pět let.

A potom jí zrak padl na průhledové zobrazovací zařízení, které jí trnulo na stole.

Počkat, zajásala. Popadla brýle a nasadila si je. Zastrčila kabel do CD přehrávače a zapnula ho.

Nic se nestalo.

Chvilí s přístrojem zápasila, než si uvědomila, že v přístrojku není vložený disk. Sáhla do krabice, vylovila stříbrný kotouček a vložila ho do přehrávače. Pak znovu stiskla tlačítko.

Brýle se rozzářily a Casey měla před očima stránku z první příručky. Nebyla si docela jista, jak systém funguje, protože brýle měla sotva tři centimetry od očí, ale připadalo jí, že se stránka vznáší v prostoru asi půl metru před ní a je celá průhledná. Casey měla dojem, že vidí skrz.

Korman s oblibou říkával, že virtuální realita je virtuálně k ničemu, až na pár ryze specializovaných použití. A jedním z nich že je údržba. Spěchající lidé v technických provozech mají obvykle plné nebo zamazané ruce a nemají čas ani chuť listovat v tlustospisech. Člověk, který balancuje v šestimetrové výšce a rýpe se v proudovém motoru, si s sebou těžko bude nosit haldu tříkilových svazků. Pro tyhle situace je virtuální zobrazovač jako stvořený, a proto ho Korman také sestrojil.

Zkusmo stiskla několik tlačítek a zjistila, že se příručkami dá listovat. Přístroj měl i vyhledávací tlačítko, které v prostoru rozsvítilo klávesnici; musela opakovaně tisknout jiné tlačítko, aby šipku přesunula na písmeno Q, pak na A a nakonec na R. Je to trochu nešikovné.

Ale funguje to.

Chvilí to bzučelo a pak se před ní vyhoupla do prostoru nová stránka:

N-22

SERVISNÍ ZAPISOVAČ (SEZAP)

DOPORUČENÁ MÍSTA MONTÁŽE

Stiskla další tlačítka a listovala nákresey, které podrobně ukazovaly jednotlivá místa, kam by bylo vhodné SEZAP v N-22 umístit.

Bylo jich asi třicet.

Casey si přehrávač připnula k pásku a vykročila ke dveřím.

HOTEL AIRPORT MARINA

22.20

Marty Reardon byl ještě stále v Seattlu.

Zmeškal letadlo, protože interview s Gatesem se protáhlo. Měl proto přiletět až ráno. Jennifer nezbylo než předělat plán. Uvědomila si, že ji čeká těžký den. Doufala, že začnou v devět. A teď jí bylo jasné, že to bude nejdřív v deset. Seděla v hotelovém pokoji nad laptopem a snažila se to dát nějak dohromady.

9.00-10.00 Příjezd z letiště

10.00-10.45 Barker u sebe

11.00-11.30 King na letišti

11.30-12.00 FAA na letišti

12.15-13.45 Jízda do Burbanku

14.00-14.30 Rogers v Burbanku

14.30-15.30 Vstup před Nortonem

16.00-16.30 Singletonová v Nortonu

16.30-18.00 Cesta na letiště

Je to příliš nadupané. Není tam čas na oběd, zapoměla počítat se zácpami na silnicích i s obvyklými zádrheli. A zítra je pátek; Marty bude chtít stihnout let v šest hodin do New Yorku. Má novou kočku, s níž tráví všechny víkendy. Jestli ten let zmešká, bude vztekem bez sebe. A jak to zatím vypadá, zmešká ho určitě.

Problém je v tom, že v době, kdy Marty se Singletonovou skončí, bude už špička a letadlo nestihne za žádnou cenu. Ledaže by z Burbanku vyrazil ve čtrnáct třicet. To by znamenalo postrčit Singletonovou na dřívější dobu a advokáta nechat na později. Měla obavy, že by se na ni chlápek z FAA mohl vykašlat, kdyby mu na poslední chvíli změnila dohodnutý termín. Ale advokát se jistě ochotně přizpůsobí. Ten počká i do půlnoci, když bude muset.

Mluvila s ním už dřív. King je chvastoun, ale v malých soustech bude přijatelný. Pět deset sekund. Bude razantní. A bude stát za to.

9.00-10.00 Příjezd z letiště

10.00-10.45 Barker u sebe

11.00-11.30 FAA na letišti

11.30-12.30 Jízda do Burbanku

12.30-13.00 Rogers v Burbanku

13.00-14.30 Singletonová v Nortonu

14.30-16.00 Cesta na letiště v LA

16.00-16.30 King na letišti

17.00-18.00 Dokončení

To by šlo. V duchu probírala jednotlivé položky. Bude-li ten člověk od FAA za něco stát (Jennifer s ním zatím mluvila jen po telefonu), mohl by to s ním Marty rychle sfouknout. Kdyby to do Burbanku mělo trvat moc dlouho, může Rogerse vyhodit, stejně je to slabota, a přejít rovnou na Martyho vstup. Se Singletonovou to taky bude rychlé - Jennifer hodlala udržet Martyho v pohybu, aby se do té ženské moc nenavázel. Nabíty program tomu jen napomůže. Po návratu do LA vyřídí Kinga, Marty odletí v šest a Jennifer si odveze film. Posadí se do střížny, sestříhá celou reportáž a ještě tentýž večer ji pošle do New Yorku. V sobotu ráno zavolá Dickovi, vyslechne připomínky, zreviduje podle nich film a znovu ho předvede kolem poledne. Do vysílání bude zbývat spousta času.

Udělal si poznámku, aby nezapoměla zavolat dopoledne do Nortonu, že se Singletonovou chce mluvit o dvě hodiny dřív.

Nakonec se pustila do prohlížení dokumentů, které jí od Nortona odfaxovali, aby na nich Debora mohla pracovat. Jennifer se s tím zásadně neotravovala a teď s tím rozhodně nehodlala začínat, jenže neměla co dělat. Zběžně papíry prolétla. Bylo to přesně to, co čekala - samé ospravedlňování, samé žvásty o tom, jak je N-22 bezpečné, jaké má vynikající záznamy.

Najednou se zarazila a přestala listovat.

Výtřeštěně zírala na jednu stránku.

"To si snad dělají blázny," vypravila ze sebe nakonec.

Pak složku sklapla.

HANGÁŘ ČÍSLO 5

22.30

Areál Nortonu vypadal v noci opuštěně. Parkoviště byla téměř prázdná a obvodové budovy ztichlé. Celý závod však zalévalo jasné světlo, protože bezpečnostní služba nechávala zapnuté reflektory celou noc a na rozích všech budov byly namontované kamery průmyslové televize. Když Casey přecházela od správní budovy k hangáru číslo 5, slyšela hlasitou ozvěnu svých kroků.

Velká vrata do hangáru byla stažena a zamčena. Před nimi uviděla stát Teda Rawleye, zabraného do hovoru s jedním elektrikářem. Vzhůru k reflektorům stoupaly kotouče cigaretového kouře. Casey zamířila k postrannímu vchodu.

"Ahoj, kotě," zavolal na ni Teddy. "Pořád v práci, co?"

"Jo," odpověděla jednoslabičně.

Chtěla vejít dovnitř, ale elektrikář ji zastavil: "Je zavřeno. Nikdo tam nesmí. Běží zkoušky."

"To je v pořádku," chtěla ho odbýt, ale nedal se.

"Je mi líto, ale tam nesmíte. Ron Smith nařídil, že nikdo nesmí dovnitř. Kdybyste se něčeho na letadle dotkla -"

"Dám pozor," slíbila.

Teddy si ji změřil a přistoupil k ní. "Já vím, že dáš, ale budeš potřebovat tohle." Podal jí těžkou baterku, dlouhou skoro metr. "Je tam tma, nezapomeň."

Elektrikář se přidal: "A nesmíte si rozsvítit, nadělalo by nám to změny v okolním proudění -"

"Je mi to jasné," řekla mírně. Věděla, že zkušební zařízení jsou velmi citlivá a že například světlo zářivek by mohlo ovlivnit výsledky.

Elektrikář byl celý nesvůj. "Asi bych měl zavolat Ronovi a říct mu, že chcete dovnitř."

"Zavolejte, komu chcete," souhlasila.

"A nesmíte sahat na zábradlí, protože -"

"Nebudu na nic sahat," vyjela na něj. "Prokristapána, přece vím, co dělám."

Rázně vešla dovnitř.

Teddy měl pravdu, byla tam pořádná tma. Spíš tušila, než doopravdy viděla rozsáhlý prostor kolem sebe. Stěží rozeznávala obrysy letadla, které čnělo nad ní. Všechny jeho dveře a přídavné prostory byly otevřené a odevšad se táhly kabely. Pod ocasem viděla v kuželu slabě modrého světla zkušební pult. Monitor blikal, jak se postupně oživoval systém za systémem. Světla v pilotní kabině se rozsvítila a okamžitě zhasla. Následovalo osvětlení přední části kabiny pro cestující, jasná záře ve výšce devíti metrů. A opět neproniknutelná tma. Několik vteřin nato vzplála signální světla na okrajích křidel a ocasu a vrhla po hangáru ostré bílé záblesky. A zase tma.

Vzápětí na křídle zazářily přistávací světlomety a podvozek se začal zatahovat. Mohl se volně pohybovat dovnitř a ven, protože letadlo spočívalo vysoko nad podlahou na podpěrách. Dnešní noci se to stane ještě alespoň tucetkrát.

Zvenčí k ní dolehl znepokojený elektrikářův hlas. Teddy se v odpověď zasmál a elektrikář pokračoval ve výkladech.

Casey rozsvítila baterku, která před ní vrhla mocný proud světla, a vykročila kupředu. Otáčela přitom kroužkem, aby kužel světla rozšířila.

Podvozek byl zatažený. Vtom se však otevřel poklop a podvozek začal klouzat dolů; velká kola s tlustými pneumatikami se vysunula nejprve složená naplocho a teprve po chvilce se s hydraulickým kvílením otočila do správné polohy.

Okamžik nato se rozsvítilo na kormidle osvětlení poznávacích znaků a ze tmy se vynořil celý ocas. Pak opět všechno zhaslo.

Casey se vydala k přídavnému prostoru na zádi. Ron sice tvrdil, že tam nic není, ale musela se přesvědčit na vlastní oči.

Vystupovala po širokých schůdkách, přistavených u zadního vchodu, a připomínala si, že se nesmí dotknout zábradlí.

Mohla by porušit elektrické kabely, které k němu byly přilepené, nebo způsobit kolísání pole.

Zadní přídavný prostor, vestavěný do kolmé kýlové plochy, měla přímo nad hlavou. Posvítila dovnitř baterkou. Strop prostoru tvořilo dno záložní pohonné jednotky, turbogenerátoru, pokryté změtí půlkulatých trubek a bílých spojek.

Vespod byla těsně vedle sebe nakupena neuspořádaná řada měřicích přístrojů, konektorů a černých krabic počítačového systému s rýhovanými lopatkami na odvádění tepla. Pokud by mezi nimi byl SEZAP snadno by ho přehlédla, protože to byla krabička zhruba sedmkrát sedm centimetrů.

Zůstala stát, nasadila si brýle a zapnula přehrávač. Okamžitě se jí před očima zjevil nákres přídavného prostoru na zádi.

A přes něj viděla skutečný oddíl před sebou. Čtvereček označující SEZAP byl na diagramu obtažen červeně. Na jeho místě však bylo další měřidlo hydraulického tlaku pro letový řídicí systém.

Ron měl pravdu.

SEZAP tady není.

Sestoupila po schůdkách zase na beton a obešla letadlo k přednímu přídavnému prostoru přímo za předním kolem. Byl také otevřený. Zdola posvítila dovnitř a v příručce našla číslo příslušné stránky. Před očima se jí objevil nový obrázek. Ukazoval SEZAP v pravé přední elektrické skříni vedle sběrnic hydraulického ovládání.

Nenašla ho tam. Štěrba byla prázdná a vzadu byla vidět kulatá zástrčka konektoru s lesklými kovovými kontaktními body.

Bude asi někde uvnitř letadla.

Vydala se k pravé straně, kde byly ke dveřím do kabiny pro cestující přistaveny vysouvací schůdky. S kovovým duněním po nich vystoupila a vešla dovnitř.

Byla tam tma. Posvítila si baterkou dozadu a přejížděla kuzelem po kabině. Vypadalo to tady hůř než předtím. Na mnoha místech paprsek světla odhalil matnou šed' izolační výztuže, protože elektrikáři sejmuli panely kolem oken, aby se dostali ke svorkovnicím na stěnách. Ucítila slabý zápach zvratků, který se nepodařilo vyvětrat a který se kdosi snažil přehlušit sprejem se sladkou vůní květin.

Za ní se náhle ostře rozzářila pilotní kabina. Stropní matová světla osvítla obě sedadla. Po nich ožila řada obrazovek a zablikala světélka na stropních panelech. Tiskárna sběrače letových dat na stojanu mezi sedadly zabzučela, vytiskla několik řádek a opět ztichla. Vzápětí celá pilotní kabina zhasla.

Opět byla tma.

Další cyklus.

Krátce nato se rozsvítila přední kuchyňka. Zablesklo se osvětlení ohřivače a mikrovlnné trouby, pískl časovač i indikátor přehřátí. A znovu všechno zhaslo. A rozhostilo se ticho.

Opět byla všude tma.

Casey dosud stála u dveří a neobratně manipulovala s přehrávačem, který měla u pasu, když vtom se jí zazdalo, že slyší

kroky. Strnula a chvíli naslouchala.

Nedalo se to zjistit, protože přepínání jednotlivých systémů vyvolávalo nejrůznější zvuky, bzučení a cvakání spínačů a solenoidů ve skříních s avionikou všude kolem. Napínala sluch ze všech sil.

Ano, teď to doopravdy slyší.

Kroky.

Někdo jde pomalým a stejnoměrným krokem přes hangár.

Polekaně se vyklonila ze dveří a hlasitě zavolala: "Teddy? Jsi to ty?"

Zaposlouchala se.

Kroky ztichly.

Ticho.

Cvakající relé.

Vem to čert, řekla si. To, že je sama v rozedraném letadle a v takové výšce, jí leze na mozek. Je utahaná a fantazie jí pracuje přesčas.

Minula kuchyňku na levé straně, kde kousek nad podlahou signalizoval displej dodatečný elektrický nabíjecí panel.

Kryt z něj už sejmuli. Podívala se na něj přes průhledný diagram. Téměř celý prostor zaujímaly druhotné krabice s avionikou a místa tu pro ně beztak bylo jen tak tak.

SEZAP nikde.

Postupovala dál k centrální přepážce. Věděla, že je tam malý skladovací prostor vestavěný do těla přepážky těsně pod štěrbinou na časopisy. Případalo jí praštěné, že by SEZAP dali zrovna tam, a nepřekvapilo ji, když ho nenašla.

To máme čtyři. Zbývá dalších šestadvacet.

Blížila se k zádi, k zadnímu skladovacímu prostoru uvnitř letadla. Tohle umístění se zdálo pravděpodobnější; byl to čtvercový panel v boční stěně trupu nalevo od zadního východu. Panel se nepřipevňoval šrouby, ale odklápěl se na pantu, aby to spěchající montéři měli jednodušší.

Došla k otevřeným dveřím a ucítila závan studeného vzduchu. Venku byla tma a na podlahu hangáru kdesi v hloubce dvanácti metrů nedohlédla. Vedle vchodu uviděla otevřený panel. Prohlédla si ho přes diagram. Zapisovač by měl být v pravém dolním rohu vedle jističů osvětlení kabiny a palubního telefonu.

Ale nebyl tam.

Zazářila koncová světla na křídlech, pronikavé záblesky se několikrát zopakovaly a pokaždé vrhly do kabiny okénky a dvěma ostré stíny. Zakrátko bylo zase po všem.

Cink.

Casey ztuhla.

Zvuk přicházel odněkud zepředu, od pilotní kabiny. Zněl kovově, jako by někdo kopl do nástroje.

Zaposlouchala se. Slyšela tichý krok, zaskřípání.

Někdo je v kabině.

Strhla si brýle a nechala si je viset na krku. Potichu se pohnula doprava a přikrčila se za jednou řadou sedadel docela vzadu. Slyšela, jak se kroky blíží. Zvuků přibýlo a neuměla je rozeznat. Šepot? Je jich víc?

Zatajila dech.

Testovací zařízení zapnulo osvětlení kabiny, nejprve vpředu, potom uprostřed a nakonec vzadu. Většina lamp však visela ven a vrhala kolem sebe podivné stíny. Pak opět všechno zhaslo.

Pevně sevřela v ruce baterku. Její váha ji uklidňovala. Naklonila hlavu o kousek doprava, aby viděla mezi sedadly.

Zaslechla kroky, ale neviděla nic.

Vtom se rozsvítila přistávací světla a v jejich odražené záři se po obou stranách stropu objevila řada ostře ohraničených oválů oken. A jeden ovál za druhým zhasínal stín.

Někdo se blíží uličkou k ní.

To se mi nelíbí, pomyslela si. Co má dělat? Má sice baterku, ale velké iluze si o své obranyschopnosti nedělá. Má mobil. Má pipák. Má -

Sáhla si k pasu a tichounce pipák vypnula.

Muž byl už velmi blízko. Natáhla hlavu kupředu, až ji zabolelo za krkem, a uviděla ho. Tvář měl ve stínu, ale v odrazu přistávacích světel neomylně rozeznala červenou kostkovanou košili.

Přistávací světla zhasla.

V kabině nastala tma.

Casey tajila dech.

Někde vpředu slabě cvaklo relé. Casey věděla, že je to elektrický zvuk, ale muž v červené košili zjevně ne. Tiše zavrčel, jakoby překvapením, a rychle se vrhl kupředu.

Čekala.

Po nějaké době se jí zdálo, že slyší zvuk kroků na kovových schodech. Nebyla si tím příliš jistá, doufala však, že se nemýlí.

Všude kolem ní bylo ticho.

Obezřetně vylezla zpoza sedadla. pomyslela si, že je nejvyšší čas vypadnout. Přistoupila k otevřeným dveřím a špicovala uši. Nebylo pochyb, kroky se vzdalovaly, jejich zvuk slábl. Na špičce letadla se rozsvítily reflektory a daleko dopředu se natáhl dlouhatánský stín. Mužská postava.

Odchází.

Hlas někde uvnitř v hlavě jí našeptával Uteč, ucítila však na krku brýle a zaváhala. Stejně musí tomu člověku nechat čas, aby stačil z hangáru zmizet - nechce přece do něj narazit, až vyleze ven. Proto se rozhodla poohlédnout se ještě na

jednom místě.

Nasadila si brýle a stiskla knoflík přehrávače. Zobrazila se jí následující stránka.

Ten vestavěný prostor je hned tady, přímo před zadními dveřmi, u kterých stojí. Vyklonila se ze dveří, přidržela se pravou rukou a zjistila, že dovnitř schránky velice dobře dohlédne. Kryt byl pochopitelně sejmutý jako všechny ostatní. Uviděla tři svislé řady elektrických sběrnic, které pravděpodobně ovládaly oboje zadní dveře. A docela dole.

Ano.

Servisní zapisovač.

Byl zelený a nahoře měl bílý pruh s tiskacími písmeny PRO ÚDRŽBU ZAP 041/B ÚDRŽBA. Kovová krabice sedmkrát sedm centimetrů se zástrčkou vpředu. Casey sáhla dovnitř, uchopila ji a opatrně zatáhla. Krabice s ostrým cvaknutím odskočila ze zásuvky uvnitř skříně a Casey ji měla v dlani.

Prima!

Narovnala se ve dveřích a svírala přístroj oběma rukama. Tak ji to vzrušilo, že se celá roztřásla. Tohle mění úplně všechno!

V rozčilení úprk kroků za sebou postřehla, až když už bylo pozdě. Silné paže do ní vrazily, až vyhekla, rozhodila ruce a vypadla dveřmi ven.

Padala.

K betonové podlaze v hloubce deseti metrů.

Brzy - nějak moc brzy - ucítila ostrou bolest na tváři. Vzápětí dopadla celým tělem, uvědomila si však, že něco není v pořádku. Na celém těle se do ní cosi podivně zařezává. Už nepadá, najednou se vznáší zase vzhůru. A znova padá.

Připadá si jako v obrovské houpací síti. No ovšem, síť.

Dopadla na záchranou síť.

Ve tmě nic neviděla, ale věděla, že síť je napjata pod celým letadlem a že do ní spadla. Převalila se na záda a u dveří uviděla temnou siluetu. Postava se otočila a uháněla na opačný konec letadla. Casey se pokoušela postavit na nohy, ale nedokázala udržet rovnováhu. Síť se pod ní zvolna vlnila.

Casey se plazila dopředu k matné kovové mase křídla. Odněkud zpředu slyšela řinčení kroků běžících po kovových schodech. Muž se k ní blíží.

Musí se odtud vymotat.

Musí se z té sítě nějak dostat, než ji chytí. Posunula se o kousek blíž ke křídlu a vtom uslyšela zakašlání. Přicházelo od vzdáleného konce křídla, někde nalevo od ní.

Je tady ještě někdo jiný.

Dole na betonu.

Čeká.

Zarazila se a vnímala jemné pohupování sítě. Věděla, že se za chvíli rozsvítí světla a pak uvidí, kdo to tam je.

Vzápětí nakrátko zaplály světlomety na ocase. Jejich prudké světlo na okamžik ozářilo celý hangár.

Jasně viděla, kdo to kašlal.

Richman.

Měl na sobě tmavomodrou větrovku a tmavé kalhoty. Nedbalé chlapecké manýry byly ty tam. Stál napjatý a ve střehu u křídla. Obezřetně se rozhlížel doprava i doleva a pohledem přejížděl halu.

Reflektory zhasly stejně nečekaně, jako se rozsvítily, a ponořily hangár do naprosté tmy. Casey se pohnula kupředu a síť pod ní zaskřípala. Mohl to Richman slyšet? Mohl uhodnout, kde je?

Doplazila se ke křídlu a vztáhla k němu paži.

Pevně se zachytila jednou rukou a ručkovala po něm k okraji. Dříve nebo později síť skončí, říkala si. Zavadila nohou o tlustou šňůru; natáhla se tím směrem a nahmatala uzly.

Položila se na síť, uchopila oběma rukama její okraj a převalila se přes něj. Chvilí visela za jednu paži na prohýbající se síti. Kolem sebe měla černočernou tmou. Neměla tušení, jak hluboko je podlaha. Dva metry? Tři?

K uším jí dolehl zvuk běžících kroků.

Pustila se a padala.

Dopadla vstoje, ihned však klesla na kolena. Od nárazu do betonu ji ostře zabořilo v čéšce. Znovu slyšela Richmana kašlat. Je blízko, někde nalevo od ní. Vstala, a co jí síly stačily, uháněla k východu. V té chvíli se rozsvítilo prudké a oslepující světlo přistávacích světlometů. Casey postřehla, že si Richman spěšně zakrývá oči.

Věděla, že bude chvíli oslepený. Ale ne nadlouho.

Snad to bude stačit.

Kde je ten druhý?

Utíkala.

Vrazila do stěny hangáru, až to kovově zadunělo. Někdo za ní zvolal: "Hej!" Šmátrala po zdi a hledala dveře. Za sebou slyšela běžící kroky.

Kde? Kde?

Někdo za ní běží.

Nahmátla dveře, svislou zárubeň, další dřevo a kovovou tyč. Klika. Opřela se do ní.

Ucítila svěží noční vzduch.

Je venku.

Teddy se k ní otočil a zazubil se: "Hej, kotě, jak to šlo?"

Upadla na kolena a snažila se popadnout dech. Teddy s elektrikářem k ní přiskočili. "Co se děje? Co se stalo?" Stáli nad ní a starostlivě se jí dotýkali. Pokusila se nabrat dech, ale vyrazila ze sebe jenom: "Zavolej ochranku." "Cože?"

"Ochranku! Někdo je vevnitř!"

Elektrikář se rozběhl k telefonu. Teddy zůstal u ní. A pak si vzpomněla na SEZAP a pronikla ji panika. Kde je?

Postavila se. "Ach ne," zaúpěla. "Ztratila jsem ji."

"Ale co, kotě?"

"Tu krabičku." Otočila se a upřela oči na hangár. Bude tam muset jít zpátky -

"Myslíš tu, co držíš v ruce?" podivil se Teddy.

Sklopila oči na levou dlaň.

Uviděla SEZAP. Svírala ho tak křečovitě, že měla prsty celé bílé.

GLENDALE

23.30

"Ale no tak, kotě," chlácholil ji Teddy, objal ji kolem ramen a vedl ji do ložnice. "Všechno je v pohodě."

"Teddy, já nevím proč.," začala.

"Zítra to zjistíme," ujistil ji konejšivě.

"Ale co tam dělal."

"Zítra," prohlásil pevně Teddy.

"Ale co."

Zmlkla. Klesla na postel a náhle si uvědomila, jak je vyčerpaná. Ten pocit ji celou zaplavil.

"Vyspím se na gauči," oznámil Teddy. "Nenechám tě tu v noci samotnou." Shýbl se a pošimral ji pod bradou. "S ničím si nelam hlavu, kotě."

Natáhl ruku a vzal jí z dlaně SEZAP. Neochotně rozevřela prsty. "Dám ti to jenom sem vedle," uklidňoval ji a postavil krabičku na noční stolek. Jedná s ní jako s dítětem.

"Teddy, ta věc je strašně důležitá."

"Já vím. Bude tady, až se vzbudíš. Ano?"

"Ano."

"Zavolej, kdybys něco potřebovala." Odešel a zavřel za sebou dveře.

Pohlédla na polštář. Musí se vysoukat ze šatů, musí se umýt a převléct. Na tváři ji něco bolelo, nevěděla, co tam může mít. Musí se na to podívat.

Popadla SEZAP a strčila si ho pod polštář. Chvilí se na něj dívala, pak si na něj položila hlavu a zavřela oči.

Jen na malinkou chvíličku, pomyslela si.

PÁTEK

GLENDALE

6.30

Něco není v pořádku.

Casey se rychle posadila a vyjekla, protože jí celým tělem vystřelila bolest. Na obličeji ji něco řezalo. Dotkla se bolavého místa na tváři a škusla sebou.

V nohách postele se rozlévala sluneční záře. Překvapeně se zadívala na dva půlměsíčky šmíru na přehozu. Je obutá. A ještě stále je oblečená.

Leží na přehozu ustlané postele kompletně oblečená.

Se sténáním se přiměla pootočit a spustit nohy na podlahu. Každý pohyb nesnesitelně bolel. Pohlédla na noční stolek.

Hodiny ukazovaly půl sedmé.

Sáhla pod polštář a vyndala zelenou kovovou krabičku s bílým pruhem.

SEZAP.

A vtom ucítila vůni kávy.

Otevřely se dveře a vešel Teddy v trenýrkách a se šálkem v ruce. "Je ti moc zle?"

"Bolí mě úplně všechno." "To si myslím." Podal jí hrnek. "Udržíš ho?"

Přikývla a vděčně hrnek přijala. Když ho nesla ke rtům, bodalo ji v ramenou, ale káva byla horká a silná.

"Tvář nevypadá nijak strašně," poznamenal, když si ji kriticky změřil. "Je to blíž k uchu. Asi ses odřela, jak jsi narazila na sít'."

Vtom se upamatovala. Interview.

"Ach, bože," vyjekla. S hekáním se zvedla z postele.

"Tři aspiriny," nařídil Teddy. "A hodně horkou sprchu."

"Na to nemám čas."

"Tak si ho udělej. Tak horkou, jak nejvíc sneseš."

Odešla do koupelny a pustila sprchu. Podívala se na sebe do zrcadla. Na obličeji měla špinavé šmouhy. Od ucha až dozadu na šíji se jí táhl rudý šrám. Pod vlasy se to schová, utěšovala se. Nebude to vidět.

Opět se napila kávy, svlékla se a vlezla pod sprchu. Objevila modřiny na lokti, na boku a na kolenou. Nevzpomínala si, jak k nim přišla. Bodavá horká sprška jí dělala dobře.

Když vystoupila zpod sprchy, uslyšela zvonit telefon. Otevřela dveře a zavolala:

"Neber to!"

"Myslíš to vážně?"

"Nemám čas," odpověděla. "Dnes rozhodně ne."

A odešla se do ložnice obléknout.

Do interview s Martym Reardonem jí zbývá už jen deset hodin. Do té doby musí udělat už jen jedinou věc.

Vyjasnit problém TPA 545.

NORTON AIRCRAFT/DS

7.40

Rob Wong postavil zelenou krabičku na stůl, zasunul do ní šňůru a stiskl tlačítko na svém pultu. Na krabičce se rozsvítila červená kontrolka.

"Šťávu má," prohodil Wong. Opřel se a podíval se na Casey. "Tak co, dáme se do toho?"

"Dáme," přisvědčila Casey.

"Drž palce," řekl Wong a ťukl na jednu jedinou klávesu.

Červená kontrolka se rozblíkla.

Casey se stísněně zeptala: "Je to."

"To je normální. Načítá údaje."

Po několika vteřinách se kontrolka ustálila.

"A co teď?"

"Už to je," vysvětlil Wong. "Teď se kouknem na ty data." Na obrazovku naskočily sloupce čísel. Wong se nahnul kupředu a prohlížel si je zblízka. "Hm, vypadá to docela slušně, Casey. Tohle bude zřejmě tvůj šťastný den." Nějakou chvíli rychle ťukal na klávesnici a pak se opět narovnal.

"Podíváme se, jestli chodí, jak má."

Na monitoru se objevil drátěný model letadla a rychle se zaplňoval, až se z něj stal normální trojrozměrný obraz. Pozadí za ním bylo jasně modré. Vodorovné stříbrné letadlo z profilu a s vysunutými koly.

Wong opět chvíli ťukal a obrátil letadlo tak, aby k nim stálo ocasem. Přidal zelené pole na obzoru a šedivou startovací dráhu. Obrázek byl sice schematický, ale jinak jako živý. Letadlo se rozjelo po dráze. Změnilo polohu, zvedlo před' do výšky. Kola se složila do křídel.

"Právě jsme odstartovali," oznámil Wong a zubil se od ucha k uchu.

Letadlo stále stoupalo. Wong ťukl na klávesu a na pravé straně obrazovky se otevřelo okénko. Naskočila na něm řada číslic, které se rychle střídaly. "Není to ten úplně správný zapisovač, ale zaplať pámbu za něj," podotkl Wong. "To nejdůležitější tady je. Výška, rychlost, kurz, palivo, odchylky na řídicích plochách - vztahové a náběžné klapky, křídélka, výškovky, kormidlo. Všechno, co potřebuješ. A je to stabilní, Casey."

Letadlo nepřestávalo stoupat. Wong stiskl knoflík a objevily se bílé mraky. Letadlo jimi dál klouzalo vzhůru.

"Časově koordinovat to asi nepotřebuješ, co?" hádal. "Víš, kdy k nehodě došlo?"

"Ano," odpověděla. "Uplynulo zhruba devět čtyřicet."

"Devět čtyřicet od startu?"

"Správně."

"Tak už tam skoro jsme."

Letadlo na monitoru letělo rovně a číslice v okénku byly stabilní. Po chvíli v nich však začalo blikat červené světélko.

"Co je to?"

"Záznam závady. Je to, hm, nesymetrie u náběžných klapek."

Podívala se na obrazovku. Letadlo mělo stále stejnou polohu.

"Vysunuly se sloty?"

"Ne," odpověděl Wong. "Nic se nestalo. Je to jenom hlášení nějaké závady."

Dívala se dál, ale letadlo bylo stále vodorovné. Uběhlo pět sekund. A pak se nad náběžnou hranou objevily sloty.

"Vysouvají se," komentoval to Wong a nespouštěl oči z číslic. Pak dodal: "Teď jsou plně vysunuté."

Casey se ujišťovala: "Takže nejdřív se objevila ta závada? A sloty se vysunuly až pak?"

"Správně."

"Samovolně?"

"Ne, řízeně. Teď, podívej, zvedá nos nahoru a - ó - páni - překračuje práh třepání - teď se spouští alarm a -"

Letadlo na obrazovce nabralo směr střemhlav dolů. Bílé mraky ubíhaly stále rychleji. Na obrazovce začala blikat a houkat výstražná zařízení.

"Co se děje teď?" chtěla vědět Casey.

"Vykročilo z povolené obálky přetížení. Prokristapána, koukej na něj."

Letadlo přestalo padat a začalo zase strmě stoupat. "Stoupá v úhlu nějakých šestnáct. osmnáct. jedenadvacet stupňů," konstatoval Wong a nedůvěřivě vrtěl hlavou. "Jedenadvacet stupňů!"

Dopravní letadla mají stoupavost od tří do pěti stupňů. Deset stupňů už je hodně strmá stoupavost, která se užívá pouze při vzletu. Při jedenadvaceti stupních museli cestující mít pocit, že letadlo stoupá kolmo.

Rozezněly se další alarmy.

"Kdeco je z normy," komentoval Wong bezbarvě. "Dává draku strašně zabrat. Na tohle není vůbec stavěný. Zkontrolovali jste ho důkladně?"

Přihlíželi, jak se letadlo opět řítí dolů.

"Nemůžu tomu uvěřit," zoufal si Wong. "Tomuhle by přece autopilot musel zabránit -"

"Pilot přepnul na ruční."

"Jenže tyhle divoké oscilace by autopilot nahodily automaticky samy." Wong ukázal na okénko s údaji po straně. "No jasně. To se ví že to tam je. Autopilot se snaží převzít řízení a pilot pořád přepíná na manuál. Zbláznil se, nebo co?"

Další výstup. A další pád.

Zhrozně sledovali, jak letadlo celkem šestkrát zopakovalo cyklus stoupání a pádu a pak se zničehonic rázem uklidnilo a dál letělo stabilně.

"Co se stalo teď?"

"Autopilot převzal řízení. Konečně." Rob Wong si nešťastně vzdychl. "Víš, Casey, moc rád bych ti pověděl, co se v tom letadle stalo, ale ať se propadnu, jestli to tuším."

BITEVNÍ SÁL

9.00

V Bitevním sále byla v plné práci uklízeč četa, umývala veliká okna vedoucí do montážní haly a utírala umakartový stůl a židle kolem něj. Na druhém konci jedna žena luxovala koberec.

Doherty a Ron Smith stáli u dveří a studovali počítačový výtisk.

"Co se děje?" zeptala se zvědavě Casey.

"KRH se dneska nekoná," oznámil Doherty. "Marder ji zrušil."

Casey rozhořčeně spustila: "Jak to že mi nikdo -"

Zarazila se, protože si vzpomněla, že si večer pípák vypnula. Honem ho zase zapnula.

"Ty včerejší zkoušky vyšly skoro perfektně," ozval se Ron. "Tvrдили jsme celou dobu, že je to vynikající stroj."

Opakovaly se nám jen dvě závady. Od pátého cyklu, teda přibližně od deseti třiceti, nám to vytrvale hlásilo závadu POM DDZ. Nemám ponětí, co to mělo znamenat." Vyčkával se na ni zadíval. Určitě se mu doneslo, že byla tou dobou v hangáru.

Ale Casey nehodlala nic vysvětlovat. Alespoň ne zrovna teď. Změnila proto téma: "A co senzor polohy?"

"To byla ta druhá závada," odpověděl Smith. "Provedli jsme v noci jedenadvacet testů a senzor polohy v křídle selhal šestkrát. Je porouchaný, to je bez debaty."

"A jestli selhal i za letu."

"To by se v pilotní kabině zobrazila nesymetrie slotů."

Otočila se k odchodu.

"Hej," zvolal Doherty. "Kam jdeš?"

"Musím se podívat na jedno video."

"Casey! Víš, co se, ksakru děje?"

"Dovíte se to jako první," slíbila a odešla.

Měla pocit, že vyšetřování, které se včera nechtělo hnout z místa, dnes postupuje rázně kupředu. Klíčem byl SEZAP. Nyní alespoň mohla rekonstruovat události letu 545 v přesném sledu. A díky tomu začaly dílky skládačky rychle zapadat na správná místa.

Cestou ke svému autu zavolala mobilem Normě. "Normo, potřebuju soupis tras TransPacific."

"Jeden mám zrovna před sebou," hlásila Norma. "Přišel s tím balíkem od FAA. Co chcete přesně vědět?"

"Letový řád do Honolulu."

"Už se koukám." Chvilí bylo ticho. "Oni do Honolulu nelítají," řekla pak Norma překvapeně. "Lítají jen do -"

"To nic," zarazila ji Casey. "Víc jsem nepotřebovala vědět." Přesně takovou odpověď totiž čekala.

"Heleďte," ozvala se znovu Norma. "Marder vám volal už třikrát. Stěžoval si, že se nehlásíte na pípák."

"Řekněte mu, že mě nemůžete sehnat."

"A Richman se taky pořád -"

"Nemůžete mě sehnat," opakovala Casey.

Přerušila spojení a chvátala k vozu.

Za jízdy zavolala Ellen Fongové do účtárny. Sekretářka jí sdělila, že Ellen si vzala práci domů i na dnešek. Casey si nechala nadiktovat číslo a zavolala tam.

"Ellen, tady je Casey Singletonová."

"Ach, ano, Casey." Znělo to chladně. Opatrně.

"Dívala jste se na ten překlad?"

"Ano." Lhostejně. Bezvýrazně.

"Máte ho hotový?"

"Ano, mám."

"Můžete mi ho odfaxovat?" žádala Casey.

Ellen chvíli mlčela a pak řekla: "Myslím, že bych to neměla dělat."

"Tak dobře."

"Víte proč?" zeptala se Ellen Fongová.

"Myslím, že to dokážu uhodnout."
"Přinesu vám ho do kanceláře," navrhla Ellen. "Co třeba ve dvě?"
"Prima," souhlasila Casey.

Začíná to do sebe zapadat. Neuvěřitelně rychle.
Casey si v té chvíli byla naprosto jista, že dokáže vysvětlit, co se při letu 545 stalo. Mohla už seřadit celý řetěz náhodných událostí. Při troše štěstí jí to s konečnou platností potvrdí ve Video Imaging.
Zbývala už jen jedna otázka.
Co s tím má udělat?

BULVÁR SEPULVEDA

10.45

Fred Barker se potil. Při vypnuté klimatizaci a dotíravých dotazech Martyho Reardona se mu pot po tvářích jen řinul, leskl se mu na vousech a smáčel košili.
"Pane Barkere," oslovil ho Marty a naklonil se k němu. Marty byl pohledný pětáctýřicátník s úzkými rty a pronikavým pohledem. Připomínal neoblomného žalobce, ostříleného muže, kterého nic nepřekvapí. Mluvil zvolna, dělal krátké odmlky a působil rozvázným dojmem. Tvářil se, že svědkovi poskytuje všechny možné šance. Jeho nejoblíbenějším tónem bylo zklamání. Tmavé obočí letí vzhůru: Jak je to možné? Marty položil další otázku: "Pane Barkere, popsal jste problémy N-22. Ale Norton Aircraft tvrdí, že problémy byly vyřešeny díky vydání Směrnic o letové způsobilosti. Je to pravda?"
"Ne." Martyho dotěrnost Barkera přiměla vzdát se celých vět. Nyní odpovídal jednoslabičně.
"Směrnice nebyly účinné?"
"No, snad tu máme další incident, ne? A týká se slotů."
"Norton tvrdí, že to sloty nebyly."
"Myslím, že zjistíte, že byly."
"Norton Aircraft tedy lže?"
"Dělá jen to, co vždycky. Přijdou s nějakým komplikovaným vysvětlením, které skutečný problém zakryje."
"S nějakým komplikovaným vysvětlením," opakoval Marty. "Ale letadla přece jsou komplikované stroje, ne?"
"Ne v tomhle případě. Tahle nehoda je důsledkem jejich neschopnosti odstranit přetrvávající závadu."
"Jste o tom skálopevně přesvědčen."
"Ano."
"Kde čerpáte takovou jistotu? Jste snad inženýr?"
"Ne."
"Vystudoval jste nějakou leteckou školu?"
"Ne."
"Jaký obor jste studoval na vysoké škole?"
"To už je tak dávno."
"Nebyla to hudba, pane Barkere? Nespecializoval jste se na hudbu?"
"No, to ano, ale."
Jennifer sledovala Martyho útoky se smíšenými pocity. Samozřejmě je to vždycky psina, když se zpovídaný člověk kroutí jako červ, a diváci zbožňují, když někdo ty pompézní odborníky zkrouhne. Jenže tyhle vytrvalé útoky vážně ohrožují celou reportáž. Pokud Marty zpochybní Barkerovu důvěryhodnost.
Můžu ho pochopitelně vynechat, uvažovala. Nemusím ho vůbec použít.
"Bakalář svobodných umění. V oboru hudby," konstatoval Marty svým rozvázným tónem. "Myslíte si, pane Barkere, že vás to kvalifikuje jako posuzovatele letadel?"
"Samo o sobě ne, ale -"
"Máte nějaké další vzdělání?"
"Ne."
"Máte nějaký vědecký nebo technický výcvik?"
Barker si uvolnil límec. "No, pracoval jsem pro FAA."
"A tam jste prodělal nějaké školení v tomto oboru? Naučili vás tam něco, řekněme, o dynamice kapalin?"
"Ne."
"Nebo o aerodynamice?"
"Víte, mám spoustu zkušeností -"
"O tom nepochybují. Ale otázka stojí takto: Máte oficiální vzdělání v aerodynamice, diferenciálním počtu, metalurgii, strukturální analýze nebo v nějakých jiných oborech, které se při výrobě letadel uplatňují?"
"Ne, oficiálně ne."
"A neoficiálně?"
"To samozřejmě ano. Mám celoživotní zkušenosti."
"Dobře. To je skvělé. A teď dál. Všiml jsem si knih za vašimi zády a také na vašem psacím stole." Reardon se natáhl a sáhl na jednu otevřenou knihu. "Třeba tahle. Její název je Moderní metody výroby pro zvýšení životnosti a odolnosti draku. To je docela síla. Rozumíte té knize?"
"Většinou ano."
"Tak například," ukázal Reardon na otevřenou knihu a otočil si ji k sobě. "Tady na stránce 807 se říká: 'Leavers a

Radon zavedli parametr dvouososti, který souvisí s velikostí namáhání jako v rovnici číslo 5.' Vidíte na to?"

"Ano," přisvědčil Barker a ztěžka polkl.

"Co je to parametr dvouososti?"

"No, hm, to se těžko vysvětluje jedním slovem."

Marty vyskočil: "Kdo jsou Leevera a Radon?"

"Jsou to badatelé v tomto oboru."

"Znáte je?"

"Osobně ne."

"Ale jejich práce znáte dobře."

"Slyšel jsem o nich."

"Víte o nich vůbec něco?"

"Ne, osobně ne."

"A jsou to významní badatelé v daném oboru?"

"Už jsem řekl, že nevím." Opět se zatahal za límec.

Jennifer pochopila, že to musí zastavit. Marty se jako obvykle do Barkera zakousl jako buldok, který vycítil pach strachu. Nic z toho Jennifer nemůže použít. Důležité je, že Barker bojuje za leteckou bezpečnost už celá léta, že má záznamy a že je věci zcela oddán. Vysvětlení o těch slotech má stejně už ze včerejška a také má jeho odpovědi na otázky, které mu položila sama. Poklepala Martymu na rameno a pošeptala mu: "Máme zpoždění."

Marty reagoval okamžitě, protože už se nudil. Vyskočil a mnohomyšlně spustil: "Je mi líto, pane Barkere, ale musíme to zkrátit. Děkuji vám za váš čas. Velice jste nám pomohl."

Barkerem to zjevně otřásl. Něco mumlal. Maskérka za ním přišla s kosmetickými tampony a nabídla se: "Pomůžu vám s odličněním."

Marty Reardon se obrátil k Jennifer a tlumeně se do ní pustil: "Co to sakra provádíš?"

"Poslyš, Marty," odpověděla stejně potichu. "Ten film ze CNN je dynamit. Ta reportáž je dynamit. Lidi mají strach lítat."

A my tomu spornému bodu dáváme reálnou podobu. Prokazujeme službu veřejnosti."

"Ale ne s tímhle šaškem," namítl Reardon. "Je to nahrávač pochybného advokáta. Ten je dobrý tak pro mimosoudní urovnání. Vůbec neví, o čem mluví, proboha."

"Marty, ať se ti ten chlap líbí nebo nelíbí, to letadlo má problémy už roky. A ten film je pohádka."

"Jo, jenže ten už všichni viděli," protestoval Reardon. "V čem ale je námět? Radím ti, abys konečně předvedla něco závažného, Jennifer."

"Předvedu, Marty."

"To bys měla."

Nedořekl zbytek: Jinak zavolám Dicku Shenkovi a spláchnu to.

DÁLNICE AVIATION

11.15

Aby měli trochu změnu, rozhovor s pracovníkem z FAA natočili na ulici s letištěm v pozadí. Chlapík byl hubený a nosil brýle. Na slunci rychle mrkal. Působil slabě a nemastně neslaně. Takový nýmand - Jennifer se už ani nepamatovala na jeho jméno. Byla pevně přesvědčena, že Martyho útok nevydrží.

Naneštěstí však jeho hodnocení Barkera bylo zničující.

"FAA se dostane do rukou velké množství citlivých informací. Některé jsou vysloveně důvěrné. Jiné zase technické a jejich prozrazení by mohlo ohrozit danou firmu, a nebo dokonce celé průmyslové odvětví. Vzhledem k tomu, že pro naše fungování je naprosto nezbytná nestrannost všech zúčastněných, máme velice přísné předpisy o nešíření těchto informací. Pan Barker je porušoval. Jak se ukázalo, velice toužil vidět se v televizi a své jméno v novinách."

"On ovšem tvrdí, že to není pravda," namítl Marty. "Podle něj FAA nepracoval, jak měl, a on cítil povinnost to oznámit."

"Advokátům?"

"Jak advokátům?" nechápal Marty.

"Nu ano, advokátům," přitakal chlapík z FAA. "Většinou totiž prozrazoval informace advokátům, kteří vedli žaloby proti leteckým společnostem. Prozrazoval advokátům důvěrné informace, údaje z neuzavřených vyšetřování. A to je nezákonné."

"Podali jste na něj žalobu?"

"To my udělat nemůžeme. Nemáme k tomu oprávnění. Bylo však jasné, že ho pod rukou platili právníci za tajné informace. Předali jsme jeho případ ministerstvu spravedlnosti, ale ti to nakonec smetli ze stolu. Dost nás to mrzelo. Podle nás měl jít sedět a ti advokáti s ním."

"Proč to tak dopadlo?"

"To byste si musel zjistit na ministerstvu. Ale nejspíš to bude tak, že zaměstnanci ministerstva jsou advokáti, a proto neradi posílají do basy své kolegy. Profesionální solidarita, svým způsobem. Barker dělal pro advokáty, a ti ho z toho dostali. Dělá pro ně ostatně dodnes. Účelem všeho, co vykládá, je podpora nebo vyvolání nějakého neopodstatněného soudního sporu. O leteckou bezpečnost mu ani v nejmenším nejde. Kdyby ano, pracoval by u nás dodnes. A sloužil by lidem, ne své peněženice."

Marty prohodil: "Jistě jste si vědom, že FAA je neustále pod palbou."

Jennifer si pomyslela, že raději Martyho zarazí. Nebyl důvod pokračovat. Stejně většinu rozhovoru vystříhne. Použije jen tu větu ze začátku o Barkerově touze po publicitě. To byl nejméně škodlivý komentář a zároveň dodá reportáži

dojem vyváženosti.

Protože Barkera nutně potřebuje.

"Marty, je mi líto, ale spěcháme na opačný konec města."

Marty přikývl, okamžitě muži poděkoval - další známka toho, že se nudí - podepsal se mu pro syna a nasedl do limuzíny před Jennifer.

"Ježkovy voči," ulevil si, sotva se vůz rozjel.

Se zářivým úsměvem ještě chlapíkovi z FAA zamával a pak sebou žuchl na opěradlo. "Nějak mi to není jasné, Jennifer," pronesl zlověstně. "Oprav mě, pokud se pletu, ale ty žádnou reportáž nemáš. Máš pár naprostých hovadin od advokátů a jejich placených poskoků. Ale jinak nic, co by stálo za řeč."

"Máme reportáž," ohradila se. "Uvidíš."

Vůz se zařadil do provozu a zamířil do Údolí, k Norton Aircraft.

VIDEO IMAGING

11.17

"Pásek už nabíhá," oznámil Harmon a netrpělivě bubnoval prsty o pult.

Casey se na židli zavrtěla a na několika místech ji zabolelo. Do interview už zbývá jen pár hodin a ona ještě stále neví, jak to provede.

Pásek se rozběhl.

Harmon ztrojnásobil políčka, a obraz se proto posouval pomalu a trhaně. Díky tomu vypadal jeho obsah daleko děsivěji než předtím. Casey mlčky sledovala kácející se postavy i pohyb poletujících a padajících kamery, která se konečně zarazila pode dveřmi do pilotní kabiny.

"Vraťte to zpátky!"

"Kam až?"

"Přetáchejte to hodně pomalu."

"Po políčkách?"

"Ano."

Obrázky se rozběhly pozpátku. Šedivý koberec. Mlha - to když kamera letěla ode dveří. Záblesk světla z otevřené pilotní kabiny. Pronikavá záře z oken, ramena dvou pilotů na každé straně stojanu, kapitán vlevo a druhý pilot vpravo. Kapitán vztáhl ruku k podstavci.

"Stop."

Upřeně se dívala na obrazovku. Kapitán, bez čapky, natahoval ruku a obličej druhého pilota byl otočený kupředu, od kapitána.

Kapitán natahoval ruku.

Casey si přisunula židli k pultu a zkoumala obraz zblízka. Potom vstala a naklonila se tak blízko k obrazovce, až uviděla rastrování.

Tady to je, zajásala v duchu. V jasných barvách.

Ale co s tím udělám?

Nic, usoudila. Nemůže s tím udělat vůbec nic. Má sice potřebnou informaci, ale nemůže ji zveřejnit, pokud si chce udržet zaměstnání. Jenže o to stejně nejspíš přijdu, uvědomila si okamžitě. Marder a Edgerton ji jmenovali tiskovou mluvčí. Může lhát, jak to chce Marder, nebo vyklopit pravdu, ale v každém případě je v průšvih. Z toho se prostě nevyvlíkně.

Jediné řešení by asi bylo to interview vzdát. Ale to nemůže udělat. Je zkrátka v pasti.

"Tak jo," povzdychla si. "To mi stačí."

"Co chcete teď?"

"Pusťte to další."

Harmon stiskl tlačítko na pultu. Pak se zahrnul na židli a zatvářil se stisněně. "Paní Singletonová, asi bych vám měl něco říct. Lidi, co tu pracují, to video viděli, a jsou z toho, upřímně řečeno, dost otrávení."

"To si dovedu představit," přikývla Casey.

"Slyšeli v televizi toho člověka, toho advokáta, jak říkal, že se snažíte zatusovat pravý důvod."

"Aha."

"A zvlášť jedna ženská, ta v recepci, no, myslí si, že by ten pásek měly dostat úřady, anebo některá televizní stanice. Chápete, je to jako ta věc s Rodney Kingem. Sedíme na bombě. To letadlo ohrožuje životy lidí."

Casey si povzdychla. Ani ji to nepřekvapilo. Představovalo to však nový problém, který bude muset řešit. "Už k tomu snad došlo? Tohle se mi snažíte říct?"

"To ne," ohradil se Harmon. "Zatím ne."

"Ale lidi to trápí."

"Ano."

"A co vy? Co vy si o tom myslíte?"

"Inu, abych řekl pravdu, mně to taky není jedno," prohlásil Harmon. "Teda, já vím, pracujete pro ten podnik a jste k němu loajální. To chápu. Ale jestli je s tím letadlem fakt něco v nepořádku a zahynuli kvůli tomu lidi."

Casey rychle situaci zvažovala ze všech stran. Nemohla tušit, kolik kopií filmu v téhle chvíli existuje. Není způsob, jak ty informace držet pod pokličkou a mít nad nimi kontrolu. A sama už je těmi intrikami unavená. Pořád se ohlížet na aerolinie, na inženýry, na odbory, na Mardera, na Richmana. Tolik svářících se zájmů, a ona je tu jako v pasti a snaží se

to nějak udržet pohromadě.

A teď ji takhle zaskočí tenhle mrňavý krámek!

"Jak se ta žena z recepcce jmenuje?" zeptala se.

"Christina Barronová."

"Ví o tom, že vaše firma má s námi podepsaný kontrakt o ochraně informací?"

"To jo, ale hádám, že dává přednost hlasu svědomí."

"Potřebuju si zavolat," požádala ho Casey. "Z přímé linky."

Odvedl ji do kanceláře, kde momentálně nikdo nebyl. Casey si odbyla své dva hovory a po návratu Harmona upozornila: "Ten film je majetkem firmy Norton. Bez našeho svolení ho nesmíte nikomu ukázat. Nezapomeňte na naši smlouvu."

"Vás svědomí netrápí?" zeptal se Harmon.

"Ne, netrápí," odsekla Casey. "Provádíme vyšetřování a tomu problému se dostaneme na kloub. Zato vy mluvíte o věcech, kterým nerozumíte. Pokud se vaším přičiněním ten film dostane ven, pomůžete tím jenom pokoutním advokátům se žalobami o odškodnění. Máme s vámi smlouvu. Pokud ji porušíte, je to váš konec. Mějte to na paměti." Sebrala ze stolu svou kopii a vypochoďovala z místnosti.

KO VNORTONU

11.50

Když vpadla do své kanceláře v KO, zalykala se bezmocným vztekem. Čekala na ni jakási starší žena, která se představila jako Martha Gershonová z "mediálního tréninku". Měla šedivé vlasy stažené do drdůlku a béžové šaty se stojáčkem a vypadala jako hodná babička.

Casey se ji pokusila odbýt: "Je mi to vážně moc líto, ale mám tak strašně málo času. Víím, že vás Marder požádal, abyste sem zašla, ale já bohužel -"

"Ale ovšem, já přece víím, jak máte napilno," prohlásila Martha Gershonová klidně a konejšivě. "Pochopitelně na mě nemáte čas, obzvlášť dnes. A máte-li být upřímná, ani nechcete, že mám pravdu? Protože jste na Johna Mardera dopálená."

Casey se zarazila. Opět pohlédla na tu příjemnou paní, která tam před ní stála s úsměvem na rtech.

"Určitě máte pocit, že s vámi manipuluje. Naprosto to chápu. Musím přiznat, že při tom rozhovoru na mě neudělal dojem slušného člověka. Mýlím se?"

"Vůbec ne," odpověděla Casey.

"Také mám pocit, že ženy nemá právě v lásce," pokračovala Gershonová. "A mám podezření, že vám to vystoupení v televizi přidělil v naději, že se znemožníte. Hrome, to by mě tedy našťvalo."

Casey na ni vytřeštila oči. "Posaďte se, prosím," vybídla ženu posléze.

"Děkuji vám, má milá." Žena se posadila na pohovku a sukně kolem ní zaválala. Úpravně si složila ruce do klína. Zůstávala stále naprosto klidná. "Nezdržím vás dlouho," slíbila. "Ale možná byste se cítila líp, kdybyste se také posadila."

Casey se posadila.

"Jde jen o pár drobností, které bych vám ráda připomněla," spustila Gershonová. "Jistě víte, že budete mluvit s Martym Reardonem."

"Ne, to jsem nevěděla."

"Je to tak, a to znamená, že si budete muset poradit se stylem, který je pro něj příznačný. O to to bude jednodušší."

"Doufám, že máte pravdu."

"Ovšemže mám, má milá. Cítíte se pohodlně?"

"Snad ano."

"Chci, abyste si sedla na celou židli a opřela se. Tak je to správně. Pěkně se narovnejte. Když se nahýbáte vpřed, vypadáte příliš dychtivě a v těle vám vzniká napětí. Sedte hezky opřená, poslouvejte, co se vám povídá, a buďte uvolněná. Tohle musíte mít při interview na paměti. Tedy, sedět opřená a být uvolněná."

"Dobře," kývla Casey a opřela se.

"Jste uvolněná?"

"Snad ano," odpověděla nejistě Casey.

"To vždycky takhle spínáte ruce na stole? Ráda bych viděla, jak to bude vypadat, když je dáte od sebe. Ano, tak. Položte je volně na stůl, přesně takhle. Když je stisknete k sobě, budete v sobě napětí. Je daleko lepší, když necháte dlaně otevřené. Dobře. Cítíte se přirozeně?"

"Asi ano."

"Jistě jste momentálně pod obrovským tlakem," prohodila soucitně Gershonová. "Ale abyste věděla, já jsem Martyho Reardona znala ještě jako mladého reportéra. Cronkite ho nesnášel. Myslel si, že Marty je arogantní a povrchní. Bohužel se nemýlil. Marty je samý trik a žádná hloubka. Nebudete s ním mít moc práce, Katherino. Není to protivník pro ženu vaší inteligence. Vás do nepříjemné situace nedostane."

Casey se usmála: "Lichotíte mi."

"Říkám jen, jak to doopravdy je," odpověděla Gershonová zlehka. "To nejdůležitější, co si u Reardona musíte pamatovat, je, že víte mnohem víc než on. Vy v téhle branži pracujete léta. On do toho jenom nahlédl. Pravděpodobně přiletěl dnes ráno a večer zase odletí. Je pohotový, bystrý a povrchní, všechno má narychlo prostudované, ale nezná to do hloubky tak jako vy. Nezapomeňte: víte mnohem víc než on."

"Dobře."

"A teď, protože, jak jsem řekla, Reardon obvykle žádné informace k dispozici nemá, jeho hlavní dovednost spočívá v tom, že vezme ty, které mu poskytnete vy, a překroutí je, jak bude zrovna potřebovat. Má sice pověst sekerníka, ale když si dáte práci a budete sledovat, jak si počíná, zjistíte, že používá dokola jeden a tentýž trik. Tenhle: přiměje vás, abyste s několika jeho tvrzeními projevila souhlas, takže vy mu kýváte, ano, ano - a najednou vás nečekaně praští z druhé strany. Tohle dělá celý život. Je k neuvěření, že ho lidé ještě neprokoukli."

Řekne kupříkladu: Jste žena. Ano. Žijete v Kalifornii. Ano. Máte dobré zaměstnání. Ano. Život vás těší. Ano. Tak proč jste ukradla ty peníze? A vy jste doteď kývala a najednou jste zmatená a vykořeněná - a on má přesně takovou reakci, jakou potřeboval.

Zapamatujte si, že jediné, oč mu jde, je právě tahle kratičká reakce. Když ji nedostane, couvne a zkusí to jinak. Může se k tomu vracet znovu a znovu. Jakmile začne opakovaně vytažovat stejné téma, budete vědět, že nedostal, co chtěl."

"Dobře."

"Martin používá ještě jeden trik. Vysloví něco provokativního, odmlčí se a čeká, až nepříjemné ticho přerušíte vy. Řekne kupříkladu, vy, Casey, ta letadla vyrábíte, takže musíte vědět, jak jsou nebezpečná. A bude čekat, co vy na to. Ale vy si nezapomeňte všimnout, že otázku vlastně nepoložil."

Casey přikývla.

"Nebo zopakuje vaše slova udiveným tónem."

"Rozumím," přitakala Casey.

"Že rozumíte?" podivila se Gershonová a zdvihla obočí. Docela věrohodně Reardona napodobila. "Vidíte, co myslím? Bude vás tlačit do defenzivy. Ale vy nemáte proč se bránit. Když nepoloží otázku, nemusíte odpovídat vůbec."

Casey kývala. Nebude odpovídat.

"Výborně," rozzářila se Gershonová. "Vím, že to dokážete. Jen si pamatujte, že nemusíte spěchat, že si můžete dát na čas. Interview se natáčí předem, takže můžou zbytečně odmlky vystříhat. Pokud otázce neporozumíte, požádejte ho o vysvětlení. Martin je absolutně vynikající v kladení nejasných otázek, které obvykle vyvolají velice specifické odpovědi. Pamatujte si: o ničem z toho, nač se bude ptát, ve skutečnosti nemá ponětí. Je tu jen na ten jeden den."

"Rozumím."

"Tak dál. Když vám nebude vadit dívat se přímo na něj, dívejte se, ale pokud ano, vyberte si nějaký bod vedle jeho hlavy, třeba roh židle nebo obraz na zdi za ním a místo na něj se dívejte tam. Kamera neodhalí, že se vlastně nedíváte na něj. Udělejte prostě všechno, co potřebujete, abyste se nerozptylovala."

Casey se zkusmo zadívala Gershonové přes ucho.

"Skvěle," pochválila ji Gershonová. "Zvládnete to. Jen ještě jednu drobnost, Katherino. Vy tady pracujete ve velice složitém odvětví. Pokusíte-li se tu složitost Martinovi přiblížit, dočkáte se zklamání. Zjistíte, že ho to nezajímá. Pravděpodobně vás okamžitě přeruší, protože ho to skutečně nebude zajímat. Lidé si často stěžují, že televize postrádá podrobnější pohled. Jenže taková už je povaha toho média. V televizi totiž vůbec o informace nejde. Informace jsou aktivní a poutavé, zatímco televize je pasivní. Informace jsou nezaujaté a objektivní, kdežto televize je emocionální. Je to pouhá zábava. A ať říká Martin cokoli, ať jedná jakkoli, nemá sebemenší zájem o vás, váš podnik nebo vaše letadla. Je placený za využívání svého jediného spolehlivého nadání, totiž schopnosti provokovat lidi, dohnat je k citovému výbuchu, ke ztrátě sebeovládání a urážkám. Věřte, že o letadlech nechce vědět nic. Chce jenom senzaci. Pokud pochopíte tohle, máte vyhráno."

Na tváři se jí opět objevil laskavý babičkovský úsměv. "Vím, že budete báječná, Casey."

Casey se zeptala: "Budete tam? Při tom interview?"

"Ach, to ne," usklíbila se Gershonová. "Známe se s Martinem už tuze dávno a moc si na sebe nepotrpíme. Při těch vzácných okamžicích, kdy na sebe narazíme, máme bohužel oba nepotlačitelné nutkání po sobě plivat."

SPRÁVNÍ BUDOVA

13.00

John Marder seděl za svým psacím stolem a dával dohromady materiál - podklady, které měla Casey při interview používat. Snažil se, aby dokumenty byly kompletní a šly všechny pěkně za sebou. Nejprve záznamy o padělané součástce z motoru číslo dvě. To ale byla klika, že ji našli. Ten vztekoun Kenny Burne pojednou udělal něco pořádně. Nejde o žádnou drobnost, je to něco, nač se každý může odvolat. A je zcela jisté, že jde o padělek. Pratt a Whitney budou pěkně ječet, až uvidí toho svého slavného orla zobákem dozadu. Daleko důležitější ale je, že přítomnost padělané součástky může celou reportáž obrátit žádoucím směrem a odvrátit pozornost od - Zazvonil jeho přímý telefon.

Zvedl sluchátko. "Marder."

Uslyšel sykot satelitního spojení. Byl to Hal Edgerton z paluby firemního letadla, kterým odlétal do Hongkongu. Bez dlouhých úvodů se zeptal: "Už je po všem?"

"Ještě ne, Hale. Interview začne až za hodinu."

"Zavolej mi, hned jak to skončí."

"Jasně, Hale."

"A koukej, ať pro mě máš dobré zprávy," dodal Edgerton výhrůžně a zavěsil.

BURBANK

13.15

Jennifer měla plnou hlavu starostí. Musela nechat Martyho na nějaký čas samotného, a to nikdy nedělalo dobrotu,

protože byl neklidný, měl spoustu energie a vyžadoval neustálou pozornost. Vždycky musel mít kolem sebe někoho, kdo by ho držel za ručičku a točil se jen kolem něj. Marty byl docela stejný jako všechny ostatní moderátorské hvězdy Newline - kdysi možná byli reportéři, ale dnes jsou herci a přesně jako herci se také chovají. Jsou soustředění na sebe, marniví a nároční. Příšerní otrapové, přesně to jsou.

Jennifer si mimo to uvědomovala, že Marty jí tolik prohání kvůli reportáži o Nortonu, protože je velice citlivý na to, jaký dojem se mu podaří vzbudit. Bylo mu jasné, že to zflikovali moc rychle, a tušil, že je to špína a ubohost. A zřejmě dostal strach, že nakonec předloží veřejnosti mizernou slátaninu. Báł se, aby si z něj kvůli tomu kamarádi u oběda ve Four Seasons neutahovali. Na odpovědnost žurnalisty zvysoka kašlal, jediné, na čem mu záleželo, byl dojem.

A je to všechno v jejích rukou, uvědomovala si. Byla pryč sotva dvacet minut, ale sotva dorazila na místo, uviděla Martyho s hlavou svěšenou chodit sem tam. Byl ustaraný a nešťastný.

Typický Marty.

Vystoupila z auta. Vrhł se k ní a začal chrlit nářky. Začal ji přemlouvat, aby tu reportáž stáhli, aby zavolali Dickovi a řekli mu, že je to k ničemu. Zarazila ho.

"Marty. Koukej."

Podala videokazetu, kterou nesla v ruce, kameramanovi a nařídila mu, aby ji přehrál. Muž ji vložil do kamery a Jennifer odvedla Martyho k malému monitoru, který stál na trávníku.

"Co to má být?" vyzvídal Marty nad monitorem.

"Koukej."

Na obrazovku naskočil obraz. Začínalo to dítětem na matčině klíně. Gúú-gúú. Ga-ga. Dítě si cucalo prstíčky.

Marty se podíval na Jennifer a jeho tmavé obočí vyletělo do výšky.

Neřekla ani slovo.

Film pokračoval.

V ostré sluneční záři, která dopadala na monitor, nebyly detaily dobře rozeznatelné, ale nebylo pochyb. Těla létala vzduchem sem tam. Marty se zprudka nadechl. Zmocnilo se ho vzrušení.

"Kde jsi k tomu přišla?"

"Od rozhořčené zaměstnankyně."

"Či?"

"Jednoho podniku, který dělá pro Norton Aircraft. Uvědoměla občanka usoudila, že by se to mělo zveřejnit, a tak mi zavolala."

"Tenhle film patří Nortonu?"

"Našli ho v letadle."

"To je k neuvěření," prohlásil Marty a nespouštěl oči z monitoru. "K neuvěření." Těla létala sem tam a kamera se také pohybovala. "Je to otřes."

"Není to báječné?"

Film pokračoval. Byl skvělý. Celý byl skvělý - dokonce lepší než ten, který vysílalo CNN, daleko pohyblivější a působivější. Jelikož kamera skákala sem tam, dávaly natočené záběry mnohem lepší představu o tom, co se na palubě letadla dělo.

"Kdo to ještě má?" chtěl vědět Marty.

"Nikdo."

"Ale ta tvoje rozhořčená zaměstnankyně třeba -"

"Ne," utřala jeho obavy u kořene. "Slíbila jsem jí, že jí zaplatíme soudní výlohy za předpokladu, že to nedá nikomu jinému. Bude tiše jako pěna."

"Takže je to jenom naše."

"Přesně tak."

"Skutečné záběry a přímo z Norton Aircraft."

"Přesně tak."

"V tom případě máme senzační reportáž," zajásal Marty.

Zachráněn před potupnou smrtí! pomyslela si Jennifer při pohledu na Martyho, který bujaře rázoval k plotu, aby se připravil na svůj vstup. Reportáž je v suchu!

Věděla, že to Marty pěkně rozmázne, na to se mohla spolehnout. Film sice nic k informacím, které už měli, nepřidával, ale Marty je profík a ví, že jejich reportáže stojí a padají s obrazovým zpravodajstvím. Pokud záběry za něco stojí, na ostatním nesejde.

A tenhle film je k nezaplacení.

Proto je Marty tak veselý, svižně rázuje kolem plotu a pokukuje na Norton Aircraft. Celá situace je pro Martyho jak dělaná, film získaný zevnitř společnosti, se vším zatajováním informací a odmítáním novinářů, které to naznačuje. Marty ho dokáže využít až na dřeň.

Marty navrhl Jennifer, zatímco mu maskérka pudrovala krk: "Asi bychom ten pásek měli poslat Dickovi. Aby ho mohl použít na upoutávky."

"Už se stalo," ukázala Jennifer na jedno z aut, které ujíždělo po silnici.

Dick bude mít kazetu do hodiny. A bude slintat blahem, až si ji pustí.

Jasně že z toho nadělá upoutávky. Kousky z ní použije, aby udělal reklamu sobotnímu vysílání. "Otřesný nový dokument z katastrofy na palubě Nortonu! Děsivé záběry umírání v nadoblačných výškách! Jedině na Newline, v sobotu ve dvaadvacet hodin!"

Budou to pouštět každou půlhodinu až do pořadu. V sobotu večer se bude dívat celá Amerika.

Marty udělal vstup podle svého a udělal ho moc dobře. Nyní seděli znovu v autě a mířili k bráně Nortonu. Měli dokonce několik minut předstih.

"Kdo je náš kontakt ve firmě?" zeptal se.

"Nějaká Singletonová."

"Ženská?" Tmavě obočí letělo vzhůru. "Co je zač?"

"Je to viceprezidentka. Ke čtyřiceti. Členka vyšetřovacího týmu."

Marty vztáhl ruku. "Dej mi složku a poznámky." Začal je pročítat. "Určitě si uvědomuješ, co teď musíme udělat, vid', Jennifer? Tohle s reportáží zatraceně pohnulo. Ten film trvá čtyři minuty, možná čtyři a půl. Některé části můžeš pustit dvakrát - já bych to udělal. Takže na Barkera a na ty ostatní ti moc času nezbude. Bude to ten film a mluvčí Nortonu. To je jádro všeho. To znamená, že máme jen jednu možnost. Tu ženskou musíme pořádně přitlačit ke zdi."

Jennifer neodpověděla. Čekala a dívala se, jak Marty listuje složkou.

"Počkej," zarazil se najednou a užasle civěl na jeden papír. "To je vtíp?"

"Ne," zavrtěla hlavou Jennifer.

"Taková bomba," vydechl Marty. "Kdes k tomu přišla?"

"Poslali mi to z Nortonu před třemi dny v dokumentaci, kterou jsme si vyžádali. Zřejmě nedopatřením."

"To je ale směla," zalitoval Marty posměšně. "Zvlášť pro madam Singletonovou."

BITEVNÍ SÁL

14.15

Casey právě přecházela přes areál závodu k hangáru, kde probíhala analýza nalezených předmětů, když se ozval její mobil. Byl to Steve Nieto, zástupce LIS ve Vancouveru.

"Mám špatné zprávy," vyklopil úvodem. "Včera jsem byl v nemocnici. Ten člověk je mrtvý. Cerebrální edém. Mike Lee nebyl k zastížení, tak požádali o identifikaci mě a -"

"Steve," přerušila ho. "Neříkej mi to do telefonu. Pošli mi telex."

"Tak dobře."

"Ale ne sem. Pošli mi to do zkušebního střediska v Yumě."

"Vážně?"

"Ano."

"Tak jo."

Přerušila spojení a vešla do hangáru číslo 4, kde dosud ležely na betonu oranžové pásy. Chtěla si s Ringerovou promluvit o tom, co zjistila o čapce. Čím víc Casey začínalo svítat, tím jí čapka připadala důležitější.

Vtom ji cosi napadlo, a proto zavolala Normě. "Poslyšte, myslím, že vím, kdo mi odfaxoval ten článek."

"Záleží na tom?"

"Ano. Zavolejte do nemocnice Centinela na letišti. Ať vás spojí s letuškou Kay Liangovou. A položte jí jednu otázku.

Radši si ji napište."

Ještě chvíli s Normou mluvila a pak přerušila spojení. Vzápětí telefon opět zazvonil.

"Casey Singletonová."

Marder zařval: "Kde se, prokristapána, flákáš?"

"Jsem ve Čtyřce," odpověděla upjatě. "Snažím se -"

"Jenže ty máš sedět tady," nenechal ji domluvit. "Máš to interview."

"Ale to je až ve čtyři."

"Posunuli ho na dřívější dobu. Už jsou tady."

"Cože?"

"Jo, jsou tady všichni, štáb, prostě všichni, a už si to chystají. Čekají jen na tebe. To interview je už teď, Casey."

A tak se stalo, že seděla v Bitevním sále na židli a kolem ní se otáčela maskérka. Místnost byla plná lidí. Několik lidí stavělo velké reflektory na stojany a lepilo ke stropu pásy lepenky. Byly tu dva štáby, každý se dvěma kamerami - celkem tedy čtyři kamery, namířené různými směry. Na protějším konci stolu stály dvě židle, jedna pro ni a druhá pro moderátora.

Nepřipadalo jí vhodné, že natáčeji v Bitevním sále, nechápala, jak k tomu Marder mohl svolit. Připadalo jí jako zneuctění, že se místo, kde se dřou, prou a trápí kvůli poznání podstaty nehod, stalo kulisou televizní podívané. Nelíbilo se jí to ani trochu.

Byla vyvedená z rovnováhy; všechno se odehrávalo příliš překotně. Maskérka ji neustále napomínala, aby držela hlavu rovně a nehýbala hlavou, aby zavřela oči, aby je otevřela. Marderova sekretářka Eileen k ní přistoupila a vstřčila jí do ruky manilové desky se slovy: "John chtěl mít jistotu, že to dostanete."

Casey se pokusila nahlédnout dovnitř.

"Prosím pěkně," zarazila ji okamžitě maskérka. "Teď se mi podívejte nahoru, jen na minutku, pak můžete jít."

Redaktorka Jennifer Maloneová k ní přišla celá rozzářená. "Jak to jde, paní Singletonová?"

"Prima, díky," odpověděla Casey s pohledem stále upřeným vzhůru.

"Barbaro," oslovila Maloneová maskérku. "Tohle. hm. ať zmizí." Neurčitě máchla rukou směrem ke Casey.

"Jasně," odpověděla maskérka.

"Co má zmizet?" nechápala Casey.

"Ale jenom taková drobnost, skoro nic to není," odpověděla žena.

Maloneová ji upozornila: "Dám vám ještě minutu. Marty tu bude každou chvíli. Představím vás a před začátkem si projdeme hlavní body."

"Dobře."

Maloneová odešla. Maskérka neustále ťukala Casey po obličeji. "Maličko vám toho namáznou pod oči," řekla. "Abyste nevypadala tak unaveně."

"Paní Singletonová?"

Casey ten hlas okamžitě poznala. Hlas, který slýchala léta. Maskérka odskočila a Casey zjistila, že přímo před ní stojí Marty Reardon. Vkošili a s kravatou. Na límci měl položené papírové kapesníky. Vztáhl k ní ruku. "Marty Reardon. Těší mě, že vás poznávám."

"Dobrý den," řekla na to.

"Jste hodná, že mi s tím pomůžete," pokračoval. "Vynasnažíme se, aby to moc nebolelo."

"Dobře."

"Určitě víte, že se to natáčí," vysvětloval. "Takže kdybyste se zakoktala nebo tak něco, nemusíte se plašit, to se jednoduše vystříhne. Pokud byste kdykoli chtěla odpověď přeformulovat, klidně to udělejte. Říkejte přesně to, co chcete."

"Dobře."

"Především budeme mluvit o tom TransPacifiku. Ale chci se dotknout i jiných témat. Určitě se vás při nějaké vhodné příležitosti zeptám na smlouvu s Čínou. Pokud nám zbyde čas, dojde i na reakci odborů. Ale za každou cenu to mít nemusím. Chci se držet především té nehody. Vy jste členka vyšetřovací komise, že?"

"Ano."

"Výborně. Víte, mám ve zvyku trochu skákat z tématu na téma. Rozhodně se tím nenechte vyvést z míry. Jsme tady hlavně proto, abychom celou situaci co nejlépe pochopili."

"Dobře."

"Takže se uvidíme za chvíličku," zazubil se Reardon a odvrátil se.

Maskérka se před ní znovu postavila a poručila jí: "Podívejte se nahoru." Casey upřela pohled na strop. "Je to ohromný člověk," pošeptala jí maskérka. "Pod tou slupkou je laskavost sama. A svoje děti zbožňuje."

Slyšela Maloneovou: "Kolik času ještě máme, mládenci?"

Někdo odpověděl: "Dvě minuty."

"Zvuk?"

"Hotovo. Už potřebujeme jen těla."

Maskérka jí začala pudrovat krk. Casey sebou trhla, protože to zabořilo. "Abyste věděla," sykla jí žena do ucha. "Můžu vám dát číslo, na které byste měla zavolat."

"K čemu?"

"Je to vynikající organizace a velice slušní lidé. Většinou psychologové. A ohromně diskrétní. Pomůžou vám."

"S čím?"

"Podívejte se doleva, prosím pěkně. Musel vás praštit dost surově."

Casey namítla: "Upadla jsem."

"Jistě, já vás chápu. Nechám vám tady navštívenku, kdybyste si to náhodou rozmyslela," opáčila maskérka a lehce jí přejela po krku labutěnkou. "Hmm. Asi na to budu muset nanést trochu podkladu, abych tu modřinu překryla."

Odvrátila se a vytáhla z krabice houbičku s líčidlem, které začala vtírat Casey do kůže na krku. "Nemáte ponětí, co při své práci všechno vidím, a žena pokaždé zapírá. Ale takové násilí se manželům nesmí trpět."

"Žiju sama," řekla mírně Casey.

"Však já vím," nedala se žena odbýt. "Muži počítají s tím, že budeme mlčet. Zrovna ten můj. Páni, ten by teda do poradny nešel ani za nic. Tak jsem od něj nakonec odešla i s dětmi."

"Vy to nechápete," pokusila se Casey.

"Chápu. Myslíte si, že s tím mlčením nemůžete nic dělat. Je to kvůli té beznaději a depresi, ve které jste," vykládala žena. "Ale dřív nebo později se budete muset podívat pravdě do očí."

Přistoupila k ní Maloneová. "Řekl vám to Marty? Budeme se zabývat hlavně tou nehodou a pravděpodobně s ní začne. Pak možná zabrousí na obchod s Čínou a na odbory. Klidně si s odpověďmi dejte na čas. A neztrácejte hlavu, když začne skákat z jednoho tématu na druhé. On už je takový."

"Podívejte se doprava," vyzvala ji maskérka a pustila se do druhé strany krku. Vtom ke Casey přistoupil nějaký muž a strčil jí do ruky umělohmotnou krabičku s drátem.

"Co je to?"

"Dívejte se doprava, pěkně prosím," napomenula ji maskérka. "To je mikrofon. Hned vám s ním pomůžu."

V kabelce, která ležela na podlaze za židlí, začal vyzvánět mobil.

"Vypněte to!" zařval někdo vztekle.

Casey se natáhla pro kabelku a vyndala telefon. "To zvoní můj mobil."

"Jo, pardon."

Přiložila si telefon k uchu. John Marder se zeptal: "Dala ti Eileen ty desky?"

"Ano."

"Dívala ses do toho?"

"Ještě ne," odpověděla.

"Bradů nahoru," šeptla maskérka.

Marder v telefonu vykládal: "Jsou tam doklady ke všemu, o čem jsme mluvili. Zpráva o tom padělaném krytu, prostě

všechno. Všechno tam máš."
"Uhm. Dobře."
"Jen jsem chtěl mít jistotu, že jsi dokonale připravená."
"Jsem dokonale připravená," ujistila ho.
"Bezva, spoléháme na tebe."
Přerušila spojení a úplně telefon vypnula.
"Bradů nahoru," poručila maskérka. "Hodná."

Když líčení skončilo, Casey vstala. Žena jí ještě okartáčovala ramena a vlasy přestříkala lakem. Pak s ní odešla na toaletu a ukázala jí, jak si má provléci šňůru od mikrofону do halenky a pod podprsenku a mikrofon připnout ke klopě. Šňůra vedla odtud dolů do sukně a nahoru ke krabičce, kterou jí maskérka přihákla k pásku sukně, a nakonec stiskla tlačítko.

"Nezapomeňte," upozornila ji. "Od téhle chvíle vysíláte. Všechno, co řeknete, bude slyšet."
"Dobře," přikývla Casey. Urovnala si šaty. Krabička jí v pase tlačila a na holé kůži na hrudi cítila kabel. Cítila se stísněně a nepohodlně.
Maskérka jí vzala za loket a odvedla zpět do Bitevního sálu. Casey si najednou připadala jako gladiátor na cestě do arény.
Uvnitř už svítily reflektory a bylo tam nesnesitelné horko. Cestou ke stolu ji upozorňovali, aby nezakopla o kabely od kamer. Pak ji usadili na židli. Za sebou měla dvě kamery a před sebou také dvě. Kameraman, který stál za ní, ji požádal, aby, si posunula židli o tři centimetry doprava. Vyhověla mu. Pak k ní přistoupil další muž a upravil jí mikrofon, protože, jak řekl, je slyšet šustění šatů.
Naproti ní si Reardon připínal svůj mikrofon bez pomoci a tlachal přitom s kameramanem. Působil uvolněným a nedbalým dojmem. Otočil se k ní a usmál se.
"Nemáte se čeho bát," ujistil ji. "Bude to hračka."
Maloneová zavolala: "Pojedeme, mládenci, oba už sedí. Je tady hic."
"Kamera A hotovo."
"Kamera B hotovo."
"Zvuk hotovo."
"A teď světla," přikázala Maloneová.
Casey se domnívala, že světla už svítí, ale vtom se na ni ze všech stran soustředila neuvěřitelně ostrá záře. Okamžitě měla pocit, že sedí uprostřed sálající výhně.
"Kontrola kamer," zvolala Maloneová.
"U mě fajn."
"U nás taky."
"Výborně," konstatovala Maloneová. "Jedem."
Interview začalo.

BITEVNÍ SÁL

14.33

Marty Reardon jí pohlédl do očí, usmál se a ukázal kolem sebe. "Tak. Tady se to všechno odehrává."
Casey přikývla.
"V téhle místnosti se odborníci Nortonu scházejí a rozebírají letecká neštěstí."
"Ano."
"A vy jste členkou vyšetřovacího týmu."
"Ano."
"Jste viceprezidentka společnosti Norton Aircraft a máte na starosti kontrolu kvality."
"Ano."
"Jste u firmy zaměstnaná pět let."
"Ano."
"A tomuhle tady se říká Bitevní sál, je to tak?"
"Někteří tomu tak říkají, ano."
"Pročpak?"
Chvilí mlčela. Nemohla přijít na způsob, jak popsat všechny ty spory, výbuchy vzteku, zlostné výkřiky, které provázely každý pokus o vysvětlení nehody, a přitom neřici nic, co by se dalo použít mimo kontext.
Nakonec řekla: "Je to prostě taková přezdívká."
"Bitevní sál," opakoval Reardon. "Mapy, grafy, plán boje, tlak. Napětí jako v obležení. Vaše firma, Norton Aircraft, je momentálně jako v obležení, vidíte?"
"Nevím, nač narážíte," řekla klidně Casey.
Reardon zdvihl obočí. "Evropská letecká agentura JAA odmítá homologovat jedno z vašich letadel, N-22, údajně proto, že není bezpečné."
"To letadlo ve skutečnosti už homologací prošlo, jenže -"
"A chystáte se ho prodávat do Číny. Ale, jak jsem slyšel, Číně také dělá starost bezpečnost toho typu stroje."
Jeho narážky ji nerozzlobily; plně se soustředila pouze na něj. Všechno ostatní kolem jako by zmizelo v mlze.
Odpověděla: "Nevím o tom, že si Čína dělá nějaké starosti."

"Ale zato jistě víte, jaký důvod se za všemi těmi starostmi skrývá," zaútočil Reardon přímo. "Počátkem tohoto týdne došlo k velmi závažné nehodě. V letadle typu N-22."

"Ano."

"Let číslo 545 společnosti TransPacific. K nehodě došlo uprostřed letu, někde nad Tichým oceánem."

"Ano."

"Tři lidé zahynuli. A kolik jich bylo raněno?"

"Padesát šest, myslím." Uvědomovala si, že to zní hrozně, bez ohledu na to, jak to řekne.

"Padesát šest raněných," opakoval Reardon. "Zlomený vaz. Fraktury končetin. Pohmožděniny. Poškození mozku. Dva doživotně ochrnutí."

Zmlkl a podíval se na ni.

Nepoložil přímou otázku, a proto neodpověděla. Čekala a cítila, jak se do ní opírají reflektory.

"Co k tomu řeknete?"

"Já si myslím, že každému tady v Nortonu velice leží na srdci letecká bezpečnost. Konstrukci strojů testujeme na trojnásobek projektované životnosti -"

"Velice leží na srdci. Myslíte si, že to je adekvátní odpověď?"

Casey zaváhala. Co to říká? "Promiňte, ale obávám se, že nerozumím -"

"Copak tahle firma nemá povinnost vyrábět bezpečná letadla?"

"Samozřejmě. A také to dělá."

"To si ale všichni nemyslí. Například JAA si to nemyslí. Možná ani Čína. Nemá vaše firma povinnost upravit projekt letadla, pokud zjistí, že není bezpečné?"

"Jak to myslíte?"

"Myslím to tak, že to, co se stalo při letu 545, se přihodilo už předtím. Dokonce mnohokrát. Na jiných strojích stejného typu - N-22. Není to pravda?"

"Není," odtušila klidně Casey.

"Není?" Reardonovo obočí vystřelilo vzhůru.

"Není," potvrdila Casey pevně. Tohle je ten okamžik, pomyslela si. Vykročila jsem k propasti.

"Takže tohle se stalo poprvé?"

"Ano."

"Tak potom byste mi snad mohla vysvětlit tenhle seznam." Vzal do ruky list papíru a držel ho zdvižený. I na dálku viděla, co to je. "Tohle je totiž seznam nehod, při nichž došlo u N-22 k vysunutí náběžných klapek. Začíná rokem 1992, bezprostředně po uvedení stroje do provozu. Osm nehod. Osm na sobě nezávislých nehod. TransPacific je devátá."

"To není přesné."

"Tak mi povězte proč."

Casey popsala, jak nejstručněji dokázala, postup vydání směrnice o letové způsobilosti. Vysvětlila, proč byly vydány pro N-22. Jak byl ten problém odstraněn s výjimkou zahraničních aerolinií, které neměly povinnost směrnici dodržet. A prohlásila, že ve Spojených státech už od roku 1992 k žádným incidentům tohoto druhu nedošlo.

Reardon naslouchal se zdviženým obočím, jako by něco tak bizarního v životě neslyšel.

"Nevím, jestli jsem to správně pochopil," řekl nakonec. "Podle vás tedy firma dodržela pravidla. Vydala nějaké směrnice, které ten problém údajně řešily."

"Ne, tak to není," ohradila se Casey. "Firma ten problém odstranila."

"Opravdu? Ale my jsme se dověděli, že důvodem, proč při letu 545 zemřeli tři lidé, bylo vysunutí náběžných klapek."

"To není pravda." Octla se na tenkém ledě a dobře to věděla. Kdyby se jí zeptal přímo: Vysunuly se ty sloty, nebo ne?, byla by v pořádné kaši. Bez dechu čekala na další otázku.

Reardon se otázel: "Takže ti lidé, kteří nám sdělili, že se sloty vysunuly, neměli pravdu?"

"Nevím, jak by to mohli vědět," odtušila Casey a rozhodla se zajít ještě dál: "Přesně tak, mylí se."

"Fred Barker, bývalý vyšetřovatel FAA, se mylí."

"Ano."

"JAA se mylí."

"No, jistě víte, že JAA ve skutečnosti homologaci odkládá kvůli emisím hluku a -"

"Tohle vynecháme," přerušil ji Reardon.

Vzpomněla si na slova Gershonové Informace ho nezajímají.

"Mylí se JAA?" zopakoval otázku.

Odpověď na tohle je hrozně složitá, pomyslela si. Jak to mám stručně formulovat? "Mylí se, pokud tvrdí, že letadlo není bezpečné."

"Takže podle vašeho názoru kritiky N-22 jsou zholha neopodstatněné."

"Správně. Je to vynikající letadlo."

"Dobře vyprojektované."

"Ano."

"Bezpečné letadlo."

"Naprosto."

"Letěla byste v něm?"

"Při každé příležitosti."

"Nechala byste svou rodinu, přátele?"

"Rozhodně."

"Bez nejmenšího zaváhání?"

"Přesně tak."

"A jaká tedy byla vaše reakce, když jste v televizi viděla záběry z letu 545?"

Nechá vás říkat ano, ano, a pak vás praští mezi oči.

Ale Casey na to byla připravená. "Všichni tady jsme si uvědomovali, že to byla velmi tragická nehoda. Když jsem ten film viděla, bylo mi těch lidí velmi líto."

"Bylo vám jich líto."

"Ano."

"A neotřásl to vaším přesvědčením? Nezamyslela jste se, jestli je N-22 opravdu tak dobré?"

"Ne."

"Proč ne?"

"Protože N-22 má vynikající statistiku bezpečnosti. Patří k nejlepším v našem průmyslu."

"K nejlepším v našem průmyslu." Reardon se nehezky pousmál.

"Ano, pane Reardone. Když dovolíte, na něco se vás zeptám. V loňském roce zahynulo při automobilových nehodách čtyřicet tři tisíc Američanů. Čtyři tisíce lidí se utopily. Dva tisíce lidí se zadusily jídlem. Víte, kolik lidí zahynulo při vnitrostátních dopravních letech?"

Reardon zaváhal. Pak se uchechtl. "Musím přiznat, že jste mě dostala."

"Je to poctivá otázka, pane Reardone. Kolik lidí zahynulo v loňském roce v dopravních letadlech?"

Reardon se zamračil. "Asi. dejme tomu, že tisíc."

"Padesát," opravila ho Casey. "Zahynulo padesát lidí. A víte, kolik jich bylo předloni? Šestnáct. To i na kole se jich zabije víc."

"A kolik zahynulo na palubě N-22?" vzpamatoval se Reardon a zúžil oči.

"Ani jeden," odpověděla Casey.

"Takže vy tvrdíte."

"V téhle zemi země každoročně při dopravních nehodách čtyřicet tři tisíc lidí a nikdo si s tím neláme hlavu. Lidé klidně sedají za volant, když mají v hlavě nebo jsou unavení - a ani se nad tím nepozastaví. Ale ti samí lidé jsou děsem bez sebe, když mají nastoupit do letadla. A důvodem je to," řekla Casey rázně, "že televize vytrvale přehání skutečné nebezpečí. Ten film lidem pochopitelně nažene strach. A úplně zbytečně."

"Myslíte si tedy, že se neměl promítat?"

"To jsem neřekla."

"Ale řekla jste, že lidem nažene strach - úplně zbytečně."

"Správně."

"Podle vás by se takové záběry neměly vysílat?"

Pomyslela si, kam tím míří, oč mu jde?

"To jsem neřekla."

"Tak se vás na to ptám přímo."

"Řekla jsem, že takové záběry přispívají k nesprávnému vnímání rizik letecké dopravy."

"Včetně rizik spojených s N-22?"

"Už jsem řekla, že podle mého názoru je N-22 bezpečné."

"A nemyslíte si, že by se takové závěry měly zveřejňovat?"

Oč mu, ksakru, jde? Pořád na to nemohla přijít. Neodpovídala; přemýšlela ze všech sil. Snažila se přijít na to, kam tím míří. A najednou se jí zmocnilo neblahé tušení.

"Podle vás, paní Singletonová, by se takové filmy měly tajit?"

"To ne," připustila Casey.

"Takže by se neměly tajit."

"Ne."

"Zatajila někdy firma Norton Aircraft nějaký takový film?"

Ouvej, pomyslela si a snažila se rozpomenout, kolik lidí o kazetě vědělo. Mraky, odpověděla si okamžitě: Ellen Fongová, Ziegler, zaměstnanci z Video Imaging. Dobrý tucet lidí, ne-li víc.

"Paní Singletonová," zaútočil Reardon přímo. "Víte vy osobně o nějakém dalším filmu z té nehody?"

Lži, jako když tiskne, povídal Ámos.

"Ano, vím," odpověděla.

"A viděla jste ho?"

"Viděla."

Reardon konstatoval: "Je šokující. Otřesný. Je to tak?"

Pomyslela si: Mají ho. Dostali se k němu. Musí teď postupovat velice opatrně.

"Je tragický," přisvědčila Casey. "To, co se při letu 545 přihodilo, je velká tragédie." Padla na ni únava. Ramena ji bolela samým napětím.

"Paní Singletonová, zeptám se vás rovnou: zatajil Norton Aircraft tenhle film?"

"Ne."

Zdvižené obočí, užaslý pohled. "Ale nezveřejnili jste ho, nebo se mýlím?"

"Ne."

"Proč ne?"

"Ta kazeta se našla v letadle," odpověděla Casey. "Momentálně je součástí vyšetřování. Nepovažovali jsme za

správně zveřejňovat ji, dokud vyšetřování neskončí."

"Takže vám nešlo o zakamuflování notoricky známých defektů N-22?"

"Ne."

"Ale v tom s vámi leckdo nebude souhlasit, paní Singletonová. Newslane totiž kopii toho filmu obdržel od uvědomělé zaměstnankyně Nortonu, kterou trápilo svědomí a která měla pocit, že se ho firma snaží zatajit. Ta žena usoudila, že by se ty záběry měly zveřejnit."

Casey se držela zpříma. Ani se nepohnula.

"Překvapilo vás to?" zeptal se Reardon a sešpulil rty.

Neodpověděla. Usilovně přemýšlela. Musí si naplánovat, co udělá dál.

Reardon se blahosklonně uculoval. Vychutnával ten sladký okamžik.

Ted.

"A vy jste ten film viděl, pane Reardone?" zeptala se tónem, který naznačoval, že takový film neexistuje, že si to všechno jen vymyslel.

"Ale ano," potvrdil Reardon. "Viděl jsem ho. A vyvolal ve mně velice bolestné pocity, není to pěkný pohled. Jsou to strašlivé a usvědčující důkazy toho, co se na palubě N-22 stalo."

"Viděl jste ho celý, od začátku do konce?"

"Ovšem. A mí společníci v New Yorku rovněž."

Tak už je to i v New Yorku, pomyslela si.

Opatrně.

Opatrně.

"Myslíte si, paní Singletonová, že se Norton chystal ten film zveřejnit?"

"Něco takového nezáleží na nás. Po skončení vyšetřování bychom ho vrátili jeho majitelům. Rozhodnutí by pak bylo na nich."

"Po skončení vyšetřování." Reardon potřásl hlavou. "Promiňte mi, ale ačkoli tvrdíte, že vaše firma je hluboce oddána myšlence letové bezpečnosti, neustále narážíme na snahy něco zatajovat."

"Zatajovat?"

"Povězte mi, paní Singletonová, kdyby to letadlo mělo nějakou závadu - závažnou a přetrvávající závadu, o které by firma věděla - řekla byste nám o ní?"

"Ale to letadlo žádnou závadu nemá."

"Nemá?" Reardon sklopil oči na papíry, které měl před sebou. "Pokud je N-22 skutečně tak bezpečné, jak se nám snažíte namluvit, paní Singletonová, jak mi vysvětlíte tohle?"

Podal jí list papíru.

Vzala ho a přečetla.

"Ježíši Kriste," vydechla.

Reardon dosáhl svého. Přistihl ji při nestřežené a zmatené reakci. Věděla, že to bude vypadat špatně. Věděla, že to nijak nemůže napravit, ať potom řekne cokoli. Upírala zrak i pozornost na papír, který měla před sebou, a nevycházela z úžasu, že ho vidí právě teď.

Byla to xeroxová kopie titulní strany zprávy z doby před třemi lety.

DŮVĚRNÉ SDĚLENÍ -

POUZE K INTERNÍMU POUŽITÍ

NORTON AIRCRAFT

KOMISE PRO INTERNÍ ZÁLEŽITOSTI

SHRNUTÍ PRO POTŘEBY VEDENÍ

CHARAKTERISTIKA LETOVÉ NESTABILITY LETADLA N-22

Následoval jmenný seznam členů komise s jejím jménem v čele, protože komisi předsedala.

Věděla dobře, že na té studii není nic špatného, že její závěry letadlo nepoškozují. Ale všechno, včetně názvu, jako by je usvědčovalo z něčeho zlého. Moc těžko se jí to bude vysvětlovat.

Informace ho nezajímají.

Tohle je přece interní zpráva firmy, říkala si. Nikdy se neměla zveřejnit. Je tři roky stará - kolik lidí si ještě na její existenci pamatuje? A kde k ní přišel Reardon?

Pohlédla na horní okraj stránky, přečetla si číslo faxu a jméno odesílatele: NORTON KO.

Přišlo to z její vlastní kanceláře.

Jak?

Kdo to udělal?

Richman, pomyslela si chmurně.

Richman přidal tuhle zprávu k balíku materiálů určených tisku, který ležel na jejím psacím stole. Který Casey nařídila Normě odfaxovat do Newslane.

Jak se o něm Richman dověděl?

Marder.

Marder o té studii věděl všechno. Byl přece vedoucí programu N-22, tu studii nechal udělat on. A teď zařídil, aby se

objevila před kamerou ve stejnou dobu jako Casey, protože -

"Paní Singletonová," ozval se Reardon.

Vzhlédla. Opět zdvihla obličej do prudkého světla. "Ano."

"Poznáváte tu zprávu?"

"Ano, poznávám," odpověděla.

"Tam dole je vaše jméno, vidíte?"

"Ano."

Podal jí tři zbývajících listy shrnutí pro výkonné vedení. "Vy jste vlastně předsedala tajné komisi uvnitř firmy, která vyšetřovala 'letovou nestabilitu' N-22. Je to tak?"

Jak si s tím poradím? spekulovala v duchu.

Informace ho nezajímají.

"Ta komise nebyla vůbec tajná," namítla. "Takové studie o provozních aspektech našich letadel provádíme velice často."

"Připouštíte, že se jedná o letovou nestabilitu."

"Podívejte, tahle studie je výborná věc."

"Výborná věc?" Zdvížené obočí, užaslý pohled.

"No ano," přitakala. "Po prvním incidentu s náběžnými klapkami před čtyřmi lety vyvstala otázka, jestli letadlo nemá v některých konfiguracích nestabilní chování. My jsme se té otázce nevyhýbali, ani jsme ji nenechali bez povšimnutí. Postavili jsme se k ní čelem. Jmenovali jsme komisi, která na letadle provedla zkoušky za různých podmínek, aby zjistila, jestli jsou pochyby oprávněné. A došli jsme k závěru -"

"Já vám to přečtu z vaší vlastní zprávy," přerušil ji Reardon. "Letadlo se pro základní stabilizaci spoléhá na počítač."

"Ano," přisvědčila. "Všechna moderní letadla -"

"Letadlo vykazovalo značnou citlivost na manuální řízení při změně letové hladiny."

Casey sklopila oči na papíry a snažila se sledovat, kde Reardon čte. "Ano, ale když tu větu dočtete, zjistíte -"

Přerušil ji: "Piloti hlásili, že se letadlo nedá ovládat."

"Ale vy to vytrháváte z kontextu."

"Skutečně?" Obočí nahoře. "To všechno jsou tvrzení z vaší zprávy. Z tajné zprávy Nortonu."

"Myslela jsem, že chcete slyšet moje stanovisko." Začínala mít zlost. Věděla, že je to vidět, a bylo jí to jedno.

Reardon se narovnal a rozpráhl ruce. Vypadal v té chvíli jako ztělesnění rozumu. "To rozhodně chci, paní Singletonová."

"Tak mě to nechte vysvětlit. Tuhle studii jsme provedli, abychom zjistili, jestli N-22 má problémy se stabilitou. Došli jsme k závěru, že nikoli, a -"

"To říkáte vy."

"Myslela jsem, že mě to necháte vysvětlit."

"Ovšem."

"Pak mi dovolte, abych vaše citace zařadila do kontextu," pokračovala Casey. "Zpráva tvrdí, že N-22 se při udržování stability za letu spoléhá na počítače. Ale důvodem není to, že by je nemohli řídit piloti. Mohou, s tím není problém. Jde o to, že letecké společnosti vyžadují letadla s maximální palivovou účinností. A maximální palivová účinnost je podmíněna minimálním odporem při pohybu letadla vzduchem."

Reardon odmítavě mávl rukou. "Je mi líto, ale tohle všechno je mimo -"

"Aby se minimalizoval odpor," nedala se Casey přerušit, "musí letadlo udržovat velice přesnou hladinu, neboli polohu ve vzduchu. Nejúčinnější poloha je mírně předí vzhůru. Počítače běžně za letu udržují letadlo v téhle poloze. Není to nic neobvyklého."

"Nic neobvyklého? Letová nestabilita?" opakoval nedůvěřivě Reardon. Neustále se vracel k jednomu slovu a nenechal ji navázat.

"Právě se k tomu dostávám."

"Nemůžeme se dočkat." Nepokrytý sarkasmus.

Ze všech sil se ovládla. Ať je to v téhle chvíli jakkoli zlé, kdyby se rozčilila, bylo by to mnohem horší. "Před chvílí jste přečetl polovinu jedné věty," spustila znovu. "Já bych ji ráda dočetla do konce. 'Letadlo projevuje zvýšenou citlivost na ruční řízení při změně hladiny, ale tato citlivost nevybočuje z nominálních parametrů a pro kvalifikovaného pilota nepředstavuje problém.' Takhle zní ten vynechaný zbytek."

"Připustila jste nicméně, že je citlivé. Není to jenom jiný výraz pro nestabilitu?"

"Ne," popřela rozhodně. "Citlivý neznamená nestabilní."

"To letadlo se nedá ovládat," namítl Reardon a zavrtěl hlavou.

"Dá."

"Tu studii jste udělali, protože vám to dělalo těžkou hlavu."

"Tu studii jsme udělali, protože máme za úkol zajistit, aby letadlo bylo bezpečné," odsekla. "A naprosto jistě víme, že bezpečné je."

"Byla to tajná studie."

"Nebyla tajná."

"Nikdy se nedostala ven. Na veřejnost."

"Byla to interní zpráva," opravila ho.

"Nemáte vůbec co skrývat?"

"Ne."

"A proč tedy zamlčujete pravdu o letu TransPacific 545?"

"Jakou pravdu?"

"Údajně váš tým už k nějakým předběžným závěrům o pravděpodobné příčině nehody dospěl. Není to pravda?"

"Jsme velmi blízko," odpověděla.

"Blízko. Paní Singletonová, zjistili jste něco, nebo ne?"

Casey se na Reardona upřeně dívala. Otázka visela ve vzduchu.

"Omlouvám se," ozval se jí za zády kameraman, "ale musíme vyměnit kazetu."

"Výměna kazety!"

Výměna kazety!

Reardon se zatvářil, jako by dostal políček. Bleskurychle se však vzpamatoval. "Pokračování za moment," usmál se na Casey. Byl klidný a uvolněný, věděl, že má navrch. Vstal ze židle a otočil se k ní zády. Velké reflektory zhasly a v místnosti jako by se setmělo. Začala hučet klimatizace.

Také Casey vstala. Sňala si z pásku mikrofon, a když k ní maskérka přiběhla s labuťenkou, s odmítavým posunkem vyhrkla: "Jen minutku, prosím vás."

Všimla si totiž, když zhasla světla, že Richman jde ke dveřím.

Chvatně vykročila za ním.

BUDOVA ČÍSLO 64

15.01

Na chodbě ho dohnala, popadla za paži a otočila čelem k sobě. "Darebáku jeden."

"Hele, míměte se," napomenul ji a s úsměvem ukázal za její záda. Ohlédla se a uviděla vycházet zvukaře a jednoho kameramana.

Vztekle do Richmana vrazila a strčila ho do dveří dámské toalety. Richman se rozchechtal: "Páni, Casey, to jsem netušil, že jste tak žhavá -"

Jakmile byli uvnitř, přimáčkla ho k řadě umyvadel. "Ty mizerný fracku, nevím, cos tím sledoval, ale neprojde ti to, o to se postarám -"

"Nepostaráte se o nic," osopil se na ni Richman ledově a odtrhl od sebe její ruce. "Nepochopila jste to, že ne? Je po všem, Casey. Právě jste pohřbila obchod s Čínou. To je váš konec."

Nechápavě na něj civěla. Je tak sebejistý, tak plný sebedůvěry - je to někdo docela jiný.

"Edgarton to má taky spočítané, když obchod s Čínou vybuchl. A vy zrovna tak." Spokojeně se usmíval. "Přesně jak to John předpověděl."

Marder, pomyslela si. Tak Marder je za tím vším. "Když vybuchne obchod s Čínou, Marder vyletí taky. O to se Edbarton už postará."

Richman soucitně zavrtěl hlavou. "Ale kdepak. Edgarton sedí na zadku v Hongkongu. Ten nebude ani vědět, odkud ta rána přilítla. V neděli v poledne bude novým prezidentem Norton Aircraft Marder. Představenstvo bude mít v kapse do deseti minut. Uzavřeli jsme totiž s Koreou daleko výhodnější kšeft. Sto deset letadel a opce na pětaticet dalších.

Šestnáct miliard dolarů. Představenstvo bude blahem bez sebe."

"S Koreou," opakovala tupě Casey. Snažila se dát si to všechno dohromady. Je to vážně obrovská zakázka, největší v celé historii podniku. "Ale proč by -"

"Protože jim dal křídlo," chvástal se Richman. "Z vděčnosti za to přece víc ochotně koupí sto deset letadel.

Senzacechtivá americká média je nezajímají. Vědí, že letadlo je bezpečné."

"Marder jim dává křídlo?"

"Jasně. Je to bomba."

"Jasně," přikývla Casey. "Bomba, která rozmetá podnik."

"To je globální ekonomie," máchl rukou Richman. "Člověk musí jít s dobou."

"Tím ale dokonale podnik vyrabujete," namítla.

"Šestnáct miliard dolarů," připomněl jí Richman. "Jakmile se tohle roznese, akcie Nortonu vyletí k obloze. Všichni se budeme mít dobře."

Až na lidi z podniku, doplnila v duchu.

"Byla to hotová věc," vysvětloval Richman. "Jediné, co jsme ještě potřebovali, bylo, aby někdo N-22 veřejně shodil. A tím jste nám posloužila vy."

Casey si vzdychla. Ramena jí poklesla vyčerpáním.

Pohlédla přes Richmana a uviděla se v zrcadle. Líčidlo měla na krku rozteklé do ostrůvků a popraskané. Kolem očí měla černo. Vypadala vyčerpaně a zničeně. Poraženě.

"Radím vám, abyste se mě velice uctivě zeptala, co teď máte dělat. Protože od téhle chvíle nemáte na vybranou. Můžete jen poslouchat rozkazy. Udělejte, co se vám nařídí, buďte hodná holčička a John vám možná vyplatí odstupné. Dejme tomu tři měsíční platy. Jinak jste na dlažbě, než řeknete švec."

Naklonil se k ní.

"Rozumíte, co říkám?"

"Ano," odpověděla Casey.

"Čekám. Uctivě se zeptejte."

Její vyčerpaná mysl uháněla mílovými kroky, zkoumala možnosti a snažila se najít cestu ven. Žádnou však neviděla. Newsline reportáž odvyílá a Marderův plán se zdaří. Ona prohrála. Prohrávala od samého začátku. Od prvního dne, kdy se u ní objevil Richman.

"Čekám," naléhal Richman.

Pozorně se zadívala na jeho hladkou tvář a vdechla vůni jeho kolínské. Toho šupáka to těší. V té chvíli se v duchu tak rozhořčila, tak ji to urazilo, že se jí rozběsklo a vytanula před ní další možnost.

Od začátku se zoufale snaží udělat správnou věc, vyřešit problém pětsetpětačtyřicítky. Až do téhle chvíle jednala na rovinu a poctivě a dostala se tím jen do pořádné bryndy.

Nebo ne?

"Musíte se smířit se skutečností," naléhal Richman. "Nemůžete s tím udělat vůbec nic."

Odstoupila od umyvadla.

"Sledujte mě," vyzvala ho.

Otočila se na patě a odešla.

BITEVNÍ SÁL

15.15

Vklouzla zpět na svou židli. Zvukař jí přišel připnout vysílač zase k pásku. "Řekněte něco, prosím vás, jen kvůli úrovni."

"Zkouška, zkouška, už mě to unavuje," zarecitovala.

"To stačí, díky."

Všimla si, že Richman je už také uvnitř a stojí vzadu u stěny. Na tváři mu pohrával lehký úsměv. Nevypadal ani trochu znepokojeně. Byl si stoprocentně jistý, že s tím Casey nemůže nic udělat. Marder uzavřel obrovský kšeft, dává darem křídlo, vybrakuje podnik a ji k tomu zneužil.

Reardon dopadl na židli naproti ní, zakroutil rameny a narovnal si kravatu. Pak se na ni usmál. "Jak je?"

"Prima."

"Je tady vedro, co?" Pohlédl na hodinky. "Už jsme skoro hotovi."

Maloneová k nim přišla a něco Reardonovi pošeptala. Vlastně šeptala dost dlouho. Reardon se ozval: "Vážně?" Zdvihl obočí a několikrát kývl hlavou. Konečně řekl: "Rozumím." Začal listovat v papírech a prohlížel desky, které měl před sebou.

Maloneová zvolala: "Mládenci? Hotovo?"

"Kamera A hotovo."

"Kamera B hotovo."

"Zvuk hotovo."

"Jedem," oznámila.

A je to tady, řekla si Casey. Zhluboka se nadechla a vyčkávavě upřela zrak na Reardona.

Reardon se na ni usmál.

"Vy jste ve vedení Norton Aircraft."

"Ano."

"Už pět let."

"Ano."

"Jste důvěryhodná a vysoce postavená vedoucí pracovnice a firma vám důvěřuje."

Přikývla. Kdyby tak věděl.

"A teď tu máme ten incident z letu 545. Stal se v letadle, o kterém vy tvrdíte, že je dokonale bezpečné."

"Správně."

"A přece tři lidé zahynuli a víc než padesát jich bylo zraněno."

"Ano."

"Záběry, které jsme zhlédli, byly otřesné. Vaše komise pro rozbor havárií pracuje čtyřicet hodin denně. A jak se zdá, skutečně jste na něco přišli."

"Ano," přisvědčila.

"Takže víte, co se při tom letu stalo."

Opatrně.

Musí si počínat velice, velice opatrně. Protože pravda je taková, že to neví. Má jen velmi silné podezření. Ještě stále zbývá složit to dohromady a ověřit, že se jednotlivé události staly v daném pořadí. Řetěz příčinných souvislostí. S jistotou nevědí nic.

"Jsme velice blízko jistému odhalení," potvrdila Casey.

"Nemusím ani říkat, že se už nemůžeme dočkat."

"Oznámíme je zítra."

I přes reflektory zaregistrovala Richmanův úlek. Tohle nečekal. Ten parchant by moc rád zjistil, co má Casey za lubem. Jen ať to zkusí.

Reardon na opačné straně stolu se odvrátil a Maloneová mu něco šeptala. Reardon přikývl a otočil se opět ke Casey.

"Proč čekat, paní Singletonová, pokud to skutečně víte?"

"Protože, jak jste ostatně konstatoval sám, jde o velice závažnou nehodu. V takových případech se zákonitě vyrojí velká spousta dohadů a spekulací z mnoha zdrojů. Norton Aircraft je toho názoru, že zodpovědnost je namísto především. Než cokoli zveřejníme, musíme svá zjištění ověřit letovou zkouškou stroje, ve kterém k neštěstí došlo."

"Kdy se ta zkouška bude konat?"

"Zítra ráno."

"Ach," vzdychl zklamaně Reardon. "Ale to už bude pro naše vysílání pozdě. Jistě chápete, že vlastně berete firmě příležitost k obhajobě tváří v tvář tak závažným obviněním."

Casey měla odpověď připravenou. "Letovou zkoušku jsme naplánovali na pět hodin ráno. Okamžitě po ní - to znamená zítra v poledne - uspořádáme tiskovou konferenci."

"V poledne," opakoval Reardon.

Tvářil se lhostejně, ale Casey dobře věděla, že usilovně počítá. Poledne v Los Angeles, to jsou tři odpoledne v New Yorku. To je moře času na přípravu večerních zpráv jak v New Yorku, tak v Los Angeles. O předběžných výsledcích vyšetřování v Nortonu budou dopodrobna informovat místní i celostátní stanice. A v sobotu ve 22.00, kdy má Newsline vysílací čas, už reportáž nebude nikoho zajímat. Vzhledem k tomu, co se může vynořit na tiskové konferenci, bude reportáž, připravená do vysílání večer před tiskovou konferencí, úplně mimo. Možná vyzní i dost trapně.

Reardon si povzdechl. "Na druhou stranu bychom k vám neradi byli nespravedliví," prohodil starostlivě.

"Přirozeně," přikývla chápavě Casey.

SPRÁVNÍ BUDOVA NORTONU

16.15

"Na tu se můžeš vykašlat," chlácholil Marder Richmana. "I kdyby se stavěla na hlavu, nic na tom nezmění."

"Ale jestli naplánovala letovou zkoušku -"

"No a co?" nedal se Marder zneklidnit.

"A dokonce to vypadá, že ji dovolí televizi natočit."

"No a? Letová zkouška všechno jenom zhorší. Casey vůbec netuší, co tu nehodu způsobilo. A taky nemá ponětí, co se stane, až se letadlo octne ve vzduchu. Velice pravděpodobně ten incident nedokážou zopakovat. A můžou se vyskytnout další nečekané problémy."

"Jako třeba?"

"Ten stroj opakovaně prošel velmi silným přetížením," vysvětloval Marder. "Může mít poškozenou konstrukci a při zkouškách se na to nemuselo přijít. Až odstartuje, může se stát cokoli." Máchl přezíravě rukou. "Nic to nezmění."

Newsline se vysílá v sobotu večer od deseti do jedenácti. No a já v sobotu navečer obtelefonuju představenstvo, že nás čeká nějaká nepříznivá publicita a že se musíme v neděli dopoledne mimořádně sejít. Hal se z Hongkongu nestihne vrátit a jeho kamarádíčky v představenstvu ho pustí jako horkou bramboru, až uslyší o těch šestnácti miliardách.

Všichni mají akcie firmy a dobře si spočítají, co s nimi taková zpráva udělá. Jsem příští prezident Nortonu a nikdo už proti tomu nic nezmůže. Ani Hal Edgerton. A Casey Singletonová už vůbec ne."

"No, já nevím," ozval se pochybovačně Richman. "Myslím, že má něco za lubem. Ta ženská je mazaná, Johně."

"Ale ne dost," odbyl ho Marder.

SPRÁVNÍ BUDOVA NORTONU

16.15

Štáb balil kamery, snímal ze stropu bílé polystyrenové desky, odepínal mikrofony a odnášel elektrické krabice i bedny s kamerami. Vyjednávání se však protahovalo. Přibyli k nim Ed Fuller, vyčouhlý vedoucí právního odboru, pilot Ted Rawley a dva inženýři ze střediska letových zkoušek, aby se vyjádřili k technickým problémům dané situace.

Za Newsline nyní mluvila pouze Maloneová; Reardon přecházel v pozadí a jen občas jí přišel něco pošeptat do ucha.

Jako by jeho vůdčí osobnost vyprchala, jakmile zhasly reflektory; náhle vypadal unaveně, rozmrzele a netrpělivě.

Maloneová začala upozorněním, že jelikož Newsline natáčí o N-22 celou reportáž, je v zájmu firmy umožnit jí nafilmovat i zkušební let.

Casey odpověděla, že v tom nevidí problém. Letové zkoušky zaznamenávají desítky videokamer uvnitř i vně letadla.

Štáb Newsline tedy může průběh letu sledovat na monitorech na zemi. A nakonec si celý film může odnést a odvysílat ho.

Ale Maloneová protestovala, že to nestačí. Že štáb Newsline musí být přímo v letadle.

Casey prohlásila, že to nepřipadá v úvahu, že zatím žádný výrobce nedovolil někomu mimo závod nastoupit do testovaného stroje. Zdůraznila, že už to, že jim dovolí sledovat video na zemi, je jistý ústupek.

Ale podle Maloneové to nebylo dost dobré.

Ed Fuller se mezi ně vmísil s poznámkou, že je to otázka odpovědnosti. Že Norton jednoduše nemůže pustit na palubu nepojištěné osoby, které nadto nejsou u firmy zaměstnané. "Jistě si uvědomujete, že je v tom zákonitě jisté nebezpečí," dodal. "Není odtamtud úniku."

Maloneová prohlásila, že Newsline podstoupí jakékoli riziko a podepíše příslušné dokumenty.

Ed Fuller se nabídl, že je ochotně sepiše, upozornil ji však, že by to museli schválit právníci Newsline, což se podle něj nedá stihnout. Maloneová na to řekla, že souhlas právníků Newsline může mít do hodiny. Kdykoli ve dne nebo v noci.

Fuller změnil stanovisko. Prohlásil, že pokud Norton připustí, aby někdo z Newsline přihlížel letové zkoušce, chce mít jistotu, že o výsledcích bude informováno přesně, a že tudíž musí sestříhanou verzi schválit on osobně.

Maloneová opáčila, že to novinářská etika zakazuje a že stejně nebude čas. Pokud zkouška skončí kolem poledne, bude film stříhat rovnou v přenosovém voze, aby ho mohla co nejrychleji poslat do New Yorku.

Fuller prohlásil, že problém pro firmu tím zůstává a že na objektivním zpravodajství o zkoušce trvá.

Tak to šlo pořád dál. Konečně Maloneová navrhl, že do pořadu zařadí třicet sekund nesestříhaného hodnocení výsledků testu z úst mluvčí Nortonu, které se natočí během tiskové konference.

Fuller požadoval minutu.

Nakonec to usmlouvali na čtyřicet sekund.

"Ale je tady ještě jeden problém," upozornil je Fuller. "Jestliže vám dovolíme nafilmovat zkušební let, trváme na tom, abyste nevysílali kazetu, kterou jste obdrželi dnes a která obsahuje záběry z vlastní nehody."

Maloneová se naježila, že to tedy ne a že to video se bude vysílat za každou cenu.
"V reportáži jste uvedli, že ten pásek pochází od zaměstnankyně Nortonu," trval na svém Fuller. "A to není pravda. Chceme, abyste jeho původ označili přesně."
"No, každopádně jsme ho dostali od někoho, kdo pro Norton pracuje."
"Ne, ani tak to není," oponoval jí Fuller.
"Od jednoho z vašich subdodavatelů."
"To také není pravda. Mohu vám předložit definici subdodavatele, jak ji chápe daňový úřad, pokud máte zájem."
"Taková malichernost."
"Máme totiž místopřísežné prohlášení od recepční Christiny Barronové. Není zaměstnankyní Norton Aircraft. Není dokonce ani zaměstnankyní Video Imaging. Je u nich pouze na výpomoc od agentury."
"A oč vám vlastně jde?"
"Trváme na tom, abyste uváděli přesná fakta; konkrétně že jste kazetu obdrželi ze zdroje mimo firmu."
Maloneová pokrčila rameny: "Už jsem řekla, že to je malichernost."
"Tak v čem je problém?"
Maloneová o tom chvíli uvažovala a potom přikývla. "Tak jo."
Fuller jí přes stůl přistrčil list papíru. "Tenhle stručný dokument naši dohodu potvrzuje. Podepište to."
Maloneová se ohlédla na Reardona. Ten pokrčil rameny.
Podepsala se tedy. "Nechápu, proč s tím tolik naděláte," prohodila. Už už papír strkala zpátky, ale najednou se zarazila.
"Dva štáby na palubě letadla po celou dobu testu. Tak zní naše dohoda, ano?"
"To ne," ohradil se Fuller. "Na tom jsme se v žádném případě nedohodli. Vaše štáby budou průběh zkušebního letu sledovat ze země."
"To tedy nepůjde."
Casey jí vysvětlila, že štáb Newslina smí přijít do zkušební areálu, že může nafilmovat přípravy, vzlet a přistání. Ale že za žádnou cenu nesmí být na palubě letadla při samotném letu.
"Tak to ne," rozčilovala se Maloneová.
Ted Rawley si odkašlal a vmísil se do hovoru: "Mám dojem, že vůbec nechápete situaci, slečno Maloneová. Při zkušebním letu nemůžete chodit po letadle a natáčet. Každý účastník letu se musí připoutat čtyřbodovým postrojem. Nemůžete se ani dojít vyčurát. A taky si tam nemůžete přinést reflektory ani baterie. Produkují totiž magnetické pole, a to by nám narušilo výsledky."
"Ale my tam reflektory nepotřebujeme," namítla. "Můžeme točit při jakémkoli světle."
"Pořád to nechápete," naléhal Rawley. "Tam nahoře to není žádná sranda."
"Právě proto tam musíme být," trvala Maloneová na svém.

Ed Fuller si odkašlal. "Vyjasněme si to, slečno Maloneová. Tahle firma za žádných okolností televizní štáb na palubu dotyčného letadla nepustí. To je zcela vyloučené."
Maloneová se tvářila odmítavě a umíněně.
"Dámo," ozval se opět Rawley. "Musíte si uvědomit, že existuje zatraceně dobrý důvod, proč se zkušební lety provádějí nad pouští. Nad rozlehlou a neobydlenou krajinou."
"To jako myslíte, že se letadlo může zřítit?"
"Myslím, že nemáme tušení, co se může stát. Můžete mi věřit - na zemi vám bude líp."
Maloneová zavrtěla hlavou. "Ne. Musíme mít štáb na palubě."
"Dámo, bude tam obrovský přetížení -"
Casey mu skočila do řeči: "Uvnitř letadla bude třicet videokamer. Budou zabírat každé důležité místo - pilotní kabinu, křídla, kabinu pro cestující, všechno. Nabízíme vám exkluzivní použití těch filmů. Nikdo nepozná, že to nenatočily vaše kamery."
Maloneová se zaškaredila, ale Casey věděla, že uhodila hřebíček na hlavičku. Té ženské o nic jiného nešlo.
"Chci ty kamery rozmístit sama," naléhala.
"Klidně," přikývl Rawley.
"Hodlám tvrdit, že na palubě letadla byly naše kamery," pokračovala Maloneová. "Musím mít tu možnost."
Nakonec se Casey podařilo dosáhnout kompromisu. Newslina si někde nahoře v letadle umístí dvě kamery s prostorovým záběrem, které budou celý let filmovat. Nadto budou smět použít záběry z dalších kamer namontovaných uvnitř, ze kterých si také budou brát napájení. A konečně smí Newslina hned teď natočit vstup s Reardonem před budovou číslo 64, kde je montážní hala.
Norton štábu Newslina zajistí ještě dnes dopravu do zkušební stanice v Arizoně, ubytování v místním motelu, dopravu na místo zkoušky ráno a odpoledne zpět do Los Angeles.
Maloneová konečně Fullerovi papír vrátila a řekla: "Platí."

Reardon se otočil, aby se vzdálil k místu natáčení vstupu, a nervózně pokukoval na hodinky. Casey osaměla v Bitevním sále s Rawleym a Fullerem. Fuller s povzdechem prohodil: "Doufám, že jsme se rozhodli správně." Otočil se na Casey. "Udělal jsem, oč jste mě požádala, jak jste mi volala z toho krámků v Glendale."
"Ano, Ede. Zvládl jste to perfektně," pochválila ho.
"Ale viděl jsem ten film a je opravdu strašný," pronesl ustaraně. "Ať se při těch zkouškách zjistí cokoli, každý bude mít v hlavě jen to video."
"Jestli ho vůbec někdo uvidí," zapochybovala Casey.

"Bojím se, že Newslina ho odvádí za každou cenu."

"A já si myslím, že ne," prohlásila Casey. "Ne, až s nimi budeme hotovi."

Fuller nepřestával vzdychat. "Pevně doufám, že máte pravdu. Ale je to sázka do loterie."

"Přesně tak," přikývla. "Sázka do loterie."

Teddy jí připomněl: "Ať si vezmou něco teplého na sebe. A ty taky, kotě. A ještě něco, tu ženskou jsem prokoukl. Ta se zítra pohne do letadla."

"Jo, taky si to myslím."

"A ty taky, co?" pochopil Teddy.

"Možná," prohodila nezávazně Casey.

"Měla by sis to pořádně rozmyslet," varoval ji Teddy. "Viděla jsi záznam ze SEZAP Casey. Ten stroj překročil nominální přetížení o sto šedesát procent. Ten chlap ho vystavil namáhání, o jakém se výrobě ani nesnilo. A já to zítra tam nahoře udělám znova."

Pokrčila rameny. "Doherty drak důkladně prověřil," namítla. "Rentgenem a -"

"Já vím, prověřil, jenže nijak zvlášť důkladně," vyvedl ji Teddy z omylu. "Normálně se s ním totiž babráme měsíc, než jde do vzduchu. Rentgeny se všechny spoje. Ale tak to tentokrát nebylo."

"Co to říkáš?"

"Říkám, že až tomu letadlu znova naložím ty samý géčka, může se docela dobře rozsypat."

"To mě schválně strašíš, vid'?"

"Ne, jenom tě varuju a myslím to vážně, Casey. Je to realita. Úplně klidně se to může stát."

PŘED BUDOVOU ČÍSLO 64

16.55

"Až dosud žádný výrobce letadel nikdy nepřipustil, aby televizní štáb asistoval zkušebnímu letu přímo na palubě testovaného stroje. Tento zkušební let je však pro budoucnost Norton Aircraft natolik významný a firma si je tak dalece jista jeho výsledkem, že to našemu štábu dovolila. Dnes tedy, poprvé v dějinách, uvidíme záběry natočené přímo v letadle, kde při letu 545 došlo k nehodě, v kontroverzním typu N-22. Jeho odpůrci tvrdí, že je to smrtelná past. Výrobce si věří, že stroj je bezpečný. Letová zkouška ukáže, na čí straně je pravda."

Reardon se odmlčel.

"Hotovo," řekla Jennifer.

"Potřebuješ prostříhnout nějaký komentář?"

"Jo."

"Kde bude ta zkouška?"

"V Yumě."

"Tak dobře."

Stál v odpoledním slunci před budovou číslo 64. Sklopil oči na špičky svých bot a tichým spikleneckým tónem zarecitoval: "Jsme ve zkušební letové stanici Nortonu v Yumě ve státě Arizona. Je pět hodin ráno a pracovníci Nortonu dokončují poslední přípravy před startem letu 545."

Vzhlédl. "V kolik hodin svítá?"

"Ať se propadnu, jestli to vím," ušklíbala se Jennifer. "Obejdi to."

"Jasně," souhlasil Reardon. Opět se zadíval na špičky bot a pak spustil: "Je krátce před svítáním. Napětí stoupá. V předjitním šeru napětí stoupá. Svítá a napětí stoupá."

"To by šlo," ozvala se Jennifer.

"Jaký tomu chceš dát tón?"

"Budeš to muset pojmout tak i tak."

"Chci říct - vyhraje, nebo ne?"

"Pro jistotu to namluv tak i tak, čistě pro jistotu."

Reardon opět sklopil hlavu. "Letadlo přistává a tým jásá. Všude kolem vidíme šťastné tváře. Let proběhl úspěšně. Norton to dokázal. Dokázal, že má pravdu. Alespoň prozatím." Nadechl se. "Letadlo přistává a všichni kolem jen mlčky přihlížejí. Pro Norton je to zdrcující poznání. Lité spory o osud N-22 budou pokračovat." Vzhlédl. "Stačí?"

"Možná bys mi ještě mohl namluvit něco o pokračování sporů. To pak použijeme jako závěr."

"Skvělý nápad."

Vystoupit před kamerou byl pro Martyho vždycky skvělý nápad. Postavil se zpřímá, vysunul bradu a podíval se do kamery.

"Zde, v budově, kde se N-22 montuje, ne. Přímá za mnou je budova, kde, ne. Vydržte chvíličku." Potřásl hlavou a opět se podíval do kamery.

"Úporný boj o N-22 nekončí. Zde, v budově, kde se letadlo vyrábí, si zaměstnanci myslí, že jejich stroj je bezpečný a spolehlivý. Avšak kritici N-22 mají jiný názor. Čeká nás další smrtící žeh v oblacích? To ukáže čas. Z Burbanku ve státě Kalifornie Martin Reardon pro Newslina."

Zamrkal.

"Nebylo to moc otřepané? Moc přehnané za ty prachy?"

"Bylo to ohromné, Marty."

Ale to už si odepínal mikrofon a stahoval vysílač z opasku. Líbnul Jennifer na tvář. "Tak já padám," řekl a vystartoval k čekajícímu vozu.

Jennifer se obrátila ke svému štábu a nařídila: "Balíme, mládenci. Jede se do Arizony."

SOBOTA

ZKUŠEBNÍ STANICE NORTONU, YUMA, STÁT ARIZONA

4.45

Na východě, nad plochým masivem pohoří Gila, se začal rýsovat tenký červený proužek. Obloha nad jejich hlavami zůstávala stále temně modrá a blikalo na ní několik posledních hvězd. Vzduch byl velmi studený, Casey si všimla, že jí jde od úst pára. Zapnula si zip na větrovce až k bradě a začala podupávat nohama, aby se trochu zahřála.

Na startovací dráze se lesklo obří letadlo společnosti TransPacific, na které zkušební tým právě instaloval videokamery. Mechanici se hemžili na křídlech, u motorů i u podvozku.

Štáb Newslane už byl také v pohotovosti a všechny přípravy zaznamenával. Maloneová stála vedle Casey a pozorovala je. "Kruci, to je zima," ulevila si.

Casey se vydala k nízkému bungalovu ve španělském stylu vedle věže. Bylo to vlastní sídlo stanice zkušebních letů. Místnost uvnitř zaplňovaly monitory. Každý z nich byl napojený na jinou kameru a každá kamera byla namířena na specifickou část. Casey se chtěla ujistit, že jedna z nich hlídá také pravý jisticí kolík. Místnost působila stroze a neútně. Rozhodně neskýtala žádné vzrušení.

"Takhle jsem si to nepředstavovala," přiznala Maloneová.

Casey ukázala rozmáchlým gestem kolem sebe. "Tohle je pilotní kabina. Zabírá se shora, takže se na pilota díváte zpředu. Tady vidíte Rawleye na sedadle. Tady je vnitřek kabiny zepředu dozadu. Totéž zezadu dopředu. Výhled na pravé křídlo. Na levé. To jsou ty hlavní uvnitř. A pak ještě ty další ze stíhačky."

"Ze stíhačky?"

"Po celou dobu bude letadlo sledovat stíhačka F-14, na které budou také kamery."

Maloneová se zamračila. "Tak nevím," řekla zklamaně. "Myslela jsem, že to bude mít daleko větší, no, víte, šmrnc."

"Zatím jsme pořád na zemi."

Maloneová se nešťastně chmuřila. "A tyhle úhly v kabině," stěžovala si. "Kdo tam bude sedět, myslím za letu?"

"Nikdo."

"To chcete říct, že to bude celou dobu prázdné?"

"Přesně tak. Je to zkušební let."

"To teda nebude vypadat moc dobře."

"Ale tak je to při každém zkušebním letu," namítla Casey. "Takhle se to prostě dělá."

"Jenže to dobře nevypadá," stěžovala si Maloneová. "Nepůsobí to ani trochu podmanivě. Na těch sedadlech by měl někdo sedět. Aspoň na některých. To tam nemůžeme někoho posadit? Nemůžu si tam vlézt já?"

Casey zavrtěla hlavou. "Bude to velice nebezpečný let," vysvětlila. "Drak prošel při té nehodě obrovským namáháním. Vůbec netušíme, co to s ním ve vzduchu udělá."

Maloneová si odfrkla. "Ale prosím vás. Nikde kolem ani jeden právník. Co vy na to?"

Casey si ji po očku změřila. Je to taková pošetilá holka, která neví o životě vůbec nic, zajímá ji jen, jak co vypadá, žije vlastně jen pro vnější zdání a dál než těsně pod povrch nesahá. Věděla, že by měla odmítnout.

Místo toho slyšela svůj vlastní hlas odpovídat: "Nebude se vám to líbit."

"Chcete říct, že to není bezpečné?"

"Říkám, že se vám to nebude líbit."

"Jdu na to," vyskočila Maloneová. Pohlédla na Casey a ve tváři měla vepsanou jasnou výzvu. "A co vy?"

Casey si v duchu vybavila hlas Martyho Reardona: Navzdory vlastnímu opakovanému ujišťování, že N-22 je bezpečné, odmítla mluvčí Nortonu, Casey Singletonovou, nastoupit do letadla při letové zkoušce. Prohlásila, že důvod, proč nemůže letět, je.

Co asi?

Casey na tohle neměla odpověď, alespoň ne takovou, aby za něco stála. Neměla odpověď, která by uspěla v televizi. A pak najednou, když si uvědomila, co má za sebou, ty hrozné dny plné napětí a zoufalého úsilí najít pravdu a slušně ji přednést před kamerami, to úporné vymýšlení vět, které se nedají vytrhnout z kontextu, i to, jak se jí kvůli nevídanému vpádu televize celý život obrátil vzhůru nohama, dostala strašný vztek. Věděla přesně, co bude následovat. Maloneová sice viděla záběry z nehody, ale vůbec si neuvědomovala, že to, co viděla, byla realita.

"Tak dobře," souhlasila Casey. "Jdeme."

Obě ženy společně vykročily k letadlu.

NA PALUBĚ TPA 545

5.05

Jennifer se zachvěla zimou. Uvnitř letadla bylo chladno a světlo zářivek, řady prázdných sedadel a dlouhé, opuštěné uličky ten pocit ještě zvyrazňovaly. Maličko s ní otřásl, když začala poznávat poškození, která si pamatovala z filmu. Tak tady se to stalo, pomyslela si. Tohle je to letadlo. Na stropě byly dosud krvavé šlápoty, zavazadlové schránky byly vyvráceny a laminátové panely potrhány. A jak to tu páchne. Ještě hůř na ni působila místa kolem oken, odkud byly sňaty celé panely, takže byla vidět stříbrná izolace a klubka drátů. Najednou jí bylo až příliš zřejmé, že se octla uvnitř obrovského kovového stroje, a zapochybovala, jestli neudělala chybu, ale to už ji Singletonová kynula k jednomu sedadlu, docela vpředu v prostřední řadě, čelem ke kameře sklopené objektivem dolů. Jennifer usedla vedle Singletonové a nechala si od jednoho z techniků v kombinéze nasadit postroj. Přesně takový, jaký si navlékají letušky při běžných letech. Přes každé rameno vedly dva zelené plátěné popruhy, které se sbíhaly v pase. Další široký popruh

šel přes stehna. Všechno to držely ve správné poloze mohutné kovové spony. Vypadá to nějak vážně.

Muž v kombinéze s hekáním popruhy utahoval.

"Au," vyjekla Jennifer. "Musíte to utahovat tak silně?"

"Musíte to mít tak utažený, kolik snesete," zabručel. "Jestli můžete dejchat, je to ještě volný. Pamatujete si, jak jsem to utáhl?"

"Ano," odpověděla.

"Tak takhle si to pak znova utáhnete. Tady se to votvívá." Předvedl jí to. "Teď zatáhněte."

"Proč to mám zkoušet -"

"Pro případ nouze. Zatáhněte za to laskavě."

Zatáhla za uvolňovací páčku. Popruhy jí odskočily od těla a tlak zmizel.

"A teď si to zase sama utáhnete, pěkně prosím."

Jennifer si to zapnula přesně tak, jak předtím viděla u něj. Vždyť to vůbec není těžké. Tihle lidi se všim tak nadělají.

"A teď si ten postroj utáhnete."

Utáhla popruhy.

"Pevnějc."

"Můžu to přitáhnout pak, až to bude potřeba, ne?"

"To teda ne, slečinko," napomenul ji shovívavě. "Až vy zjistíte, že si to potřebujete utáhnout, bude už moc pozdě.

Udělejte to hned, buďte tak hodná."

Vedle ní si mezitím Singletonová klidně natáhla postroj a surově ho na sobě utahovala. Popruhy se jí zarývaly do stehů a táhly ramena dozadu. Singletonová se s povzdechem opřela.

"Tak doufám, že jste připravený, dámy," dodal ještě muž. "Přeju vám příjemnej let."

Otočil se k nim zády a zamířil ke dveřím. Pilot, ten šašek Rawley, vylezl z pilotní kabiny a vrtěl hlavou.

"Dámy, naléhavě vás žádám, abyste to nedělaly." Díval se přitom hlavně na Singletonovou. Vypadalo to, že je na ni dopálený.

Singletonová odsekla: "Starej se o letadlo, Teddy."

"Nic lepšího mi neřekneš?"

"Ne, a nechci se o tom bavit."

Odešel. Cvak palubní rozhlas. "Připravte se prosím, zavíráme." Dveře se s bouchnutím zavřely a zámek zaklapl. Bum, bum. Pořád tu bylo chladno. Jennifer se v postroji zachvěla.

Ohlédla se přes rameno na řady prázdných sedadel a pak se podívala na Singletonovou.

Singletonová se dívala upřeně před sebe.

Ozvalo se kvílení proudových motorů, které pilot nastartoval. Nejprve tiché a potom pronikavé. Palubní rozhlas cvakl a Jennifer uslyšela pilotův hlas: "Věži, tady je Norton nula jedna, žádám povolení ke zkušebnímu letu."

Cvak. "Rozumím, nula jedna, pojeďte po dráze dva, levý kontaktní bod šest."

Cvak. "Rozumím, věži."

Letadlo se pohnulo a vyjelo kupředu. Jennifer vyhlédla oknem a všimla si, že obloha bledne. Po chvíli letadlo zůstalo stát.

"Co se děje?" zeptala se.

"Váží nás," odpověděla Singletonová. "Letadlo se musí zvážit před startem a po přistání, abychom měli záruku, že jsme přesně simulovali letové podmínky."

"Na to existují váhy?"

"Jsou zabudované v betonu."

Cvak. "Teddy, ještě, hm, asi dvě stopy dopředu."

Cvak. "Jdu na to."

Kvílení motorů vzrostlo. Jennifer ucítila, jak se letadlo pomaloučku sune kupředu. Po chvíli opět zůstalo stát.

Cvak. "Díky, už je to. Jsi na padesát sedm dva sedm GW a CG je třicet dva procent MAC. Přesně jak potřebuješ."

Cvak. "Čau, kluci." Cvak.

Cvak. "Volná dráha tři, kontaktní pozemní bod šest tři, až opustíte dráhu."

Cvak. "Rozumím."

Letadlo se rozjelo vpřed, pískání motorů přešlo ve vytrvalý řev, který rostl a rostl a nakonec zněl tak, že si Jennifer nevzpomínala, že by někdy slyšela něco podobného. Cítila, jak pneumatiky kol narážejí na praskliny v dráze. Pak se letadlo zvedlo a šikmo stoupalo vzhůru. Obloha za okny byla jasně modrá.

Jsou ve vzduchu.

Cvak. "Tak tedy, mé dámy, stoupáme do letové hladiny tři sedm nula, neboli třicet sedm tisíc stop, kde budeme po celou dobu našeho výletu kroužit mezi stanicí v Yumě a Carstairs v Nevadě. Máte tam pohodlí? Když se podíváte vlevo, uvidíte, že se k nám blíží naše stíhačka."

Jennifer pohlédla z okna a uviděla stříbrnou proudovou stíhačku, která se třpytila v ranním slunci. Přiletěla tak blízko, že viděli, jak jim pilot mává, a vzápětí opět zmizela dozadu.

Cvak. "No, teď už ho zřejmě nevidíte, protože se bude držet za námi a o něco výš, mimo náš vzduchový vír, což je to nejbezpečnější místo. Právě teď stoupáme do dvanácti tisíc stop, možná vám trochu zaléhá v uších, tak si nezapomeňte polknout, slečno Maloneová, to víte, my se nahoru necouráme jako aerolinky."

Jennifer několikrát polkla, až jí v uších luplo, a pak se zeptala: "Proč stoupá tak rychle?"

"Chce být co nejdřív v letové hladině, aby se letadlo prostoupilo chladem."

"Co to znamená?"

"V sedmatřiceti tisících stopách je teplota vzduchu minus padesát stupňů. Letadlo je zatím mnohem teplejší. Jednotlivé součásti budou chladnout v různém pořadí, ale při dlouhém letu - jako je kupříkladu přelet Pacifiku - tu teplotu dosáhnou všechny části letadla. Jedna z věcí, které KRH potřebuje zjistit, je, jestli se potrubí chová v chladu jinak. Prostoupení chladem znamená, že letadlo musí zůstat v příslušné letové hladině tak dlouho, dokud se celé neochladí. Pak teprve začne vlastní zkouška."

"Jak dlouho to bude trvat?"

"Standardní prostoupení chladem trvá dvě hodiny."

"To tady budeme trčet dvě hodiny?"

Singletonová po ní šlehla pohledem. "Vy jste sem chtěla."

"A celé dvě hodiny nebudeme dělat nic?"

Cvak. "Tak se vás pokusíme pobavit, slečno Maloneová," ozval se pilot. "Momentálně jsme ve dvaadvaceti tisících stopách a stále stoupáme. K dosažení cestovní hladiny nám bude zbývat už jen pár minut. Jsme na dva osmdesát sedm KIAS a ustálíme se na tři čtyřicet KIAS, což je nula celá osm macha, osmdesát procent rychlosti zvuku. To je běžná cestovní rychlost dopravního letadla. Všichni v pohodě?"

Jennifer se zeptala: "Vy nás slyšíte?"

"Slyším a vidím. A když se podíváte vpravo, uvidíte mě taky."

Před nimi se rozsvítil monitor. Jennifer uviděla ramena a hlavu pilota i řízení před ním. A jasné světlo linoucí se oknem. Byli už tak vysoko, že se slunce ostře opíralo do oken. Uvnitř letadla však bylo stále chladno. Na zem Jennifer nedohlédla, protože seděla v prostřední řadě.

Pohlédla na Singletonovou.

Singletonová se usmála.

Cvak. "No, takže jsme v letové hladině tři sedm nula. Na radaru je jasno, žádná turbulence v dohledu, kolem dokola je krásně. Nechcete si, dámy, rozepnout kšandy, a přijít ke mně do kabiny?"

Cože? pomyslela si Jennifer. Ale Singletonová už se vyvlékla z kširů a stála nad ní.

"Myslela jsem, že nesmíme chodit."

"Teď ještě ano," ujistila ji Singletonová.

Jennifer se vysoukala z postroje a šla za Singletonovou. Prošly první třídou k pilotní kabině.

Pod nohama cítila lehké chvění, ale jinak jí letadlo připadalo stabilní. Dveře k pilotovi byly otevřené. Uvnitř uviděla Rawleye a ještě jednoho muže, kterého jí nepředstavil, a ještě dalšího, který se zabýval přístroji. Jennifer se Singletonovou zůstaly stát na prahu a nakukovaly dovnitř.

"Poslyšte, slečno Maloneová," oslovil ji Rawley. "Vy jste dělala interview s panem Barkerem, že jo?"

"Ano."

"Co podle něj tu nehodu zavinilo?"

"Povídal, že se vysunuly sloty."

"Aha. Tak teď se, prosím vás, pozorně dívejte. Tohleto je páka, která ovládá náběžné a vztlakové klapky. Jsme v letové hladině a máme cestovní rychlost. A já teď vysunu sloty." Natáhl ruku před sebe k té věci mezi sedadly.

"Počkejte chvíli! Musím se připoutat!"

"Není se čeho bát, slečno."

"Chci si aspoň sednout."

"Tak si sedněte."

Jennifer se vrhla dozadu, ale pak si všimla, že Singletonová klidně dál stojí u dveří. A upřeně ji pozoruje. Jennifer si najednou připadala trapně, vrátila se a stoupla si vedle ní.

"Vysunuju sloty."

Rawley posunul páku dolů. Ozval se tlumený rachot, který trval několik sekund. Nic víc. Špička letadla se nazvedla a zase se ustálila.

"Sloty jsou venku," hlásil Rawley a ukázal na přístrojovou desku. "Vidíte rychlost? Vidíte výšku? A vidíte indikátor s nápisem SL? Právě jsme přesně zopakovali to, co podle pana Barkera způsobilo v tomhle letadle smrt tří lidí. A jak vidíte, nestalo se nic. Letová hladina je pevná jako skála. Mám to udělat znova?"

"Ano," přikývla. Nevěděla, co by měla odpovědět jiného.

"Tak jo. Teď je zasouvám. Třeba byste si to tentokrát vyzkoušela sama. Nebo co kdybyste se šla podívat na křídla, abyste viděla, co se fakt stane, když se sloty vysunou. Je to docela zajímavý pohled."

Rawley stiskl tlačítko. "Hm, Nortone, tady je nula jedna, můžu poprosit o kontrolu monitoru?" Chvilí poslouchal. "Tak jo, dobře. Slečno Maloneová, udělejte krok dopředu, ať vás vaši kamarádi vidí v tamhleté kameře nahoře." Ukázal prstem ke stropu. "Zamávejte jim," vybídl ji.

Jennifer mávala a připadala si jako pitomec.

"Tak co, slečno Maloneová? Kolikrát to potřebujete zopakovat, aby si vaše kamery přišly na své?"

"No, já nevím." Připadala si čím dál trapněji. Zkušební let začínal vypadat jako pěkná pastička. Ty záběry udělají z Barkera totálního pitomce. Vlastně celá reportáž bude k smíchu. Bude to -

"Jestli chcete, můžeme to dělat až do večera," vykládal právě Rawley. "V tom je totiž ten vtip. I když se při cestovním režimu na N-22 sloty vysunou, nic se nestane."

"Tak to zkuste ještě jednou," pobídla ho nerudně.

"Je to tahle páka. Zvedněte ten kovový kryt a posuňte páku dolů asi o tři centimetry."

Věděla, proč to po ní chce. Chce, aby ji při tom nafilmovali.

"Snad abyste to radši udělal sám."

"Jak račte, madam. Cokoli si přejete."

Rawley sklopil páku dolů. Znovu se ozval rachot a špička se nepatrně zvedla. Přesně jako předtím.

"A budeme pro vás mít taky záběry ze stíhačky, takže to budete mít zabrané i zvenku a ze všech úhlů. Spokojená? Tak je zase zasuneme."

Netrpělivě přihlížela. "No jo, ale když to nezavinily sloty, tak co tedy?"

Vtom se poprvé ozvala Singletonová. "Jak dlouho už to je, Teddy?"

"Jsme nahoře třiaadvacet minut."

"Stačí to?"

"Možná. Může k tomu dojít každou chvíli."

"K čemu?" chtěla vědět Jennifer.

"K prvnímu článku z celého řetězu událostí, které tu nehodu způsobily," odpověděla Singletonová.

"Jak to?"

"To je tak," poučila ji Singletonová. "Prakticky každé letecké neštěstí je výsledkem několika událostí. Říkáme tomu tady kaskáda. Nikdy to není jen jedna věc. Vždycky je to celý řetězec, kdy jedna událost vede k další. Domníváme se, že v tomhle letadle všechno začalo chybným hlášením závady, které způsobila jedna vadná součástka."

Jennifer vydešeně opakovala: "Vadná součástka?"

Okamžitě v duchu film přestříhávala. Musí ten nepříjemný bod, to, čemu Singletonová říká první článek, nějak vhodně obejít. Nemusí se to přece bůhvíjak zdůrazňovat, zvláště když je to jen jeden článek v celém řetězu. Ten další bude jistě stejně závažný - možná závažnější. Koneckonců to, co se na té pětsetpětačtyřicítce stalo, bylo strašlivé a hrůzné a týkalo se to celého letadla. Bylo by vyloženě nerozumné svalovat všechno na jednu jedinou vadnou součástku.

"Mluvila jste o řetězci událostí."

"Přesně tak," přikývla Singletonová. "Došlo k několika po sobě jdoucím událostem, které podle našeho názoru vedly ke konečnému výsledku."

Jennifer poklesla ramena.

Čekali.

Nic se nedělo.

Uplynulo pět minut. Jennifer se trásla zimou a neustále pokukovala po hodinkách. "Na co vlastně čekáme?"

"Jen trpělivost," napomenula ji Singletonová.

Pak najednou zaznělo elektronické cinknutí a na přístrojové desce se rozsvítil žlutý nápis SLOTY - NESYMETRIE.

"A je to tady," prohodil Rawley.

"Co je to tady?"

"Oznámení, že podle sběrače letových parametrů nejsou sloty ve stejné poloze. Jak vidíte, páka je nahoře, takže by měly být zaklapnuté. A my víme, že jsou. Ale letadlo nám tvrdí, že nejsou. V tomhle případě víme, že upozornění přichází z vadného polohového senzoru v pravém křídle. Senzor by měl poznat, jestli jsou sloty ve správné poloze. Jenže tenhle je poškozený. A jakmile se ochladí, začne se chovat chaoticky. Ukazuje pilotovi, že se sloty vysunuly, ačkoli to není pravda."

Jennifer vrtěla hlavou. "Polohový senzor. vůbec vám nerozumím. Co to má společného s letem 545?"

Odpověděla jí Singletonová: "V pilotní kabině pětsetpětačtyřicítky se rozsvítil výstražný nápis, že je něco v nepořádku se sloty. Takové upozornění není žádná vzácnost, naopak, je velice běžné. Pilot ovšem neví, jestli je skutečně něco v nepořádku, nebo jestli jenom zlobí senzor. Takže se pokusí upozornění smazat tím, že sloty vysune a zase zasune."

"Takže pilot na pětsetpětačtyřicítce vysunul sloty, aby smazal upozornění?"

"Správně."

"Ale jejich vysunutí nehodu nezavinilo."

"Správně. Právě jsme to dokázali."

"A co tedy?"

Nato se ozval Rawley: "Běžte se laskavě posadit, dámy. Pokusíme se ten incident zopakovat."

NA PALUBĚ TPA 545

6.25

Po návratu do prostřední řady kabiny pro cestující si Casey navlékla popruhy postroje přes ramena a velice pevně si je utáhla. Pak se podívala po Maloneové, která byla celá bledá a zpocená, a přísne řekla:

"Pořádně."

"Už jsem to -"

Casey natáhla ruku, popadla popruh, který měla Maloneová v pase, a zatáhla za něj za všech sil.

Maloneová hekla: "Hej, proboha -"

"Nejsem do vás zrovna blázen," osopila se na ni Casey. "Ale ani trochu nestojím o to, abyste si natloukla zadek, když vás mám zrovna na starosti."

Maloneová si hřbetem ruky otřela čelo. Navzdory chladu uvnitř kabiny jí po tváři stékaly kapky potu.

Casey vytáhla z kapsy před sebou bílý papírový sáček a strčila ho Maloneové pod stehno. "A taky nechci, abyste mě pozvracela," dodala.

"Myslíte, že to budeme potřebovat?"

"To si pište," řekla stroze Casey.

Maloneová těkala očima na všechny strany a potom příškrčeně pípla: "Heleďte, co kdybychom to vzdaly?"

"Copak, copak?"

"Ale no tak," naléhala Maloneová. "Třeba jsem udělala chybu."

"V čem?"

"Neměly jsme sem chodit. Měly jsme se dívat dole."

"Na to už je pozdě," odbyla ji Casey.

Věděla, že se k Maloneové chová hnusně především proto, že se sama strašně bojí. Nedomnívala se ovšem, že Teddy ty řeči o rozpadnutí konstrukce myslí opravdu vážně. Určitě není takový blázen, aby lezl do letadla, které neprošlo opravdu důkladnou prohlídkou. Vždyť ví, že nevynechal jedinou minutu zkoušek. Od konstrukčních a elektrických testů se ani nehnul, protože náramně dobře věděl, že za pár dnů s tím letadlem poletí. Teddy není hlupák.

Jenže je zkušební pilot, napadlo ji.

A všichni zkušební piloti jsou blázni.

Cvak. "Tak, dámy, teď se pokusíme ty události zopakovat. Máte ty kširy opravdu pevně utažené?"

"Máme," odpověděla Casey.

Maloneová neodpověděla. Ústa se jí pohybovala, ale nevyšlo z nich ani slůvko.

Cvak. "Hm, alfo, tady je nula jedna, jdeme na ty podélné oscilace."

Cvak. "Rozumím, nula jedna, máme vás. Začněte podle vlastního uvážení."

Cvak. "Nortone, tady je nula jedna. Kontrola monitoru."

Cvak. "Kontrola potvrzena. Jedna ku třiceti."

Cvak. "Tak jedem, hoši. Teď."

Casey se upřeně dívala na postranní monitor, který ukazoval Teddyho v pilotní kabině. Jeho pohyby byly klidné a jisté. A mluvil nenuceně.

Cvak. "Tak dámy, právě jsem obdržel upozornění, že sloty nesedí. Takže je vysunuju, abych ho vymazal. Sloty jsou vysunuté. Autopilot je vypnutý. Před' jde nahoru, rychlost klesá. a máme tu pád."

Casey uslyšela pronikavý elektronický alarm, který se nepřestával opakovat. A potom zaznělo akustické upozornění. Hlas z pásku monotónně a naléhavě odříkával: "Přetažení. Přetažení. Přetažení."

Cvak. "Obracím čumák dolů, abych se vyhnul předpádové situaci."

Letadlo se překlátilo a vrhlo se střemhlav dolů.

Bylo to, jako by padali rovnou dolů.

Řev motorů na křídlech zesílil. Casey cítila, jak se jí popruhy zarývají do těla. Jennifer Maloneová na vedlejším sedadle otevřela ústa a začala ječet. Vytrvale a neklesavě a její vráskot se mísil s řevem motorů.

Casey se točila hlava. Snažila se počítat, jak dlouho to trvá. Pět. šest. sedm. osm vteřin. Jak dlouho je to od chvíle, co začali klesat?

Letadlu se velice pozvolna podařilo pád zastavit a vyrovnat polohu. Řev motorů se zklidnil a ztišil. Casey cítila, jak jí tělo těžkne a těžkne, tlak to byl tak strašlivý, že jí táhl tváře dolů a paže jí vrazil do opěradel. Přetížení. Určitě vyšší než 2g. Takže Casey momentálně váží stopětadvacet kilo. Zabořila se do sedadla ještě hlouběji, jako by ji tam zatlačila obrovská ruka.

Jennifer přestala vrískat a jenom tiše, ale vytrvale úpěla.

Tíha pomalu opadala, protože letadlo začalo stoupat vzhůru. Zpočátku pociťovala úlevu, ale vzápětí to přestalo být příjemné - a po chvíli už se zase zdálo, že šplhá kolmo. Motory řvaly ze všech sil. A Jennifer rovněž. Casey se pokoušela počítat vteřiny, ale nedokázala to. Neměla sílu soustředit se.

A vtom se jí zvedl žaludek a udělalo se jí zle. Před ní vyletěl nad podlahu monitor a zase klesl pod tahem popruhů zpátky. Jsou na vrcholku stoupání a neváží ani gram. Jennifer si prudce přitiskla dlaň na ústa. A vtom se letadlo překlátilo dolů a klesalo a klesalo. bez konce.

Cvak. "Druhá podélná oscilace."

A další střemhlavý pád.

Jennifer si odtáhla dlaň od úst a zavřeštěla hlasitěji než předtím. Casey ze všech sil svírala opěradla a snažila se myslet na něco jiného. Pustila počítání z hlavy, pustila -

Opět ji zavalila nesmírná tíha.

Boří se. Obrovský tlak.

Casey se nedokázala pohnout. Nedokázala ani otočit hlavu.

A znovu stoupali vzhůru. Strměji než předtím. Do uší jí vnikl ohlušující jakot motorů. Ucítla, že ji Jennifer popadla za paži a cloumá s ní. Otočila hlavu a Jennifer, bledá a s vytřeštěným očima, vykřikla:

"Zastavte to! Zastavte! Zastavte!"

Letadlo dostoupilo vrcholu. Žaludek v krku, prudký pocit nevolnosti. Jennifeřin zděšený výraz, dlaň přitisknutá na ústech a zvratky tryskající mezi prsty.

Letadlo vyrazilo opačným směrem.

Další střemhlavý pád.

Cvak. "Teď odblokuju schránky na zavazadla. Abyste věděly, jaké to bylo."

Podél obou uliček odskočila víka schránek. Zevnitř se vysypaly bílé kostky velikosti příručních zavazadel. Neškodné

kusy molitanu poletovaly po kabině jako sněhová vánice. Jeden Casey udeřil do obličeje a druhý do temene. Jennifer, které se opět zvedl žaludek, se snažila vytrhnout si zpod stehna sáček. Molitanové kostky se řítily kabinou kupředu k pilotní kabině. Zakrývaly jim výhled ze všech stran, až najednou začaly jedna po druhé padat k podlaze, kde se párkrát převalily a zůstaly ležet. Kvílení motorů vzrostlo. Tlak násobené tíže. Letadlo opět stoupalo.

Pilot v doprovodné stíhačce F-14 užasle přihlížel, jak obrovský letoun vyráží vzhůru skrz mraky v úhlu jedenadvacet stupňů.

"Teddy," zahulákal do mikrofону. "Co to, prokrista, vyvádíš?"

"Jen reprodukuju to, co bylo na zapisovači."

"Kristepane," ulevil si pilot doprovodného letadla.

Mohutný dopravní letoun s řevem vyrazil vzhůru, prolétl vrstvou mraků v jedenatřiceti tisících stopách a vystoupil o dalších tisíc stop. Vzápětí ztratil rychlost. Přiblížil se předpádovému stavu.

A znovu se vrhl dolů.

Jennifer začala prudce zvracet do sáčku. Zvratky jí tekly po prstech a kapaly jí do klína. Obrátila zezelenalý a zkrivený obličej ke Casey.

"Zastavte to, prosím vás."

Letadlo se právě obrátilo opačným směrem. Řítilo se střemhlav dolů.

Casey se jí podívala do očí. "Copak nechcete tu událost pro diváky reprodukovat pro kamery celou? Ještě zbývají dva cykly."

"Ne! Proboha ne."

Letadlo uhánělo kolmo dolů. Casey nespouštěla pohled z Jennifer a poručila: "Teddy! Teddy, sundej ruce z řízení!"

Jennifer vytřeštila oči ještě o něco víc. Hrůzou.

Cvak. "Rozumím. Pouštím řízení."

Letadlo se okamžitě narovnálo. Bez otřesů, zlehounka. Řev namáhaných motorů se uklidnil a ustálil. Molitanové kostky dopadly na koberec, převalily se a už se ani nepohnuly.

Letadlo letělo rovně.

Okny proudila dovnitř sluneční záře.

Jennifer si hřbetem ruky otřela ústa a omráčeně se rozhlížela kolem sebe. "Co, co se stalo?"

"Pilot pustil z ruky řídicí páku."

Jennifer potřásala hlavou a nechápala vůbec nic. Pohled měla skelný. Slabým hlasem opakovala: "Pustil z ruky páku?"

Casey přikývla. "Přesně tak."

"No ale."

"Teď řídí letadlo autopilot."

Maloneová se zhroutila na opěradlo a zvrátila hlavu. Zavřela oči. "Ničemu nerozumím," vydechla tiše.

"Pilot, který tehdy letadlo řídil, nemusel udělat nic víc, než pustit z ruky řídicí páku. Kdyby to udělal, bylo by ve vteřině po všem."

Jennifer zasténala: "A proč to neudělal?"

Casey neodpověděla. Místo toho se otočila k monitoru a oslovila pilota: "Teddy, vracíme se."

ZKUŠEBNA V YUMĚ

9.45

Po přistání se Casey vydala přes hlavní místnost zkušebny do čekárny pro piloty. Stará, dřevem obložená místnost sloužila zkušebními pilotům ještě v dobách, kdy Norton vyráběl vojenská letadla. Hrboletý zelený gauč, vybledlý sluncem do šeda. Pár kovových stoliček kolem stolu s poškrábanou umakartovou deskou. Jediná nová věc byla malá televize se zabudovaným magnetofonem, která stála hned vedle otlučeného automatu na coca-colu s přilepeným lístkem NEFUNGUJE. V okně vrčela klimatizace. Venku už bylo pořádné vedro a také tady bylo nepříjemně dusno. Casey se podívala oknem na pracovníky Newslinu, kteří obcházelí pětsetpětačtyřicetku, sedící na dráze, a filmovali ji ze všech stran. Letadlo se v prudkém pouštním slunci jasně třpytilo. Viděla, že namířili kamery, jako by chtěli natáčet, ale zase je spustili. Zřejmě na něco čekali.

Casey otevřela manilové desky, které si s sebou přivezla, a překontrolovala jejich obsah. Barevné xeroxové kopie, o které požádala Normu, vyšly poměrně slušně. I telexy vypadaly uspokojivě. Všechno je v pořádku.

Přistoupila k televizi, kterou sem nechala přivést, vložila do magnetofonu pásek a čekala.

Čekala na Maloneovou.

Uvědomila si, jak je unavená. A pak si vzpomněla na skopolamin. Vyhrnula si rukáv a odlepila čtyři kulaté náplasti, které měla na paži. Byly to skopolaminové náplasti proti kinetóze. Jen díky jim v letadle nezvracela. Věděla, do čeho jde, kdežto Maloneová ne.

Casey ji však nelitovala. Toužila už jen, aby to měla konečně za sebou. Tohle bude poslední krok. A pak všechno skončí.

Jediný, kdo věděl, co má Casey v úmyslu, byl Fuller. Pochopil okamžitě, o čem jde, už když mu Casey zavolala ze Zobrazovacích videosystémů. Došlo mu, jaké důsledky bude předání kazety Newslinu mít. Věděl, co jim to způsobí i jak by se z toho mohli dostat.

Zařídila to za ně letová zkouška.
A Casey teď čekala na Maloneovou.

Pět minut nato Jennifer Maloneová vešla a zuřivě za sebou zabouchla dveře. Měla na sobě leteckou kombinézu, tvář měla umytou a vlasy sčesané dozadu.
A byla vzteky bez sebe.

"Nevím, co si myslíte, že jste tam nahoře dokázali," vyštěkla. "Pobavili jste se, to jistě. Nafilmovali jste si to. Vyděsili jste mě k smrti. Doufám, že jste si to užili, protože na naši reportáži to nezměnilo ani čárku. Barker má stoprocentně pravdu. Vaše letadlo problémy se sloty má, přesně jak tvrdí. Jediné, co mu ušlo, je, že k tomu dochází, když je vypnutý autopilot. Nic víc to vaše dnešní představení neprokázalo. Ale to, o čem je naše reportáž, se tím nemění. To letadlo je smrtonosná past. A až to odvysíláme, neprodáte ten váš šmejda ani na Mars. My tu vaši podělanou kraksnu pochováme a vás s ní."

Casey mlčela. V duchu si říkala: Je mladá. Mladá a pitomá. Drsnost vlastního odsudku ji samotnou překvapila. Napadlo ji, že se zřejmě od těch tvrdých starších chlapů v továrně lečtemu naučila. Protože tihle muži věděli, v čem je skutečná síla, a nepletli si ji s pózováním a vytahováním.

Nechala Maloneovou vymluvit a potom klidně řekla: "Ve skutečnosti nic z toho neuděláte."

"To uvidíte."

"Můžete udělat jen jedno - pravdivě informovat o tom, co se při letu 545 stalo. Ale možná se vám do toho nebude chtít."

"Jen počkejte," zasyčela Maloneová. "Jen počkejte, do hajzlu. Je to zatracená vražedná past a basta."

Casey si povzdychla. "Posaďte se."

"Ať se propadnu -"

"Nebylo vám divné," začala Casey, "jak mohla úřednice krámku v Glendale vědět, že natáčíte reportáž o Nortonu? Kde přišla k číslu vašeho mobilu? Jak věděla, že má zavolat právě vám?"

Maloneová mlčela.

"Nepozastavila jste se nad tím," pokračovala Casey, "odkud se právník Nortonu tak rychle dověděl, že tu kazetu máte? A že měl okamžitě po ruce místopřísežné prohlášení o tom, že vám ji předala?"

Maloneová mlčela.

"Ed Fuller totiž do toho obchodu vešel sotva pár minut po vašem odchodu, slečno Maloneová. Dokonce měl trochu strach, aby se tam s vámi nesrazil."

Maloneová se zamračila: "Co má tohle všechno znamenat?"

"Nezaráželo vás, proč Ed Fuller tak naléhá, abyste podepsala přiznání, že jste kazetu neobdržela od žádného zaměstnance Nortonu?"

"To je přece jasné. Ten pásek vás poškozuje. Nechtěl, aby z jeho zveřejnění obvinili firmu."

"Kdo?"

"No, já nevím. Veřejnost."

"Radši si přece jen sedněte," vybídla ji Casey a otevřela desky.

Maloneová si zvolna sedla.

Svraštila čelo.

"Počkat," vyrazila ze sebe. "Vy chcete tvrdit, že mi nevolala sekretářka?"

Casey na ni vyčkávavě hleděla.

"Kdo to teda byl?" vyštěkla Maloneová.

Casey neodpovídala.

"To jste byla vy?"

Casey přikývla.

"Vy jste chtěla, aby se mi to video dostalo do ruky?"

"Ano."

"Proč?"

Casey se usmála.

Podala Maloneové první list papíru. "Tohle je protokol o kontrole součástek, orazítkovaný na FAA a opatřený včerejším datem. Týká se polohového senzoru u vnitřního slotu číslo dvě. Součástka je tady označena jako prasklá, a tudíž vadná. Prasklina je staršího data."

"Já ale nedělám reportáž o součástkách," ohradila se Maloneová.

"To ne, to opravdu ne," potvrdila Casey. "Protože jste dnes sama při zkušebním letu zjistila, že chybné upozornění, vyvolané vadnou součástkou, by kterýkoli kompetentní pilot hravě zvládl. Jediné, co musel udělat, bylo nechat letadlo na autopilotu. Ale to se při letu 545 nestalo."

Maloneová namítla: "Ověřovali jsme si to. Kapitán 545 byl vynikající pilot."

"Máte naprostou pravdu," přitakala Casey.

Přešla k dalšímu dokladu.

"Tohle je seznam posádky letu 545, který byl předán FAA spolu s letovým plánem k datu odletu."

John Žen Čang, kapitán 7/5/51
Leu Zang Ping, první důstojník 11/3/59

Richard Jong, první důstojník 9/9/61
Gerhard Reimann, první důstojník 23/7/49
Thomas Čang, první důstojník 29/6/70
Henri Marchand, palubní inženýr 25/4/69
Robert Sheng, palubní inženýr 13/6/62

Maloneová na papír sotva pohlédla a odstrčila ho stranou.
"A tenhle seznam členů posádky jsme dostali od TransPacific den po nehodě."

JOHN ŽEN ČANG, KAPITÁN 7/5/51
LEU ZANG PING, PRVNÍ DŮSTOJNÍK 11/3/59
RICHARD JONG, PRVNÍ DŮSTOJNÍK 9/9/61
GERHARD REIMANN, PRVNÍ DŮSTOJNÍK 23/7/49
HENRI MARCHAND, PALUBNÍ INŽENÝR 25/4/69
THOMAS ČANG, PALUBNÍ INŽENÝR 29/6/70
ROBERT SHENG, PALUBNÍ INŽENÝR 13/6/62

Maloneová seznam přelétla pohledem a pokrčila rameny. "Je úplně stejný."
"Ne, není. V jednom je Thomas Čang vedený jako první důstojník, zatímco v tom druhém figuruje jako palubní inženýr."

Maloneová ucedila: "Úřednická chyba."

Casey zavrtěla hlavou. "Ba ne."

Podala jí další list.

"Tohle je stránka z reklamního magazínu, který je na palubě letadel TransPacific Airlines. Je na ní kapitán John Čang se svou rodinou. Poslala nám ji zaměstnankyně TransPacific, která si přála, abychom zjistili pravdu. Všimněte si dětí, Eriky a Thomase Čangových. Thomas Čang je pilotův syn. Byl členem posádky letu 545."

"Tomu nevěřím," vybuchla Maloneová.

"Ve chvíli, kdy k nehodě došlo, kapitán John Čang v pilotní kabině nebyl. Zašel si totiž do kuchyňky na zádi pro kávu, a když se letadlo dostalo do potíží, utrpěl tam vážné zranění. Před dvěma dny se ve Vancouveru podrobil operaci mozku. Nemocnice se domnívala, že šlo o druhého pilota, nyní se však potvrdilo, že to byl John Žen Čang."

Maloneová potřásala hlavou.

Casey jí podala telex

OD: S. NIETO, LIS, VANC

PRO: C. SINGLETONOVÁ, ZKUŠEBNA YUMA

PŘÍSNĚ DŮVĚRNÉ

ÚŘADY POTVRZUJÍ POSMRTNOU IDENTIFIKACI ZRANĚNÉHO ČLENA POSÁDKY V NEMOCNICI VE VANCOUVERU. JDE O JOHNA ŽENA ČANGA, KAPITÁNA LETU 545 TRANSPACIFIC.

"Čang nebyl v pilotní kabině," vysvětlovala Casey. "Byl na zádi. Tam se také našla jeho čapka. Na jeho sedadle tudíž musel sedět někdo jiný."

Casey zapnula televizi a pustila film. "Tohle jsou závěrečné záběry z videozáznamu, který vám dala ta sekretářka. Všimněte si, že kamera odskočila směrem k pilotní kabině a nakonec se zarazila pode dveřmi. Ale ještě předtím tady!" zvolala a zastavila obraz. "Tady je vidět do pilotní kabiny."

"Moc toho nevidím," namítla Maloneová. "Oba jsou zády."

"Ale vidíte, že pilot má velice krátké vlasy," naléhala Casey. "A podívejte se na fotografii. Přesně takové má Thomas Čang."

Maloneová vrtěla hlavou mnohem rozhodněji. "Tomu prostě nevěřím. Ten záběr není tak zřetelný, do obličeje není vidět vůbec. To není žádná identifikace, nic to nedokazuje."

"Thomas Čang má v uchu malou zlatou náušnici. Na fotografii je to dobře vidět. A na videu je vidět taky, vidíte, odráží se od ní světlo, tady."

Maloneová mlčela.

Casey před ni položila další papír.

"Tohle je překlad toho, co se v pilotní kabině mluvilo čínsky, je to také z toho videa. Velká část není srozumitelná vůbec, kvůli řinčení alarmů. Ale to nejdůležitější jsem vám zadržela."

0544:59 ALM přetažení přetažení přetažení

0545:00 DP co (nesroz) děláš

0545:01 KPT přece (nesroz) opravít

0545:02 ALM přetažení přetažení přetažení

0545:03 DP tome pust' (nesroz)

0545:04 KPT co (nesroz) dělat

0545:11 DP tommy (nesroz) když (nesroz) musíš
(nesroz) ten

Casey si papír vzala zase k sobě. "Tohle vám samozřejmě nenechám a ani vám nedovolím jít s tím na veřejnost. Ale potvrzuje to videozáznam, který jste dostala."

Maloneová užasle vydechla: "Nechal svého kluka řídit letadlo?"

"Ano," potvrdila Casey. "John Čang nechal pilota bez příslušného oprávnění řídit N-22. Důsledkem bylo šestapadesát raněných a čtyři mrtví - když počítáme i jeho. Domníváme se, že letadlo letělo na autopilotu, a proto Čang nechal na chvíli letadlo na starost synovi. V té chvíli se objevilo upozornění, že sloty nejsou zajištěné, a syn je vysunul, aby upozornění vymazal. Jenže zpanikařil, při opravě polohy reagoval přehnaně a letadlo začalo skákat. Usoudili jsme, že při divokých výkyvech letadla se Thomas Čang uhodil do hlavy a omdlel, takže řízení se mohl zase ujmout autopilot."

Maloneová nevěřila svým uším. "V dopravním letadle někdo klidně dovolí pustit k řízení kluka?"

"Ano," přitakala Casey.

"A to je všechno?"

"Ano," opakovala Casey. "Máte videozáznam, který to dokazuje. Znáte všechna fakta. Pan Reardon před kamerou prohlásil, že on i jeho kolegové v New Yorku zhlédli film od začátku do konce. Museli jste tudíž vidět i ten záběr pilotní kabiny. Právě jsem vám vysvětlila, co znamená. Dostali jste od nás důkazy, které to potvrzují - ne všechny, je jich daleko víc. Zkušební letem jsme dále prokázali, že letadlo nemá sebemenší problém."

"S tím každý nesouhlasí."

"Jenže to už není věc názoru, slečno Maloneová. Je to věc ověřených faktů. A nemůžete popřít, že taková fakta jste od nás obdržela. Pokud Newsline nebude pravdivě informovat o tom, co jste se právě dověděla, pokud sebemeně naznačí, že nehodu zavinilo N-22, budeme vás žalovat pro bezohledné napadení a zlý úmysl. Ed Fuller je sice náramně konzervativní, ale přesto je přesvědčen, že musíme vyhrát. Máte totiž videokazetu, která dokazuje, že pravdu máme my. Má to panu Shenkovi vysvětlit pan Fuller, nebo mu zavoláte sama?"

Maloneová neodpovídala.

"Slečno Maloneová?"

"Kde máte telefon?"

"Tamhle v rohu."

Maloneová vstala a přistoupila k telefonu. Casey zamířila ke dveřím.

"Ježíši Kriste," zaúpěla Maloneová a vrtěla hlavou. "Ten chlap klidně půjčil synáčkovi letadlo plný lidí. To nedokážu pochopit."

Casey pokrčila rameny. "Velice svého syna miloval. Máme podezření, že mu to asi dovolil už několikrát předtím.

Jenomže existuje moc dobrý důvod, proč dopravní piloti musí intenzivně trénovat na speciálním zařízení, než dostanou licenci. Tenhle nevěděl, co má dělat, a chytli ho při tom."

Casey zavřela dveře a pomyslela si: Zrovna jako tebe.

YUMA

10.05

"Himlhergotkrucínál, doprdelepráce," láleřil Dick Shenk. "Tak já mám v programu díru velikosti Afghánistánu a ty mi klidně oznámíš, že máš jen historku o vadných součástkách? A se žlutým Pilotem pekla v hlavní roli? Kde bereš tu drzost, Jennifer? Protože s tímhle ven nepůjdu. Ukřižovali by mě. Já ze sebe Pata Buchanana vzdušných výšek dělat nebudu. To mě ani nenapadne."

"Prosím tě, Dicku," chlácholila ho. "Úplně tak to nebylo. Vlastně je to rodinná tragédie. Ten chlápek miloval syna -"

"Jenže tohle nemůžu použít," ječel Shenk. "Je to Číňan. Na to nemůžu ani pomyslet -"

"Ten kluk čtyři lidi zabil a šestapadesát jich zranil -"

"Žádný rozdíl v tom nevidím. Zklamala jsi mě, Jennifer. Strašně moc jsi mě zklamala. Uvědomuješ si, co to znamená?

Budu se muset vytrasit s tou Ligou kulhavců."

"Dicku," pokusila se ho uklidnit. "Já jsem to neštěstí přece nezavinila, jen jsem o něm chtěla podat zprávu."

"Tak počkat! Co je tohle zase za kecy?"

"Dicku, já -"

"Podala jsi zprávu o vlastní neschopnosti, to si piš," vyjel na ni. "Jsi v hajzlu, Jennifer. Měla jsi horký námět, perfektní, přesně to, co jsem potřeboval; reportáž o mizerném šmejdu americký výroby. Místo toho máš pár žvástů o ničem. Šmejd není letadlo, ale pilot. A údržba. A vadný součástky."

"Dicku -"

"Já tě varoval, že vadný součástky nechci. Tohle jsi podělala, Jennifer. V pondělí si promluvíme."

Přerušil spojení.

GLENDALÉ

23.00

Právě když běžely závěrečné titulky Newsline, zazvonil u Casey telefon. Nepovědomý chraplavý hlas se otázel: "Casey Singletonová?"

"U telefonu."

"Tady je Hal Edgerton."

"Dobrý večer, pane."

"Jsem teď v Hongkongu. Zrovna jsem domluvil s jedním členem představenstva. Newline prý dnes večer tu reportáž nevysílala."

"To je pravda, pane."

"To mám opravdu radost, ale nechápu, proč ji nepustili?"

"Nemám nejmenší ponětí, pane."

"No, ať jste to zařídila jakkoliv, zvládla jste to perfektně," pochválil ji Edgerton. "Za pár hodin odlétám do Pekingu podepsat smlouvu o prodeji. Měl se tam se mnou sejít John Marder, ale sdělili mi, že z nějakého důvodu zůstal v Kalifornii."

"O tom nic nevím," odpověděla.

"Dobře," Edgerton na to. "To rád slyším. V nejbližších dnech provedeme v Nortonu pár změn. Zatím bych vám rád pogratuloval, Casey. Byla jste pod obrovským tlakem, ale odvedla jste vynikající práci."

"Děkuji vám, pane."

"Hale."

"Děkuji, Hale."

"Až se vrátím, moje sekretářka se vám ozve a zajdeme si spolu na oběd," dodal. "Pokračujte pořád tak dobře."

Zavěsil. Po něm volali ještě další. Mike Lee jí opatrně blahopřál. Vyzvídal, jak se jí podařilo zlikvidovat tu reportáž.

Odpověděla, že s tím nic neudělala, že si to v Newline rozmysleli sami.

Pak volal ještě Doherty, po něm Burne a Ron Smith. A po nich Norma s prohlášením: "Zlatíčko, jsem na vás tak pyšná."

Nakonec zavolal Ted Rawley, že je náhodou poblíž, a tak si říká, copak asi dělá Casey.

"Jsem strašně utahaná," omluvila se. "Necháme to na jindy, ano?"

"Páni, kotě. To byl dneska fantastický den. Tvůj den."

"Jo, Teddy. Ale jsem vážně úplně mrtvá únavou."

Vyvěsila telefon a šla spát.

GLENDALE

Neděle, 17.45

Byl jasný večer. Stmívalo se a Casey stála před svým bungalovem, když kolem prošel Ámos se svým psem. Pes přiběhl a oslintal jí ruku.

"Tak se ti podařilo uhnout kulce, co?" uculil se Ámos.

"Ano, asi ano," odpověděla.

"Mluví vo tom celá továrna. Prej ses vzepřela Marderovi. Že nebudeš o pětsetpětačtyřicítce lhát. Fakt je to pravda?"

"Víceméně."

"Tak tos byla pitomá," setřel jí Ámos. "Mělas lhát. Voni taky lžou. Jde akorát o to, na koho to praskne."

"Ámosi."

"Tvůj táta byl novinář, asi proto si myslíš, že některá pravda se říct musí. Ale pleteš se. Dávno je všechno jinak, děvče.

Já viděl ty hyeny v akci, když měla trable Aloha. Šlo jim jen o krvavý detaily. Když to letušku vycucne z letadla ven, umře dřív, než dopadne na hladinu? Byla v tu chvíli živá? Nic jiného je nezajímalo."

"Ámosi." Chtěla jen, aby už přestal.

"Já vím," pokračoval. "Říkají tomu zábava. Ale to ti povídám, Casey, tentokrát jsi měla kliku. Příště to tak dopadnout nemusí. Tak ať se z toho nestane zvyk. Pamatuj, že pravidla hry dělají voni a kašlou přitom na přesnost, fakta nebo realitu. Je to zkrátka a dobře cirkus."

Nehodlala se s ním přit. Shýbla se a pohladila psa.

"Fakt je," mlel Ámos dál svou, "že se všechno mění. Za starejch časů média jakžtakž korespondovaly s realitou, ale teď je všechno vzhůru nohama. Realita je to, co média předvedou, a ve srovnání s tím je všední život zatraceně nudnej. A tudíž je všední život falešnej a pravda je to, co ukazuje televize. Víš, občas se tak rozhlídnu po obyváků a jediná skutečná věc je tam televize. Je veselá a živá a zbytek mého života je pořádně vošuntělej. Tak tu zatracenou bednu vypnu. Pokaždý mi to pomůže. Vráti mi to život."

Casey si dál hrála se psem. Pak uviděla, že se v padajícím soumraku vyhoupla zpoza rohu světla vozu a blíží se k nim. Popošla ke kraji chodníku.

"No tak já poběžím," řekl Ámos.

"Dobrou noc, Ámosi," popřála mu.

Auto zastavilo a dveře se rozletěly.

"Mami!"

Dcerka jí skočila do náruče a omotala ji nožičkami. "Mami, tak se mi stýskalo!"

"Mně taky, holčičko moje, mně taky."

Jim vystoupil a podal Casey batoh. V šeru mu neviděla do tváře a nevěděla, jak se tváří.

"Dobrou noc," řekl jen.

"Dobrou noc, Jíme," odpověděla.

Dcerka ji popadla za ruku. Společně vykročily k domu. Stmívalo se stále rychleji a zvolna se ochlazovalo. Casey vzhledla a uviděla na obloze rovnou kondenzační stopu dopravního letadla. V té výšce, kde letělo, mělo stále ještě denní světlo, a tady dole z něj byl vidět jen ten tenký bílý pás na temnějším nebi.

TELEGRAPH-STAR, A. S.

TITULEK: NORTON PRODÁ DO ČÍNY 50 PROUDOVÝCH VELKOKAPACITNÍCH LETADEL. V ŠANGHAJI SE BUDOU VYRÁBĚT OCASY. DOSAŽENÉ PŘÍJMY NAPOMOHOU VÝVOJI NOVÉHO PROUDOVÉHO LETADLA. PŘEDSTAVITELÉ ODBORŮ KRITIZUJÍ ZTRÁTU PRACOVNÍCH MÍST.

ZNAČKA: JACK ROGERS

TEXT:

Norton Aircraft dnes oznámil prodej padesáti velkokapacitních letadel N-22 za osm miliard dolarů do Čínské lidové republiky. Prezident společnosti Norton Aircraft Harold Edgerton uvedl, že smlouva podepsaná včera v Pekingu zajišťuje továrně výrobu proudových letadel na příští čtyři roky. V rámci ofsetu se do Číny převádí část výroby, což znamená, že kýlové plochy N-22 se budou montovat v Šanghaji.

Kalifornské továrně na letadla, na kterou se v poslední době soustředila pozornost médií, se podařil husarský kousek, který naopak znamenal hořkou porážku pro Airbus. Ten, jak je známo, kvůli této zakázce tvrdě lobbboval v Pekingu i ve Washingtonu. Prodej padesáti proudových letadel do Číny a dalších dvanácti N-22 společnosti TransPacific Airlines podle Edgertona přinese Nortonu finance potřebné k zajištění dalšího vývoje velkokapacitních letadel řady N-XX, která firmě pomohou vkročit do 21. století.

Zpráva o ofsetu vzbudila nevoli v některých provozech továrny v Burbanku. Předseda pobočky č. 1214 letecké odborové ústředny Don Brull tento bod smlouvy kritizoval a poznamenal k tomu: "Každoročně přicházíme o tisíce pracovních příležitostí. Norton vyváží pracovní místa amerických dělníků, aby mohl prodávat do zahraničí. Podle mého názoru to pro naši budoucnost nevěští nic dobrého."

Edgerton na otázku ohledně snížení počtu pracovních míst, na které naráží odborový předák, uvedl, že ofsety jsou v této zemi životní nutností už mnoho let. Je to tak: když ten obchod neuděláme my, udělá ho Boeing nebo Airbus. Myslím, že důležité je hledět do budoucnosti a počítat s novými pracovními příležitostmi, které vzniknou díky nové řadě strojů N-XX.

Edgerton rovněž připomněl, že Čína podepsala opci na třicet dalších proudových letadel. Továrna v Šanghaji zahájí výrobu v lednu příštího roku.

Zpráva o uzavření smlouvy ukončila pověsti, že dodávka do Číny se neuskuteční v důsledku značně medializovaných incidentů N-22, k nimž v nedávné době došlo. Edgerton nám k tomu řekl: "N-22 je osvědčený stroj s vynikající bezpečnostní statistikou. Chápu náš nově uzavřený obchod jako hold tomuto hodnocení."

INFORMACE: C/LEX/40/DL/NORTON

TRANSPACIFIC KUPUJE PROUDOVÁ LETADLA NORTON

TransPacific Airlines, letecká společnost se sídlem v Hongkongu, dnes objednala dvanáct proudových velkoobjemových letadel N-22 a opět dokázala, že na asijském trhu existuje stále větší prostor pro letecký průmysl.

ODBORNÝ SOUDNÍ ZNALEC KOUŠE RUKU, KTERÁ HO NEŽIVÍ

Kontroverzní letecký odborník Frederick "Fred" Barker zažaloval Bradleaye Kinga za to, že mu nezaplatil slíbené odměny za předpokládaná vystoupení před soudem. King momentálně není k zastížení.

AIRBUS ZVAŽUJE PARTNERSTVÍ S KOREOU

Průmyslový konglomerát v Soulu, Songking Industries, oznámil, že vede jednání s Airbus Industrie v Toulouse o výrobě větších montážních komponentů pro novou řadu A-340B. Nejnovější spekulace se soustřeďují na vytrvalé snahy Songkingu proniknout na světový letecký trh zvláště poté, co údajná tajná jednání s Norton Aircraft v Burbanku zřejmě ztroskotala.

SHENK VYZNAMENÁN NA HUMANITÁRNÍ SLAVNOSTI

Richard Shenk, šéfredaktor "Newslin", byl Americkou ekumenickou radou jmenován humanitárním producentem roku. Rada v současných médiích prosazuje "lidskost a porozumění mezi národy světa". Shenk vyznamenání za svou "celoživotní lásku k toleranci" převezme na recepci v hotelu Waldorf Astoria 10. června. Na slavnosti se očekává hvězdné obecenstvo.

JAA VYDALA OSVĚDČENÍ VELKOKAPACITNÍMU LETADLU N-22

JAA dnes vydala osvědčení dopravnímu letadlu Norton N-22. Podle vyjádření mluvčího byly pověsti o tom, že se osvědčení odkládalo z politických důvodů, "neopodstatněné".

MARDER ODCHÁZÍ NA MÍSTO PORADCE

John Marder, 46, k všeobecnému překvapení odešel z Norton Aircraft a stanul v čele Institutu pro letectví, letecké poradenské firmy, která má úzké vazby na evropské letecké společnosti. Marder nastupuje na nové místo okamžitě. Jeho spolupracovníci v Nortonu odcházejícího Mardera charakterizují jako "vůdčí osobnost vysoké morální integrity".

VÝVOZ AMERICKÝCH PRACOVNÍCH MÍST - ZNEPOKOJIVÝ TREND?

V reakci na nedávno uzavřený prodej padesáti proudových letadel Norton do Číny William Campbell prohlásil, že americké letecké firmy vyvezou do zahraničí v příštích pěti letech 250000 pracovních míst. Vzhledem k tomu, že většinu těchto vývozů financuje Banka Ex-Im s doporučením ministerstva obchodu, tvrdí: "Je to nesvědčitost. Američtí dělníci neplatí daně proto, aby vláda přispívala americkým firmám na vývoz amerických pracovních míst." Campbell připomíná péči japonských podniků o dělníky, která se tolik liší od běžné praxe amerických nadnárodních společností.

RICHMAN ZATČEN V SINGAPURU

Mladý příslušník Nortonova klanu byl dnes zatčen policií v Singapuru kvůli přechovávání narkotik. Bob Richman, 28, je ve vazbě a očekává se, že na něj bude podána žaloba. Bude-li usvědčen, čeká ho na základě drakonických protidrogových zákonů země trest smrti.

SINGLETONOVÁ V ČELE ODBORU

Harold Edgerton dnes jmenoval Katherinu C. Singletonovou do čela tiskového odboru Norton Aircraft. Singletonová byla původně viceprezidentkou kontrolního oddělení firmy, která má sídlo v Burbanku.

MALONEOVÁ VBRZKU NOVOU ČLENKOU POŘADU "NATVRDO"

Jak bylo dnes oznámeno, Jennifer Maloneová, 29, zkušená redaktorka zpravodajství, přechází po čtyřech letech z "Newsline" k týmu "Natvrdo". Odchod Maloneové byl zdůvodněn sporem kvůli smlouvě. Maloneová prohlásila: 'Natvrdo' je o tom, co se děje právě teď, a já jsem nadšená, že budu u toho."

ZPRÁVA O LETECKÉM NEŠTĚTÍ

DŮVĚRNÉ INFORMACE - POUZE K INTERNÍMU POUŽITÍ

ZPRÁVA Č. KRH-96-42 DNEŠNÍ DATUM: 18. dubna
TYP: N-22 DATUM INCIDENTU: 8. dubna
PROVOZOVATEL: TransPacific VÝR. Č. 271
NAHLÁŠENO: R. Rakoski LIS HK Místo: Tichý oceán
REF. ČÍSLO: A. AVN-SVC-08764/AAC

VĚC: MOHUTNÉ PODÉLNÉ OSCILACE ZA LETU

POPIS UDÁLOSTI:

Bylo oznámeno, že při cestovním režimu se v pilotní kabině objevil varovný nápis "sloty nezajištěny" a člen posádky sloty vysunul, aby upozornění vymazal. V důsledku toho se letadlo dostalo do mohutných podélných oscilací a propadlo se o 6000 stop, než kontrolu nad řízením převzal autopilot. Čtyři osoby zahynuly a padesát šest bylo zraněno.

PŘIJATÁ OPATŘENÍ

Prohlídka letadla odhalila tato poškození:

1. Vnitřní kabina byla značně poškozena.
2. Polohový senzor vnitřního slotu číslo 2 byl vadný.
3. Jistící kolík slotu číslo dvě nebyl originál.
4. Pouzdro obraceče tahu motoru číslo 1 nebylo původní.
5. Bylo nalezeno několik dalších nepůvodních součástí.

Prozkoumání lidského faktoru odhalilo toto:

1. Postup posádky vyžaduje dodatečné vyšetřování dopravce.
2. Zahraniční postupy oprav vyžadují dodatečné vyšetřování dopravce.

V současné době na letadle probíhají opravy. Letecká společnost přijímá vnitřní opatření.

David Levine
Technologická koordinace
Podpora výroby
Norton Aircraft, a. s.
Burbank, Kalifornie.